

सामुदायिक होमस्टे दर्पण

प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश

लमजुङ जिल्लाको रमणीय ठिलुङ गाउँ

सामुदायिक होमस्टेमा आफ्नो संस्कृति ढल्कने नृत्य प्रस्तुत गर्दै स्थानीय बासिन्दा, बाजुङ

सामुदायिक होमस्टे दर्पण

संरक्षक

माननीय मन्त्री, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
विकास लम्साल

सल्लाहकार

यम प्रसाद पोखरेल
सचिव

सम्पादन समिति

वन निर्देशक, प्रकाश लम्साल
डि.व.अ. केदार बराल (तनहुँ)
डि.व.अ. कोमलराज काफ्ले (स्याङ्जा)
डि.व.अ. मोहनराज काफ्ले (लम्जुङ)
स.व.अ. ध्रुव बहादुर मल्ल (वन निर्देशनालय)
स.व.अ. तिलक बहादुर थापा (वन निर्देशनालय)
शाखा अधिकृत, बाबुराम न्यौपाने (मन्त्रालय)

विशेष धन्यवाद

गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतका सबै डिभिजन वन कार्यालयहरू
सामुदायिक होमस्टे संचालकहरू
किशोर सापकोटा (स्वकीय सचिव)

प्रदेश सरकार

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

गण्डकी प्रदेश

पोखरा, नेपाल फोन नं. + ९७७-६१-४६०६५४, ४६०६७०, ४६०६७४

Website:- www.moitfe.gandaki.gov.np

Email:- moitfe4@gmail.com / info.moitfe@gandaki.gov.np

प्रकाशक : प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा, नेपाल
टेलिफोन नं. : ०६१-४६७६७०, ४६७६५४, ५६७६६९
फ्याक्स नं. : ०६१- ४६७६७०
वेबसाइट : www.moitfe.gandaki.gov.np
इमेल : moitfe4@gmail.com

सर्वाधिकार : प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, पोखरा
प्रकाशन मिति : साउन, २०७६
प्रकाशन प्रति : १०००

कभर मेन फोटो : Road from Kagbeni to Muktinath (Photo By: Elite JoshiElit, Kathmandu)

डिजाइन एण्ड लेआउट : दिपु लिम्बु

मुद्रण : प्रतिक अफसेट प्रेस, महेन्द्रपुल, पोखरा, फोन : ०६१-५३००२४

प्रदेश सरकार गण्डकी प्रदेश

निजी सचिवालय
माननीय विकास लम्साल
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्री
पोखरा, नेपाल

प्राक्कथन

नेपालको संविधानको धारा ५०(२) मा धर्म, संस्कृति, संस्कार, प्रथा, परम्परा, प्रचलन वा अन्य कुनै पनि आधारमा हुने सबै प्रकारका विभेद, शोषण र अन्यायको अन्त्य गरी सभ्य र समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने एवम् राष्ट्रिय गौरव, लोकतन्त्र, जनपक्षीयता, श्रमको सम्मान, उद्यमशीलता, अनुशासन, मर्यादा र सहिष्णुतामा आधारित सामाजिक-सांस्कृतिक मूल्यहरूको विकास गर्ने तथा सांस्कृतिक विविधताको सम्मान गर्दै सामाजिक सदृभाव, ऐक्यबद्धता र सामान्यस्य कायम गरी राष्ट्रिय एकता सदृढ गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सोही संविधानको धारा ५०(३) मा उल्लिखित सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता तथा विकास मार्फत उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालनद्वारा तीव्र आर्थिक वृद्धि हासिलगर्दै दिगो आर्थिक विकास गर्ने तथा प्राप्त उपलब्धिहरूको न्यायोचित वितरण गरी आर्थिक असमानताको अन्त्य गर्दै शोषणरहित समाजको निर्माण गर्न राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई आत्मनिर्भर, स्वतन्त्र तथा उन्नतिशील बनाउँदै समाजवाद उन्मुख र समृद्ध अर्थतन्त्रको विकास गर्ने उद्देश्यअनुसार गण्डकी प्रदेश सरकारले ग्रामीण पर्यटनको विविधिकरण र व्यवसायीकरणबाट रोजगारीका अवसरमा वृद्धि गरी जनताको जीविकोपार्जनमा सुधार गर्न होमस्टेको विकास र प्रवर्धन गर्ने लक्ष्य राखेको छ।

संविधानको मर्म तथा प्रदेशसरकारको नीति तथा कार्यक्रमलाई मूर्तरूप दिन यस मन्त्रालयले प्रदेश भित्र तीनसय सामुदायिक होमस्टेहरूको विकास र प्रवर्धन गरी ग्रामीण क्षेत्रलाई नमूना पर्यटकीय गाउँको रूपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ। यसका लागि आ.व. २०७५/७६ मा प्रदेशका ११ जिल्लाका २७४ वटा होमस्टेहरूलाई पूँजिगत अनुदान दिइएकोमा सोबाट १३९ वटा सामुदायिक भवन, १५ वटा स्वागतद्वार, ५ वटा सांस्कृतिक संग्राहालय, ८५ वटा पदमार्ग १०७ वटा होमस्टेमा दृश्यावलोकन टावर, तथा विभिन्न होमस्टेमा सार्वजनिक शौचालय, इन्टरनेट, सोलार लगायतका पूर्वाधारको निर्माण भएको छ। यसै गरी चालु आ.व.मा प्रदेश सरकारले होमस्टेको सशक्तिकरण, क्षमताअभिवृद्धि र पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ। यसबाहेक कृषि र पूर्वाधारलाई होमस्टेसँग जोड्न संघीय र प्रादेशिक मन्त्रालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय र सहकार्य भइरहेका छन्।

गण्डकी प्रदेशमा रहेका प्रकृति, संस्कृति र साहसिक गतिविधिहरूको संरक्षण, विकास र प्रवर्धन गर्दै “समृद्ध नेपाल: सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय आकांक्षालाई प्राप्त गर्न प्रदेश सरकारले पर्यटन क्षेत्रलाई समृद्धिको प्रमुख सम्वाहकको रूपमा राखेको छ। लुकेर रहेका धर्म, संस्कृति र मनोरम प्राकृतिक सम्पदालाई उजागर गरी पर्यटनको विकासलाई गण्डकी प्रदेशका ग्रामीण क्षेत्रमा पुऱ्याउन होमस्टेको महत्वपूर्ण छ। ग्रामीण पर्यटनको मुख्य जगको रूपमारहेको होमस्टेको जानकारी, कार्यक्रमको प्रभावकारिता तथा स्थानीय जनताले होमस्टे प्रति देखाएको उत्साह, चासो र उनीहरूको सक्रिय सहभागितालाई समावेश गरी प्रदेशका सामुदायिक होमस्टेको प्रचार-प्रसारका लागि यो होमस्टे दर्पण तयार गरिएको छ। यस पुस्तकले प्रदेश सरकारले घोषणा गरेका विभिन्न भ्रमण वर्षहरूको सफल कार्यान्वयनका लागि कोसेढुङ्गा सावित हुनेछ भन्नेमा विश्वस्त छ। अन्तमा, होमस्टे कार्यक्रमलाई मूर्तरूप दिन खटिनुहुने कर्मचारी एवम् होमस्टे सञ्चालकहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु। अन्त्यमा, यस पुस्तक प्रकाशनका लागि प्रारम्भिक तथ्याङ्क संकलन र प्रकाशनमा लाग्नु हुने सबै महानुभावहरू प्रति धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

विकास लम्साल
मन्त्री

पत्र संख्या:
चलानी नं.:

प्रदेश सरकार उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय

गण्डकी प्रदेश
पोखरा, नेपाल

०६१-४६७६५४
४६७६६६
४६७६७०

मेरो भनाई

गण्डकी प्रदेशको विकास र समृद्धिका लागि पर्यटनलाई मुख्य आधार मानिएको छ । समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली भन्ने नारालाई सार्थक बनाउन नेपाली धर्म, प्रथा, परम्परा, प्रचलन तथा सांस्कृतिक विविधताको सम्मान, सामाजिक सद्भाव, ऐक्यबद्धता र सामान्जस्य कायम गर्दै स्थानीय सम्भावनाहरूको उजागर तथा उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गर्नु अपरिहार्य भएको छ । ग्रामीण क्षेत्रमा सामुदायिक होमस्टेको प्रवर्धन मार्फत स्वरोजगारका अवसरहरू सिर्जना गरी आयआर्जनमा सहयोग पुर्याउदै ग्रामीण क्षेत्रको समृद्धिमा योगदान पुर्याउन सकिने देखिन्छ । गण्डकी प्रदेशको आ.व. २०७५/०७६ मा होमस्टे पर्यटन पूर्वाधार विकास गर्न स्थानीय तहसँगको समन्वय तथा समुदायको सहयोगमा होमस्टेमा पर्यटन पूर्वाधार विकासमा टेवा पुऱ्याउने किसिमका कार्यक्रमहरू संचालन भएका थिए । यस आ.व. २०७६/०७७ को वार्षिक कार्यक्रममा समेत होमस्टे कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन होमस्टे सशक्तिकरण, क्षमता अभिवृद्धि तथा पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरू सञ्चालन हुने अवस्थामा छन ।

वर्तमान परिप्रक्ष्यमा स्थानीयस्तरमा कृषि, वन, पूर्वाधार लगाएत क्षेत्रगत विषयहरूसँग बहुपक्षीय तालमेल मिलाई ग्रामीण एकीकृत विकास र पूर्वाधारलाई एकातर्फ होमस्टे पर्यटनसँग जोड्न सरोकारवालाबीच प्रभावकारी समन्वय र सहकार्य गर्नु गराउनु अपरिहार्य भएको छ भने अर्कोतर्फ प्रदेशभित्र सञ्चालनको सम्भावना भएका सामुदायिक होमस्टेहरूको आन्तरिक एवम् वाह्य रूपमा प्रचारप्रसार गर्नुपर्ने पनि त्यतिकै जरूरी देखिएको छ । यिनै कुराहरूलाई मध्यनजर गर्दै ग्रामीण पर्यटनलाई योगदान पुर्याउने उद्देश्यका साथ मन्त्रालयले यो होमस्टे दर्पण प्रकाशनमा ल्याएको छ । यस पुस्तकले यस क्षेत्रका होमस्टेहरूको पर्यटकीय सम्भावना, पर्यटनको स्थानीय उत्पादनसँगको सम्वन्ध, स्थानीय स्तरका प्रमुख पर्यटकीय आकर्षणहरू तथा उपलब्ध प्याकेजहरू र सुविधा, होमस्टेसम्मको पहुँचसमेत उल्लेख गरी आकर्षक रूपमा प्रस्तुत गरेको छ । यस पुस्तकले होमस्टेहरूबीच सूचना तथा अनुभवको आदानप्रदान तथा आपसी लाभ प्राप्त गर्न र आगन्तुकलाई पर्यटकीय जानकारी उपलब्ध गराउन सहयोग गर्नेमा विश्वास लिएको छु ।

अन्तमा, यस पुस्तक तयार गरी प्रकाशनको अहम् जिम्मेवारी वहन गर्नुहुने वन निर्देशनालय, पोखराका निमित्त वन निर्देशक प्रकाश लम्साल र डिभिजनल वन अधिकृतहरू कोमलराज काफ्ले, मोहनराज काफ्ले, केदार बराल लगायत सम्पादन मण्डलका सवै सदस्य महानुभावहरू तथा मन्त्रालयका खटिने सम्पूर्ण सहयोगी हातहरू प्रति आभार प्रकट गर्दछु । साथै यस प्रकाशनमा भएका कामि कमजोरी केलाई रचनात्मक सुभावको अपेक्षा गर्दछु ।

.....

सचिव
यम प्रसाद पोखरेल

विषयसूची

भाग १	
१. पृष्ठभूमि	१
२. लक्ष्य तथा उद्देश्य	१
३. तथ्याङ्क संकलन तथा दर्पण तयारी विधि	१
४. सामुदायिक होमस्टे पूर्वाधार निर्माण पूँजीगत अनुदान कार्यक्रमका उपलब्धिहरु	२
५. कार्यक्रमका प्रभावहरु	२
भाग २ : होमस्टे विवरण	
१. गोरखा	४
२. मनाङ	२६
३. लम्जुङ	३१
४. कास्की	६०
५. मस्ताङ	१०१
६. म्याग्दी	१०६
७. वाग्लुङ	११७
८. पर्वत	१४५
९. स्याङ्जा	१९४
१०. तनहुँ	२५८
११. नवलपुर	३१६
भाग ३	
१. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखा परेका समस्याहरु	३३१
२. सुझाव	३३१
३. कृतज्ञता	३३१
भाग ४	
अनुसूची १. २०७५/७६ मा गण्डकी प्रदेशमा होमस्टे पूँजीगत अनुदान, निर्मित पूर्वाधार र होमस्टे क्षमता	३३२
अनुसूची २. विचार : होमस्टेमा अनुदान, विकासका लागि वरदान	३४५

गण्डकी प्रदेश
आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१९
for nature, culture and adventure

भाग एक

१. पृष्ठभूमि

गण्डकी प्रदेशको विकास र समृद्धिका लागि पर्यटन क्षेत्रलाई मुख्य आधार मानिएको छ । पवित्र तीर्थ स्थलहरू, ग्रामीण जनजाति, भेषभुषा, संस्कृति, परम्परा, सुन्दर हिमश्रृंखला, अन्नपूर्ण तथा धवलागिरी भू-परिधिहरू, हिमाल देखि तराईसम्म भरेका नदी प्रणाली एवम् भरनाहरू सहितका हरियाली पाखापखेरी तथा संरक्षित क्षेत्रलाई ग्रामीण पर्यटन विकासका अवसर र सम्भावनाको स्रोतको रूपमा लिइएको छ । ग्रामीण क्षेत्रमा रहेका सम्भावनालाई उजागर गरी पर्यटन विकासका लागि सामुदायिक होमस्टेको प्रवर्धन मार्फत स्वरोजगार, आयआर्जन र समृद्धिमा योगदान पुऱ्याउन सकिने आधार देखिएको छ । यस आधारलाई मुर्तरूप दिन ग्रामीण पर्यटनको विकास, प्रवर्धन र नियमन गर्ने उद्देश्य राखी गण्डकी प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा होमस्टे संचालन कार्यविधि २०७५ सहित स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा होमस्टेमा पर्यटन पूर्वाधार विकासका लागि अनुदान दिने कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो । कार्यविधि अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहमा सामुदायिक होमस्टे दर्ता गरी संस्थागत हुने, स्थानीय तथा प्रदेश सरकारको साथ सहयोग र साभेदारीमा ग्रामीण पर्यटनका गतिविधिहरू संचालन गर्ने कार्य सुरु भएको छ ।

प्रदेश सरकार गठन हुनुभन्दा अगाडिसम्म सामुदायिक होमस्टेहरू केन्द्रीय पर्यटन विभाग र पर्यटन कार्यालय पोखरामा समेत दर्ता हुने गरेकोमा प्रदेश सरकारले हाल आएर सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिकामा दर्ता हुने व्यवस्था मिलाएको छ । अद्यावधिक विवरण संकलन गरी सम्पूर्ण होमस्टेको तथ्य, तथ्याङ्क विश्लेषण सहित प्रकाशन गर्ने कार्य सम्भवत यो पहिलो पटक हो । तसर्थ यस प्रकाशनमा केही सामुदायिक होमस्टेहरूको विवरण समावेश गर्न नसकिएको अवस्था छ । स्वीकृत कार्यविधि २०७५ अनुसार होमस्टे पूर्वाधार पूँजीगत अनुदान कार्यक्रममा सहभागी हुने सामुदायिक होमस्टेको विवरण मात्र यहाँ समेटिएको छ । प्राप्त अभिलेख अनुसार गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतका ११ जिल्लामा जम्मा २७४ वटा सामुदायिक होमस्टेहरूले स्थानीय तहको सहयोगमा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रममा भाग लिएकोमा जम्मा २७२ सामुदायिक होमस्टेले पूँजीगत अनुदान प्राप्त गर्न सफल भएका छन् । प्रदेश सरकारले नीतिगत रूपमा पहिचान गरेका प्रदेश समृद्धिका लागि सात मुख्य संवाहकहरू (Seven Key Drivers of Prosperity) मध्ये पर्यटन पहिलो स्थानमा रहेको सन्दर्भमा ग्रामीण पर्यटनलाई सुदृढिकरण गर्ने उद्देश्यका साथ आएको यो कार्यक्रमलाई गण्डकी प्रदेशको सिनेचर कार्यक्रमको रूपमा ग्रहण गरिएको छ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य

सामुदायिक होमस्टे सुदृढिकरण गरी स्थानीय समुदायको सहकार्यमा होमस्टेमा पूर्वाधार विकास पूँजीगत अनुदान उपलब्ध गराउने गण्डकी प्रदेश सरकारको कार्यक्रमको समग्र कार्य प्रगतिलाई सरोकारवालहरू समक्ष पुऱ्याई प्रदेशको पर्यटन विकासमा टेवा पुऱ्याउने मुख्य लक्ष्य र निम्न उद्देश्यका साथ यो सामुदायिक होमस्टे दर्पण तयार गरी प्रकाशनमा ल्याइएको छ ।

- (१) स्थानीय तहमा दर्ता भई क्रियाशील देखिएका ग्रामीण सामुदायिक होमस्टेको प्रदेशस्तरीय प्रोफाइल प्रकाशन गर्ने,
- (२) होमस्टेमा पर्यटन विकास तथा पूर्वाधारका लागि पूँजीगत अनुदान सहयोगबाट आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा सम्पन्न गरिएका कार्यहरू प्रस्तुत गर्ने,
- (३) सामुदायिक होमस्टेमा संलग्न समुदायका सदस्य, सरोकार राख्ने पर्यटक तथा सहयोगी निकायहरू समक्ष जानकारी पुऱ्याई प्रदेशको पर्यटन विकास मार्फत ग्रामीण क्षेत्रको समृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने ।
- (४) सामुदायिक होमस्टेबाट आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई प्राप्त हुने सेवा, सुविधा तथा प्रमुख विशेषता वारे जानकारी दिई गण्डकी प्रदेशका होमस्टेहरूको प्रचार प्रसार र व्यापार प्रवर्धन गर्ने ।

प्रदेशमा रहेका विभिन्न सामुदायिक होमस्टेहरूको आ-आफ्नै विशेषता रहेका छन् । सामुदायिक होमस्टेहरू फरक फरक त छन् नै, उनीहरूले दिनसक्ने सेवा तथा सुविधा, प्राप्त गर्न सकिने अनुभव पनि भिन्न र अनौठा किसिमका हुन्छन् । अनेक किसिमका यस्ता समुदायहरूमा अन्य समुदायले गरेका कार्यहरूको जानकारी पुऱ्याउन, यस किसिमका सामुदायिक होमस्टेहरूबीच सूचना तथा अनुभव आदानप्रदान गर्न, पर्यटकीय गतिविधि आदान प्रदान गरी आपसी लाभ प्राप्त गर्न यस पुस्तिकाले अरु सहयोग गर्ने विश्वास गरिएको छ ।

३. तथ्याङ्क संकलन तथा दर्पण तयारी विधि

गण्डकी प्रदेशमा यस प्रकारको विषयवस्तु समावेश गरी सम्भवत प्रथम पटक यो होमस्टे दर्पण प्रकाशन भएको छ । यस दर्पणमा उल्लेखित तथ्याङ्क संकलन सहितको स्थलगत अवलोकन, लेखन र पुस्तक तयारीका लागि मन्त्रालयको निर्देशनमा वन निर्देशनालय तथा अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरूबाट ठूलो मात्रामा जनशक्ति परिचालन गरिएको छ । यस प्रयोजनका लागि छुट्टै स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था थिएन तर पनि सहभागी समुदायको अनुकरणीय साथ सहयोगमा वन निर्देशनालय र डिभिजन वन कार्यालयहरू स्वःस्फूर्त परिचालित हुन सकेका कारण होमस्टे दर्पणलाई यस स्थितिमा ल्याउन सफल भएका छौं । सिमित समय र स्रोत साधनमा प्रथम पटक तयारी गरिएको सन्दर्भमा पुस्तक अध्ययनबाट अनेकौं प्रश्नहरू स्वाभाविक रूपमा आउनेछन् । पाठक वर्गबाट आएका सुझाव, पृष्ठपोषण तथा कार्यान्वयनमा देखिएका अन्य सवालहरू समावेश गरी आगामी वर्षमा परिष्कृत रूपमा पुनः प्रकाशन हुने विश्वास लिइएको छ ।

४. सामुदायिक होमस्टे पूर्वाधार निर्माण पूँजीगत अनुदान कार्यक्रमका उपलब्धिहरू

आर्थिकवर्ष २०७५/७६ मा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार प्रदेशका ११ वटै जिल्लामा गरी जम्मा २७४ सामुदायिक होमस्टेलाई स्थानीय निकायसँगको सहकार्यमा अनुदान उपलब्ध गराउने लक्ष्य राखिएको थियो। आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा जम्मा २७२ सामुदायिक होमस्टेले अनुदान प्राप्त गर्न सफल भएका छन्। पर्वत र म्याग्दी जिल्लामा एक/एक समुदायमा वाहेक सबै जिल्लाहरूमा लक्ष्य अनुसारका होमस्टे पूर्वाधार निर्माण कार्य सम्पन्न भई पूँजीगत अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। पूर्वाधार निर्माण पूँजीगत कार्यक्रम मार्फत प्रदेश सरकारको २७,८१,४०,४८२ रुपैयाँ, नगर/गाउँ पालिकाको २,४२,३९,०६४/- रुपैयाँ र समुदायिक होमस्टेमा संलग्न सदस्यहरूको ७,०६,९३,४४३/- रुपैयाँ समुदायमा पुगेको छ। प्रदेश सरकारको सहयोग तथा स्थानीयहरूको सहकार्यमा ३४०२ घर, ५४२५ कोठा तथा ९६६६ वेड आन्तरिक तथा बाह्य पाहुनाहरूका लागि उपलब्ध हुनसक्ने भएका छन्। प्रदेशमा सामुदायिक भवन, पदमार्ग जस्ता पूर्वाधारहरू नव निर्माण भएबाट पर्यटन विकासका लागि उल्लेखनीय योगदान पुग्ने विश्वास लिइएको छ। पूँजीगत अनुदान कार्यक्रममा समुदाय तथा स्थानीय पालिकाहरूको समेत साभेदारी रहेको छ। कार्यक्रमबाट स्थानीय सामाजिक तथा आर्थिक गतिविधि बढेको तथा केही न केही नयाँ सिर्जनात्मक कार्यहरू गरी दिगो ग्रामीण विकास तथा समृद्धिमा योगदान पुऱ्याएको देखिएको छ। सामुदायिक होमस्टे सुदृढिकरण तथा पूर्वाधार निर्माण सहयोग कार्यक्रमबाट ग्रामीण क्षेत्रको समृद्धिको एउटा गोरेटोको रूपमा अगाडि बढ्न थालेको छ।

तालिका : स्थानीय तहको सहकार्यमा होमस्टे पूर्वाधार विकास

क्र.सं.	जिल्ला	खर्च बजेट रु				होमस्टे संख्या	होमस्टे क्षमता		
		कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा		घर	कोठा	वेड
१	गोर्खा	२,१२,९१,३८४	९१,९०,००६	३२,९३,१६०	३,३७,७४,५५०	२२	३२४	४४९	६६५
२	मनाङ	३०,००,०००	३,००,०००	७,००,०००	४०,००,०००	२	४९	६२	९६०
३	लमजुङ	२,७८,३७,०००	३१४६०००	६३,१४,०००	३,७२,९७,०००	२३	२९२	५७४	११०८
४	कास्की	३,६२,८१,९५०	१९४२४४२	६७,९०,२३५	४,५०,१४,६२९	३६	६५८	१४००	१४००
५	मुस्ताङ	३५,००,०००	३५००००	९,२०,०००	४७,७०,०००	३	२३	४६	९२
६	म्याग्दी	९६,६१,६९३	४,५०,०००	३४,०१,५२९	१,३४,१३,२२२	१०	९२	१२२	२४२
७	वालुङ	२,६६,९३,७८०	३४,००,०००	७२,८०,०००	३,७३,७३,७८०	२८	१८१	२४९	६५९
८	पर्वत	४,१७,२४,८६६	१३,२०,११६	१,६५,६१,९६९	५,९६,०६,९५१	४७	४२६	७३३	१४४०
९	स्याङ्जा	४,८९,३२,५००	१८,९३,०००	१,३८,८०,०००	६,४७,०५,५००	४४	५०४	६९२	१३५५
१०	तनहुँ	४,८७,१७,३०९	२५,९७,५००	१२३,०२,३१६	६,३६,१७,१२५	४७	७३३	९३०	१९५५
११	नवलपुर	१,०५,००,०००	४,००,०००	३३,५१,७६३	१,४२,५१,७६३	१०	९२६	१४६	३५०
जम्मा		२७,८१,४०,४८२	२,४२,३९,०६४	७,०६,९३,४४३	३६,०४,११,२९८	२७२	३४०२	५४२५	९६६६

५. कार्यक्रमका प्रभावहरू

स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा संचालित होमस्टे प्रवर्धन कार्यक्रमबाट निम्न प्रभावहरू पर्ने देखिएको छ।

- (१) विगतमा विभिन्न सामाजिक, राजनितिक तथा आर्थिक कारणबाट सुषुप्त अवस्थामा पुगेका परम्परागत पेशा, व्यवसाय, स्थानीय मेला, जातीय पहिचान सहितका संस्कृति तथा परम्परा पुनः कृयाशिल गराई र ग्रामीण समुदायमा उत्साहको संचार गराउन टेवा पुग्ने देखिएको छ।
- (२) समुदायमा भएका विविधताहरू बीचको एकता, सामाजिक सद्भाव तथा आपसी पहिचान र सम्मान स्थापित गर्न टेवा पुऱ्याएको छ।
- (३) परम्परा देखि समुदायकै हातमा संरक्षित हुँदै आएका स्थानीय प्रजातिको व्यवसायिक उपयोग मार्फत संरक्षण र समग्र जैविक विविधता संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याएको छ।
- (४) वन विज्ञानको पाठ्यक्रममा पर्यटन विकास सम्वन्धि सामान्य ज्ञान भएका डिभिजन वन कार्यालयहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूमा पर्यटन विकाससँग यस प्रकारका पूर्वाधार निर्माण कार्यमा प्राविधिक सहयोग तथा सहजिकरण गर्ने अनुभव र जनशक्ति दुवै पूर्ण थिएन। तथापि संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन, वन्यजन्तु संरक्षण, तीन दशक भन्दा वढि समयको सामुदायिक एवम् कवुलियती वन विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको लामो संस्थागत अनुभव र प्रदेश भरी छरिएर रहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँगको असल सम्बन्धका कारण डिभिजन वन कार्यालयबाट यो कार्यक्रम सम्भव भएको छ। कार्यक्रमबाट सामुदायिक होमस्टेको सुदृढिकरण मात्र भएको छैन, समुदायसँगै रहेर काम गर्ने डिभिजन वन कार्यालय र अन्तरगतका कर्मचारीको क्षमता समेत सुदृढ भएको छ।

- (५) गण्डकी प्रदेश सरकारले पहिचान गरेका प्रदेशको प्राकृतिक सौन्दर्यता, भू-धरातल, तालतलैया, पदमार्ग, गल्छ तथा छहराहरु, जैविक विविधता, सामाजिक विविधताबीच एकता, सांस्कृतिक पहिचान र सम्पन्नता जस्ता समृद्धिका सहयोगी क्षेत्र (Key Enablers of Prosperity) लाई सामुदायिक होमस्टे कार्यक्रमले अरु सुदृढ तुल्याउने देखिएकोछ। अधिकांस स्थानमा सामुदायिक वन, संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, निकुञ्जका मध्वर्ति उपभोक्ता समितिसँग जोडिएर सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापन हुनु यस तर्फका सूचकहरु मान्न सकिन्छ।
- (६) गण्डकी प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाको आधारपत्र २०७६ ले प्रदेशको अर्थतन्त्रलाई उत्पादनमुखी र आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख गराउन आयातित सामान वेच्ने नाफामुखी शहरी अर्थतन्त्र र निर्वाहमुखी ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई समृद्धिको प्रस्थान विन्दुको रूपमा पहिचान गरेको छ। होमस्टे अनुदान कार्यक्रमले ग्रामीण पर्यटनको विकास र स्तरोन्नती गर्ने, स्थानीय वनजन्य तथा कृषिजन्य उत्पादन र तीनबाट बनेका परिकारहरु, हस्तकलाका सामाग्रीहरु खोजी खोजी उपभोग र वजारीकरण गराउने हुँदा निर्वाहमुखी अर्थतन्त्रलाई वजारमुखी अर्थतन्त्रमा रुपान्तरण गर्न उल्लेखनीय टेवा पुऱ्याउने सक्ने देखिन्छ। स्थानीय उत्पादन र उत्पादकत्व वढाई आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माण गर्न टेवा पुऱ्याएको छ।
- (७) सामुदायिक होमस्टेका विभिन्न क्रियाकलापहरु अन्य समुदायका सदस्यहरुलाई सिकाई केन्द्रको रूपमा विकास भएका छन। सर सफाई, स्थानीय वातावरण संरक्षणका विषयमा सकारात्मक प्रभाव परेको छ। स्थानीय समुदायले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकबाट सिक्ने र बहुपक्षीय सकारात्मक परिवर्तनका लागि अनुकूल वातावरण (Enabling environment) सिर्जना हुने देखिएको छ।
- (८) कार्यक्रम अनुगमनको सिलसिलामा कतिपय सामुदायिक होमस्टेमा विदेश गएर फर्किएका युवा संलग्न भएको पाइएको छ। ग्रामीण क्षेत्रमा आमदानीको स्रोत र रोजगारी प्राप्त गर्ने अवसरको अभावमा विदेश जान बाध्य भएका स्थानीय युवाले होमस्टे व्यवस्थापन मार्फत गाउँमै उत्पादनमूलक कार्यमा संलग्न हुने सपना बनाउनु र विदेश जानबाट रोकिनु कार्यक्रमकै महत्वपूर्ण प्रभाव मान्न सकिन्छ। यसरी कार्यक्रमले स्थानीय संशाधनको विकास र रुपान्तरण मार्फत समग्र रूपमा सामाजिक, आर्थिक तथा वातावरण क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तनमा सहयोग गरी प्रदेशको समृद्धिमा उल्लेखनीय टेवा पुऱ्याउने दिखिन्छ।

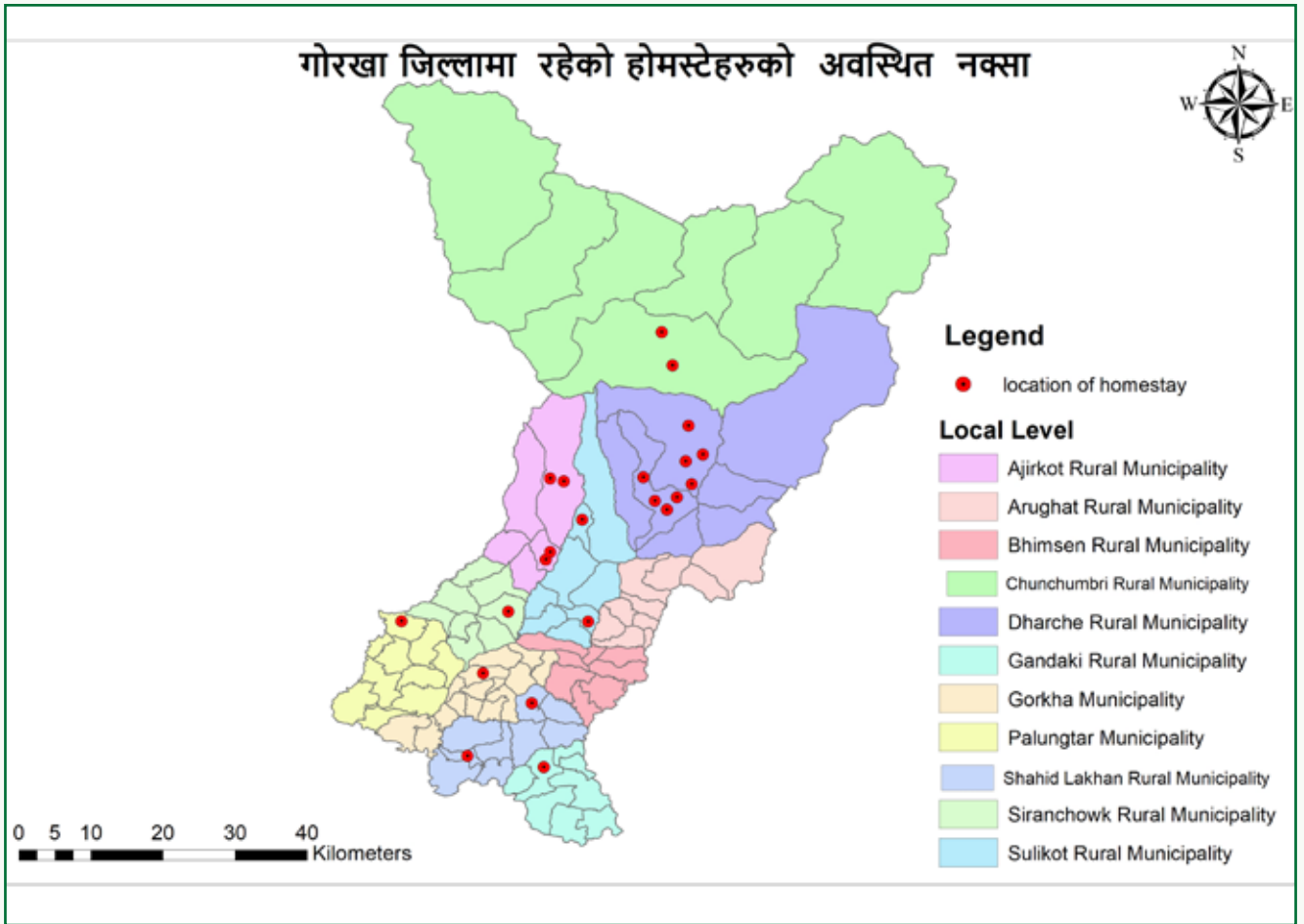

फोटो : बेगनासतालको पृष्ठभूमीमा पचभैयाबाट देखिएको सूर्यास्त दृश्य

भाग दुई

१. गोरखा

गोरखा जिल्लामा गत विगत देखि केही घरबास (होमस्टेहरू) सञ्चालनमा आएका थिए । उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेशबाट आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा डिभिजन वन कार्यालय गोरखा मार्फत होमस्टे स्थापना, संचालन र पूर्वाधार निर्माण पूँजीगत अनुदान कार्यक्रम प्राप्त भए पश्चात् आधिकारिक रूपमा जम्मा २२ वटा सामुदायिक होमस्टेहरू दर्ता भएका छन् । घरबास (होमस्टे) स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधि २०७५ बमोजिम स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा उक्त सामुदायिक होमस्टेहरूलाई यस वर्ष डिभिजन वन कार्यालय मार्फत रु.२१,२९१,३८४ (अक्षरेपी दुई करोड बाह्र लाख एकानब्बे हजार तीस सय चौरासी रुपैया) अनुदान उपलब्ध गराइएको छ (अनुसूची १.१) । कार्यक्रमबाट आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनमा टेवा पुगेको, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका विषयको पहिचान तथा सुदृढिकरण, सामुदायिक सहभागितामा उत्साह, जैविक विविधता संरक्षणमा टेवा पुगुका साथै स्थानीय आयआर्जन र रोजगारीमा समेत उल्लेखनीय सहयोग पुग्ने देखिएको छ । यस आ.व.मा प्रदेश सरकारबाट अनुदान प्राप्त गरेका होमस्टेहरूको विवरण निम्नानुसार रहेका छन् :

१.१ बेतीनी सामुदायिक होमस्टे, शहिदलखन गा.पा-२, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	लिल बहादुर राना (अध्यक्ष), ९८४६०८९३९९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	११ घर, ११ कोठा, २२ बेड
संचालक समिति	:	महिला १, पुरुष १०, जम्मा ११ जना
२०७५/७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. ८,७८,०७४/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,४४,७३४/- र समुदाय सहभागिताको ३,०२६०५/- गरी लागत रु. १३,२५,४१२/- मा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	गोरखा जिल्लाको प्रशिद्ध धार्मिक स्थल मनकामना मन्दिर, आसपासको र मणीय स्थलहरू तथा प्रख्यात सुन्तला खेतीको भू-दृश्य, बकेश्वर महादेव मन्दिर

स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला, कोदो, मकैजस्ता वालीहरू उत्पादन हुने । खास गरी यहाँको सुन्तला प्रख्यात उत्पादन मानिने ।
पर्यटन सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १२००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तिनका प्रचारप्रसार : पहुँच	:	मनकामना मन्दिर दर्शन सहित प्रचार प्रसार भएको । यस होमस्टेमा पुग्नको लागि कुरिनटार स्थित केबलकारबाट मनकामना सम्म गएर २० मिनेटको पैदल यात्रा वा आबुखैरेनीबाट गाडीबाट पनि करिब ४५ मिनेटको कच्ची बाटोको यात्रामार्फत वा आबुखैरेनीबाट करिब २ घण्टाको पैदल यात्राबाट यस होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको संख्या ४५० जना सम्म आउने गरेको । स्वास्थ्य, चौकी तथा शिक्षाको पहुँच का साथै अन्य सहयोगी निकायसँग असल सम्बन्ध भएको ।

आन्तरिक पर्यटन वर्ष
२०१८,
 छिमेकी मुलुक पर्यटन वर्ष तथा नेपाल भ्रमण वर्ष
२०२०
 एवम् बृहत अन्तराष्ट्रिय स्तरको पोखरा पर्यटन वर्ष
२०२२
सफल पारौं ।

१.२ पस्लाङ सामुदायिक होमस्टे, शहिदलखन गा.पा.-२, गोरखा

स्थापना वर्ष	: वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	: मन बहादुर राना (अध्यक्ष), ९८१३६१०८८५
घर, कोठा र बेड संख्या	: २८ घर, ५१ कोठा, १०२ बेड
संचालक समिति	: महिला ४, पुरुष ६, जम्मा ११
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	: डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. ९,७८,७३०/-, गाउँपालिकाबाट रु. १,४४,७३४/- र समुदायबाट रु. २,७९,६३९/- गरी जम्मा रु. १४,०३,१०३/- को लागतममा पैदल मार्ग निर्माण कार्य सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	: पश्चिमकाली मन्दिर, चिल्ड्रेन पार्क, नामरुङ देबी मन्दिर, द्रब्य शाहको ऐतिहासिक शालिक । भू-परिधिमा सुन्तलाको रमणीय खेती दृश्यावलोकन, गणेश हिमाल अवलोकन, दरौदीका दृश्यावलोकन । कृषि पर्यटनको लागि पदयात्रा, इतिहास अध्ययन जस्ता पर्यटन कार्यका लागि उपयुक्त ।
स्थानीय उत्पादनहरू	: सुन्तला, कोदो, मकै, फापर, लोकल कुखुरा उत्पादन र वेचविखन हुने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	: मगर सस्कृतिको नाँच तथा भेषभुषा (मारुनी तथा सोरठी) अवलोकन गर्ने सकिने । स्वास्थ्य, चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएको । अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वय राम्रो भएको अवस्था ।
पहुँच	: पृथ्वी राजमार्गको आँवु खैरेनीबाट गोरखा जिल्लाको सदरमुकाम गोरखा बजार र पश्चिमतर्फ करिब २.५ कि.मि.को बाटोमा अबस्थित ।

१.३ लिंगलिंग पाच्यान सामुदायिक होमस्टे, पालुङटार न.पा. ३, गोरखा

स्थापना वर्ष	: वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	: सन्त बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८५१०७६१६३
घर, कोठा र बेड संख्या	: ६ घर, १५ कोठा, ३०बेड
संचालक समिति	: महिला: ५, पुरुष: २, जम्मा: ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	: कार्यालयको तर्फबाट रु. ८,९६,३२०/-, स्थानीय पालिकाको रु. २,५६,०९१/- र समुदाय सहभागिताको रु. १,२८,०४६/- गरी लागत रु. १२,८०४५७/-मा होमस्टेमा जाने पदमार्ग निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	: नरहरि शाहको भाई द्रब्य शाहले राज्य कायम गरेर गोरखा जिल्ला पालुङटार न.पा. (हाल) मा बसेको ऐतिहासिक ठाउँ लिललिंगकोट अझै पनि किल्लाका निसानहरू भेट्न सकिन्छ । यो समुन्द्र सतहबाट १४३७ मिटर उचाईमा रहेको छ । इतिहास अध्ययन अनुसन्धानको लागि श्रोत केन्द्रको रूपमा पनि रहेको छ । परापूर्व कालदेखि दौड प्रतियोगिता

मार्फत राजा छान्ने चलन चलिआएको छ। सोही बमोजिम हालसम्म पनि वडादशैको शुभ अवसरमा लिंगलिंग दौडको नामबाट उक्त संस्कारलाई कायम राखिएको छ। १३.५ कि.मी. लिंगलिंग दौडमा जस्ले दौड जित्छ उसैलाई राजाको घोषणा गरी पुरस्कार, प्रमाणपत्र र श्रीपेच सहित पुरस्कृत गर्ने चलन हाल हालसम्म पनि रही रहेको छ।

स्थानीय उत्पादनहरू : सुन्तला, कोदो, मकै, फापर, लोकल कुखुरा उत्पादन तथा विक्री बजारीकरण हुने गरेको।

उपलब्ध सुविधा : आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १२००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज : यस सामुदायिक होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूको लागि प्याकेजमा सुविधाहरूको तयारी नगरिएको, तर ऐतहासिक सांस्कृतिक महत्वको स्थानका कारण प्रचारप्रसार भएको।

पहुँच : पदयात्रा र सवारी साधन दुवै माध्यमबाट पर्यटकहरू पुग्ने गरेको पाइएको। काठमाण्डौबाट मुगलिङ, आंखुखैरेनी, १२ किलो बजार, छेपेटार हुँदै १४० कि.मी. यात्रा पछि लिंगलिंग पाच्यान सामुदायिक होमस्टे पुगिने। गोरखा बजारबाट बाह्रकिलो बजार हुँदै छेपेटार, लुईटेल भञ्ज्याङ बाटो उकालो लागेर समेत पुग्न सकिने। पोखरा तर्फबाट आंउदा तनहुँको दुम्रे बजारबाट उत्तरतर्फको यात्रा हुँदै पनि यस सामुदायिक होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ। लिंगलिंग १३ कि.मि. उकालो दौडबाट पनि प्रसिद्ध रहको यो होमस्टे पैदल यात्रा मार्फत पनि पुग्न सकिन्छ।

अन्य : आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको औषत वार्षिक संख्या ५५० जना सम्म हुने गरेको, स्वास्थ्य चौकी तथा शिक्षाको पहुँच रहेको। अन्य सहयोगी निकायहरूसँग राम्रो सम्बन्ध रहेको।

१.८ वारपाक सामुदायिक होमस्टे, वारपाक, सुलीकोट गा.पा.-२, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	मनोज घले (अध्यक्ष), ९८०३८७००५४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१७ घर, ५१ कोठा, १०२ बेड
संचालक समिति	:	१३ महिला, ७ पुरुष, जम्मा २०
२०७५/७६ को पर्यटन पूर्वाधार :		कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,५६,०००/- र समुदाय सहभागिताको रु. ३,३४,०००/- गरी लागत रु. १४,९०,०००/-मा सूचना केन्द्र र कबोर्ड सहितको आधुनिक शौचालय निर्माण सम्पन्न ।
उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १,२००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	वारपाक होमस्टे २०७२ सालको महाभूकम्पबाट पुर्नजन्म पाएको गोरखा जिल्लाको उत्तरी भेग वारपाक सुलीकोट गा.पा. मा पर्दछ । १,२०० सय घरधुरीको गुरुङ्ग समुदाय एकै ठाउँमा रहेकोले गुरुङ्ग समुदाय, भेषभुषा, प्राकृतिक सौन्दर्यताको समेत अवलोकन गर्न सकिन्छ । बौद्ध हिमाल लगायतका हिमश्रृङ्खला, नारदपोखरी, भैँसेखर्क नाम्सेडाँडा, लालिगुरास अवलोकन, सेतो गुराँस प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका केन्द्रहरु छन् ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	सिसु, निउरो, गुन्द्रुक, आलु, कोदो, मकै, गहुँ, जौ, सिलाम, लोकल कुखुरा, कालो खैरो, भटमास, चोयाको डोको र भेडाको उनबाट वनाएको राडी तथा बख्खु आदि ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज :		स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई र आकस्मिक सेवामा पहुँच छ । संरक्षण सँग जोडिएको छ । उपभोक्ता समूह लगायत अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वयको अवस्था राम्रो छ ।
पहुँच	:	वारपाक होमस्टेमा पुग्नको लागि करिब ५ घण्टाको काठमाडौँबाट गोरखा सम्म १५५ कि.मि. यात्रा गरिसकेपछि करिब ३ घण्टाको कच्ची सडक भएको दरौदीको तिरैतिर सुन्दर बस्ती तथा प्राकृतिक छटाहरुको अवलोकन गर्दै पुग्न सकिन्छ ।

१.५ चामेछहरा सामुदायिक होमस्टे, अजिरकोट १

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	नन्दमाया गुरुङ (अध्यक्ष), ९८१६६८०५५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	८ घर, १६ कोठा, ३२ बेड
संचालक समिति	:	७ पुरुष, १ महिला, जम्मा ८
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,९९,०६०/-, स्थानीय पालिकाको रु. ३,२९,४८४/- र समुदाय सहभागिताको रु. १,४२,८५६/- गरी लागत रु. १४,७१,५००/- मा सार्वजनिक शौचालय र पाहुना घर निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	चामे छहरा, परम्परागत गुरुङ संस्कृति तथा भेषभुषाको साथै भञ्जेडाँडा, कोम्राखोला, निम्चेपोखरी, नागेपोखरी, चित्रेदेबी मन्दिरजस्ता रमणीय स्थलहरूको अवलोकन गर्न सकिन्छ । चुड्का नाँच, घाँटु, मारुनी तथा स्यागे जस्ता नाँचहरू सहित पर्यटन प्याकेजको यथोचित प्रचार प्रसार हुन जरूरी छ ।
उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो, मकै, अलैची, गुन्द्रुक, टुसा, सिस्नु आदि ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि करिब ३ घण्टाको कच्ची बाटो यात्रा गरेर गोरखा बजारबाट अजिरकोट ५ भन्नेकमा पुग्न सकिन्छ । भन्नेकबाट १ घण्टाका कच्ची सडकको यात्राबाट उक्त स्थानमा पुग्न सकिन्छ । पैदल यात्रा गर्दै दृश्यावलोकन गर्दै पनि होस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको वार्षिक औषत संख्या ३०० जना सम्म । सहयोगी अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वय भईराखेको । स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचमा रहेको ।

१.६ बुढनमिक सामुदायिक होमस्टे, अजिरकोट गा.पा.-३, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि. सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	शेर बहादुर तामाङ (अध्यक्ष), ९८४५०८४४२०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	६ महिला र ४ पुरुष गरी जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,९९,५३०/-, स्थानीय पालिकाको रु. २,८९,५५१/- र समुदाय सहभागिताको रु. १,४२,८५८/- गरी लागत रु. १४,३१,९३९/- मा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न ।

- मुख्य पर्यटकीय विशेषता** : यस समुदायमा रहेका घरपरिवारहरु तामाङ्ग समुदायबाट उत्प्रेरित रहेको छन् । तामाङ्ग संस्कृति तथा हिमाल तथा दृश्यावलोकनको मिश्रणले यस होमस्टेमा सौन्दर्यता थपेको छ । यस होमस्टेमा बसेर दुधपोखरी तथा नागपोखरी जस्ता रमणीय पोखरीहरुको अबलोवन गर्न सकिन्छ । दुधपोखरी, नागपोखरी, हिमालको अवलोकन, कालिकाकोट मन्दिर, चित्रेडाँडा, निम्चेपोखरी आदि प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थलहरु छन् । मारुनी तथा तामाङ्ग सेलो नाँचहरुको प्रचारप्रसार सामान्य भएको । स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँच छ ।
- उपलब्ध सुविधा** : आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
- पहुँच** : यस होमस्टेमा पुग्नको लागि करिब ४ घण्टाको कच्ची बाटो यात्रा गरेर गोरखा बजारबाट अजिरकोट भन्ने ठाउँमा उकालो लाग्नुपर्ने ।

१.७ भ्याल्लामुमे सामुदायिक होमस्टे, अजिरकोट गा.पा.-४, गोरखा

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति** : दिलकौरी लामिछाने (अध्यक्ष), ९८०४१६३९८९
- घर, कोठा र बेड संख्या** : १० घर, १० कोठा, २० बेड
- संचालक समिति** : ४ पुरुष, १ महिला गरी जम्मा ५
- स्थानीय पर्यटन पूर्वाधार** : कार्यालयको तर्फबाट रु. ५,४९,५१०/-, स्थानीय पालिकाको रु. २,६१,६७१/- र समुदाय सहभागिताको रु. १०,३०,९३६/- गरी लागत रु. ९,४२,११७/- मा किचन स्ल्याब, बाथरूम तथा फूल बगैचा निर्माण सम्पन्न ।
- मुख्य पर्यटकीय विशेषता** : अजिरकोट गा.पा. ४ भ्याल्लामा अबस्थित यो होमस्टे आन्तरिक पर्यटन प्रबर्द्धनको लागि अत्यन्त उत्कृष्ट गन्तब्य हो । नजिकै रहेको भ्याल्ला ऐतिहासिक मन्दिरको मुख्य आकर्षण मानिन्छ ।
- उपलब्ध सुविधा** : आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु ढिँडो/खाना, बिहानको चिया खाजा नास्ता) ।
- स्थानीय उत्पादनहरु** : कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो जस्ता स्थानीय लोकप्रिय उत्पादन यहाँ पाइन्छ । प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरु र तिनका प्रचारप्रसार हुन सकेको छैन तर आवश्यकता खड्किएको ।

स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था : स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी तथा शिक्षाको पहुँच छ । अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वयको अवस्था : राम्रो छ ।

पहुँच : यस होमस्टेमा पुग्नको लागि करिब ४ घण्टाको कच्ची बाटो यात्रा गरेर गोरखा बजारबाट भ्याल्लासम्म पुग्न सकिन्छ । उक्त ठाउँबाट ३० मिनेटको उकालो बाटोमा होमस्टे अबस्थित छ । स्थानीय वस्तिमा गाडीको पनि व्यवस्था गर्न सकिन्छ । अन्नपूर्ण तथा भ्याल्लाभुमे मन्दिर, शिव मन्दिर, रमिता हेर्ने ढुङ्गा जस्ता सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक आकर्षणका स्थलहरु छन् ।

१.८ प्रगति सामुदायिक होमस्टे, अजिरकोट गा.पा.-४, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८१६१२४०४४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	५ पुरुष, ० महिला, जम्मा ५
स्थानीय पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,१५,८५०/-, स्थानीय पालिकाको रु. २,६१,६७१/- र समुदाय सहभागिताको रु. १,३०,८३६/- गरी लागत रु. १३,०८,३५७/-मा किचन, ट्वाइलेट तथा गार्डेन निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	अजिरकोट गा.पा. ४ भ्याल्लामा अबस्थित यो होमस्टे आन्तरिक पर्यटन प्रबर्द्धनको लागि अत्यन्त उत्कृष्ट गन्तब्य हो । नजिकै रहेको भ्याल्ला ऐतिहासिक मन्दिर मुख्य आकर्षण मानिन्छ ।

उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको चिया खाजा नास्ता) ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो जस्ता स्थानीय लोकप्रिय उत्पादन यहाँ पाइन्छ । प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तिनका प्रचारप्रसार हुन सकेको छैन तर आवश्यकता खड्किएको छ ।
स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था	:	स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी तथा शिक्षाको पहुँच छ ।
पहुँच	:	होमस्टेमा पुग्नको लागि करिब ४ घण्टाको कच्ची बाटो यात्रा गरेर गोरखा बजारबाट भ्याल्ला सम्म पुग्न सकिन्छ । उक्त ठाउँबाट ३० मिनेटको उकालो बाटोमा होमस्टे अबस्थित छ । स्थानीय स्तरमा गाडीको पनि व्यवस्था गर्न सकिन्छ । अन्नपूर्ण तथा भ्याल्लाभुमे मन्दिर, शिव मन्दिर, रमिता हेर्ने ढुङ्गा जस्ता सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरू छन् ।
अन्य	:	सहयोगी निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वयको अवस्था राम्रो छ ।

१.८ शहिदलखन सामुदायिक होमस्टे, शहिदलखन गा.पा.-२, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, भरत बहादुर आले, सम्पर्क नं.: ९८४६४९०९३३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	४५ घर, १२ कोठा, २४ बेड
संचालक समिति	:	२ महिला, ७ पुरुष, गरी जम्मा ९ जना
स्थानीय पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,४५,०००/- र समुदाय सहभागिताको रु. २,९२,५२१/- गरी लागत रु. १४,३७,५२१/-मा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न ।
उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	शहिदलखन स्मारक तथा वपरपरिको रमणीय स्थान र साथै मगर संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको सम्भावना रहेको । ऐतिहासिक स्थल समेत रहकोले प्रकृति र साँस्कृतिक पर्यटनको सम्भाजना रहेको छ ।
प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरू	:	शहिद लखन थापा पार्क, मनकामना जाने बाटोमा रहेको, काउलेभङ्गारको रमणीय दृश्य, बुढिगाण्डकी जलाधार क्षेत्र छ ।

- स्थानीय उत्पादनहरू** : कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले जस्ता स्थानीय उत्पादनहरू पाईन्छ। प्रमुख पर्यटनका प्याकेजहरू तयार गरी प्रचारप्रसार गर्ने कार्य पहिचान गरिएको तर आवश्यक वाह्य साथ सहयोगको लागि प्रतिक्षमा रहेको।
- स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था** : स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवा, प्रहरी चौकी तथा शिक्षामा सहज पहुँच रहेको छ।
- पहुँच** : यस होमस्टेमा पुग्नको लागि गोरखा बुङकोट हुँदै मनकामना जाने बाटो बजारबाट गाडीमा ४५ मिनेटको यात्रा तय गर्नुपर्दछ।

१.१० मुलाबारी सामुदायिक होमस्टे, वारपाक, सुलीकोट गा.पा.-७, गोरखा

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति** : अध्यक्ष शिव बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८०५८५१५१९
- घर, कोठा र बेड संख्या** : १२ घर, १२ कोठा, २४ बेड
- संचालक समिति** : ५ महिला, ४ पुरुष गरी ९ जना
- स्थानीय पर्यटन पूर्वाधार** : कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,०८,३२०/-, स्थानीय पालिकाको रु. २,१०,७१६/- र समुदाय सहभागिताको रु. ८,९६,४४४/- गरी लागत रु. २०,१५,४८०/-मा प्रवेशद्वार तथा पदमार्ग निर्माण सम्पन्न।
- मुख्य पर्यटकीय विशेषता** : यो स्थानमा रहेका घरपरिवारहरू गुरुङ परम्परा तथा संस्कारबाट उत्प्रेरित रहेकोले गुरुङ संस्कृतिको राम्रो अवलोकन गर्न सकिन्छ। साथै नजिकै रहेको तामाखानीको अवलोकन तथा कोतकाली मन्दिर दर्शनमा आएका दर्शनार्थीलाई समेत घरबासको व्यवस्था मिलाउन सकिने गरी होमस्टेमा सेवा सुबिधाहरू रहेको।

प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरू :	थामडाँडा, गणेश हिमाल तथा बौद्धिकालको दृश्यावलोकन, सुलिकोट डाँडा, लालिगुराँस फूलको अवलोकन गर्न सकिने । प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तिनका प्रचारप्रसारहुन नसकेको । तर आवश्यक रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू :	कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले, अदुवा, चुत्रो, कटुस, तिन्दु जस्ता पैदावार उत्पादन हुने ।
उपलब्ध सुविधा :	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था :	स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएको ।
पहुँच :	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि गोरखा बजारबाट करिब १.५ घण्टाको गाडीको यात्रा गरिसकेपछि घ्याम्पेसाल हुँदै देउराली भन्ज्याङ्ग पुग्न सकिन्छ । देउरालीबाट करिब १० मिनेट पैदल पश्चात् होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

१.११ तरङ्गाखा सामुदायिक होमस्टे. घाँटो गा.पा.-५. गोरखा

स्थापना वर्ष :	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति :	अध्यक्ष श्री सन्तोष गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८७६८६३८६५
घर, कोठा र बेड संख्या :	१० घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति :	२ महिला, ८ पुरुष ८ गरी १० जम्मा
स्थानीय पर्यटन पूर्वाधार :	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,००,०००/- र समुदाय सहभागिताको रु. ५,८७,२९३/- गरी लागत रु. १६,८७,२९३/-मा पाहुना घर निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता :	तरङ्गाखा होमस्टे गुरुङ समुदायको संस्कृति भल्कने होमस्टेहरू मध्येको एक हो। मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन तथा प्राकृतिक छटाहरूको अवलोकनको लागि यो होमस्टे आवश्यक रहेको छ ।
सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक आर्कषण :	गुम्बा, बौद्ध हिमाल, गणेश हिमालको दृश्यावलोकन, घाँटु नाँच, मारुनी नाँच, गोन्बुलामा नाँच, भाँक्रि तथा भ्याउरे नाँच । कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले, वन तरुल, फ्याक्सी, कालो तथा सेतो भटमास जस्ता स्थानीय उत्पादनहरू ।
उपलब्ध सुविधा :	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
पर्यटन सुविधा र पर्यटन प्याकेजहरू :	प्रचारप्रसार हुन नसकेको आवश्यक रहेको छ । स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था रहेको छ ।
विविध :	आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको वार्षिक औषत संख्या ३०० जना सम्म पुग्छन् । बाटोको समस्याले गर्दा आउने आगन्तुक पाहुनाको संख्या कम भएको थियो । हाल विकास भएका रोड तथा गोरेडो बाटोले पर्यटकको संख्यामा बृद्धी हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
पहुँच :	यस होमस्टेमा पुग्न जिल्ला सदरमुकामबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासगै माछाखोला पुग्न सकिन्छ भने माछाखोलाबाट पैदल उत्तरतर्फ ४ घण्टा हिड्नुपर्दछ ।

१.१२ यामगाउँ सामुदायिक होमस्टे, धार्चे गा.पा.-५, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, श्री सन्त बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८६२३७९०२२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, १६ बेड
संचालक समिति	:	३ महिला, ४ पुरुष गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,६८,७२९/३० र समुदाय सहभागिताको रु. ५,१८,५६३/९० गरी लागत रु. १६८७२९३/-मा होमस्टेमा होमस्टे भवन, शौचालय तथा बाथरूम निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यामगाउँ होमस्टे गुरुङ समुदायको संस्कृति भल्किने होमस्टेहरु मध्येको एक हो । मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन तथा प्राकृतिक छाटाहरुको अवलोकनको लागि यो होमस्टे प्रमुख गन्तव्य रहेको छ । साततले पोखरी, तिब्लेराङ देवता, मानिपो देवता, नपुनौ ढोका, प्वाला शंकर देवी, गणेश हिमालप्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरु यहाँबाट अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
बाह्य पर्यटक	:	प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले, वन तरुल, फ्याक्सी, कालो तथा सेतो भटमास, सिलाम जस्ता स्थानीय उत्पादनहरूको स्वाद लिन सकिन्छ। प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तिनका प्रचारप्रसार आवश्यक रहेको।
स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था	:	स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँच, तथा शिक्षाको पहुँच छ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुन जिल्ला सदरमुकामबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासँगै माछाखोला पुन सकिन्छ भने माछाखोलाबाट पैदल ४ घण्टा हिडनु पर्दछ।
अन्य	:	आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको संख्या २५० जना सम्म पुग्छन्। बाटोको समस्याले गर्दा आउने आगन्तुक पाहुनाको संख्या कम भएको थियो। हाल विकास भएका रोड तथा गोरेडो बाटोले पर्यटकको संख्यामा बृद्धी हुने अपेक्षा गरिएको छ।

१.१३ सिँला सामुदायिक होमस्टे, घाँचे गा.पा.-५, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, श्री कान्छा गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४३९२६३९४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, १६ बेड
संचालक समिति	:	२ महिला, ५ पुरुष गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,५७,७०६/- र समुदाय सहभागिताको रु. ४१९३५३/- गरी लागत रु. १५,७७,०५९/-मा होमस्टेमा होमस्टे कोसेली घर निर्माण सम्पन्न।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	सिङ्गला सामुदायिक होमस्टे गुरुङ समुदायको संस्कृति भल्किने होमस्टेहरू मध्येको एक हो। मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन तथा प्राकृतिक छाटाहरूको अवलोकन सहित यो होमस्टेमा सुरक्षित आवास र खानाको लागि गुरुङ परिकार पाईन्छ। साततले पोखरी, तिब्लेराड देवता, मानिपो देवता, नपुनौ ढोका, प्वाला शंकर देवी, गणेश हिमाल जस्ता अन्य प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरू नजिकबाट अवलोकन गर्न सकिन्छ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता), बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)। प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तिनका प्रचारप्रसार हुन सकेको छैन। त्यसैले प्रसार प्रचार अति आवश्यक देखिएको।

स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले, वन तरुल, फ्याक्सी, कालो तथा सेतो भटमास, सिलाम जस्ता स्थानीय उत्पादनको अनुभव लिन सकिने ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्न जिल्ला सदरमुकामबाट करिब ५ घण्टाको यात्रासगै खोर्लाबिशी पुग्न सकिन्छ भने खोर्लाबिशीबाट पैदल ३ घण्टा हिड्नु पर्दछ ।
अन्य	:	स्थानीय अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वयको अवस्था राम्रो रहेको । स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य, चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएको ।

१.१४ गुम्दागाउँ स्थानीय खाना सामुदायिक होमस्टे, धाँचे वा.पा.-५, गुम्दा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, श्री भिम प्रसाद गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४६७२२४९७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	११ घर, ११ कोठा, २२ बेड
संचालक समिति	:	४ महिला, ७ पुरुष गरी जम्मा ११ जना ।
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,५७,७८५/- र समुदाय सहभागिताको रु. ४,२०,०६६/- गरी लागत रु. १५,७७,८५१/-मा होमस्टेमा जाने पदमार्ग, सेफ्टी ट्याङ्की निर्माण कार्य सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	गुम्दागाउँ गुरुङ समुदायको संस्कृतिबाट भरिपूर्ण छ । मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन तथा प्राकृतिक छटाहरु साथै स्थानीय जडिबुटी यो होमस्टेको अर्को विशेषता हो । साततले पोखरी, तिब्लेराड देवता, मानिपो देवता, नपुनौ ढोका, प्वाला शंकर देवी, गणेश हिमाल र अन्य प्राकृतिक संरचनाहरु ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	यहाँ कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले, वन तरुल, फ्याक्सी, कालो तथा सेतो भटमास, सिलाम जस्ता स्थानीय उत्पादनको अनुभव लिन सकिन्छ । प्रमुख पर्यटकीय प्याकेजहरु र तिनका प्रचारप्रसार हुन सकेको छैन ।
पर्यटन सुविधा प्रमुख प्याकेजहरु	:	आन्तरिक पर्यटकको लागि प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७५०/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटकको लागि प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्न गोरखा बजारबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासगै माछाखोला पुग्न सकिन्छ भने माछाखोलाबाट लीप्सबोट, यामगाउँ हुँदै पैदल ४ घण्टा हिड्नु पर्दछ । स्थानीय स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई, आकस्मिक सेवामा पहुँच छ ।

१.१५ खोर्लाबेशी सामुदायिक होमस्टे, धार्चे गा.पा.- ३, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, श्री मिन बहादुर गुरुड, सम्पर्क नं. ९८४६७२२५१६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, १५ बेड
संचालक समिति	:	१ पुरुष, ४ महिला गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,९४,७२०/- र समुदाय सहभागिताको रु. ७,५२,४८०/- गरी लागत रु. १९,४७,२००/-मा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	खोर्लाबेशी सामुदायिक होमस्टेमा गुरुड समुदायको संस्कार तथा संस्कृति भल्किन्छ । मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन सहितका प्राकृतिक छटाहरुको अवलोकन गर्न सकिने । मनास्लु बेसक्याम्प जाने पदयात्राको बाटोमा पर्ने भएकोले पैदलयात्रु हरुलाई घरवासको सुविधा पुग्ने व्यवस्था गरिएको । बुढिगण्डकीको किनार हुँदै जाने मनास्लु पदमार्ग साहसिक तथा प्रकृति पर्यटनको दृष्टिकोणबाट महत्वपूर्ण रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	कोदो, मकै, गुन्द्रुक, सिस्नु, तामा, लोकल कुखुरा, गहुँ, ढिँडो, खोले,वन तरुल, फ्याक्सी, कालो तथा सेतो भटमास जस्ता स्थानीय उत्पादनको उपभोग गर्न सकिन्छ । प्रमुख पर्यटकीय प्याकेजहरु र तिनका प्रचारप्रसार भने गर्न आवश्यक रहेकोछ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता)
अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वयको अवस्था	:	राम्रो रहेको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि गोरखा बजारबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासगै माछाखोला पुग्न सकिन्छ भने माछाखोलाबाट पैदल २ घण्टा हिडनुपर्दछ ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको संख्या वार्षिक १०५० जना सम्म आउने गरेको । समुदायका सदस्य र पाहुनाहरुका लागि स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई र आकस्मिक सेवामा पहुँचको व्यवस्था भएको ।

१.१६ क्लोहा आरूबोट सामुदायिक होमस्टे, सिरान्चोक गा.पा.-८, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	धनमाया गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८११२२०७७५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	३५ घर, ३५ कोठा, ७० बेड
संचालक समिति	:	१ महिला ४ पुरुष गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १४,१३,४६०/-, स्थानीय पालिकाको रु.१,५१,२९४/६० र समुदाय सहभागिताको रु. ७६०२४८/- गरी लागत रु २३,२५,००३/- मा होमस्टेमा जाने गेट, कम्पाउण्ड वाल तथा तथा रिटेनिड वाल निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	श्रीनाथकोट मन्दिरको दर्शन, जेठा, माईला तथा कान्छाकोट, छेडा गुफा, इलमपोखरी, धौटुपहरा, चित्रेपोखरी दर्शन गर्न सकिने साथै पालुडटार तथा अन्य रमणीय स्थानहरुको अवलोकन गर्न सकिने भएकोले यो होमस्टेको महत्व बढ्दो रहेको छ । यहाँको गुरुङ संस्कृतिक गतिविधिहरु प्रख्यात रहेकोले साँस्कृतिक पर्यटनको पनि सम्भावना रहेको छ । घाँटु, चुड्का नाँच, सोरठी नाँच अवलोकन गर्न सकिने ।
प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरु	:	गणेश तथा बौद्ध हिमालको रमणीय दृश्य प्रमुख प्राकृतिक आर्कषण हुन । कोदोको रोटी,मकैको पुवा, सिलाम, आलु, फापर, गुन्द्रुकको अचार जस्ता स्थानीय उत्पादनको स्वाद लिन सकिने ।
उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. १०००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
पहुँच	:	पृथ्वी राजमार्गको आँवु खैरनीबाट उत्तरतर्फ गोरखा जिल्लाको बाह्रकिलो बजारबाट करिब ३ घण्टाको उत्तरतर्फको यात्रासँगै पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टे संचालक समितिले अन्य निकायसँग असल साभेदारी, सहकार्य र समन्वय गरिराखेको, वार्षिक रुपमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको संख्या ५५० जना सम्म पुग्ने गरेको, समुदायका सदस्यहरु र पर्यटकहरुका लागि स्थानीय स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँच पुगेको ।

आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१८,
छिमेकी मुलुक पर्यटन वर्ष तथा नेपाल भ्रमण वर्ष २०२०
एवम् बृहत अन्तराष्ट्रिय स्तरको पोखरा पर्यटन वर्ष २०२२
सफल पारौ ।

१.१७ गणेश हिमाल सामुदायिक होमस्टे, हुल्लुक, धार्चे गा.पा.-१, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	प्रकाश घले, सम्पर्क नं. ९७४४०९४९०६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	३५ घर, ३५ कोठा, ७० बेड
संचालक समिति	:	३ महिला, ४ पुरुष गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,७०,७६९/९ र समुदाय सहभागिताको रु. ५,३६,९२९/१० गरी लागत रु. १,७०,७६९९/-मा होमस्टेमा जाने पदमार्ग तथा भवन निर्माण सम्पन्न ।
उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ६००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	गुरुङ वाहुल्य समुदाय, विभिन्न किसिमका सांस्कृतिक नाँचगानका कार्यक्रमहरु, चाडपर्वहरु अवलोकन गर्न सकिने । मनास्लु हिमाल, बौद्ध हिमालको रमणीय दृश्यावलोकन गर्न सकिने । गुरुङ समुदायको पारम्परिक खानाका परिकारहरु, कोदोको रोटी, मकैको पुवा, सिलाम, आलु, फापर, गुन्द्रुकको अचार जस्ता स्थानीय परिकारहरु पनि यहाँका विशेषता हुन । संस्कृति पर्यटन, साहसिक पदयात्राका लागि महत्वपूर्ण ।
अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वयको अवस्था	:	राम्रो भएको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि जिल्ला सदरमुकामबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासगै माछा खोला पुग्न सकिन्छ भने माछाखोलाबाट दोभान पुगेर करिब ४ घण्टा उकालो हिड्नुपर्दछ ।
अन्य	:	वार्षिक आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी औषत वार्षिक २५० जना सम्म आउने गरेका पाइएको । नयाँ स्थापित भएको हुँदा पर्यटकको संख्या कम भएको देखिएको । यहाँका प्रमुख पर्यटकीय प्याकेजहरुको वारेमा राम्रोसँग प्रचारप्रसार हुन सकेमा ग्रामीण पर्यापर्यटन र स्थानीय विकासमा उल्लेखनीय टेवा पुग्न सक्ने देखिएको ।

१.१८ नारायणपोखरी सामुदायिक होमस्टे, धार्चे गा.पा.-३, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	मिन बहादुर सुनार, अध्यक्ष, ९८४६७२२९७४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	२ महिला, ३ पुरुषगरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,७५,६१०/- र समुदाय सहभागिताको रु. ५,८०,४९३/- गरी लागत रु. १७,५६,१०३/-मा होमस्टेमा जाने पदमार्ग तथा शौचालय निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	भ्याउरे तथा लोकदोहोरी नाँच, भ्रँक्री नाँच, मनासुलु हिमाल, गणेश हिमाल तथा नारायणपोखरी, दिडलाडाँडा, कालोपोखरी, तातोपानी, नौधारा, बुढिगण्डकी नदी यहाँका प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणहरू रहेका । जलदेबी मन्दिर दर्शन यहाँको अर्को आकर्षण मानिएको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदोको परिकार, यासाँगुम्वा, फापर, च्याउ, जौ, गहु, मकै , भटमास, लेकसाग, च्याउ, भेडाको छुपीजस्ता स्थानीय उत्पादनहरू पाइने । प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तिनका प्रचारप्रसारजस्ता आवश्यक कार्यहरू हुन भने नसकेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) ।
पहुँच	:	गोरखाबाट आरुघाट हुँदै माछाखोला पुगे पश्चात् उक्त स्थानबाट करिब ४ घण्टाको पैदल यात्रा गरेपछि पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	यस समुदाय विकटमा रहेकाले स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य उपचार, तथा आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था छैन । आगामी वर्षका कार्यक्रमहरूबाट यस किसिमका सामुदायिक सुविधा केन्द्रहरू स्थापना भएका होमस्टे व्यवस्थापन तथा स्थानीय आयआर्जन र रोजगारीमा उल्लेखनीय टेवा पुग्ने देखिएको ।

१.१८ मालकुन्ती सामुदायिक होमस्टे, उहिया, धार्चे गा.पा-३, गोरखा

स्थापना	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, जित बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८६१२४४५५७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	६ घर, २० कोठा, ४० बेड
संचालक समिति	:	१ महिला ४ पुरुष ४ गरी जम्म ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,०८,३२०/-, स्थानीय पालिकाको रु. २,५९,५२१/- र समुदाय सहभागिताको रु. १,२९,७६०/- गरी लागत रु. १२,९७,६०१/-मा होमस्टेमा जाने पदमार्ग निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	गुरुङ संस्कृति, झ्याउरे नाँच, सोरठी नाँच, ठाडोभाका गित, गणेश हिमाल लगायतका रमणीय दृश्यको अवलोकन । कोट मण्डली, सात कन्यादेवी, लिडलिङ पुसा, तातोपानी, बुढीगण्डकी जस्ता प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थलहरू छन् । कोदोको परिकार, यासागुम्वा, फापर, आलुचा, वन लसुन, च्याउ, जौ, गहु, मकै, भटमास, लेकसाग, च्याउ, भेडाको छुपी, भिरमहजस्ता स्थानीय उत्पादन पाइन्छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ७००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल कुखुराको मासु टिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु टिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । हालसम्म वार्षिक औसत ३५० जना जति आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक आउने गरेको । अन्य प्याकेजहरू पहिचान, तयार तथा प्रचार प्रसार हुन सकेमा पर्यटकको संख्या बढ्ने देखिएको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि जिल्ला सदरमुकामबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासगै माछाखोला पुग्न सकिन्छ भने माछाखोलाबाट पैदल १ दिनको यात्रा गर्नुपर्दछ ।
अन्य	:	विकट स्थानमा अवस्थित भएका कारण पाहुना र स्थानीय समुदायको लागि नजिकबाट स्वास्थ्य उपचार, आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था हुन नसकेको । आगामी वर्षका कार्यक्रमहरूबाट यस किसिमका सामुदायिक सुविधा केन्द्रहरू स्थापना भएमा होमस्टे व्यवस्थापन तथा स्थानीय आयआर्जन र रोजगारीमा उल्लेखनीय टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

१.२० मालुवन दुधपोखरी सामुदायिक होमस्टे, चुमनुवी गा.पा.-३, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, छाडवा गुरुङ, ९८४६०८७३२६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२० घर, ४० कोठा, ८० बेड
संचालक समिति	:	३ महिला ४ पुरुष गरी जम्मा जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,४५,६८६/- र समुदायिक सहभागिताको रु. ३,११,१७५.१६/- गरी लागत रु. १४,५६,८६१/२९ मा होमस्टेमा कोशेली घर निर्माण सम्पन्न ।

- मुख्य पर्यटकीय विशेषता** : भालुवन दुधपोखरी सामुदायिक होमस्टे गुरुङ समुदायको संस्कृति भल्किने होमस्टेहरु मध्येको एक हो । मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन तथा प्राकृतिक छटाहरुको अवलोकन र उत्तरी गोरखाको पदयात्राका लागि यो होमस्टे अतिनै महत्वपूर्ण स्थानमा रहेको छ । तिलिम गुम्बा, ताडासिङ गुम्बा जस्ता पुरातात्विक सांस्कृतिक सम्पदाहरु छन् । बुढिगण्डकीको दृश्यावलोकन, हिमालहरुको अबलोवन, भालुवन भरना, दुधपोखरी, वनयजन्तु अवलोकन (मृग, भारल, घोरल, डाँफे, मुनाल आदी), गणेश हिमाल, श्रृङ्गी हिमाल थप आकर्षण हुन ।
- स्थानीय उत्पादनहरु** : यहाँ कोदोको परिकार, यासागुम्वा, फापर, च्याउ, जौ, गहु, मकै, भटमास, लेकसाग, च्याउ, भेडाको छुर्पी, सिमीजस्ता स्थानीय परिकारको स्वाद लिन पाइन्छ । अत्यन्तै महत्वपूर्ण स्थानमा भएता पनि प्रमुख पर्यटकीय प्याकेजहरु र तिनका प्रचार-प्रसार हुन नसकेको अवस्था छ ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु** : आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ११००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । वार्षिक औसत ६०० जति आन्तरिक र बाह्य पर्यटक यस सामुदायिक होमस्टेमा आउने गरेको, आकर्षक प्याकेज निर्माण गरी प्रचार प्रसार गर्न सकिएमा सामुदायिक होमस्टेमा पर्यटकको संख्या बढ्ने विश्वास गरिएको ।
- पहुँच** : यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सदरमुकामबाट करिब ४ घण्टाको सवारी साधनबाट यात्रासँगै माछाखोला पुगिने, माछाखोलाबाट पैदल ६ घण्टाको पद यात्रा सँगै जगत पुग्न सकिने । जगत पुगे पश्चात् ३० मिनेटको यात्रासँगै होमस्टेमा पुग्न सकिने ।
- अन्य** : विकट स्थानमा अवस्थित भएका कारण स्थानीय समुदाय र पर्यटकको लागि स्वास्थ्य उपचार, आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था कमजोर रहेको । भौगोलिक विकटता रहेकोले आगामी वर्षहरुमा थप कार्यक्रमको आवश्यकता रहेको ।

१. २१ न्याक रुविनाला सामुदायिक होमस्टे, चुमनुब्रि गा.पा.-३, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८४६०८७३२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२० घर, ४० कोठा, ८० बेड
संचालक समिति	:	३ महिला, ४ पुरुष गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,००००/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,४४,३२३/- र समुदाय सहभागिताको रु. २,९८,९०३/३६ गरी लागत रु. १४,४३,२२५/९५ मा होमस्टेमा जाने पदमार्ग निर्माण सम्पन्न ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	चुमनुब्रि गा.पा. ३ जगतबाट नजिक अबस्थित भालुवन दुधपोखरी सामुदायिक होमस्टे गुरुङ समुदायको संस्कृति भल्किने होमस्टेहरु मध्येको एक हो । मनास्लु हिमालको दृश्यावलोकन तथा प्राकृतिक छटाहरुको अवलोकनको लागि यो होमस्टे आवश्यक रहेको छ । तिलिम गुम्बा, ताडीसिड गुम्बा, १०८ धारा मन्दिर यहाँको थप आकर्षण हुन । बुढिगण्डकीको दृश्यावलोकन, हिमालहरुको अबलोवन, भालुवन भरना, दुधपोखरी, वनयजन्तु अवलोकन (मृग, भारल, घोरल, डाँफे, मुनाल आदी), गणेश हिमाल, श्रृङ्गी हिमाल) । वन्यजन्तु र साहसिक पर्यटनको लागि पहिचान बनाएको ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	कोदोको परिकार, यासांगुम्वा, फापर, च्याउ, जौ, टिमुको अचार, गहु, मकै, भटमास, लेकसाग, च्याउ, भेडाको छुपी, सिमी, स्याउजस्ता स्थानीय परिकार पाइन्छ ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ९००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ११००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । सामुदायिक होमस्टेमा वार्षिक औसत ३५० जनासम्म आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने गरेको पाइएको । तर उचित प्याकेज र प्रचार प्रसार हुन सकेमा पर्यटकको संख्या बढ्ने र सोही अनुसार यहाँका समुदायको आयआर्जनमा उल्लेखनीय टेवा पुऱ्याउन सक्ने देखिएको ।
स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था	:	भौगोलिक विकटताका कारणबाट स्वास्थ्य उपचार, आकस्मिक सेवामा पहुँच नभएको । भौगोलिक विकटता रहेर पर्यटक तथा समुदायका सदस्यको सेवा गर्नुपर्ने भएकोले आगामी वर्षहरुमा थप कार्यक्रमको आवश्यकता रहेको ।
विविध	:	आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक गरी आगन्तुकको वार्षिक औषत संख्या ३५० जना सम्म
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि राजमार्गबाट करिब ४ घण्टाको यात्रासगै माछाखोला पुग्न सकिन्छ भने माछाखोलाबाट पैदल ८ घण्टाको यात्रा सगै सिर्दिबास फिलिम पुग्न सकिन्छ । जगत पुगे पश्चात् ३०:०० मिनेटको यात्रासगै होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । यो होमस्टे मनास्लु पैदलमार्गमा पर्दछ ।
अन्य	:	विकट क्षेत्रमा भएकाले अन्य निकायसँगको साभेदारी, सहकार्य र समन्वय सुदृढ गर्नुपर्ने देखिएको ।

१.२२ पातिस्वारा सामुदायिक होमस्टे, पातिस्वारा, गण्डकी गा.पा.-३, गोरखा

स्थापना वर्ष	:	वि. सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, टंक नारायण श्रेष्ठ, ९८१३६१०८८५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, २० कोठा, ४० बेड
संचालक समिति	:	५ महिला, ४ पुरुष गरी जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	कार्यालयको तर्फबाट रु. ८,४४,२१०/-, स्थानीय पालिकाको रु. १,२०,०६०/२१ र समुदाय सहभागिताको रु. २,४१,२०४/१४ गरी लागत रु. १२,०५,४७५/-मा होमस्टेमा पदमार्ग निर्माण सम्पन्न ।
उपलब्ध सुविधा	:	आन्तरिक पर्यटक: प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ६००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । बाह्य पर्यटक : प्रति दिन प्याकेज खर्च रु. ८००/- (स्वागत, बेलुका बास, लोकल मासु ढिँडो/खाना, बिहानको खाजा नास्ता) । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक औसत वार्षिक २०० जनाको हाराहारीमा आउने गरेको, सामुदायिक होमस्टेको राम्रो व्यवस्थापन हुन सकेमा पर्यटकको संख्या सजिलै वढाउन सकिने ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	श्री महादेब मन्दिर, रितेश्वरी मन्दिर, सेतिपधेरा जलकन्यादेवी मन्दिर, रगतेथुम्काँडाँडा, हिमालय देबीथान, लाखे नाँच, मारुनी नाँच, चुडुका नाँच, बालन नाँच, त्रिशुलि नदिको दृश्य, प्राकृतिक भ्यू टावर जस्ता सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक सम्पदाहरु ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	कोदोको परिकार, लोकल रक्सी, नेवारी परिकारका खोनकुराहरु, लप्सिको अचार जस्ता स्थानीय परिकारहरु छन् ।
स्वास्थ्य उपचार, सरसफाई आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था	:	स्वास्थ्य चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएको । प्रमुख पर्यटकीय प्याकेजहरु निर्माण र तिनका प्रचार प्रसारको लागि थप काम गर्नपर्ने अवस्था रहेको ।
पहुँच	:	पृथ्वीराजमार्गको फिस्लिडबाट त्रिसुली नदी तरेर करिब १ घण्टाको गाडीको यात्राबाट पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको स्थानीय पालिका सहित अन्य सहयोगी साभेदार निकासयसँग पारस्परिक सहयोगी सम्बन्ध रहेको छ । पृथ्वीराजमार्गबाट नजिकको दुरीमा रहेको र राजमार्गको कोलाहलबाट छोटो दुरीमै शान्त, सफा तथा मनोरम दृश्य सहितको मिठो अनुभव पाइने ।

सामुदायिक होमस्टे सधैका लागि सबैका लागि

२. मनाङ

गण्डकी प्रदेशकै पर्यटन विकासमा महत्वपूर्ण स्थान लिन सफल मनाङ जिल्ला अन्नपूर्ण पदमार्गको महत्वपूर्ण खण्डको रूपमा रहेको छ । विगत वर्षहरूदेखि नै स्वःस्फूर्त रूपमा केही समुदायमा पर्यटकको सुविधाका लागि होमस्टेहरू संचालनमा रहेको पाइएता पनि गण्डकी प्रदेश, उद्योग,पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको अनुदान सहयोगमा आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा होमस्टे कार्यविधि अनुरूप २ वटा सामुदायिक होमस्टे दर्ता भै संचालनमा आएका छन् । स्थानीय तह तथा स्थानीय समुदायसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, मनाङ मार्फत आ.व. २०७५।७६ मा दर्ता भएका २ वटा सामुदायिक होमस्टेलाई रु. ३० लाख अनुदान उपलब्ध भएको छ (अनुसूची १.२) । कार्यक्रमबाट सामुदायिक होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण तथा प्रचार प्रसार, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्त्वका विषयको पहिचान तथा सुदृढीकरण, जैविक विविधता संरक्षण र सामुदायिक सहभागितामा उत्साह थपिएको छ । यसबाट आन्तरिक र बाह्य पर्यटनमा टेवा पुग्नुका साथै स्थानीयस्तरमा उल्लेखनीय मात्रामा आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना हुने विश्वास गरिएको छ ।

२.१ ताचै सामुदायिक होमस्टे, नासौ गाउँपालिका वडा नं. ८, मनाङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, याद घले, सम्पर्क नं.: ९८५६०४९७७७
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ३ गरी जम्मा ७ जना
घर, कोठा र वेड संख्या	:	२६ घर, कोठा ५२, वेड १२०
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस सामुदायिक होमस्टेका सबै घरहरूमा खानेपानीको धारा तथा शौचालय र विजुलीको व्यवस्था गरिएको छ। ७ घरमा स्नानघर (वाथरूप) को समेत व्यवस्था गरिएको छ। सामुदायिक हल र अध्ययन केन्द्र निर्माण गरिएको छ। आ.व. २०७५।०७६ मा प्रदेश सरकार उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ताचै होमस्टे प्रवर्धनार्थ थोड्प्रो प्रो.छहरा अवलोकनको लागि फलामे भन्ड्याड निर्माण गरी रेलिड राख्ने काम गरिएको छ। यो कार्य प्रदेश सरकारको १५ लाख तथा स्थानीय तह तथा जनसमुदायको तर्फबाट रु ५ लाख वरावरको गरी कुल रु. २० लाख (२०,००,०००) को लागतमा निर्माण गरिएको हो।

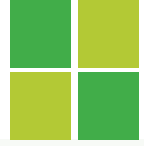

प्रमुख विशेषताहरू : मनास्लु हिमाल, पंकु पातल, अन्नपूर्णकै प्रख्यात पदमार्ग, साहसिक र प्रकृति पर्यटनका लागि विश्व विख्यात रहेको। तो मन्दिर, सातकन्याँ मन्दिर, रेश गुम्वा, लङ्गदेवी मन्दिर तथा सिंकु छहरा, थोड्प्रो प्रो छहरा, ताचै दानाक्यू रुट (करिब चार कि.मी. टाढा) तिल्चे ताचै रुट (करिब छ कि.मी. टाढा), ताचै नार्पाभूमि रुट (करिब ३० कि.मी. टाढा) जस्ता ट्रेकिङ रुटमा पर्ने। कोलोको सुप, गुच्ची च्याउको सुप, फर्सीको सुप, फापरको ढिँडो, उवाको रोटी, जौको रोटी र ढिँडो तथा विभिन्न प्रकारका अर्गानिक सागसब्जीहरू, लोकल आलुको अचार जस्ता प्रमुख खानाहरू पाहुनाहरूको लागि उपलब्ध हुने।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण संरक्षण : ताचै होमस्टेमा घले संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (आलु, फापर, गहुँ, कोलो, स्याउ, यासाँगुम्वा आदि) र व्यापारमा जोड दिने गरिएको छ। प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक स्थलहरूको एवम् छहराको मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ। होमस्टे प्रवर्धनबाट वन व्यवस्थापनमा स्थानीय जनताको सहभागिता वढ्न गई वन संरक्षणमा समेत योगदान पुग्ने देखिन्छ।

- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :** यात्राको लागि स्थानीय गाईडको व्यवस्था तथा पर्यटकहरूको लागि तातो पानीको व्यवस्था भएको छ । स्वदेशीको लागि सादा खाना रु.२२० र मासु खाना रु ४०० तथा विदेशीको लागि सादा खाना रु ३५० र मासु खाना रु. ५५० तोकिएको छ साथै भविष्यमा वाइफाइको व्यवस्था गर्ने तथा जानकारीमुलक ब्रोसर प्रकाशन तथा प्रचारप्रसार गर्ने योजना रहेको छ ।
- स्थानीय उत्पादनहरू :** निगालोबाट बनेका घरायसी सामाग्री, राडीपाखी, उनीका सामाग्रीहरू उत्पादन र वेचविखन हुने गरेको ।
- प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तीनका प्रचार प्रसार :** यस सामुदायिक होमस्टेमा मेनु राखिएको छ । तर राम्रोसँग प्रचार प्रसार गर्न जरुरी देखिएको छ ।
- पहुँच :** पोखरा देखि बेसिशहरसम्मको यात्रा पश्चात् बेसिशहर चामे सडक खण्डको करिब ४५ कि.मी.दुरीमा रहेको धारापानी भन्ने ठाँउमा गाडीबाट भरे पछि करिब एक घण्टाको पैदल यात्रामा ताचै होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य :** घर आंगन तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ । ताचैबाट धारापानी स्वास्थ्य चौकी करिब २ कि.मि. को दुरीमा छ । सरसफाई र फोहोर व्यवस्थापनको प्रवन्ध राम्रो भएको देखिन्छ ।

२.२ ओडार होमस्टे नासौ गा.पा.-४, मनाङ

- स्थापना वर्ष** : वि.सं २०७१
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : बेलकासी गुरुङ, सम्पर्क नं. : ९८४६७३४४६८
- संचालक समिति** : महिला १०, पुरुष २ गरी जम्मा १२ जना
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर १५, कोठा ३०, वेड ६०
- स्थानीय पर्यटन पूर्वधारको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेका खानेपानीको धारा, शौचालय र विजुलीको व्यवस्था गरिएको छ । ओडार होमस्टेमा पुनको लागिवेशिसहर -चामे सडक खण्डको धारापानी भन्ने ठाउँबाट करिब ४५ मिनेट समय लाग्छ भने ओडार होमस्टेबाट हालसालै प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको कार्यक्रम अर्न्तगत निर्माण भएको भ्यू टावर पुग्न करिब ४५ मिनेट समय लाग्छ । भ्यू टावर प्रदेश सरकारको १५ लाख रुपैया तथा स्थानीय तह एवम् समुदायको तर्फबाट रु. ४ लाख बराबरको गरी कुल २० लाख रुपैया को लागतमा निर्माण भएको हो । यस कार्यक्रमबाट करिब ८ सय श्रमादिन वरावरको रोजगारी सिर्जना हुन गई करिब ९ लाख रुपैया वरावरको आमदानी हुन गएको देखिन्छ ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : साहसिक पदयात्रा, पुरातात्विक तथा सांस्कृतिक महत्वका विभिन्न धरोहर अवलोकन, धार्मिक एवम् ऐतिहासिक स्थलहरू, गणेश मन्दिर, शिव मन्दिर, छोर्तेन प्रो गुम्वा, थुमखर्क, हनि हन्टिड पहाड अवलोकन गर्न सकिने । मनास्लु तथा अन्नपूर्ण दोस्रो हिमाल, लमजुङको सिमानामा रहेको मनमोहक दुध पोखरी जस्ता सिमसार क्षेत्र, धार्मिक दृष्टिबाट महत्वपूर्ण पंकु पातल सहितको रमणीय भू-परिधि यहाँका प्रमुख प्राकृतिक विशेषता मानिन्छ ।

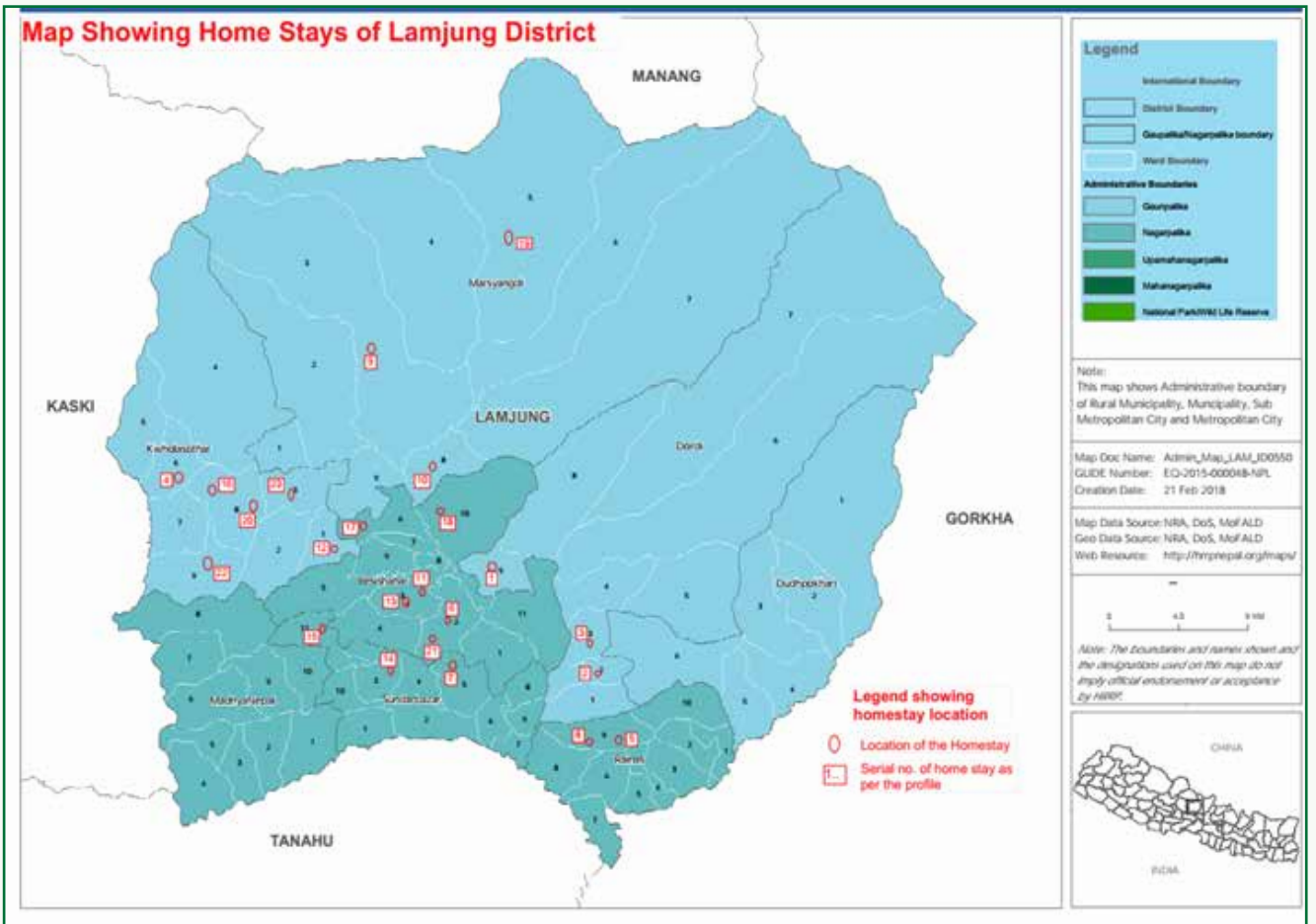
- स्थानीय उत्पादनहरू** : यहाँ वनजन्य सामग्रीबाट बनेका हस्तकला, कृषिजन्य पैदावार, निगालोको डोको, राडीपाखी, बख्खु उत्पादन तथा वेचविखन गरिन्छ । होमस्टेको संचालनबाट यस किसिमका हस्तकालका सामग्रीको बजारीकरणमा सहयोग पुगेको देखिन्छ ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : यात्राको लागि स्थानीय गाईडको व्यवस्था तथा पर्यटकहरूको लागि तातोपानीको व्यवस्था छ । स्वदेशीको लागि सादा खाना रु.२०० र मासु खाना रु ३०० तथा विदेशीको लागि सादा खाना रु ४५० र मासु खाना रु ६०० तोकिएको, साथै भविष्यमा वाइफाइको व्यवस्था गर्ने तथा जानकारी मुलक त्रोसर प्रकाशन तथा प्रचार प्रसार गर्ने योजना रहेको ।
- प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरू र तीनका प्रचार प्रसार** : यस सामुदायिक होमस्टेमा मेनु राखिएको छ तर राम्रोसँग प्रचार प्रसार गर्न जरूरी देखिएको छ ।

- स्थानीय खानाहरू** : फापरको ढिँडो, कोलोको सुप, उवाको रोटी, जौको रोटी र ढिँडो, गुच्ची च्याउको सुप, फर्सीको सुप, फापरको रोटी, निउरो, विभिन्न प्रकारका सागहरू, खोले, लोकल कुखुराको सुप, लोकल आलुको अचारबाट बनेका परिकारहरू पाईन्छ ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण संरक्षण** : ओडार होमस्टेमा गुरुङ संस्कृति संरक्षण साथै ग्रामीण पर्यापर्यटन प्रवर्धनको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (आलु, फापर, गहुँ, कोलो, स्याउ, सतुवा आदि) वृद्धि र व्यापारमा जोड दिने गरिएको छ । प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक स्थलहरूको मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ । होमस्टे प्रवर्धनबाट वन व्यवस्थापनमा स्थानीय जनताको सहभागिता बढ्न गई वन संरक्षणमा योगदान पुग्ने देखिन्छ ।
- पहुँच** : पोखरा देखि वैशिसहरसम्मको यात्रा पश्चात् बैशिसहर चामे सडक खण्डको करिब ४५ कि.मी.दुरीमा रहेको धारापानी भन्नेठाँउमा गाडीबाट ओर्ले पछि करिब पाँच घण्टाको पैदल यात्रामा ओडार होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : घर आंगन तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियम अवलम्बन गरिएको छ । ओडारबाट धारापानी स्थास्थ चौकी करिब ३ कि.मि. को दुरीमा छ । सरसफाई र फोहोर व्यवस्थापनको प्रबन्ध राम्रो भएको देखिन्छ ।

३. लमजुङ

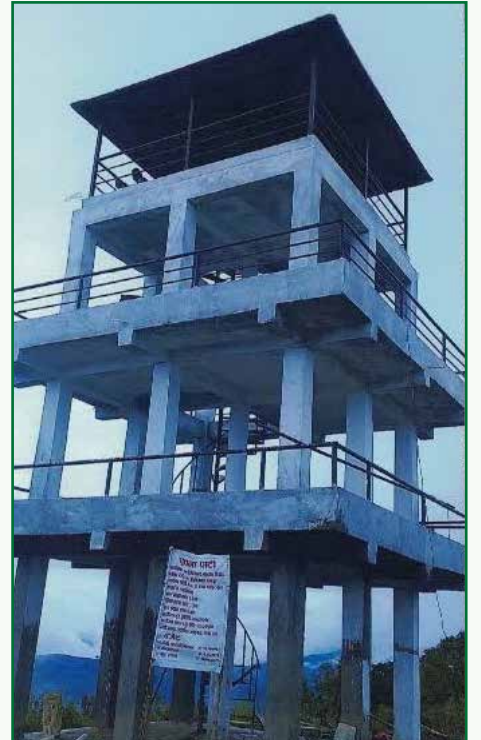
गण्डकी प्रदेशको ग्रामीण पर्यटन प्रवर्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका भएको लमजुङ जिल्लामा नेपालको दोस्रो र लमजुङ जिल्लाको पहिलो ग्रामीण पर्यटनको रूपमा घलेगाउँबाट सुरु भएको होमस्टेको अवधारणा आ.व. ०७५।७६ सम्म आइपुग्दा आधिकारिक रूपमा दर्ता भई २३ वटा होमस्टेहरू संचालनमा आएका छन्। यस प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट प्रस्ताव आह्वान भए अनुरूप आ.व. ०७५।७६ मा स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, लमजुङ मार्फत ग्रामीण पर्यटनको पूर्वाधार निर्माण तथा स्थानीय कला, संस्कृतिको जगेर्नाका लागि दर्ता भएका २३ वटा सामुदायिक होमस्टेलाई प्रति होमस्टे रु. १०-१५ लाखका दरले कुल रु. २,७८,३७०००/- अनुदान उपलब्ध भएको छ (अनुसूची १.३)। उक्त कार्यक्रमबाट सामुदायिक होमस्टेको पूर्वाधार निर्माणका साथ साथै होमस्टे प्रवर्धनका लागि प्रचार प्रसार, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका सम्पदाहरूको जगेर्ना, वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण र सामुदायिक सहभागिताको पक्षमा सकारात्मक टेवा पुगेको छ। यसबाट आन्तरिक र वाह्य पर्यटन प्रवर्धनका माध्यमबाट स्थानीयस्तरमा उल्लेखनीय मात्रामा रोजगारी र आयआर्जनमा वृद्धि भई ग्रामीण पर्यटनका माध्यमले “समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली”को नारालाई टेवा पुऱ्याउने विश्र्वास लिन सकिन्छ। लमजुङ जिल्लामा संचालनमा आएका होमस्टेहरूको प्रोफाइल तल प्रस्तुत गरिएको छ।

३.१. हिलेटक्सार ग्रामीण पर्यटन होमस्टे, दोर्दी गा.पा. वडा नं. ८, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, दुर्योधन गुरुङ, ९८४६३१३८०३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २४
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ७ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. ९,६५,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु.

- १३,९५,००/- को लागतमा प्रवेशद्वार निर्माण, होर्डिङ बोर्ड स्थापना तथा होमस्टे संचालक घरधुरीलाई तालिम संचालन कार्य गरिएको । यस अलावा यस होमस्टेमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, भ्यू टावर को व्यवस्था रहेको छ ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : अलैंची र कफी बगानको अवलोकन, उदिपुर बजार देखिको पदयात्रा, घाँटु नाँच, सोरठी नाँच, देवीको मन्दिर, पौष महिनालाई नयाँ वर्षको रुपमा मानिने संस्कृति, हिलेटक्सार भ्यू टावरबाट दृश्यावलोकनको आनन्द लिन सकिने, नजिकै देखिने माछापुच्छ्रे, लमजुङ हिमाल लगायतका हिम श्रृंखलाहरू, मध्यमर्स्याङदी जलविद्युत आयोजनाको बाँध र नागवेली परेर बगेको मर्स्याङ्दी नदी ।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : डोको, नाडलो, स्याखु, राडी, वखु, भकारी, थुन्से, लोकल कुखुरा, कोदो, मकै, आदि ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : ग्रामीण परिवेशमा खाने वस्ने व्यवस्था, पदयात्रा र दृश्यावलोकन गर्न गराउन सकिने, स्थानीय कोदोको ढिँडो, सिस्नु, लोकल कुखुराको मासु जस्ता अर्गानिक र स्थानीय परिकारहरू, प्याकेज तय गर्ने क्रममा रहेको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : स्थानीय सामुदायिक वनको संरक्षण, कृषि वनको विकास र विस्तार, अर्गानिक कफी र चिया खेतीको प्रवर्धन गरी होमस्टेका माध्यमबाट आयआर्जन गर्ने अवसर रहेको ।
- पहूच मार्ग** : मुग्लिङ वा पोखराबाट पृथ्वीराजमार्गको डुम्रे बजार जाने र त्यहाँबाट लमजुङ बेसीशहर जाने सडक हुँदै करिब ३० कि.मी.को सडक यातायातबाट लमजुङको उदिपुर बजार पुगिन्छ र त्यहाँबाट बेसीशहर नगई चिति तिलाहर हुँदै करिब ७ कि.मी. कच्ची सडकको यात्रा गरी हिलेटक्सार होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : नजिकै स्वास्थ्य चौकी रहेको, ठाउँ ठाउँमा इस्टविन राखिएको, नेपाल पर्यटन बोर्ड, गाउँ पालिका, वडा कार्यालय, प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा होमस्टे प्रवर्धन कार्य गरिएको, पाहुनाको लागि Code of Conduct रहेको ।

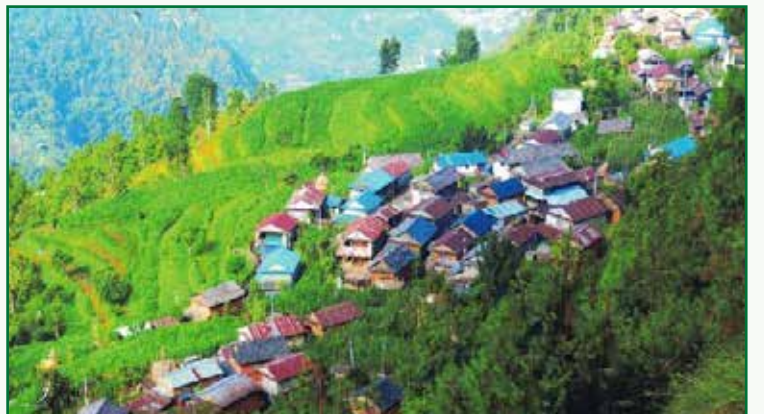
३.२. सल्लाबोट लामागाउँ सामुदायिक होमस्टे, दोर्दी गा.पा. वडा नं. २, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, कृष्ण गुरुङ, ९८०७१६७२९२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २० (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला १, पुरुष ४ गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु.४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा प्रवेशद्वार निर्माण, सिंढि बाटो र पोल बत्तीहरू निर्माण गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	नजिकै देखिने लमजुङ जिल्लाका विभिन्न हिमालहरू, अलैंची बगान, प्राचीन मठ मन्दिर, ल्हेसार पर्व मानिने, गुरुङ संस्कृति, पदयात्राको आनन्द लिन सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धान, मकै, लोकल कुखुरा, कोदो, बाँस र निगालोका मुढा, राडी, बख्खु, कुचो, आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय पदमार्गमा पदयात्रा र दृश्यावलोकन गर्न गराउन सकिने, स्थानीय कोदोको ढिँडो, सिस्नु, लोकल कुखुराको मासु जस्ता अर्गानिक र स्थानीय परिकारहरू, प्याकेज तय गर्ने क्रममा रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	पाहुनाहरूलाई लक्षित गरी अर्गानिक खेती विकास गर्न सुरु गरिएको, निजी जग्गा र वन क्षेत्रमा अलैंची रोपण गरिएको, होमस्टे र स्थानीय सामुदायिक वनको संरक्षणका विषयमा ठाउँ ठाउँमा सूचनामूलक बोर्डहरू राख्ने गरिएको। समुदायको आमदानीमा बृद्धि हुने हुँदा र फोहर मैलाको उचित व्यवस्थापन हुँदा सोबाट वन वातावरणको संरक्षणम टेवा पुग्न जाने देखिन्छ।
पहुँच मार्ग	:	मुग्लिङ वा पोखराबाट पृथ्वीराजमार्गको डुम्रे बजार सम्म जाने र त्यहाँबाट लमजुङ बेसीशहर जाने सडक हुँदै करिब २५ कि.मी.को सडक यातायातबाट लमजुङको भोटेवडार बजार पुगिन्छ र त्यहाँबाट मर्स्याङ्दी नदी माथिको पुल पार गरी अर्चलबोट हुँदै करिब ८ कि.मी.सडकको यात्रा गरी यो होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ, नजिकै स्वास्थ्य चौकी रहेको, ठाउँ ठाउँमा डस्टविन राखिने योजना रहेको,पर्यटन मन्त्रालय, प्रहरी चौकी, गाउँ पालिका, वडा कार्यालय, डिभिजन वन कार्यालयहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी संचालन गरिएको, पर्यटकहरूका लागि Code of Conduct कायम गरिएको।

३.३. श्रीमञ्ज्याङ लामागाउँ सामुदायिक होमस्टे, दोदी गा.पा. वडा नं. ३, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, चुरेन्द्रदेव गुरुङ, ९८४६१९००२३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २० (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ३ गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. ९,९५,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,२५,०००/- को लागतमा प्रवेशद्वार निर्माण, सिँढि बाटो, रेलिङ र शौचालय निर्माण गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, सूचना केन्द्र, रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	नजिकै देखिने लमजुङ जिल्ला र छिमेकी जिल्लाका माछापुच्छ्रे, मनास्लु, अन्नपूर्ण लगायतका विभिन्न हिमालहरू, हरिया वन जंगल, बौद्ध गुम्वा, उत्तरपानी देवी, मौलकोट, घाँटु नाँच, लगायतका प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक विशेषताहरू।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	राडी, पाखी, बख्रु, डोको, नाम्लो, दुध, दही, सिस्नो, धुपी, कोदोको रक्सी, अलैंची, आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	बौद्ध गुम्वाको परिक्रमा, ग्रामीण क्षेत्रको पदयात्रा, गाडीबाट पुग्न सकिने, हिमाल अवलोकन गर्ने सुविधा, कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुक, कोदोको रोटी, सिस्नो, लोकल कुखुराको मासु जस्ता अर्गानिक र स्थानीय जाँड रक्सी जस्ता परिकारबाट अतिथि सत्कारको व्यवस्था। नयाँ भएकोले प्याकेजको तय गर्ने क्रममा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	पाहुनाहरूलाई लक्षित गरी अर्गानिक खेती विकास गर्न सुरु गरिएको, निजी जग्गा र वन क्षेत्रमा अलैंची रोपण गरिएको, होमस्टे र स्थानीय सामुदायिक वनको संरक्षणका विषयमा ठाउँ ठाउँमा सूचनामूलक बोर्डहरू राख्ने गरिएको। अलैंची जस्ता कवुलियाति वनका उत्पादनको प्रवर्धन र विक्री गरी सोबाट समुदायको आमदानीमा बृद्धि गर्दै र फोहर मैलाको उचित व्यवस्थापन गर्दै वन वातावरणको संरक्षणमा टेवा पुग्ने क्रियाकलापहरूको सुरुवात गरिएको।

- पहूच मार्ग** : मुग्लिङ वा पोखराबाट पृथ्वीराजमार्गको डुम्रे बजारसम्म जाने र त्यहाँबाट लमजुङ बेसीशहर जाने सडक हुँदै करिब २५ कि.मी.को सडक यातायातबाट लमजुङको भोटेवडार बजार पुगिन्छ र त्यहाँबाट मर्स्याडदी नदी माथिको पुल पार गरी अर्चलबोट हुँदै करिब १० कि.मी.सडकको यात्रा गरी यो होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ, नजिकै स्वास्थ्य चौकी रहेको, ठाउँ ठाउँमा डस्टविन राखिने योजना रहेको, पर्यटन मन्त्रालय, प्रहरी चौकी, गाउँ पालिका, वडा कार्यालय, डिभिजन वन कार्यालयहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी संचालन गरिएको, पर्यटकहरूका लागि Code of Conduct कायम गरिएको ।

३.८. सामुहिक होमस्टे. क्होलासोथार गा.पा. वडा नं. ६, पसगाउँ, लमजुङ

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष, बलराम गुरुङ, ९८४६९३५६६०
- घर, कोठा र बेड संख्या** : घर ९, कोठा १८, बेड ३६
- संचालक समिति** : महिला ३, पुरुष ६ गरी जम्मा ९ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधारको अवस्था** : आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब ४,३०,०००/- गरी कूल १४,३०,०००/- को लागतमा पाहुना घर र कोसेली घर निर्माण गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सम्पर्क कार्यालय, आदि रहेका छन् ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : चिया बगान, अलैंची खेती, पोखरी, पार्क, हरिया वन जंगल, नजिकैको लमजुङ हिमाल, गुरुङ संस्कृति, सति घाँटु, कृष्ण चरित्र नाँच, सारंगी नाँच, ल्होछार, बौद्ध जयन्ती चाड, छेदपु देवी, भों भों हुँगा, ठाँटी भवन, आदि ।

स्थानीय उत्पादनहरू :	उनीजन्य घरेलु उत्पादनहरू, अल्लोबाट वन्ने घरेलु सामग्रीहरू, बाँस निगालेका डोको, नाम्लो जस्ता बस्तुहरू, अर्गानिक अन्न तथा तरकारी, आदि ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :	कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुक, कोदोको रोटी, सिस्नो, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू, गुरुङको मौलिक डिजाइनका घरहरूमा बासको व्यवस्था, पसगाउँ बाट भुजुङ सम्म पदयात्रा, नयाँ भएकाले प्याकेज तयारीको क्रममा रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	वनजंगल र विशेष गरी अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पर्ने भएकाले पाहुनाहरूले मनोरम प्राकृतिक वातावरणको आनन्द लिन सक्ने हुँदा स्थानीय व्यवस्थापन समितिबाट वन वातावरण संरक्षण गरिएको । जडीवुटी लगायतको प्रचार प्रसार र बजारीकरण गरी स्थानीय आयआर्जनमा टेवा पुऱ्याउने अवसर रहेको ।
पहुँच मार्ग :	पोखरा वा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै दमौली पुगी त्यहाँबाट उत्तरतर्फ करिब ४५ मीनेटको गाडीको यात्राबाट भोर्लेटार पुग्न सकिन्छ र भोर्लेटारबाट करापुटार, गिलुङ, घाम्राङ हुँदै करिब ४ घण्टाको कच्ची सडकको गाडीको यात्राबाट पसगाउँ पुग्न सकिन्छ ।
अन्य :	आम्दानी खर्चको अभिलेख राखिएको, स्थानीय मिडियाबाट प्रचार प्रसार गरिएको, मेनुको व्यवस्था भएको, पहुनाको आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा स्वास्थ्य चौकीबाट गरिने गरेको, ठाउँ ठाउँमा डस्टविन राखिने क्रममा रहेको, पाहुनाको लागि Code of Conduct तयारीको क्रममा नै रहेको ।

३.५. राइनासकोट सामुदायिक होमस्टे. राइनास न.पा. वडा नं. ८. लमजुङ

स्थापना वर्ष :	वि.सं. २०७३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. :	विष्णुमाया गुरुङ, कोषाध्यक्ष, ९८४६१२९१९२
घर, कोठा र बेड संख्या :	घर १८, कोठा ४०, बेड ४३
संचालक समिति :	महिला ८ र पुरुष ४ गरी जम्मा १२ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार :	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १५,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १९,३०,०००/- को लागतमा सामुदायिक भवनको संरचना र सामुदायिक हलको फर्निचर व्यवस्थापन गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, सामुदायिक हल, आदि रहेका छन् ।

- प्रमुख विशेषताहरू** : नजिकै देखिने लमजुङ हिमाल, माछापुच्छ्रे, बौद्ध हिमाल, धारी पोखरी, अद्भूत सूर्योदय र सूर्यास्तको दृश्य, वीर भक्ति थापा पार्क, सामुदायिक वनका सुन्दर दृश्यहरू, लालीगुराँसको वन, द्रव्य शाहको ऐतिहासिक कोट, सतिघाट, कौडा नाँच, कृष्ण नाँच, १२ मासे घाँटु नाँच, ल्होसार, बैशाख १ गते भव्य रुपमा मेला लाग्ने, चैत्रको पहिलो साताको मंगलबार जात्रा लाग्ने, महाशिवरात्रीमा मेला लाग्ने, आदि यहाँका प्रमुख आकर्षणहरू हुन् ।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : राडी, बख्रु, भोला, पख्रौरा, गलवन्दी, मकै, भटमास, कोदो, लोकल कुखुरा, लोकल खसी, आदि ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : सामुदायिक भवनको सुविधा, प्याराग्लाइड गर्न सकिने, फुटबल, भलिबल खेल मैदान, राइनासकोटबाट दृश्यावलोकन, घाँटु नाँचबाट मनोरञ्जन, कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यहाँका पर्यटन सुविधाहरू हुन् । पाहुनाहरूका लागि प्रति व्यक्ति प्रति दिनको प्याकेज (बेलुकी खाजा, मासु, खाना, बेड र बिहानको खाना) रु. ८७०/- तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमको लागि रु. ५०००/- रहेको छ । यहाँका होमस्टेमा टेलिफोन तथा इन्टरनेट सेवा समेत रहेको छ ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : लालीगुराँस फूलने मौसममा सयौं पर्यटकहरू लालीगुराँसको दृश्यावलोकन गर्नका लागि राइनासकोट पुग्छन् र होमस्टेमा बसी फर्कन्छन् । त्यसैगरी राइनासकोटमा वातावरणमैत्री फुटवल खेल समेतको समय समयमा आयोजना गरी वन तथा वातावरण संरक्षणलाई प्रोत्साहित गर्ने खालका क्रियाकलाप गरिन्छ ।
- पहुँच मार्ग** : पोखरा तथा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै तनहुँको डुम्रे बजार पुगिन्छ र त्यहाँबाट डुम्रे वेसीशहरको सडक यातायातबाट पाउदी ढिक, तार्कूघाट, बगुवा हुँदै डुम्रेबाट करिब ३ घण्टामा राइनासकोट होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : आगन्तुक पुस्तिका रहेको, पर्यटकको ठेगाना, उद्देश्य र संख्याको तथ्यांक रहेको, लेखा परीक्षण र वार्षिक प्रतिवेदन नभएको, आम्दानीको १० प्रतिशत रकम सामुहिक कोषमा राखिने गरेको, २ कि.मी. दुरीमा स्वास्थ्य चौकी रहेको, एम्बुलेन्सको व्यवस्था भएको, महिनामा २ पटक सरसफाई र फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने गरिएको, कुहिने वस्तुलाई खाडलमा राखी प्राङ्गारिक मल बनाइने गरिएको, पर्यटकले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct रहेको ।

३.६. श्री नरुवाल मगरगाउँ होमस्टे, बेसिशहर न.पा. वडा नं. १, नरुवाल, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७०
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	यम बहादुर आले, अध्यक्ष, ९८४६१३८७८३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	महिला ४ र पुरुष ७ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा पाहुना विश्राम घर, शौचालय, स्नान घर र ग्रीन हाउस निर्माण गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा सिँढी बाटो, करिब २०० जना क्षमताको सामुदायिक हल, इन्टरनेट, सोलार बत्तीको व्यवस्था रहेको छ ।

प्रमुख विशेषताहरू	:	लमजुङ हिमाल, अन्नपूर्ण, मनास्लु श्रृंखला, मध्य-मर्स्याङ्दी, पार्क, जग्नेनी सामुदायिक वन आदि देख्न सकिन्छ । मगर संस्कृति, कौरा नाँच, ऐतिहासिक ढुगेधारा, माघे संक्रान्ति मेला, मगर दिवस मनाइने जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
-------------------	---	---

स्थानीय उत्पादनहरू	:	बाँस निगालोका डोको, नाम्लो, पेरुङगो, माछा मार्ने जाल, ढडिया जस्ता बस्तुहरू, आदि ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पदमार्गबाट गाउँ परिक्रमा, उन्नत बाख्रा फारम र कुखुरा फारमको अवलोकन, कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुक, कोदोको रोटी, सिस्नो, लोकल कुखुराको मासु, च्याउ टिमुको अचार जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरूको सुविधा । प्रति व्यक्ति प्रति दिनको प्याकेज (वेलुकी खाजा, खाना, बेड, बिहान खाजा) सादा खानाको रु. ८५०/- र मासु खानाको रु. ९५०/- एवम् साँस्कृतिक कार्यक्रमको रु. ३०००/- को रहेको छ ।

- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :** वातावरण संरक्षणमा यो होमस्टेबाट संचालित कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष सहयोग पुगेको छ। होमस्टे संचालन गर्दा सोलार बत्ती राख्ने, अर्गानिक तरकारी खेती गर्ने, ढुंगाको प्रयोगबाट मात्र सिँडी बाटो निर्माण गर्ने, फोहर मैलाको उचित व्यवस्थापन गर्ने, सामुदायिक वनहरूको संरक्षण सम्बन्धी प्रचार प्रसार गर्ने जस्ता कार्य गरिएको हुँदा वन वातावरण संरक्षणमा टेवा पुगेको छ।
- पहुँच मार्ग :** पोखरा वा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै तनहुँको डुम्रे बजार जाने र त्यहाँबाट डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब १.५ घण्टाको यात्रा गरी लमजुङको बेसीशहर न.पा. २, गैरी मन्ने ठाउँमा भर्री त्यहाँबाट पश्चिमतर्फ करिब ५ कि.मी. कच्ची सडकको यात्रा गरी नरुवल पाखाको मगर होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
- अन्य :** मिडियामा प्रचार प्रसार गरिएको, मेनुको व्यवस्था भएको, आम्दानीको १०% रकम बाट समिति संचालन गर्ने गरिएको, पाहुनाको आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा स्वास्थ्य चौकी बाट गरिने गरेको, ठाउँ ठाउँमा डस्टविन राखिने क्रममा रहेको, पाहुनाहरूको लागि आचार संहिता तयार भएको।

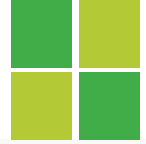
३.७. श्री गहते मुलकोट सामुदायिक होमस्टे, सुन्दरबजार न.पा. वडा नं. ५, लमजुङ

- स्थापना वर्ष :** वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. :** हरिप्रसाद गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४६१९०७१८
- घर, कोठा र बेड संख्या :** घर ५, कोठा १० र बेड २० (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
- संचालक समिति :** महिला १, पुरुष ४ गरी जम्मा ५ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार :** आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. ९,९०,०००/-, स्थानीय

		तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,२०,०००/- को लागतमा शौचालय, स्नान घर र सिँढी बाटो निर्माण गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सम्पर्क कार्यलय सामुदायिक हल र भ्यू टावर रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गहते सामुदायिक वन (गणेशमान पुरस्कार बिजेता), अन्नपूर्ण, मनास्लु, माछापुच्छ्रे हिमश्रृंखलाको दृश्य, सुन्दरबजार, परेवाडाडा, तार्कूघाट आदिको मनोरम दृश्य देख्न सकिन्छ। सर्ता घाँटुनाँच, कौरा नाँच, छ्यादुड (मृत्यु संस्कार), कालिका मन्दिर, भूमे भयरी मन्दिर, मूलकोट गढी, तमु ल्होसार, जस्ता प्राकृतिक तथा संस्कृतिहरू सम्पदा यसका विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्याखु, हलो, कुचो, अर्गानिक तरकारी, सुन्तला कागतीजस्ता स्थानीय उत्पादन, रातो च्याउ, न्यूरो, पानी अमला, काफल, लप्सी जस्ता बस्तुहरू, आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	जीपको यात्राबाट पुन सकिने, ठूलो मौरी फारम हेर्न सकिने, कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुक, सिस्नो कोदोको रोटी, सिस्नो, लोकल कुखुराको मासु, च्याउ, टिमुरको अचार जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू। प्याकेजहरू तयारीको क्रममा रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	गणेशमानसिंह राष्ट्रिय पुरस्कार समेत जित्न सफल गहते सामुदायिक वन सँगै रहेको हुँदा वन वातावरण संरक्षणका विषयमा यस होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूलाई अवगत गराइने गरिएको र भविष्यमा पनि स्थानीय वन जन्य फलफूलहरू जस्तै अँसेलु, चिउरी आदिको प्रवर्धन र उपयोग गरिने तथा पर्यटकहरूलाई वन क्षेत्रको भ्रमण गराई वन वातावरणको महत्व दर्शाउने तर्फ यस होमस्टेका कार्यक्रमहरू लक्षित रहेका छन्।
पहूच मार्ग	:	पोखरा तथा मुगलिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार पुगेपछि डुम्रेबाट सुन्दरबजार, खत्रीठाँटी सम्म करिब १ घण्टाको सडक यातायातबाट पुन सकिन्छ र त्यहाँबाट करिब १ घण्टाको जीपको यात्राबाट यो होमस्टेसम्म पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	नयाँ भएकोले प्याकेज तय नभइसकेको, मेनुको व्यवस्था भएको, पाहुनाको आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा स्वास्थ्य चौकीबाट गरिने गरेको, पाहुनाहरूको लागि आचार संहिता तयारीको चरणमा रहेको।

३.८. कुडुले सामुदायिक होमस्टे, राइनास न.पा. वडा नं. ८, कुडुले, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	पूर्ण बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८५६०४५२७५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ९, कोठा २२ र बेड ३६ हुने (हाल व्यवस्थापनको क्रममा नै रहेको)
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ६ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा सामुदायिक भवनको संरचना निर्माण गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	नजिकै देखिने लमजुङ हिमाल, माछापुच्छ्रे, बौद्ध हिमाल, धारी पोखरी, अद्भूत सूर्योदय र सूर्यास्तको दृश्य, वीर भक्ति थापा पार्क, सामुदायिक वनका सुन्दर दृश्यहरू, लालीगुराँसको वन, द्रव्य शाहको ऐतिहासिक कोट, सतीघाट एवम् परम्परा भल्कने कौडानाँच, कृष्णनाँच, १२ मासे घाँटुनाँच, ल्होसार, बैशाख १ गते भव्य रुपमा मेला लाग्ने, चैत्रको पहिलो साता र चैत्रको पहिलो साताको मंगलबार जात्रा लाग्ने, महाशिवरात्रीमा मेला लाग्ने, आदि यहाँका प्रमुख विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	राडी, बख्खु, भोला, पछ्यौरा, गलवन्दी, मकै, भटमास, कोदो, आदि।
प्रमुख पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	गाडीबाट नै पुग्न सकिने, पदमार्गबाट दुधपोखरी जान सकिने, प्याराग्लाइडिङ, राइनासकोटबाट दृश्यावलोकन, घाँटु नाँचबाट मनोरञ्जन साथै कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको मासुजस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरूको सुविधा भएको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	यस होमस्टेका माध्यमबाट वन तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी प्रचार प्रसार गरी पाहुनाहरूलाई वन क्षेत्रको अवलोकन गराउने समेत लक्ष्य रहेको छ।
पहूच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब १ घण्टाको पाउँदी बजार सम्मको यात्रा गरेपछि पाउँदीबाट मर्स्याङ्दी नदी पार गरी राइनासकोट जाने बाटो हुँदै पाउँदीबाट करिब १ घण्टाको यात्रामा कुँडुले होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	करिब २ कि.मी. दुरीमा स्वास्थ्य चौकी रहेको, एम्बुलेन्सको व्यवस्था भएको, पर्यटकको आचार संहिता बनाउने क्रममा रहेको।

ग्रामीण पर्यटनमा बढाऔं लगानी
सबल हुन्छ ग्रामीण जिन्दगानी

३.५ सिउरुङ सामुदायिक होमस्टे, मर्याङदी गा.पा. वडा नं. ३, सिउरुङ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०६४
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	मिश्री घले, अध्यक्ष, ९८६२३८८८१३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १९, कोठा ३८ र बेड ७६
संचालक समिति	:	महिला मात्र १४ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १५,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १९,३०,०००/- को लागतमा पदमार्ग निर्माण र सामुदायिक हलका लागि फर्निचिङ एवम् हल व्यवस्थापनको कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, सूचना केन्द्र, म्यूजियम आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	अन्नपूर्ण क्षेत्रको पदमार्गमा पर्ने, हर्सिङ डाँडा मनास्लु हिमाल, मर्याङदी नदी, कोइरो भरना, दुधपोखरी जाने बाटो साथै पटपटे/सोराठी नाँच, कृष्ण चरित्र, घाँटु नाँच, सोर्गा, झ्याउरे, आमा समूहको नाँच तथा गुम्बा, शिला देवी, जल देवी, कन्या देवी मन्दिर र चाड पर्वमा दशै, तिहार, ल्होसार, बैशाख पूर्णमा यहाँका प्रमुख विशेषताहरू हुन्। त्यसैगरी कोदोको ढिँडो, लेकाली गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, सेल रोटी, लेकाली च्याउ, रातो चामलको भात, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यहाँका विशेष परिकारहरू हुन्।

स्थानीय उत्पादनहरू	:	उनबाट वन्ने राडी, बख्रु, भोला, स्विटर, गल वन्दी, बाँस निगालोको डोको, डालो नाम्लो, मान्द्रा, मुडा, कुर्सि, काठको ठेका, अल्लोको भांग्रा र भोला आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	दृश्यावलोकन, ग्रुपमा आउने पर्यटकलाई छुटको व्यवस्था भएको, ग्रामीण वातावरणमा पाहुनालाई खाने वस्ने राम्रो प्रवन्ध भएको। प्रति पाहुना प्याकेजमा नेपाली पर्यटकको लागि प्रति दिन खान वस्न रु. ९००/- तथा विदेशी पर्यटकका लागि रु. १४००/- साथै सांस्कृतिक कार्यक्रमको लागि पर्यटकहरूले स्वइच्छाले दिन सकिने रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	वन तथा वातावरण संरक्षणमा होमस्टेबाट हुने आम्दानीबाट योगदान पुग्न सक्ने तथा पर्यटकहरूलाई सो सम्बन्धी सन्देश प्रवाह गर्ने दिशामा होमस्टेका क्रियाकलापहरू संचालन हुने।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजारसम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट करिब १०

अन्य : कि.मी. कच्ची सडकको यातायातबाट खुदी बजार पुगेपछि पुन त्यहाँबाट करिब ७ किलोमिटरको कच्ची सडक यातायातबाट सिउरुड होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
 आगन्तुक पुस्तिका रहेको, मेनुको व्यवस्था भएको, पाहुनाको स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्था भएको, अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र, चेस नेपाल, प्रहरी चौकी, गाउँ पालिका, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, डिभिजन वन कार्यालय, प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा कार्य संचालन गरिएको, पर्यटकहरूका लागि आचार संहिता तयार भएको ।

३.१०. तामाङ सामुदायिक होमस्टे, मर्स्याङदी गा.पा. वडा नं. ८, मुस्मे, लमजुङ

स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७५
 सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : होम राज तामाङ, अध्यक्ष, ९८१४१९१०९५/९८४६५६७९९३
 घर, कोठा र बेड संख्या : घर १०, कोठा १० र २० बेड २०
 संचालक समिति : महिला २ र पुरुष ३ गरी जम्मा ५ जना
 २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १४,९०,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १९,२०,०००/- को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण, पदमार्ग निर्माण, इन्टरनेट जडान तथा सामुदायिक हल फर्निचिड तथा व्यवस्थापन कार्य गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, भ्यू टावर आदि रहेका छन् ।

प्रमुख विशेषताहरू : अन्नपूर्ण हिमाल, मनास्लु हिमालको दृश्य अवलोकन, अलैची खेती, बाह्र पोखरी को मुख्य पदमार्ग पर्ने साथै तामाङ संस्कृति, देवी थान, गुम्बा, र चाडमा पर्व बैशाख पूर्णिमा, मंसिर पूर्णिमा, माघे संक्रान्ति ल्होसार, आदि यस होमस्टेका समुदायका विशेष चाडपर्वहरू हुन् । प्रमुख खानाहरूमा कोदोको ढिँडो, लेकाली गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, सिस्नो, वन भोडे टिमु, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यहाँका विशेष परिकारहरू हुन् ।

स्थानीय उत्पादनहरू : ऊनबाट बनेको रुमाल, भोला, स्विटर, गलवन्दी, बाँस निगालोको डोको, डालो नाम्लो, मान्द्रा, गुडिया, कोदो, मकै, आदि ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू : उपल्लो मर्स्याङदी हाइड्रो पावरको ड्यामको सुन्दर दृश्यावलोकन, इन्टरनेटको सुविधा, कार्यक्रम संचालनका लागि उपयुक्त हल रहेको । प्रति पाहुना प्रतिदिन प्याकेज (खाजा, वास, खाना) को रु. ६५०/- रहेको तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमका लागि पाहुनाले स्वइच्छाले दिन सक्ने ।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : दुधपोखरी जाने प्रमुख पदमार्ग तथा स्थानीय सामुदायिक वन संरक्षणमा विगत देखि नै होमस्टेका सदस्यहरूको सहभागिताका कारण होमस्टे प्रवर्धनका लागि वन तथा वन विकासका लागि होमस्टेबाट प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिने

पहुँच मार्ग

: पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजारबाट डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजार सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट करिब १० कि.मी.

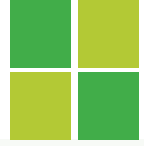
अन्य

कच्ची सडकको यातायातबाट खुदी बजार पुगेपछि पुन त्यहाँबाट करिब ५-६ किलोमिटरको कच्ची सडक यातायातबाट तामाड होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
मेनुको व्यवस्था भएको, पाहुनाको स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्था भएको, सरसफाई र फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने गरिएको, कुहिने वस्तुलाई खाडलमा राखी प्राङ्गारिक मल बनाइने गरिएको, पर्यटकहरूको आचार संहिता बनाइएको ।

३.११ काउलेपानी सामुदायिक होमस्टे, बेसिशहर न.पा. वडा नं. ३, लमजुङ

- स्थापना वर्ष : वि.सं. २०६८
- सम्पर्क व्यक्ति : देउ बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, मोवाइल नं. ९८४६२१०९६३
- घर, कोठा र बेड संख्या : घर २५, कोठा ३२ र बेड ८४
- संचालक समिति : महिला १०, पुरुष ५ गरी जम्मा १५ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा पक्की पदमार्ग निर्माण कार्य गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, बाटोमा सोलार जडान गरिएको, घरघरमा बगैचा, सामुदायिक हल, साँस्कृतिक केन्द्र, कोसेली घर र सूचना केन्द्र आदि रहेका छन् ।
- प्रमुख विशेषताहरू : लमजुङ दरबार र कोट किल्लाहरूको अवलोकन, लमजुङ कालिका र काउलेपानी देवीको दर्शन, १४ वटा विश्व प्रसिद्ध हिमालहरू (गणेश हिमाल, हिमालचुली, हर्क चुली, मनास्लु, मनास्लु दक्षिण छ्यो, हिमलुङ, लमजुङ, अन्नपूर्ण हिमश्रृंखला, माछापुच्छ्रे हिमश्रृंखला देख्न सकिने, सूर्योदय र सूर्यास्तको दृश्य देख्न सकिने, गुराँसको जंगल आदि ।

त्यसैगरी बाहुन, क्षेत्री, गुरुड, नेवार, भुजेल, मगर, तामाड र दलित जातिको एकै गाउँमा बसोबास, नेवारी जात्राहरु (लाखेजात्रा, गाईजात्रा, रोपाईजात्रा, बाघजात्रा र कृष्णजात्रा) दशैंमा अष्टमीको दिन कालरात्री मेला, ल्होसार पर्व, चैते दशैं मेला, बैशाख पूर्णमामा घाँटु नाँच आदि यस होमस्टेका प्रमुख विशेषता हुन्। कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको र लोकल खसीको मासु, सिस्नो, च्याउ, निउरो, नेवारी खानाका परिकारहरु यहाँका प्रमुख परिकारहरु हुन्।

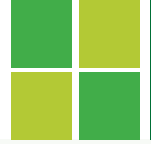
- स्थानीय उत्पादनहरु** : बाँस र निगालोका समाग्रीहरु, हसियाँ, खुकुरी, गुन्द्री, चकटी, अर्गानिक तरकारी, फलफूल सुन्तला, अलैची, कागती, ज्यामिर, किवी आदि।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु** : पर्यटकहरुलाई गाउँशहर दरवार तथा पुरनकोट क्षेत्रको पदयात्रा गराउन सकिने, भ्यू टावरबाट हिमालहरुको दृश्यावलोकन, टेलिभिजन, इन्टरनेट सेवा उपलब्ध रहेको छ। ग्रामीण परिवेशमा सुविधायुक्त होमस्टेमा आवासको प्याकेज व्यवस्था गरिएको छ। सामुहिक रूपमा १५ जना भन्दा बढिको समूहको लागि खान, बस्न र सांस्कृतिक कार्यक्रम समेत गरी प्रति व्यक्ति प्रति दिन रु. १०५०/- तथा पारिवारिक प्याकेजको लागि सांस्कृतिक कार्यक्रम बाहेक प्रति व्यक्ति प्रति दिन रु. ९५०/- तय गरिएको छ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यो सामुदायिक होमस्टे गाउँशहर र ऐतिहासिक पुरनकोट वनको काखैमा रहेको छ र होमस्टेका सबै सदस्यहरु यही वनमा परापूर्व कालदेखि निर्भर रहँदै आएको र हाल पनि अर्गानिक कृषि उत्पादन, पानीको मुहान, आवश्यक काठ दाउराको लागि यसै वनमा निर्भर रहने हुँदा वन तथा स्थानीय प्राकृतिक वातावरणको संरक्षणमा होमस्टे व्यवस्थापन समितिले सक्रिय र प्रत्यक्ष भूमिका खेलेको छ। यो होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले समेत वन क्षेत्रको परिक्रमा र अवलोकन गरी भरपुर आनन्द लिने गर्नुभएको छ।
- पहुँच मार्ग** : पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजारबाट डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजार सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट रानीकुवा हुँदै करिब ८ कि.मी. कच्ची सडकको यातायातबाट यो होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
- अन्य** : आगन्तुक पुस्तिका रहेको, आमदानी र खर्चको विवरण राखी मासिक बैठकमा प्रस्तुत गर्ने गरेको, ब्रोसर प्रकाशन भएको, मेनुको व्यवस्था भएको, प्राथमिक उपाचारको सुविधा भएको आकस्मिक सेवाका लागि जिपको व्यवस्था भएको, सरसफाई र फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, पाहुनाहरुको लागि आचार संहिताको व्यवस्था रहेको।

३.१२ रापासिङ होमस्टे, क्व्होलासोथार गा.पा. वडा नं. १, रापासिङ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अमिता गुरुङ, सचिव, ९८४६४९४७५४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १७, कोठा १७ र बेड ३४ (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला मात्र ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा सामुदायिक भवनको तथा सिँढी बाटो निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	प्राकृतिक वन रापासिङ सामुदायिक वनको दृश्यावलोकन, अन्नपूर्ण, मनास्लु, माछापुच्छ्रे, लमजुङ हिमाल, डा. हर्क गुरुङपिक लगाउँतका हिमश्रृंखलाहरू देख्न सकिने, स्थानीय गुरुङ संस्कृतिको जानकारी लिन सकिने, घलेगाउँ जाने बाटोमा नै पर्ने, वेशीशहरबाट सिँढी बाटो हुँदै पदमार्गबाट यस होमस्टेमा पुगी यहाँबाट घलेगाउँ, भुजुङ पुग्न सकिने। त्यसैगरी कोदोको ढिँडो, लेकाली गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, सिस्नु, टिमुर, लोकल कुखुराको मासुजस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यहाँका विशेष परिकारहरू हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	हस्तकलाका सामग्रीहरू, लोकल आलु, कोदो, मकै, लोकल काँका, बाँस निगालोको डोको, निगालोको टुसा, हरियो स्थानीय चिया, डालो नाम्लो, मान्द्रा आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरूलाई पदयात्रा गराइने, करिब २०० जना क्षमताको सामुदायिक हलको व्यवस्था, चिया बगानको दृश्यावलोकन। नयाँ भएकाले प्याकेज निर्धारण गर्ने क्रममा रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	रापासिङ प्राकृतिक वनको काखमा रहेको यो होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूलाई वन क्षेत्र हुँदै जाने पदमार्गमा पदयात्राको सुविधा उपलब्ध गराइएको तथा होमस्टेको माथिको डाँडामा लगाइएको चिया बगानले प्राकृतिक वातावरणलाई सुन्दर बनाएको हुँदा यस्तो प्राकृतिक वातावरणका माध्यमले पर्यटकहरूलाई आकर्षण गरी ग्रामीण विकास तथा वातावरण संरक्षणमा टेवा पुगेको।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजार सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट घलेगाउँ तर्फ जाने बाटो करिब १५ कि.मी. कच्ची सडकको यातायातबाट यो होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	पाहुनाको स्वास्थ्य उपचार सेवाको लागी १० मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य चौकी रहेको, सरसफाई र फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने गरिएको, पर्यटकहरूको लागि आचार संहिता निर्माण गर्ने क्रममा रहेको।

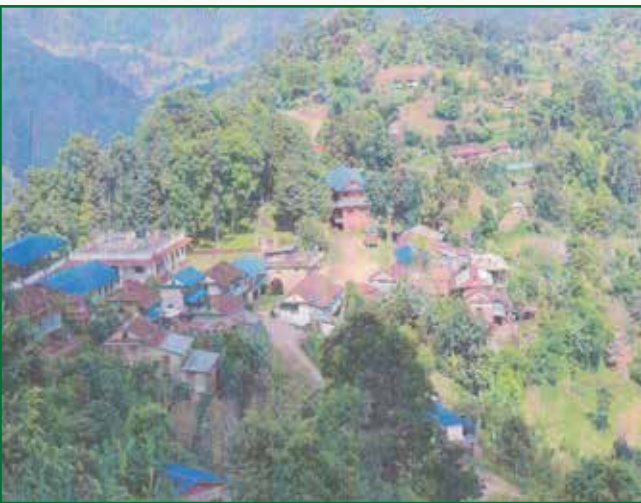
३.१३ गाउँशहर थुम्का डाँडा दलित सामुदायिक होमस्टे, बेसीशहर न.पा. ३, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७२
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	पञ्च बहादुर साकी, अध्यक्ष, प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति अजय मजाकोटी ९८५६०४६८६९, ९८४६५४४३२९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, बेड ४० (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष ४ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा ढलान सहितको सिँढी बाटो निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, संग्राहलय आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	लमजुङ दरबार र कोट किल्लाहरूको अवलोकन, लमजुङ कालिका र काउलेपानी देवीको दर्शन, सूर्योदय र सूर्यास्तको दृश्य देख्न सकिने, गढी जंगल, ठूलो पोखरा जंगल, निर्माणाधिन अवस्थाको चण्डी पार्क, दशै तिहार, तिज, बैशाख पूर्णिमा, चैते दशै र होली, तिहारमा सांस्कृतिक कार्यक्रम खेलो प्रतियोगिता, लिंगे पिड मच्चाउने प्रतियोगिता, रतौली गित प्रतियोगिता आदि जस्ता पर्व तथा गतिविधिहरू साथै कोदोको ढिँडो, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको र लोकल सुँगुरको मासु, सेल रोटी आदि जस्ता स्थानीय परिकारहरू यस होमस्टेका प्रमुख विशेषताहरू हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	काठका कुदेका भ्याल ढोका, गुन्द्री, चकटी, अर्गानिक तरकारी, गहुँ, मकै, कोदो फलफूल, सुन्तला, अलैची, कागती, ज्यामिर आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	बेसीशहरबाट पैदल या जीप यात्राबाट सहजै पुग्न सकिने, पाहुनाहरूलाई गाउँशहर दरवार, पुरनकोट लगायतका ऐतिहासिक स्थलहरूको अवलोकन गराउन सकिने। प्याकेजको व्यवस्था गर्ने क्रममा रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	परापूर्वकालदेखि नै गाउँशहर तथा गढी वनको संरक्षण र प्रवर्धनमा यो समुदायको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुनाले होमस्टेका हरेक गतिविधिहरूलाई प्राकृतिक पर्यटनसँग जोड्ने र आयआर्जन बृद्धि गर्दै वन वातावरणको संरक्षण तथा होमस्टेको प्रवर्धन गर्ने कार्यमा यो होमस्टे अग्रसर रहेको छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजारसम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट रानीकुवा हुँदै करिब ७ कि.मी. कच्ची सडकको यातायातबाट यो होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	होमस्टेबाट २०० मिटरको दुरीमा स्वास्थ्य चौकी रहेको, सरसफाई र फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, पर्यटकहरूको लागि आचार संहिता रहेको।

३.१४. खजेगाउँ दुराडाँडा होमस्टे, सुन्दरबजार न.पा. वडा नं. ३, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अमर जंग दुरा, अध्यक्ष, ९८४६९९५७३९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १० र बेड २०
संचालक समिति	:	महिला ७, पुरुष २ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. ९,८०,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,१०,०००/- को लागतमा ढलान सहितको सिँढी बाटो निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधार हरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, साँस्कृतिक केन्द्र आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	दुरा संस्कृति अवलोकन, पुरानो ऐतिहासिक गोलघर, अन्नपूर्ण हिमाल, गोरूसिंगे हिमाल, लमजुङ हिमालको दृश्य अवलोकन, तुर्लुङकोट ऐतिहासिक स्थल, सिन्दुरे ढुंगा, तुर्लुङकोट गढी र पुरान कोट गढी आदि देख्न सकिने। घाँटुनाँच, दोहोरी गित, ठाडो भाकाको गित, दुरा जातिको संस्कृति आदि। कोदोको ढिँडो, गुन्दुकको अचार, कोदोको रोटी, सिस्नो, लोकल कुखुराको मासु, लोकल सुगुरको मासु, च्याउ, टिमुर अचार जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यस होमस्टेका प्रमुख विशेषताहरू हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	बाँस, निगालोको डोको, डालो नाम्लो, पेरुङगो, लोकल कुखुरा, अर्गानिक तरकारी, आदि।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	होमस्टे संचालक समितिका सदस्यहरू विगत देखिनै वन संरक्षणमा समेत सहभागी भएका कारण होमस्टे प्रवर्धनलाई वन वातावरण संरक्षणका क्रियाकलापहरूसँग जोडेर लान सकिने छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजारबाट डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब १ घण्टा १५ मिनेटको सुन्दरबजार, खत्रीठाँटी सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट किरिन्चे, सत्रसय हुँदै करिब १.२५ घण्टाको कच्ची सडक यातायातबाट यो होमस्टे पुन सकिन्छ।

३.१५ तुर्लुङकोट होमस्टे, सुन्दरबजार न.पा. वडा नं. ११, लमजुङ

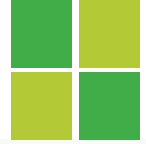
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	जित बहादुर दुरा, अध्यक्ष, ९८४५३५९०५४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १३, कोठा १३, बेड २६
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ६ गरी जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. ९,९०,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,२०,०००/- को लागतमा सिँढी बाटो, स्नान घर र शौचालय निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, बाटोघाटो, सँप्राहलय आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	यशोब्रह्म शाहको पालामा शत्रुलाई परास्त गर्ने बण्डरको रूपमा खडा गरिएको गढी, सिन्दुरे ढुंगा, ऐतिहासिक तुर्लुङकोट गढी, गोल घर, डडुवा चौरमा रहेको कालिका मन्दिर अन्नपूर्ण हिमाल, माछापुच्छ्रे हिमाल, लमजुङ हिमालको दृश्य अवलोकन, पाउदि खोला, किरिन्चे खोला, मादि नदी, मिदिम खोला, आदि देख्न सकिने। सति घाँटुनाँच, सोरठीनाँच, चुड्का, कौडा नाँच, कार्तिक २१ गते खजे दुराको स्मृति उत्सव जस्ता सांस्कृतिक विशेषताहरू तथा कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको मासु, जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू विशेष परिकारको रूपमा रहेका छन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	बाँस निगालोको डोको, डालो नाम्लो, स्याखु आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाहरूलाई दुरा संस्कृतिमा रमाउने र दृश्यावलोकन गर्ने सुविधा रहेको। त्यसैगरी डाँडामा पिकनिक स्पट व्यवस्थापन गरिएको छ। पाहुनाका लागि प्रति दिन प्रति दिनको खाना, मासु, खाजा र वास सहितको प्याकेजको रु ८५०/- तथा १० जना भन्दा ठूलो समूह भएमा सांस्कृतिक कार्यक्रम देखाउने र सो को लागि रु. ३०००/- को प्याकेज तय गरिएको छ।
होमस्टे प्रवर्धन, वन तथा वातावरण :		स्थानीय तुर्लुङकोट प्राकृतिक वनको मनोरम दृश्यलाई होमस्टेका गतिविधिहरूसँग जोड्दै स्थानीय आयमा वृद्धि तथा दिगो वन तथा वातावरण संरक्षणका गतिविधि संचालन गर्दै लगिने छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब १ घण्टा १५ मिनेटको सुन्दरबजार, खत्रीठाँटी सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट किरिन्चे, सत्रसय हुँदै करिब १.५ घण्टाको कच्ची सडक यातायातपछि यो होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	आगन्तुक पुस्तिका रहेको, नयाँ भइएकाले आम्दानि खर्चको लेखपरीक्षण गर्ने काम बाँकी रहेको।

३.१६ घाम्राङ सामुदायिक होमस्टे, व्होलासोथार गा.पा. वडा नं. ८, घाम्राङ गाउँ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	प्रेम कुमारी गुरुङ, अध्यक्ष, ९८०५८६७९८८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १७, कोठा १७, बेड ४५
संचालक समिति	:	महिला मात्र ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १५,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १९,३०,०००/- को लागतमा सिँढी बाटो, सामुदायिक भवनमा फर्निचिड तथा हलको व्यवस्थापन र इन्टरनेट जडान कार्य गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, आदिको सुविधा रहेका छन् ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	क्वैहो कोट (तत्कालिन गुरुङ सैनिक टुकडी वा ब्यारेक रहेको स्थान), अन्नपूर्ण मनास्लु, निलगिरी, माछापुच्छ्रे हिमश्रृंखलाहरू देख्न सकिने, घलेगाउँ, गोरखा, लिंगलिग कोट, गोरखा दरबार, पोखरा फेवाताल आदि देख्न सकिने । घाँटु नाँच, चलित्र नाँच, झ्याउरे नाँच, स्याग नाँच, पौष १५ ल्होसार, सिल्दो पुजा, मोन्हे पुजा जस्ता संस्कृति तथा चण्डीदेवल मन्दिर, सातकन्याँ पुरुदेवल मन्दिर, आदि स्थलहरू रहेका । रातो चामलको भात, मकै र कोदोको ढिँडो, लेकाली गुन्द्रुकको अचार, कोदो र मकैको रोटी, सिस्नाको खोले, अलैंचि, पुदिनाको चिया, टिमु, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू जस्ता विशेष परिकारहरू यो होमस्टेका विशेषता हुन् ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अलैंची, नमुना कृषि फर्मका तरकारी उत्पादन, सतुवा, लौठसल्ला जस्ता जडिबुटि, आदि ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरू गाडीबाटनै पुग्न सक्ने, पदयात्राबाट गाउँ परिक्रमा गरी गुरुङ संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने, अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रको पदयात्रा गर्न सकिने, सामुदायिक हलमा कार्यक्रमहरू संचालन गर्न सकिने । पर्यटन प्याकेज तयारी गर्ने क्रममा रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	स्थानीय कोप्रो सामुदायिक वनका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू नै होमस्टेको संचालनमा रहेकाले वन तथा वातावरण संरक्षण लाई समेत महत्व दिइएको । यस होमस्टे गाउँमा नै जडीवुटी नर्सरी, ग्रीन हाउस रहेको तथा काम्रो सामुदायिक वनमा लौठसल्ला, सतुवा जस्ता महत्वपूर्ण जडीवुटीहरू रोपण गरिएकाले र यो क्षेत्र अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रसँग जोडिएकाले यो होमस्टेका माध्यमबाट पर्यापर्यटनको प्रवर्धन गर्न सकिन्छ ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै दमौली पुगी त्यहाँबाट उत्तरतर्फ करिब ४५ मीनेटको गाडीको यात्राबाट वा भोर्लेटार पुग्न सकिन्छ र भोर्लेटारबाट करापुटार, गिलुङ, घाम्राङ हुँदै करिब ४ घण्टाको कच्ची सडकको गाडीको यात्राबाट घाम्राङ पुग्न सकिन्छ । यसका अलावा पोखराबाट घाम्राङको लागि सोभै वस सेवा समेत संचालनमा रहेको छ ।
अन्य	:	नजिकै स्वास्थ्य चौकी रहेको, मेनु र प्याकेज तयारीको क्रममा रहेको ।

३.१७ पुमागाउँ होमस्टे, बेसिशहर न.पा. वडा नं. ६, पुमागाउँ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	दुर्गा बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४६३५३९९९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा १०, बेड २० (हाल ६ घरमा सुविधा रहेको र अन्यमा व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ७ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १५,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १९,३०,०००/- को लागतमा पक्की ढलान र रेलिङ सहितको सिँडी बाटो, सामुदायिक भवनमा फर्निचिङ तथा हलको व्यवस्थापन र इन्टरनेट जडान कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, आदिको सुविधा रहेका छन्।

प्रमुख विशेषताहरू	:	पुमा गाउँको प्राकृतिक वनको मनोरम दृश्य, यस गाउँबाट राइनासकोट, लमजुङ दरबार, बेसिशहर बजार, मर्स्याङ्दी नदी तथा अन्नपूर्ण, मनास्लु, माछापुच्छ्रे लगायतका हिम श्रृंखलाहरूको नजिकबाट सुन्दर दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ। गुरुङ जातिहरूको स्थानीय संस्कृति, कृष्ण चरित्र, घाँटुनाँच, सोरठी नाँच, रोदि घर कमला देवी मन्दिर, देवी भगेराको मन्दिर, चौदि दिल आदि यहाँका प्रमुख संस्कृतिहरू हुन्। त्यसैगरी कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, सिस्नो, टिमुर्, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यहाँका विशेष परिकारहरू हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	हस्तकलाका बेत बाँसका सामाग्रीहरू, लोकल आलु, लोकल काँक्रा, नासपति, आरुखडा, बास निगालोको डोको, डालो, नाम्लो आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरूको लागि बेसीशहरबाट जीप यात्रा वा पदयात्राबाट पुग्न सकिन्छ। गुरुङ संस्कृतिमा रमाउने र सुन्दर दृश्यावलोकन गर्ने सुविधा यहाँ छ। त्यसैगरी यहाँ सभा बैठक संचालन गर्न हलको व्यवस्था छ। होमस्टेका घर संख्या थप विस्तार र प्याकेज तयारीको क्रममा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	पुमा वनको काखैमा रहेको यस होमस्टेका क्रियाकलापहरू वन संरक्षण र पर्यावरणमैत्री रहेका छन् र भविष्यमा वन विकास, व्यवस्थापन, वृक्षारोपण गर्दै होमस्टेका आकर्षणहरू वृद्धि गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको दुम्रे बजारबाट दुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजार सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट घलेगाउँ तर्फ

जाने बाटो करिब १० कि.मी. कच्ची सडकको यातायातबाट यो होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।

अन्य : पाहुनाहरूको आचार संहिता र मेनु तयारीको क्रममा रहेको । थप पूर्वाधारहरू मुख्यतः भ्यू टावर निर्माण गर्ने लक्ष्य लिइएको ।

३.१८. खासुर होमस्टे. बेसीशहर न.पा. वडा नं. १०. खासुर. लमजुङ

स्थापना वर्ष : वि.सं.२०५८ देखि सुरु
 सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं. : नन्द बहादुर घले, अध्यक्ष, ९८५६०४६६२६
 घर, कोठा र बेड संख्या : घर १०, कोठा १५, बेड ३०
 संचालक समिति : महिला ५, पुरुष ६ गरी जम्मा ११ जना
 २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १५,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १९,३०,०००/- को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण, सामुदायिक भवनमा फर्निचर तथा हलको व्यवस्थापन कार्य गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, आदि रहेका छन् ।

प्रमुख विशेषताहरू : बेसीशहरबाट नजिकै रहेको, महिला समूहबाट संचालित सामुहिक खाजा घर समेत रहेको, अन्नपूर्ण हिमाल, गाउँशहर दरबार, बेसिशहर बजार, मर्याडदी नदि, खासुर सामुदायिक वन, भाचोक खोला, तालखोला, सिम्पानी खोला आदि देख्न सकिने । घाँटु नाँच, झ्याउरे नाँच, स्याग नाँच, चुड्का नाँच, रोदि नाँच, पौष १५

स्थानीय उत्पादनहरू :	लहोसार गुम्बा, कन्यादेवी थान, सपुलो देवीथान, आदि संस्कृति तथा सम्पदाहरू र कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदाको रोटी, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यस होमस्टेका विशेषताहरू हुन् ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :	ऊनबाट राडी बख्रु, स्विटर, गलबन्दी, बाँस र निगालाको डोको, डालो, नाडलो, चित्रो, भकारी आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	सामुदायिक हलको व्यवस्था, सामुहिक वा अलग अलग होमस्टेमा स्वच्छ खानाको व्यवस्था रहेको । पाहुनाहरूका लागि प्रति व्यक्ति प्रति दिन सादा खाना, वासको रु. ६५०/-, मासु खाना, बासको रु. ७५०/- तथा प्रति पर्यटक स्वागत विदाई समेतको सांस्कृतिक कार्यक्रम रु. ५००/- को दरले प्याकेज निर्धारण गरिएको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	खासुर सामुदायिक वनको छेवैमा रहेको यो होमस्टेका सदस्यहरू यस वनका समेत उपभोक्ता रहेका छन् । यस होमस्टेको प्राकृतिक सुन्दरता तथा आवश्यक वन पैदावारहरूका लागि यो सामुदायिक वनको उल्लेखनीय भूमिका रहेको छ । आगामी दिनमा पनि होमस्टे प्रवर्धनका क्रियाकलापहरू संचालन गर्दा वन वातावरण संरक्षण लाई समेत सँगै लैगिने छ ।
पहुँच मार्ग	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको यात्रा गरी बेसीशहर बजार पुगिन्छ । बेसीशहर पुगेपछि त्यहाँबाट पूर्वतर्फ मर्स्याङ्दी नदीको पुल पार गरी करिब ३० मीनेटको गाडीको यात्राबाट वा बेसीशहरबाट करिब १.५ घण्टाको पैदल यात्रा गरी खासुर होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	आगन्तुक पुस्तिका रहेको पर्यटकको अभिलेख एवम् तथ्यांक व्यवस्थापन गरिएको, मेनुको व्यवस्था भएको, पाहुनाहरूका लागि आचार संहिता रहेको ।

३.१८ रक गाउँन सामुदायिक होमस्टे, मर्स्याङ्दी गा.पा. वडा नं. ५, खानीगाउँ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	सिता गुरुङ, सचिव, ९८६१२१५०१८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ६, कोठा १२ र बेड ४८ (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला ६, पुरुष ३ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा पदमार्ग, शौचालय तथा स्नानघर निर्माण कार्य गरिएको छ । अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, आदि रहेका छन् ।

- प्रमुख विशेषताहरू** : नाँचे दूलाकी, नरो पैउ जस्ता हिमालि खर्कहरू, दूलाकी ताल, मनास्लु, चिप्ला तथा मन्छरी आदि आकर्षक हिमश्रृंखलाहरू देख्न सकिने, स्यागे भरना, मर्स्याडदी नदि, तातो पानी कुण्ड, नरो डाडा, सबै भीर, भकारी ढुंगा, ढुगै ढुंगाको बगैँचाको रूपमा रहेको सुन्दर रक गार्डेन आदि प्राकृतिक सम्पदाहरू, घाँटु नाँच, मारुनी नाँच, पौष १५ ल्होसार जस्ता संस्कृतिहरू तथा निगालोको टुसा, लोकल आलु, कोदोको ढिँडो, लेकाली गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, भटमास, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यस होमस्टेका प्रमुख विशेषताहरू हुन् ।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : आलु, कोदो, भटमास, मकै, उनको राडी, पाखि, बख्खु, पख्यौरा भोला, गलबन्दी निगालोबाट डोको र थुन्से आदि ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : रक गार्डेनमा बसी बैठक जस्ता कार्यक्रम गर्न सकिने, मनाड जाने सडकको रामबजारबाट करिब ४५ मिनेटको पदयात्रा, सामुदायिक हल जस्ता सुविधाहरू रहेका छन् । प्याकेज तयारीको क्रममा रहेका ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यो होमस्टेको क्षेत्र र प्रमुख आकर्षण रक गार्डेन नै मनास्लु सामुदायिक वन भित्र पर्ने भएकाले रक गार्डेनबाट हुने आमदानीले मनास्लु सामुदायिक वनको संरक्षण र विकासमा समेत टेवा पुऱ्याएको छ । त्यसैले यो होमस्टे र मनास्लु सामुदायिक वनको अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध रहेको छ ।
- पहुँच मार्ग** : पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजारहुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजारसम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट मनाड जाने करिब १७-१८ कि.मी. कच्ची सडकको यातायातबाट रामबजार पुगेपछि मर्स्याडदी नदीमाथिको भोलुगे पुल पार गरी करिब ४५ मिनेटको पदयात्राबाट यो होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।

३.२०. भुजुङ सामुदायिक होमस्टे, क्व्होलासोथार गा.पा. वडा नं. ८, भुजुङ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०६३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	तुल बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८५६०४६२४५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर २२, कोठा ८८, बेड १७६
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष १२ गरी जम्मा १७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा पदमार्ग र सांस्कृतिक गोलघर निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	साविक भुजुङ गा.वि.स. का ९ वटा वडाहरू एकै ठाउँमा मिलेर बनेको ऐतिहासिक गाउँ, अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र, लमजुङ हिमाल, काइयो भरना, सन्तानेश्वर महादेव, सामान वोक्ने जापनिज प्रविधिको रोप वण, गुम्बा, लमजुङको पहिलो चिया वगान आदि जस्ता सम्पदाहरू साथै घाँटु नाँच, सोरठी नाँच, स्यार्ग नाँच, कृष्ण चरित्र, जस्ता सांस्कृतिक विशेषताहरू र कोदोको ढिँडो, गुन्दुकको अचार, कोदाको रोटी, लोकल कुखुराको मासु टिमुको अचार जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाहरू यस होमस्टेका विशेषताहरू हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	ऊनबाट बनेका राडी, पाखी, बख्रु, स्विटर गलबन्दी, निगालाको डोको, डालो, नाडलो भकारी चिया, अलैंची, धान, मकै, कोदो, गहूँ, जौ आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	बेसीशहरबाट गाडीमा पुन सकिने, गुरुङ संस्कृतिको अध्ययन गर्दै स्थानीय अर्गानिक परिकारहरूको आनन्द लिन सकिने व्यवस्था रहेको छ। प्रति पाहुना प्रति दिन मासु खाना सहित एक रात बसाइको रु. ८५०/- साथै सांस्कृतिक कार्यक्रम हेर्न चाहेमा थप रु. ४५००/- निर्धारण गरी प्याकेजको व्यवस्था गरिएको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	यो होमस्टे अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पर्ने हुँदा यसका सदस्यहरू संरक्षण कार्यमा पनि सहभागी हुने गरेका छन्। त्यसैगरी भुजुङ गाउँको वातावरण स्वच्छ कायम राखी पाहुनाहरूलाई आकर्षित गर्न होमस्टेबाट सरसफाईका कार्यक्रमहरू नियमित रूपमा गर्ने गरिन्छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट तनहुँको डुम्रे बजार हुँदै डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब २ घण्टाको बेसीशहर बजार सम्मको यात्रा गरेपछि त्यहाँबाट घलेगाउँ हुँदै सडक मार्गबाट बेसीशहरबाट करिब ३ घण्टाको यात्रा गरी यो होमस्टे पुन सकिन्छ।
अन्य	:	आगन्तुक पुस्तिका रहेको, पर्यटकको अभिलेख एवम् तथ्यांक व्यवस्थापन गर्ने गरिएको, मेनुको व्यवस्था भएको, प्रचार प्रसार गर्ने गरिएको, यस वर्ष पहिलो पर्यटन महोत्सवको आयोजना गरिएको, पाहुनाको स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वस्थ चौकीको नजिकै रहेका, पर्यटकले अपनाउनुपर्ने आचार संहिता राखिएको।

३.२१ चिसापानी गाउँ सामुदायिक होमस्टे, बेसिंहहर न.पा.वडा नं. २, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७६
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	हिरा सिंह गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४६५६७८६६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १२, कोठा १५, बेड ३० (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ७ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा गोरेटो बाटो र शौचालयहरू निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, आदि रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक तारा ताल (हाल सुख्खा), तेजु फलको वृक्ष, तीनपाटे ढुंगा, ऐतिहासिक रानी ओडार, जैरनिकोट, भैरवस्थान, ठूलो धारा, कालिका मन्दिर, सुन्दरी देवी मन्दिर, झ्याक्री डाँडा, जस्ता, ऐतिहासिक स्थलहरू साथै माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, लमजुङ हिमालु मनास्लु, डा. हर्क पिक, हिमचुली, जस्ता हिमश्रृंखला देख्न सकिने, सूर्योदय र सूर्यास्तको दृश्य देख्न सकिने। त्यसैगरी गुरुङ जातिहरूको स्थानीय संस्कृति, कृष्ण चरित्र, सति घाँटु नाँच, सोरठी नाँच, चुड्का नाँच, सेर्का नाँच, आदि संस्कृति साथै कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको मासु जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाका परिकारहरू यस होमस्टेका प्रमुख विशेषता हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	हस्तकलाका सामाग्रीहरू, लोकल आलु, बाँस निगालोको डोको, डालो, नाम्लो, आदि।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		स्थानीय उत्पादनहरूको माध्यमबाट होमस्टे प्रवर्धन गर्दै स्थानीय वन जंगलको संरक्षण तथा पर्यटकहरूलाई सोबाट आकर्षित गरी दिगो संरक्षण र स्थानीय विकासमा यो होमस्टेको अहम् भूमिका हुनसक्ने देखिएको छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै तनहुँको डुम्रे बजार जाने र त्यहाँबाट डुम्रे बेसीशहर सडक यातायातबाट करिब १.५ घण्टाको यात्रा गरी लमजुङको बेसीशहर न.पा. २, गैरी भन्ने ठाउँमा भरी त्यहाँबाट पश्चिमतर्फ करिब ८ कि.मी. कच्ची सडकको यात्रा गरी डाँडामा रहेको यो होमस्टे पुन सकिन्छ।
अन्य	:	नयाँ भएको कारण मेनु, आचार संहिता, पर्यटन प्याकेज, आगन्तुक पुस्तिका लगायतको व्यवस्था गरिने क्रममा रहेको।

३.२२. गिलुङ सामुदायिक होमस्टे, व्होलासोथार गा.पा. वडा नं. ८, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	जिवन गुरुङ, अध्यक्ष, ९८१३२११८०३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १५, कोठा ४५, क्षमता: १०० (व्यवस्थापनको क्रममा रहेको)
संचालक समिति	:	महिला ६, पुरुष ५ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, स्थानीय तह र समुदायको सहभागिताबाट करिब रु. ४,३०,०००/- गरी कूल रु. १४,३०,०००/- को लागतमा सामुदायिक भवन र सूचना केन्द्र निर्माण कार्य गरिएको छ। अन्य पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल,सांस्कृतिक केन्द्र, आदि सुविधा रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	रुदी, मादी र मिदिम नदीहरू, भोर्लेटार, रम्घाटार, खैरेनिटार, दमौली, शिशुवा, पोखरा उपत्याका, देउचुली, बामचुली, कास्कीकोट, सराङकोट, फेवाताल आदि देख्न सकिन्छ, प्यागोडा शैलिको मन्दिर क्वे च्हो, देवी र भैरवको मन्दिर, वृक्षारोपण गरिएको सल्लाको हरियो जंगल,गुराँस र काफलको जंगल अन्नपूर्ण, लमजुङ, मनास्लु,हिमश्रृंखला देख्न सकिने। गुरुङ जातिहरूको स्थानीय संस्कृति, कृष्ण चरित्र, सति घाँटु नाँच, सोरठी नाँच, चुड्का नाँच, सेर्का नाँच, आदि जस्ता संस्कृतिहरू तथा कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुकको अचार, कोदोको रोटी, लोकल कुखुराको मासु, रागाँको सुकुटि जस्ता शुद्ध अर्गानिक खानाका परिकारहरू यसका विशेषताहरू हुन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	ऊनको राडी, पाखि, काम्लो, बाँस निगालोको डोको, डालो नाम्लो, आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरू गाडीबाट नै पुग्न सक्ने, पदयात्राबाट गाउँ परिक्रमा गरी गुरुङ संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने, अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रको पदयात्रा गर्न सकिने, सामुदायिक हलमा कार्यक्रमहरू संचालन गर्न सकिने। पर्यटन प्याकेज तयारी गर्ने क्रममा रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	:	स्थानीय गिलुङ सामुदायिक वनका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू समेत होमस्टेको संचालनमा रहेकाले वन तथा वातावरण संरक्षण लाई समेत महत्व दिइएको छ। यस होमस्टेमा आउने पर्यटनहरूको प्रमुख आकर्षणको रूपमा सल्लको वन, काफलको वन र मनोरम हरित वातावरण हुन सक्ने र यो क्षेत्र अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रसँग जोडिएकाले यो होमस्टेका माध्यमबाट पर्यापर्यटनको प्रवर्धनमा उल्लेखनीय भूमिका निर्वाह हुन सक्छ।
पहुँच मार्ग	:	पोखरा वा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै दमौली पुगी त्यहाँबाट उत्तरतर्फ करिब ४५ मीनेटको गाडीको यात्राबाट भोर्लेटार पुग्न सकिन्छ र भोर्लेटारबाट करापुटार, डडुवा हुँदै करिब २.५ घण्टाको कच्ची सडकको गाडीको यात्राबाट गिलुङ पुग्न सकिन्छ। यसका अलावा पोखराबाट घाम्राङ जाने बसबाट पनि यहाँ पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	नयाँ सुरुवात भएको कारण मेनु, पर्यटन प्याकेज, आचार संहिता तयारी लगायतका कार्य बाँकी रहेको।

३.२३. पर्यटन व्यवस्थापन समिति, ग्रामीण पर्यटन घलेगाउँ 'स्मार्ट मिलेज' क्वहोलासोथार गा.पा. वडा नं. ३, घलेगाउँ, लमजुङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०५६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	प्रेम बहादुर घले, ९८५६०४५०१२
घर र बेड संख्या	:	घर ३५, कोठा १०२, बेड १५०
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष १२ गरी जम्मा १५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।७६ मा यस होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण कार्य अन्तरगत प्रदेश मन्त्रीपरिषद्को निर्णय बमोजिम उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट डिभिजन वन कार्यालय लमजुङ मार्फत रु. २९,२७,०००/- स्व-अनुदान रकमबाट सबै घरहरूमा एकै प्रकारका रातो जस्ताको छाना छाउने कार्य गरिएको छ। अन्य मौजुदा पूर्वाधारहरूमा धारा, पानी, विजुली बत्ती, शौचालय, स्नान घर, बाटोघाटो, सामुदायिक हल, सँग्रहालय, सांस्कृतिक केन्द्र, भ्यू टावर, आदि सुविधा रहेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	अन्नपूर्ण पदमार्ग तथा अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रभित्र पर्ने, अन्नपूर्ण हिमाल र लमजुङ हिमालको काखमा अवस्थित तत्कालिन बाइसी चौविसी राज्यकालमा घले राजाले राज्य गरेको गुरुङ (तमु) हरूको उद्गम स्थल क्वहोलासोथार गा.पा. वडा नं. ३ मा अवस्थित घलेगाउँ समुन्द्री सतहबाट २१०० मी. उचाइमा रहेको छ। करिब १२० घरधुरीमा निजी र सामुहिक गरी १००० भन्दा बढि भेडा पालन गरिएको छ। पूर्वमा बुद्ध हिमाल, मनास्लु, हिमालचुली, डादीचुली (डा. हर्क हिमाल), उत्तरमा अन्नपूर्ण हिमाल, लमजुङ हिमाल र पश्चिममा माछापुच्छ्रे हिमालको दृश्य नजिकैबाट देखिन्छ। पूर्वमा मस्युङदी नदी, पश्चिममा मिदिम खोला र वरपर हरिया वन जंगल तथा पहाडहरूको बीचमा घलेगाउँ अवस्थित छ। साँझमा पोखरा उपत्यका भिलिमिलि देखिन्छ। मनकामना पूरा गर्ने जलदेवी तिजे उत्तरकन्या मन्दिर, गुरुङ सँग्रहालय, खेलमैदान, गुरुङ पुरोहितको सरस्वती मन्दिर, घले राजाको सालिक, गोर्खा आर्मी पार्क, भ्यूटावर यहाँका मुख्य सम्पदाहरू हुन्। त्यसैगरी घाँटु, कृष्ण चरित्र, सोरठी, झ्याउरे नाँच, मृत्युकर्म काण्डका घ्यात्रे, पच्यू शोकनाँच, अतिथिलाई टिका र मालाले स्वागत गर्ने यहाँका सांस्कृतिक विशेषताहरू हुन्। वि.सं. २०५६ सालमा घलेगाउँलाई नेपालको दोस्रो ग्रामीण पर्यटनको रूपमा विकास गरियो, वि.सं. २०६५ सालमा सार्क राष्ट्रकै पहिलो नमूना ग्रामीण पर्यटकीय गाउँ र वि.सं. २०७६ मा आइपुग्दा नेपालकै पहिलो स्मार्ट भिलेजको रूपमा विकास भएको छ।

स्थानीय उत्पादनहरू	:	भेडाको ऊनको राडी पाखी, बख्रु, अल्लोको भोला, थैलो, निगालोको डोको, नाम्लो, भकारी थुम्से, घुम, ढिकी, जाँतो, आदि यहाँका प्रमुख उत्पादनहरू हुन्।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	अन्नपूर्ण पदमार्गमा पदयात्रा, जंगल यात्रा, भ्यू टावरबाट अवलोकन, सांस्कृतिक कार्यक्रम, फुटवल तथा बास्केटवल खेल मैदान, तमु सँग्रहालय, लोकल परिकारहरू, सामुदायिक हलमा कार्यक्रम गर्न सकिने। प्रति पर्यटक प्रति दिनको खाना र बासको लागि रु. १०००/- र सांस्कृतिक कार्यक्रम हेर्न चाहेमा थप रु. ५०००/- को

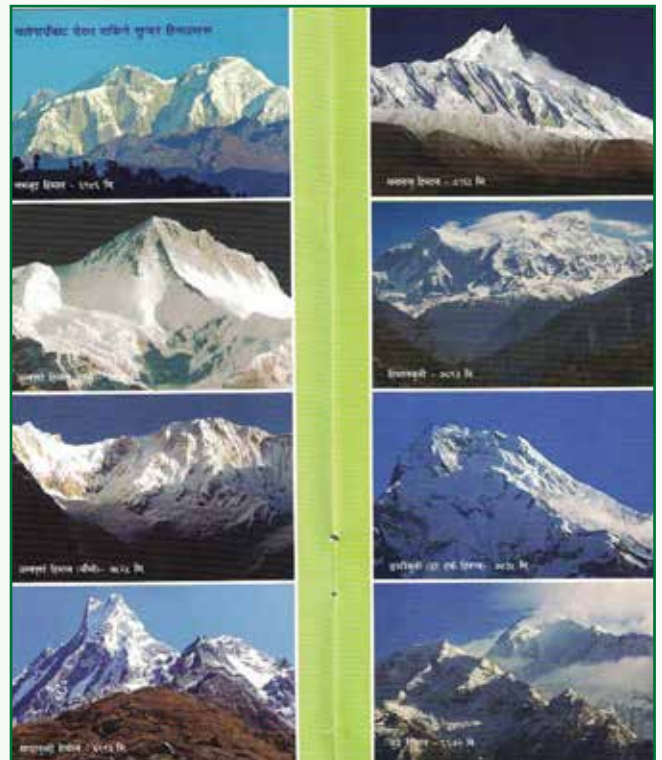
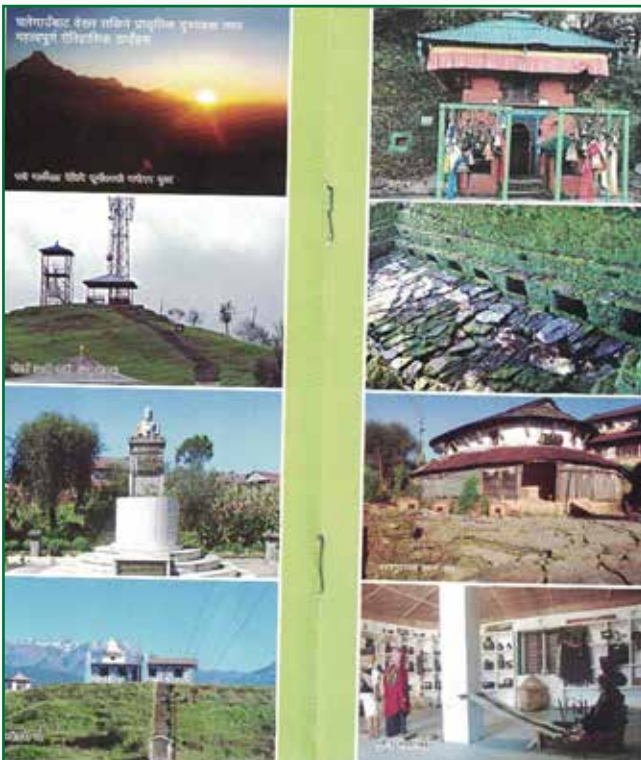
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :

प्याकेज निर्धारण गरिएको छ ।

यो होमस्टे अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पर्ने र अन्नपूर्ण पदमार्गमा समेत पर्ने, यसको वरपर हरिया वनपाखा रहेकाले चिचवीर चराका आवाजहरु, चराचुरुङ्गीहरु, मृग, चितुवा लगायतको आवाजले वातावरणलाई मोनमोहक बनाउँदछ र त्यसले पर्यटकहरुलाई थप आकर्षण गर्ने गरेको छ । घलेगाउँको ग्रामीण पर्यटनलाई प्रकृति पर्यटनसँग समेत जोडिएको छ । यसबाट होमस्टे प्रवर्धनका साथै वन वातावरण संरक्षणमा समेत सकारात्मक प्रभाव परेको छ ।

पहुँच मार्ग :

पोखरा वा मुग्लिनबाट पृथ्वीराजमार्ग हुँदै तनहुँको डुम्रे बजार पुगिन्छ । डुम्रे बजारबाट करिब १.५ घण्टाको सडक यातायातबाट लमजुङको बेसीशहर पुगिन्छ । बेसीशहरबाट करिब २ घण्टाको कच्ची सडकको यात्रा (गाडीबाट) गरेपछि घलेगाउँ पुग्न सकिन्छ ।

८. कास्की

कास्की जिल्ला गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतको पर्यटकीय जिल्लाको रूपमा चिनिन्छ । चार वटा गाउँपालिका र एक महानगर पालिका विभाजन गरिएको यो जिल्ला अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खला तथा माछापुच्छ्रे हिमालको काखमा रहेको छ । भौगोलिक, साँस्कृतिक एवम् वातावरणीय विविधताको कारण यस जिल्ला अनुपम पर्यटकीय केन्द्रको रूपमा विश्वमा प्रसिद्ध छ । जिल्लाको सदरमुकाम पोखरा महानगरपालिका अन्तर्गतको पोखरा सहरले नेपालकै सुन्दर र सफा नगरको रूपमा पहिचान राखेको छ । आ.व. २०६७/६८ मा यस जिल्ला देशकै पहिलो खुला दिशामुक्त जिल्ला घोषित हुन सफल भएको थियो भने आ.व. २०७२/७३ मा पूर्ण साक्षर जिल्ला घोषणा भएको थियो । नेपालको राजधानी काठमाडौँ देखि करिब २०० किलोमिटर पश्चिममा रहेको यो जिल्ला प्राकृतिक रूपले अत्यन्त मनोरम स्थान हो ।

विश्व मानचित्रमा यस जिल्लाको अवस्थिति २८°०६" उत्तरी अक्षांशदेखि २८°३६" उत्तरी अक्षांशसम्म र ८३°४०" पूर्वी देशान्तरदेखि ८४°१२" पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यस जिल्लाको सिमानामा पूर्वमा तनहुँ र लमजुङ, पश्चिममा पर्वत र म्याग्दी, उत्तरमा मनाङ्ग र मुस्ताङ, दक्षिणमा स्याङ्जा जिल्ला पर्दछन् । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,०१,७०० हेक्टर रहेको छ । यो जिल्लाको फैलावट करिब ७० किलोमिटरको हवाइ दूरीमा पूर्व-पश्चिम एवम् उत्तर-दक्षिण फैलिएको छ । समुद्र सतहदेखि मादी नदीको किनारमा करिब ४५० मिटर, सेती नदीको कोत्रे स्थित गल्छी करिब ५५० मिटर र मोदी नदीको वीरेठाँटी नजीक लगभग ९५० मिटर उचाइमा यस जिल्लाको होंचो भाग अवस्थित छ । उत्तरको अग्लो अन्नपूर्ण श्रृङ्खला सधैं हिउँले ढाकिरहन्छ र ११ वटा विभिन्न हिमशिखरहरू ७,००० मिटरभन्दा बढि उचाइका छन् । यी मध्ये अन्नपूर्ण प्रथम (८,०११ मिटर) यसै जिल्लाको उत्तर-पश्चिम सिमानामा पर्छ भने अति मनमोहक कुमारी चुचुरा भर्जिन पिक माछापुच्छ्रे हिमाल (६,९९३ मिटर) जिल्लाको उत्तरी मध्य-भागमा पर्दछ । उत्तर तर्फको मनमोहक हिमाच्छादित श्रृङ्खला, सेती नदीको गहिरो गल्छी, पञ्चासे पिक, गुफाहरू, उपत्यका साथै रामसार सूचीकृत ताल-तलैया यस जिल्लाका आभूषण हुन् ।

गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७५ र गण्डकी प्रदेशको आ.व. २०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमा ग्रामीण पर्यटन प्रवर्धन गरी ग्रामीण क्षेत्रमा स्वरोजगारका अवसरहरू सिर्जना गरी आर्थिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा होमस्टेमा पर्यटन विकास तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन गर्न पूँजीगत अनुदान दिने व्यवस्था गरिएको थियो । उक्त व्यवस्था अनुसार कास्की जिल्लामा जम्मा ३६ वटा होमस्टेहरूको पर्यटन पूर्वाधार विकास गर्नको लागि डिभिजन वन कार्यालय बाट रु. ३,६२,८१,९५०, स्थानियतहबाट रु. १९,४२,४४२ तथा समुदायबाट रु. ६७,९०,२३५ गरि जम्मा रु. ४,५०,१४,६२९ लगानी गरिएको छ (अनुसूची १.४) । कास्की जिल्लामा होमस्टेमा पर्यटन विकास तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन गर्न पूँजीगत अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत सहयोग गरिएका होमस्टेहरूको भौगोलिक, साँस्कृतिक, आर्थिक, भौतिक आदि विषयको जानकारीहरू यहाँ संक्षिप्तमा रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

८.१ दमदमे सामुदायिक होमस्टे पोखरा म.न.पा.-२३, कास्की

स्थापना मिति	:	१, २०७१/०८/२३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	दर कुमारी गुरुड (अध्यक्ष), ९८१४१२६३४४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष १, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जन सहभागिता बाट करिब ३ लाखको लागतमा गोरेटो बाटो (३०० मि.) र स्वागत द्वार निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	करिब १ घण्टाको वन भ्रमणमा पञ्चासे क्षेत्र भित्र रहेको पञ्चासे ताल, सिद्ध बराह मन्दिर, पञ्चासे पिकबाट विभिन्न हिम श्रृङ्खलाहरू तथा ११३ प्रकारका सुनाखरी, लोपन्मुख प्रजाति छत्रे उन्चूको अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत २,५०० देखि ३,००० पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका जसमध्ये १,८०० आन्तरिक पर्यटक र १,२०० वैदेशिक पर्यटक हुने गरेका छन् । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा ११ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु.९००/- होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी । स्थानीय गाइड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	दमदमे सामुदायिक होमस्टे आँफैमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि, मह) र व्यापारमा जोड दिने गरिएको छ । प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	दमदमे सामुदायिक होमस्टे पञ्चासे संरक्षित क्षेत्रमा पर्दछ । पोखराको लेकसाइडबाट करिब १.५ घण्टा (कच्ची बाटो) सवारी यात्रा पछि पुग्न सकिन्छ ।

अन्य : प्रचार प्रसारका लागि ब्रुसर बनाउने तयारी गरेको। पोखराबाट १.५ घण्टाको दुरीमा उपस्वास्थ्य चौकी छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ। नयाँ पैदलमार्गको व्यवस्था गरि पर्यटकहरूलाई अरु सहज यात्रा अनुभव दिन सकिने संभवना भएकाले ट्रेकिङ रुटको व्यवस्था गर्न नयाँ परियोजनाको रूपमा माग गरिएको छ।

8.2 काहुँ घरहरा प्रिमियम होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-११, काहुँ, कास्की

स्थापना मिति : २०७५/०८/२३

सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : अञ्जु पौडेल आचार्य (अध्यक्ष), ९८४६०२११०५

घर, कोठा र वेड संख्या : ९ घर, १५ कोठा, ३० वेड

संचालक समिति : महिला ८, पुरुष १, जम्मा ९ जना

२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताबाट करिब २ लाखको लागतमा कोसेली गृह, सूचना तथा सञ्चार गृह, स्वागतद्वार निर्माण भएको।

प्रमुख विशेषताहरू : भजन कीर्तन, काहुँ देउराली, चण्ड मन्दिर, शिव मन्दिर दर्शन तथा कोदोको विभिन्न परिकार (सेल रोटी, ढिँडो), लोकल कुखुरा, मकै, मोही जस्ता परिकारले आर्कषण थपेको छ। अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाको दृश्यावलोकन, ऐतिहासिक धरहरा स्तम्भ, पोखरा शहरको दृश्यावलोकन, सूर्योदय र सूर्यास्त को दृश्यावलोकन, लालीगुराँसको वन अवलोकन गर्न सकिनेछ।

स्थानीय उत्पादन : आलु, मकै, भट्ट, सिजन अनुसारका तरकारीहरू, डोको, नाम्लो आदि।

पाहुना आगमनको अवस्था : हालसम्म वार्षिक औषत ४०० नेपाली पर्यटकहरू आउने गरेको। आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ।

पहुँच : पोखराको रानीपौवा (नेपाल टेलिकम) बाट करिब १०-१५ मिनेट (२.५ कि.मि.) सवारी यात्रा पछि पुग्न सकिन्छ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू : एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ८००/-। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने। सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी। स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको। फोन र वाईफाईको व्यवस्था

होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध :

अन्य

भएको । जंगली फलफूल जस्तै लप्सी, ऐसेलु आदि उपलब्ध गराइने गरेको । यो सामुदायिक होमस्टे आँफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै आलु, मकै, भट्ट, सिजन अनुसारका तरकारीहरु, डोको, नाम्लो), प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।

प्रचार प्रसारका लागि ब्रुसर बनाउने तयारीमा रहेको र Facebook page बनाईएको छ । करिब ५ मिनेटको दुरीमा उप-स्वास्थ्य चौकी छ, घरघर तथा चोकहरुमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरुले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरुको लागि नियमहरुको व्यवस्था गरिएको छ । नयाँ पैदल मार्गको व्यवस्था गरि पर्यटकहरुलाई अरु सहज यात्रा अनुभव दिन सकिने संभवना भएकाले ट्रेकिङ्ग रुटको व्यवस्था गर्न नयाँ परियोजनाको रुपमा माग गरिएको छ ।

GANDAKI PROVINCE
Nature | Culture | Adventure

8.3 सिघाने होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-२३, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७१/०८/२३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	बाल शोभा गुरुड (अध्यक्ष), ९८०४११८६८२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, ३० वेड
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष २, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु.२७४२५९।६ लाखको लागतमा गोरेटो बाटो, स्वागतद्वार, सामुदायिक भवनमा ट्रेस निर्माणको काम भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	पुरानो भँक्री थान, पञ्चासे बराह थान, देवी थान, वर थानहरू भ्रमण गर्न सकिने छ । करिब १ घण्टाको हिँडाइ पछि पञ्चासे क्षेत्र भित्र रहेको पञ्चासे ताल तथा पञ्चासे पिकबाट विभिन्न हिमश्रृङ्खला (माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, धौलागिरी)हरू तथा ११३ प्रकारका सुनाखरी, लोपन्मुख प्रजाति छत्रे उन्चो अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादन	:	निगालो र बाँसका सामग्रीहरू, आलु, मकै, कोदो, साग, सिमी, अदुवा, लसुन, प्याज, घ्यू, दहि, दूध आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत २५० पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेको जसमध्ये करिब ६० जना बाह्य पर्यटक पर्दछ । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा नेपाली पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.७००/- र वाह्य पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु. ८००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था छ । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	दमदमे सामुदायिक होमस्टे आफैमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि, मह) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	सिघाने सामुदायिक होमस्टे पञ्चासे संरक्षित क्षेत्रमा पर्दछ । पोखराको लेकसाइड बाट करिब १.५ घण्टा (कच्ची बाटो) सवारी यात्रा पछि पुन सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि ब्रुसर बनाउने तयारी गरेको । करिब ३-४ घण्टो दुरीमा उप-स्वास्थ्य चौकी छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

८.८ रिंजे नाशा होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-१६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७६/१/९
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	शमशेर वहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८५१०२२९७९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	७ घर, १५ कोठा, ४५ वेड
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ४, जम्मा ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १५ लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताबाट सहयोगमा गोरेटो बाटो र प्रवेशद्वार (गेट) निर्माणको काम सम्पन्न भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	देवी मन्दिर तथा आमा समूहको साँस्कृतिक नाँचले आकर्षण थपेको छ । करिब १.५ घण्टाको उकालो हिँडाइ पछि माछापुच्छ्रे हिमाल र पोखराको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादन	:	आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि, खसी पालन, डोको, नाम्लो आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	यसै वर्षबाट सञ्चालनमा आएको हुँदा पर्यटकहरू आउने क्रममा रहेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	यसै वर्षबाट सञ्चालनमा आएको हुँदा प्याकेजहरूको निर्णय नभएको । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरिएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	रिंजे नाशा होमस्टे आँफैमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि, खसी पालन, डोको, नाम्लो आदि) बजारीकरणमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको महेन्द्रगुफा (घट्टेखोला) बाट करिब २५ मिनेट (५ कि.मि.) सवारी यात्रा पछि पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि media बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । करिब १।२ घण्टा दुरीमा उप-स्वास्थ्य चौकी छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.५ गलाङ्ग होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-१६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।११।२७
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	केशर कुमार गुरुङ (अध्यक्ष), ९८१६६६६९४६
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, ५ कोठा, २० वेड
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ५, जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १५ लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताबाट रु.१०५१९।२७को लागतमा गोरेटो बाटो, शौचालय तथा स्वागत द्वार निर्माणको काम भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	देवी मन्दिर, शिव मन्दिर, सोरठी र भयाउरे नाँचहरू तथा कोदोको परिकार हरूले आकर्षण थपेको । गलाङ होमस्टे पुगेपछि माछापुच्छ्रे हिमाल र ६० मी. उचाईको भरना अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादज	:	आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दाहि आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत वार्षिक २७ पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेको छ । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराबाट जङ्गुरी सम्म करिब ३० मिनेट सवारी यात्रा पछि जङ्गुरी बाट १ घण्टा ३० मिनेट को पैदल यात्रा पछि पुग्न सकिन्छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	Non-veg खानाको रु.२५० /- तथा बासबसेको रु.१००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	गलाङ होमस्टे आँफैमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दाहि आदि) र बजारिकरणमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको । उप-स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.६ अर्मलाकोट होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-१६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।११।२२
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	बबिता गुरुङ (अध्यक्ष), ९८०६७०१५०४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १५ कोठा, १५ वेड
संचालक समिति	:	महिला ८, पुरुष ४, जम्मा १२
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ७,२०,९७९/३६ र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताको रु १ लाख को आर्थिक सहयोगमा गोरेटो बाटो निर्माणको काम भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	सिद्ध बराह, मौधु मन्दिर, शिवालय, नवदुर्गा मन्दिर, गुरुङ नाँच (कौडा, सोरठी) तथा खानाहरू जस्तै ढिँडो, लोकल कुखुराको मासु, गुन्द्रुक, सेल रोटी, कोदोको परिकारहरूले आकर्षण थपेको छ । अर्मलाकोट होमस्टे पुगेपछि माछापुच्छ्रे हिमाल, पोखरा, स्याङ्जा र सिक्लेसको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादन	:	आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि, भाङ्ग्रा, मकैको भुत्लाबाट बनेको चकटी, परालको गुन्द्री आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३०० पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेको जसमध्ये करिब १० जना वैदेशिक पर्यटक हुने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु.८००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैं गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको ।
पहुँच	:	पोखराको बाटुलेचौर (धर्मिखोला)सम्म करिब ६० मिनेट (१० कि.मि.) सवारी यात्रा पछि होमस्टे पुन सकिन्छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैंमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै आलु, मकै, कोदो, धान, दूध, घ्यू, दहि, भाङ्ग्रा, मकैको भुत्लाको चकटी, परालको गुन्द्री आदि) र बजारिकरणमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।

अन्य

: प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारी रहेको । १ घण्टामा पैदल हिँडेर स्वास्थ्य चौकी पुगिने व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरुमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरुले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरुको लागि नियमहरुको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.७ लम्ली हिल सामुदायिक होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-१८, कास्की

- स्थापना मिति : २०७६।०१।१९
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : प्रदिप क्षेत्री (अध्यक्ष), ९८५६०६४८६८
- घर, कोठा र वेड संख्या : ५ घर हाल संचालन मात्र २ घर, ५ कोठा, १० वेड
- संचालक समिति : महिला २, पुरुष ४, जम्मा ६
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिता बाट रु.३,८१,१३५।८ को आर्थिक सहयोगमा होमस्टेको भवन निर्माणको काम भएको ।
- प्रमुख विशेषताहरु : पोखरा Valley र सराङकोट डाँडाको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिनेछ तथा स्थानीय नाँच देखाउने सोचमा रहेको हुनाले होमस्टेको आकर्षण थप हुन सक्ने छ ।
- स्थानीय उत्पादन : मकै, धान, आलु आदि ।

पाहुना आगमनको अवस्था :	यसै वर्षबाट सञ्चालनमा आएको हुँदा पर्यटकहरु आउने क्रममा रहेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु :	यसै वर्षबाट सञ्चालनमा आएको हुँदा प्याकेजहरुको निर्णय नभएको । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी । स्थानीय गाईडको व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध :	होमस्टे संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (मकै, धान, आलु आदि) र बजारिकरणमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच :	पोखराको पर्स्याडबाट ५ मिनेटको (२ कि.मि.) सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिने ।
अन्य :	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य चौकी पुग्न सकिने, घरघर तथा चोकहरुमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरुले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरुको लागि नियमहरुको व्यवस्था गरिएको ।

Board Member in Cultural Dress

8.८ चापाकोट देउराली होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-२३, चापाकोट, कास्की

स्थापना मिति :	२०७५।११।२६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. :	विश्व राज पराजुली (अध्यक्ष), ९८४६८८०६४३
घर, कोठा र वेड संख्या :	७ घर, ११ कोठा, २२ वेड
संचालक समिति :	महिला ३, पुरुष ४, जम्मा ७
२०७५।७.६ को पर्यटन पूर्वाधार :	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिता बाट रु. ८४५८३।०९ को आर्थिक सहयोगमा होमस्टेको भवन र शौचालय मर्मत कार्य, आगनमा ढुङ्गा छाप्ने कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरु :	ब्राहमण, मगर, वि.क., परियार जातजातिका आ-आफ्ना परम्परा र चालचलन रहेको, पञ्चे बाजा, मगर नाँच, भजन तथा काँडोको परिकार र लोकल कुखुराको मासुले आकर्षण थपेको । माछापुच्छ्रे, धौलागिरी र अन्नपूर्ण हिमाल, फेवाताल, पोखरा Valley, हर्पन खोला, विभिन्न भरनाहरुको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।

- स्थानीय उत्पादन** : आलु, मकै, गहुँ, कोदो, दूध, दहि, घ्यू, लोकल खसी, बाँसको rack
- पाहुना आगमनको अवस्था** : हालसम्म वार्षिक औषत वार्षिक १५० पर्यटकहरु घुम्न आउने गरेको जसमध्ये करिब ७० जना वैदेशिक पर्यटक हुने गरेका। आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा ११ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु** : एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरुलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरुको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था छ। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने। सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको छ। स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको। फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको। तातो पानीको पनि व्यवस्था भएको।
- होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध** : होमस्टे संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (आलु, मकै, गहुँ, कोदो, दूध, दहि, घ्यू, लोकल खसी, बाँसको Rack) मा जोड दिने गरिएको छ, प्रकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ।
- पहुँच** : पोखराको लेकसाइड (हल्लनचोक) बाट लौरुक सम्म करिब १ घण्टाको सवारी यात्रा पछि लौरुकबाट ३ कि.मि. (१ घण्टा) हिंडे पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ।
- अन्य** : प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम (F.M.) बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ। करिब १२ घण्टा हिँडेर स्वास्थ्य चौकी पुगिने व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरुमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरुले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरुको लागि नियमहरुको व्यवस्था गरिएको छ। Bio-gas बनाउने सोचमा रहेको हुनाले वातावरण स्वच्छ रहन मद्धत पुग्ने सम्भावना देखिन्छ।

४.८ विलाउने खर्क होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-२१, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।१०।१६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	मान ब. थापामगर (अध्यक्ष), ९८४६२०१९२७
घर, कोठा र वेड संख्या	:	२२ घर, २२ कोठा, ४० वेड
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ६, जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिता बाट रु.४,४५,३९७/- को आर्थिक सहयोगमा ७ घरमा शौचालय तथा स्नान घर निर्माण तथा मर्मत कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मगर नाँच, कौडा नाँच, सोरठी, शिवालय मन्दिर, जलदेवी मन्दिर, कोट मन्दिर तथा काँडोको परिकार र लोकल कुखुराको मासुले आकर्षण थपेको छ । १५ मिनेटको हिँडाइ पछि माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, धौलागिरी हिमालहरू, बेगनाश ताल र रुपा तालको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदो, आलु, सिजन अनुसारको तरकारीहरू दूध, दहि, घ्यू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३०० आन्तरिक पर्यटकहरू घुम्न आएको छ । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ११००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी गरेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा मगर संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (मकै, कोदो, आलु, सिजन अनुसारको तरकारीहरू दूध, दहि, घ्यू) मा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको बिरौटाबाट होमस्टे सम्म करिब १ घण्टाको (१० कि.मि.)सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	भिडोफ नेपालद्वारा प्रचार प्रसारमा Brochure बनाएर सहयोग गरेको । करिब १५ मिनेट हिँडेर स्वास्थ्य चौकी पुगिने व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

८.१० टिकीडाँडा सामुदायिक होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-१६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०६५।०१।१९
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	बलराम आचार्य (अध्यक्ष), ९८५६०२१६६२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, २० वेड
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ४, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह रु.१ लाख एवम् जन सहभागिता बाट रु. ११६०३९ को आर्थिक सहयोगमा सामुदायिक भवन निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिव मन्दिर, देवीको मन्दिर, साँस्कृतिक कार्यक्रमहरू तथा स्थानीय अर्गानिक खाना (दाल, भात, तरकारी), मकै, मोही, कोदोको रोटीले आकर्षण थपेको । करिब आधा घण्टाको हिँडाइ पछि धिपयाङ्मा पुगेपछि पोखरा valley र हिमालहरूको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	यसै वर्षबाट सञ्चालनमा आएको हुँदा पर्यटकहरू जम्मा १२ जना मात्र आएको जसमध्ये ३ जना विदेशिक पर्यटकहरू भएको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एक मुष्ठ रु. १५००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी गरेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू) मा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको बगरबाट होमस्टे सम्म करिब ४० मि. (८ कि.मि.) सवारी यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । करिब ३० मिनेट पैदल हिँडेर स्वास्थ्य चौकी पुगिन सकिने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

८.११ पचमैया होमस्टे.पोखरा म.न.पा.-३१, कास्की

स्थापना मिति	:	२०६८।१२।१९
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अर्जुन लम्साल (अध्यक्ष), ९८५६०३७०८२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१६ घर, ५० कोठा, ७५ वेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह रु.१,४२,४४२।७ एवम् जन सहभागिता बाट रु. २,८४,८८५।३ को आर्थिक सहयोगमा पैदल मार्ग निर्माण (ढुङ्गा छापेर) भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	देवी मन्दिर, बुद्ध गुम्बा, साँस्कृतिक कार्यक्रमहरू तथा माछाका विभिन्न प्रकार, कफी, मह, अर्गानिक तरकारी, केरा सुन्तलाले आकर्षण थपेको छ। बेगनाश र रुपा ताल को सुन्दर दृश्य एकै पटक अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कफी, मह, केरा, सुन्तला, कोदो, मकै, भोला, पोते, थैली ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३०० पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् जसमध्ये करिब २०० जना वैदेशिक पर्यटक हुने गरेका छन्। आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :		एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ९००/- । साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क रु.१५००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको छ । स्थानीय गाईड को व्यवस्था पनि छ । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध :		होमस्टे आँफैंमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (कफी, मह, केरा, सुन्तला, कोदो, मकै, भोला, पोते, थैली) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको पृथ्वीचोकबाट बेगनास तालमा करिब ४५ मिनेट(१३ कि.मि.) को सवारी यात्रा पछि १० मिनेटको फेरि अर्को बसको यात्रामा वा ३० मिनेटको हिँडाइ पछि होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । करिब १५-२० मिनेट पैदल हिँडेर स्वास्थ्य चौकी पुगिने व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

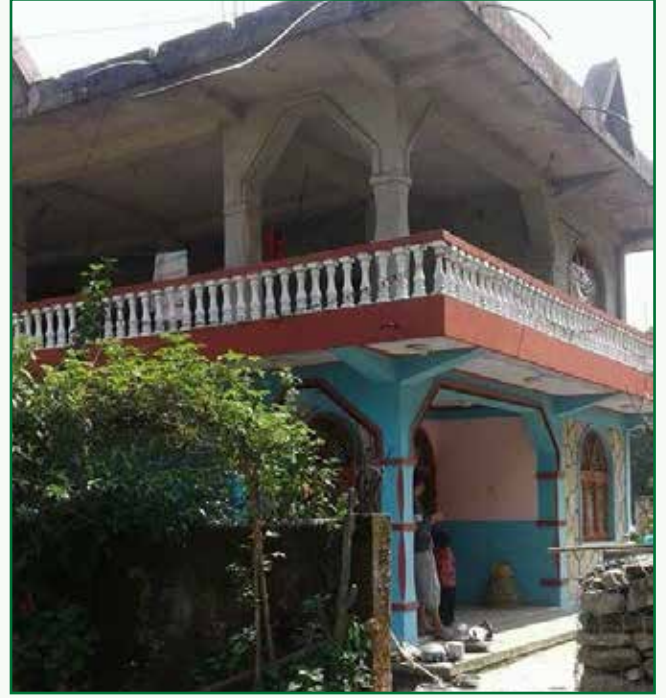
८.१२ कालावाङ्ग घरेडी होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-११, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७३।६।१३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	प्रकाश चन्द्र गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६०४१८०५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१८ घर, ३२ कोठा, ८० वेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व.२०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १२२५२३६ र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताको सहयोगमा सामुदायिक भवन निर्माण भएको थियो ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिवालय मन्दिर, बुद्ध गुम्बा, ब्राहमण समुदायको भजन कृतन, गुरुङ समुदायको सालैजो, झ्याउरे, दलित समुदायको रतौली र विद्यार्थीहरूको नाँच तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी),लोकल कुखुरा, ढिँडो, कोदोको pancake जस्ता परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको छ । पूर्व लम्जुङ र मनास्लु हिमाल देखि सम्पूर्ण अन्नपूर्ण range र धौलागिरी समेत एकै भल्कोमा देखिन्छ, पञ्चासेको लेक, फेवा फाँट, फेवा ताल, पोखरा शहरको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	परालको गुन्द्रि, मकैको भुत्लाको चकटी, चिया खेती, कफी खेती, धान, मकै, गहुँ, कोदो, तोरी, आलु, सिजन अनुसारको तरकारी, घ्यू, दुध, दहि आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ६,२७५ पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् जसमध्ये ९० % नेपाली पर्यटक र १०% वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ९००/- साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क रु.३०००/- होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी गरेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था राख्ने तयारी गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (परालको गुन्द्रि, मकैको भुत्लाको चकटी, चिया खेती, कफी खेती, धान, मकै, गहुँ, कोदो, तोरी, आलु, सिजन अनुसारको तरकारी, घ्यू, दुध, दहि) मा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको डेविड फ्लसबाट ७.५ कि.मि. पक्कि रोड को सवारी यात्रा पछि तिलाहार पुगेपछि फेरि अर्को बसको यात्रा (कच्ची रोड) २.५ कि.मि. पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य चौकी ४०० मी.को दुरीमा होमस्टे रहेको छ, घरघर तथा चोकहरू मा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.१३ ठूलाखेत सामुदायिक होमस्टे, पोखरा म.न.पा.-१३, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।८।२७
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	तुलसी भण्डारी (अध्यक्ष), ९८०६७३३०६१
घर, कोठा र वेड संख्या	:	११ घर, १३ कोठा, २६ वेड
संचालक समिति	:	महिला ४ जना, पुरुष ७ जना, जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व.२०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताको रु. २६१२०३।९ आर्थिक सहयोगमा होमस्टेको लागि गोरेटो बाटो निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	सिद्ध बराह (तपोवन सन्यास आश्रम) तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), हिँडो, मकै, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको छ । १० मिनेट माथि हिँडेर पोखरा शहर, फेवा ताल र सूर्यदय अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धानको (जेठो बुढो) पकेट क्षेत्र, पशुपालन, टमाटर खेती, गहुँको नलको टोपी, फूलदानी, पेनदानी उत्पादन र विक्री वितरण गरिन्छ ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषट २०० आन्तरिक पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजासमेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ९५०/- साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क रु. २०००/- होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन धानको (जेठो बुढो) पकेट क्षेत्र, पशुपालन, टमाटर खेती, गहुँको नलको टोपी, फूलदानी, पेनदानी) जस्ता स्थानीय उत्पादनलाई, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको लेक साइडबाट १२ कि.मि.(१ घण्टा)को सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	सामाजिक सञ्जाल बाट प्रचार प्रसार गरेको, Brochure निकाल्ने तयारी गरेको । स्वास्थ्य चौकी पुन पैदल हिँडेर २ मीनेट मात्र लाग्ने छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

८.१८ सिक्लेस होमस्टे, मादी गाउँपालिका-१, सिक्लेस

स्थापना मिति	:	२०७५/८/२०
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	टाईमाया गुरुड (अध्यक्ष), ९८२६१२०३६२ पदम गुरुड (सचिव) ९८०३९६४५६८
घर, कोठा र वेड संख्या	:	२० घर, कोठा ४४, वेड ९०
संचालक समिति	:	महिला ६ जना, पुरुष १ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहको तर्फबाट रु. १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु. १,३७,०३५ आर्थिक सहयोगमा होमस्टेको लागि Trust निर्माण गरेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मैदु क्यूफुई मन्दिर, गुरुड संस्कृति तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू(दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, मकै, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले थप आर्कषण थपेको छ । अन्नपूर्ण हिमाल, पानी घट्ट, ऋषि धोडाँडा, कहफूचे हिमताल, कोरी डाँडा, तारा हिल टप भ्यू प्योइन्ट, दुङ्गे धारा महभिर, इदि भरना, मदक्यू तातो पानी अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत १,९०० पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजासमेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ९००/- साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क रु. २,०००/- होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको छ । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	यो होमस्टे आफैमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको हो, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू)

- पहुँच** : पोखराको काहुँ खोलाबाट ४३ कि.मि. (३ घण्टा हिउदको समयमा र ५ घण्टा वर्षाको समयमा) को सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.१५ ताङतिङ सामुदायिक होमस्टे, मादी गाउँपालिका-२, ताङतिङ

- स्थापना मिति** : २०७५/९/२९
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : पस माया गुरुङ (अध्यक्ष), ९८१७१५५७७०
- घर, कोठा र वेड संख्या** : १४ घर, २७ कोठा, ६५ वेड
- संचालक समिति** : महिला १३ जना, पुरुष ०, जम्मा १३ जना
- २०७५/७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहको तर्फबाट रु. १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु. २५२००० आर्थिक सहयोगमा पिकनिक स्पोट निर्माण गरेको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : गुरुङ संस्कृति तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, मकै, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको छ । अन्नपूर्ण हिमाल अवलोकन, पानी घट्ट, ऋषि धोडाँडा, कहफूचे हिमताल, कोरी डाँडा, तारा हिल टप भ्यू प्वाइन्ट, ढुङ्गे धारा महाभिर, इदि भरना, मदक्यू तातो पानी अवलोकन गर्न सकिने ।

- स्थानीय उत्पादनहरू** : गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू ।
- पाहुना आगमनको अवस्था** : हालसम्म वार्षिक औषत १३०० पर्यटकहरूको आगमन हुने गरेको छ जसमा ४०० जना वैदेशिक पर्यटकहरू आउने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा ११ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने सोचमा रहेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध** : होमस्टे आँफैमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू) र बजारि करणमा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
- पहुँच** : पोखराको काहुँ खोलाबाट २७ कि.मि. (२ घण्टा हिउँदको समयमा र ४ घण्टा वर्षाको समयमा) को सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था भएको, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

८.१६ याङ्जाकोट सामुदायिक होमस्टे, मादी गाउँपालिका-३, याङ्जाकोट

स्थापना मिति	:	२०७५।८।२३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	रोशन गुरुङ (अध्यक्ष), ९८१७५५६९६१
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१० घर, ३२ कोठा, ९७ वेड
संचालक समिति	:	महिला ८ जना, पुरुष २ जना, जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ८१७३६३ र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताको सहयोगमा पैदल मार्ग निर्माण गरेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुङ संस्कृति, कोट डाँडा मन्दिर, लँतरी मन्दिर, मह भिर, कृष्ण चरित्र नाँच तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, मकै, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले आर्कषण थपेको । छापु डाँडा भ्यू प्याईन्ट, झ्याली पोखरी, कुईँचो दरबार, आड्य्रीमा हो गुफा, करापु डाँडा अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३००० पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका जसमध्ये १,००० जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :		एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजासमेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ९५०/- साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क रु. २०००/- होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध :		होमस्टे आँफैमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू) र बिक्री वितरणमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको काहुँ खोलाबाट करिब २१ कि.मि.को दुरीमा होमस्टे रहेको छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.१७ चिप्ली सामुदायिक होमस्टे, मादी गाउँपालिका-१, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।०८।२६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	धन कुमारी गुरुड (अध्यक्ष), ९८०५८७६०८९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, ८ कोठा, २७ वेड
संचालक समिति	:	महिला ४ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ६ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु.४००१०० सहयोगमा पार्क निर्माण गरेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुड संस्कृति तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, लोकल कुखुरा, असला माछाजस्ता परिकारहरूले थप आर्कषण थपेको छ । अन्नपूर्ण हिमाल, घरेलु लघु जलविद्युत अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीका परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ४० आन्तरिक पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा ११ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :		प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैले गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध :		होमस्टे आफैमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू) र बजारि करणमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको काहुँ खोलाबाट करबि १८ कि.मि.को (२ घण्टा हिउदको समयमा र ४ घण्टा वर्षाको समयमा) दुरीमा होमस्टे रहेको छ ।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.१८ वाँचोक सामुदायिक होमस्टे, मादी गाउँपालिका-११, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७४।११।२५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	कुशमी गुरुङ (अध्यक्ष), ९८१६१९१२४०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	११ घर, १५ कोठा, ३० वटा वेड
संचालक समिति	:	महिला ११ जना, पुरुष:०, जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु.१४६५५ सहयोगमा टोलटोलमा dust-bin वितरण , पुरानो चौतारी टूस भवन निर्माण, अन्नपूर्ण सिता पोखरी छेउमा कटेज निर्माण, काली गुफा टूस भवन निर्माण, खानेपानी धारा तथा शौचालय निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुङ संस्कृति, लम्करी डाँडा, देवीको मन्दिर तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले थप आर्कषण थपेको छ । हरियाली सहितको संस्कृति अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ६० जना आन्तरिक पर्यटक र ५ जना वैदेशिक पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजासमेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. १०००/- साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको मनोरञ्जन लिन सकिने प्रचार प्रसारको लागि ठाउँ ठाउँमा होर्डिङ बोर्डहरू टाँसिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको । जंगली खानेकुराहरू जस्तै मछिनो, मलकता, गुएले, वन सिमीहरूको समेत स्वाद लिन पाईने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको अमरसिंहबाट करिब ५ घण्टा (कच्ची बाटो) सवारी यात्रा पछि होमस्टे पुन सकिने ।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

४.१८ माछापुच्छ्रे गिंडाबारी सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।१२।२८
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	शेषराज दवाडी (अध्यक्ष), ९८४६०२१४३९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, ११ कोठा, ३५ वेड
संचालक समिति	:	महिला ०, पुरुष ५ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु.२२१०५८.९ आर्थिक सहयोगमा होमस्टे भवन निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	वराह मन्दिर, भजन तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), लोकल कुखुरा, माछा, ढिँडो, गुन्द्रुक परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको छ । माछापुच्छ्रे हिमाल र मर्दि हिमाल तथा मर्दि खोला र इदि खोला अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ७०० जना पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका जसमध्ये २५ जना वैदेशिक पर्यटक हुने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	Veg खानाको रु.१००/-, Non-veg खानाको रु.२०० /- तथा बासबसेको रु.१५० /- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको छ । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफैले गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली फलफूल जस्तै लपसी, कटुस, काफल, वन तरुल, अैसेलु, चुत्रोहरू पनि पाउन सकिने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (गहुँ, मकै, कोदो, धान, दुध, दहि, घ्यू, सिजन अनुसारको तरकारीहरू) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट करिब करिब ७ कि.मि.(३० मिनेट)को सवारी यात्रामा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि भिजिटिङ कार्ड छाप्ने कार्यभएको । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था भएको, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टबिनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

8.20 तामाङ सामुदायिक होमस्टे

स्थापना मिति	:	२०७६।१।१८
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	सन्ता ब.तामाङ (अध्यक्ष), ९८४९५२१५३६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, २५ कोठा, ६० बेड
संचालक समिति	:	महिला ८ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट १२,१८,३७२।/ को लागतमा होमस्टे भवन निर्माण गरिएको छ। होमस्टे भवनमा धारा पानी, विजुली, शौचालय, स्नान घर आदि जडान गरिएको छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	तामाङ रहन शहनक को परिवेशलाई अंगाल्दै स्थानीय अर्गानिक खाना (दाल, भात, तरकारी), लोकल कुखुरा, ढिँडो, गुन्द्रुक आदी उपलब्ध गरेको। मर्दी हिमाल र मर्दी खोला अवलोकन गर्न सकिने। प्रकृति र साहसिक पर्यटन सहित नयाँ अनुभव दिन सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो, मकै, धान, फापर, तरकारीहरू, दुध, दहि, घ्यू।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ५५ जना विदेशी पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् जसमध्ये ४८ जना पर्यटकहरू हुने गरेको। आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिन व्यवस्था गरिएको। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने। सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको छ। स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैले गर्ने गरेको। फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको। जंगली खानेकुराहरू जस्तै टुसा, निउरो, अैसेलुहरू सिजन अनुसार उपलब्ध हुने गरेको।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	मराङ सामुदायिक होमस्टे आफैमा तामाङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (जस्तै कोदो, मकै, धान, फापर, तरकारीहरू, दुध, दहि, घ्यू आदि) र प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट करिब करिब १७ कि.मि. (१ घण्टा ३० मिनेट)को सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारको लागि विभिन्न माध्यमबाट गर्ने तयारी रहेको छ। स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था भएको, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको।

४.२१ कुइवाङ्ग सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-८, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।९।२७
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	पूर्ण बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६३८४२८१
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१२ घर, १२ कोठा, ३० वेड
संचालक समिति	:	महिला ४ जना, पुरुष ८ जना, जम्मा १२ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १५ लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १५०००० एवम् जन सहभागिताको रु.३००४९४।७ सहयोगमा गोरेटो बाटो निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुङ संस्कृति, शिव मन्दिर, फिता थान, भयर थान तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), लोकल कुखुरा, माछा, ढिँडो, गुन्द्रुक परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको छ । मर्दि खोला, मर्दि बराह गुफा, कुइवाङ्ग गुफा, Nature walk, horse safari, eco-camp, fishing अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादन पाहुना आगमनको अवस्था	:	कोदो, मकै, धान, फापर, तरकारीहरू, दुध, दहि, घ्यू, स्वीटर र पछ्यौरा बुन्ने गरेका हालसम्म वार्षिक औषत ८० जना पर्यटकहरू घुम्न आएका जसमध्ये ९ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. १५००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारीमा भएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैले गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली फलफूल जस्तै गोथला, भक्मलो, चुत्रो र अैसेलुहरू सिजन अनुसार उपलब्ध हुने गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (कोदो, मकै, धान, फापर, तरकारीहरू, दुध, दहि, घ्यू, स्वीटर र पछ्यौरा) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट करिब करिब १५ कि.मि. (१ घण्टा ३० मिनेट) को सवारी यात्रा पछि होमस्टे पुग्न सकिने ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारको लागि विभिन्न माध्यमबाट गर्ने तयारी रहेको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि १५ मिनेटमा स्वास्थ्य चौकी पुग्न सकिने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

४.२२ ल्वाङ्ग सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-८, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।८।१५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	हिम कुमारी गुरुड (अध्यक्ष), ९८४६००२६०१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१३ घर, ६५ कोठा, १०४ बेड
संचालक समिति	:	महिला १० जना, पुरुष २ जना, जम्मा १२ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १५ लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १,००,००० एवम् जन सहभागिताको रु.३,१३,३९१।२ सहयोगमा होमस्टे ५३१ मिटर लम्बाईको ढुङ्गेपैदल मार्ग निर्माण गरेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुड संस्कृति, शिव मन्दिर, गुम्बा, कुदुधु बराह मन्दिर, युवा क्लबको नाँचहरू तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, लोकल कुखुरा, लोकल चामलको भात, सिजन अनुसारको तरकारी, माछा, ढिँडो, गुन्द्रुक, कोदोको रोटी जस्ता परिकारहरूले आकर्षण थपेको । हिमालहरूको दृश्य अवलोकन, मर्दि खोला, चियाबारी, पञ्चासे डाँडा र धम्पुस अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	चिया उत्पादन, कोदो, धान, मकै, सिजन अनुसारका तरकारीहरू, मास, उवाको भाजा बनाउने ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत आन्तरिक पर्यटक ९२०५ र विदेशी पर्यटक १५६९ होमस्टे घुम्न आएका छन् । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.९७५/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारीमा रहेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको । जंगली खानेकुरा जस्तै काफल, अँसेलु, दुसा, निउरो सिजन अनुसार उपलब्ध हुने गरेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (कोदो, मकै, धान, फापर, तरकारीहरू, दुध, दहि, घ्यू, स्वीटर र पछ्यौरा) जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको हरि चोकबाट करिब करिब १.५ घण्टाको सवारी यात्रा पछि होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारको लागि विभिन्न माध्यमबाट गर्ने तयारी रहेको । धेरै पहिले फेवा टेलिभिजनबाट प्रचार प्रसार प्रसार गरेको । स्वास्थ्य उपचारको लागि ३० मिनेटमा स्वास्थ्य चौकी पुग्ने व्यवस्था भएको, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

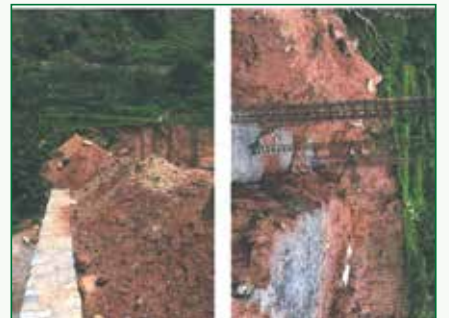
8.23 कोलेली सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-८, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।९।२६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	महेश्वर दवाडी (अध्यक्ष), ९८५६०३७१२५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	२४ घर हाल ९ घरमा संचालन, १७ कोठा, ३४ वेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ५ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु.२२२३१५.४० आर्थिक सहयोगमा गोरेटो बाटो (सिडी बाटो) १ किलो मिटर भन्दा बढी निर्माण गरेको थियो ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिव मन्दिर, साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, स्थानीय उत्पादित चियाले आर्कषण थपेको । माछापुच्छ्रे हिमाल, मर्दी हिमालको ट्रेकिङ रुट, वन जंगल अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय चियापत्ती, ७० रोपनिमा एवोकाँडो खेती गरेको, ५०० रोपनिमा अलैची खेती, ३०० वटा किवी र अग्रिसो रोपण गरिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत २५० जना आन्तरिक पर्यटकहरू र ६० जना वैदेशिक पर्यटकहरू होमस्टे घुम्न आउने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट ८५०/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने व्यवस्था भएको । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी भएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैले गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली फलफूल जस्तै गोथला, भकिमलो, चुत्रो र अैसेलुहरू सिजन अनुसार पाइने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (चियापत्ती, एवोकाँडो अलैची खेती, किवी र अग्रिसो) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट करिब १ घण्टा ३० मिनेटको सवारी यात्रामा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीमा पुग्न ४५ मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

8.28 घलेल सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-८, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।८।१५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	शान्ती गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६३५५२४७
घर, कोठा र वेड संख्या	:	७ घर, ११ कोठा, ३७ वेड
संचालक समिति	:	महिला ७ जना, पुरुष ०, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु.१,३४,१०७ सहयोगमा सामुदायिक भवन निर्माण गरेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुङ संस्कृति, तारेबराह मन्दिर, सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, हिँडो, गिरीराज कुखुरा, गुन्द्रुक र सिजन अनुसारको तरकारीले आर्कषण थपेको । अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिमश्रृङ्खला, क्यानोईड, मदी हिमाल जाने ट्रेकिङ रुट अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदो, धान, उवा, जौ र सिजन अनुसारको तरकारी
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३०० जना पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका जसमध्ये १०० जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा नेपाली पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- र वाह्य पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु. १५००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारीमा भएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै टुसा, कुरिलो, निउरो, च्याउ सिजन अनुसार पाइने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैमागुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (मकै, कोदो, धान, उवा, जौ र सिजन अनुसारको तरकारी) जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट करिब १५ कि.मि. (२ घण्टा) को सवारी यात्रा पछि होमस्टे पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको पुग्न ४५ मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

४.२५ मर्दि हिमाल होमस्टे माछापुच्छ्रे गा.पा.-६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।९।२६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अर्जुन प्रसाद पौडेल (अध्यक्ष), ९८५१०५८८५९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १२ कोठा, २५ वेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १० लाख, स्थानीय तहको तर्फबाट रु १ लाख एवम् जन सहभागिताको रु. २,५३,००० सहयोगमा गोरेटो बाटो (सिडी बाटो) १ किलो मिटर भन्दा बढी निर्माण गरेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिव मन्दिर, सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, स्थानीय उत्पादित चियाले थप आर्कषण थपेको । माछापुच्छ्रे हिमाल, मर्दि हिमालको ट्रेकिङ रुट, वन जंगल अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदो, धान, उवा, र सिजन अनुसारको तरकारी, अम्बा, कटहर आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत १२५ जना पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् जसमध्ये २५ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारीमा भएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै दुसा, कुरिलो, निउरो, च्याउ सिजन अनुसार पाइने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैंमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (चियापत्ती, एवोकाँडो अलैची खेती, किवी र अग्निसो) मा जोड दिने गरिएको प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको मिलनचोकबाट करिब १५ कि.मि. (१.५ घण्टा) को सवारी यात्रामा होमस्टे पुग्न सकिने ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको पुन ४५ मिनेट लाने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

८.२६ मिडावारी सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-६, कास्की

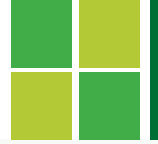
स्थापना मिति	:	२०७५।९।२६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	जयलाल दवाडी (अध्यक्ष), ९८५६०२२३६९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, ७ कोठा, १४ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह तर्फबाट रु १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट करिब २२५४५६।८ को आर्थिक सहयोगमा होमस्टे भवन निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिव मन्दिर, वराह मन्दिर, कुल मन्दिर, स्थानीय अर्गानिक खाना (दाल, भात, तरकारी, असला माछा), स्थानीय चामलको भात (जेठो बुढो, पहेंले) ले आकर्षण थपेको । मर्दि खोला र ईदि खोलाले घेरेको, ल्वाड घलेल बस्ती, रिभान बस्ती तथा अन्नपूर्ण हिमाल अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदो, धान, आलु, दुध र सिजन अनुसारको तरकारी ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	यसै वर्षबाट सञ्चालनमा आएको हुँदा जम्मा १८ जना आन्तरिक पर्यटकहरू घुम्न आएको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.९५०/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिन व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै अैसेलु, केरा, चुत्रो, काफल, कटुस, अम्बा सिजन अनुसार पाइने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (मकै, कोदो, धान, उवा, जौ र सिजन अनुसारको तरकारी) मा जोड दिने गरिएको प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको हरि चोकबाट करिब ८ कि.मि.(४५ मिनेट) को सवारी यात्रामा होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीमा पुग्न १-२ मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

४.२७ धिताल ह्याङ्जाकोट सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०६८
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	ईश्वर वहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६२८०३१०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१५ घर, ४० कोठा, ८० वेड
संचालक समिति	:	महिला ८ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ३ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुङ संस्कृति, जयकोट भूमि मन्दिर तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, मकैको चिउरा, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले आकर्षण थपेको। सूर्योदय र सूर्यास्त हेर्न सकिने, सराङकोट डाँडा, माछापुच्छ्रे र अन्नपूर्ण हिमालहरूको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	डोको, नाम्लो, सिजन अनुसारको तरकारी, कोदो, मकै, आलु, सिताके च्याउ आदि
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३,५०० जना पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका जसमध्ये १५०० जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको। आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने। सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको छ। स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको। फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको। जंगली खानेकुरा जस्तै अैसेलु, चुत्रो, काफल, कटुस, वन तरुल सिजन अनुसार पाइने।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (डोको, नाम्लो, सिजन अनुसारको तरकारी, कोदो, मकै, आलु, सिताके च्याउ आदि) को जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट करिब ७.५ कि.मि. (१ घण्टा) को सवारी यात्रामा होमस्टे पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न संस्था TAAN र भितक नेपाल को सहयोगमा गर्ने गरिएको। स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकी पुग्न ३० मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको।

४.२८ आमा सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।१।१९
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	पार्वती भण्डारी (अध्यक्ष), ९८४६३९६२३८
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, ८ कोठा, १६ वेड
संचालक समिति	:	महिला ५ जना, पुरुष ०, जम्मा ५ जना
२०७५।७.६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तह सँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र जनसहभागिता बाट करिब ३ लाख १८ हजार २ सय १ को लागतमा सामुदायिक भवन तथा शौचालय निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुप्तेश्वर गुफा, गुप्तेश्वर शिवालय मन्दिर, वाहुन संस्कृति अवलोकन, स्थानीय अर्गानिक खाना, कोदो, उवा, सिजन अनुसारका तरकारीहरू । त्वाङगाउँ, चियाबारी, मर्दी हिमाल जाने ट्रेकिङ रुट र माछापुच्छ्रे हिमालको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, धान, गहुँ, कोदो, उवा, जौ र तोरी आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत १५० जना पर्यटकहरू घुम्न आएका जसमध्ये ५० जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु.९००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी गरिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैं गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै अैसेलु, चुत्रो, काफल सिजन अनुसार पाइने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैंमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (मकै, धान, गहुँ, कोदो, उवा, जौ र तोरी आदि) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको हरि चोकबाट करिब १७ कि.मि. (१ घण्टा) को सवारी यात्रामा होमस्टे पुन सकिने ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि मौखिक रुपमा र व्यक्तिगत सम्पर्कको आधारमा गर्ने गरिएको छ । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकी पुन १० मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

४.२५ जाउँ है हिमाल सामुदायिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गा.पा.-८, पुन्धु चयम, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७६।१।१८
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	कुल प्रसाद अधिकारी (अध्यक्ष), ९८५६०३५३४५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १२ कोठा, १५ वेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ६ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह तर्फबाट रु १ लाख एवम् जनसहभागिता बाट करिब २ लाख २६ हजार ५ सयको लागतमा पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिव मन्दिर, नौढोगे गुफा, तिनशिर (मोदी,मर्दि, सेती नदी) अवलोकन, भजन र तामाङ, मगर-घाँटु, गुरुङ-टोटे संस्कृति तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, लोकल दूध, जंगली टुसा, कुरीलो, न्यूरो जस्ता परिकारले आर्कषण थपेको । माछापुच्छ्रे हिमालको फेद सम्म पुग्न सकिनेछ, आलङ्गो छहरा, अन्नपूर्णको दक्षिण भाग जस्ता सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदोको पकेट क्षेत्र, मकै, भट्ट, आलु, चोयाको भकारी, अल्लो बाट कपडा बनाउने योजना ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ६० जना पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका जसमध्ये २४ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. ८५०/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारी गरेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै अैसेलु, गुएली, गोल्था, काफल सिजन अनुसार पाइने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैंमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (कोदोको पकेट क्षेत्र, मकै, भट्ट, आलु, भकारी, अल्लो आदि) मा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको हरि चोकबाट करिब १५ कि.मि. (१ घण्टा ३० मिनेट) को सवारी यात्रामा (जिप) होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न पत्रकारहरूको सहयोग मा गर्ने सोच रहेको । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीमा पुग्न ३० मिनेट लाने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ । अल्लो बाट कपडा बनाउने योजना रहेको हुनाले होमस्टेको आयआर्जनमा मद्दत पुग्ने देखिएको ।

8.30 सिधिङ्ग सामुदायिक होमस्टेमाछापुच्छ्रे गाउँपालिका-८, सिधिङ्ग, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७६।१।१९
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	कोलमाया तिमिसना (अध्यक्ष), ९८४६५३२६२३
घर, कोठा र वेड संख्या	:	६ घर, १० कोठा, २२ वेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ६ जना
२०७५।७.६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७.६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह तर्फबाट रु १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट करिब ३ लाख १७ हजार १ सय ८० को लागतमा पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण गरिएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	शिव मन्दिर, दुङ्गेधारा, तामाङ समुदाय र गुरुङ समुदायको कल्चरल नृत्य, लोक दोहोरी अवलोकन, स्थानीय अर्गानिक खाना, कुरीलो, दुसा, निउरो, धकाको गुन्द्रुक, मदी खोलाको माछा, ट्राउट माछा, लोकल कुखुरा र ढिँडो जस्ता परिकार हरूले आकर्षण थपेको। हिमालहरूको दृश्य अवलोकन गर्न सकिने, ल्वाङ्गघलेल गाउँ नजिकै रहेको, सैती घट्ट र पोखरीहरू अवलोकन गर्न सकिने, मदी हिमाल जाने ट्रेकिङ रुट जस्ता प्राकृतिक स्थलहरू अवलोकन गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	दुङ्गा खानी रहेको र दुङ्गामा चित्र कुद्ने गरेको, कोदो, मकै, भट्ट, आलु।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३२ जना पर्यटकहरू घुम्न आएका छन् जसमध्ये ७ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको। आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने। सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको। स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको। फोन र वाईफाईको व्यवस्था नभएको। जंगली खानेकुरा जस्तै आरु, चुत्रो, अैसेलु, नास्पति, लप्सी सिजन अनुसार पाईने।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आँफैंमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (कोदो, मकै, भट्ट, आलु, दुङ्गामा चित्र कुद्ने आदी) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको।
पहुँच	:	पोखराको मिलन चोकबाट होमस्टे पुग्न हिउँदको समयमा करिब २ घण्टा ३० मिनेटको सवारी यात्रामा होमस्टे पुग्न सकिन्छ र वर्षा समयमा २ घण्टा को सवारी यात्रा पछि १ घण्टा ३० मिनेटको पैदल हिँडाइ पछि होमस्टेमा पुग्न सकिने।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि होर्डिड बोर्ड राखेको र भिजिटिङ कार्ड वितरण गरिएको। स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीमा पुग्न १५ मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको।

८.३१ माछापुच्छ्रे अर्गानिक होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-१, टुसे

स्थापना मिति	:	२०७५।७।२५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अनुप गुरुङ (अध्यक्ष),
घर, कोठा र वेड संख्या	:	२३ घर, २३ कोठा, ४६ वेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख जनसहभागिताबाट करिब २ लाख १ हजार ५ सय ६६ को लागतमा २३ वटा घरहरूमा सोलार बत्ती समान खरिद गरी जडान गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुङ संस्कृति अवलोकन तथा स्थानीय अर्गानिक खाना (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, गुन्द्रुक, लोकल कुखुराको मासु जस्ता परिकारले आर्कषण थपेको छ । विभिन्न हिमालहरूको सुन्दर दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादन	:	मकै, कोदो, धान,सिजन अनुसारको तरकारी ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३६०० जना पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेमा जसमध्ये ७० जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको छ । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफैं गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैंमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (मकै, कोदो, धान, र सिजन अनुसारको तरकारी) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	पोखराको हरि चोकबाट १ घण्टा (१७ कि.मि.) को सवारी यात्रा पछि होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीमा पुग्न ४५ मिनेट लामो, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

८.३२ मिस्रा सामुदायिक होमस्टे.माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-१, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५११२६
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	वनसुभा गुरुड (अध्यक्ष), ९८१५१७१४७५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१३ घर, १५ कोठा, ३० वेड
संचालक समिति	:	महिला १३ जना, पुरुष ०, जम्मा १३ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १५ लाख र स्थानीय तह तर्फबाट रु १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट करिब ३ लाख ५९ हजार ३ सय १६ को लागतमा पैदल मार्ग निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गुरुड संस्कृति, महाकाली मन्दिर, मौला मन्दिर, सोरठी, आमा समूहको नाँच अवलोकन, स्थानीय अर्गानिक खाना, टुसा, लोकल कुरीलो ,न्यूरो, लोकल कुखुरा, कोदोको रोटी र ढिँडो, लोकल रक्सीहरूले आर्कषण थपेको । माछापुच्छ्रेको दृश्य हेर्न सकिने, हरियालीहरू अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धान, मकै, कोदो, भट्ट, मस्याङ्ग, दुध, दहि, घ्यू, मोई आदि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत २६० जना पर्यटकहरू घुम्न अउने गरेको मध्ये १९ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. १०००/- । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको छ । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको । जंगली खानेकुरा जस्तै चुत्रो,अैसेलु, काफल सिजन अनुसार पाईने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (धान, मकै, कोदो, भट्ट, मरस्याङ्ग, दुध, दहि, घ्यू, मोई) मा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको बगरबाट तातोपानी सम्म १ घण्टाको सवारी यात्रा पछि तातोपानीबाट ४५ मिनेट को पैदल हिँडाइ पछि होमस्टेमा पुग्न सकिने ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारीमा रहेको । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको पुन २ घण्टा लाग्ने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

8.33 सदिका होमस्टे, माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-४, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।०।२३
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	शरद चन्द्र ढकाल (अध्यक्ष), ९८४६९९९५४२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, २० वेड
संचालक समिति	:	महिला १ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ५ लाख र स्थानीय तह तर्फबाट रु ५० हजार एवम् जनसहभागिताबाट करिब १ लाख २ हजार ४ सय ६७ को लागतमा सोलार बाटर हिटर, फोहोर मलाईका ड्रमहरू, वाई-फाई जडान, सोलार बत्तीहरू राखेको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	स्थानीय अर्गानिक खाना (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, लोकल कुखुरा, असला माछा, लोकल चामलको भात, रोटी (गहुँ र कोदोको), दुध जस्ता खानाहरूले आर्कषण थपेको । पोखराको खानेपानीको मुहान हेर्न सकिने, ACAP को starting point, मर्दि हिमाल जाने trekking route भएको हुनाले विभिन्न सुन्दर दृश्यहरू अवलोकन गर्न सकिने छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	डोको, नाड्लो, गुन्द्री, भोला, माला, मकै, कोदो, गहुँ, धान, सिलम, सिजन अनुसारको तरकारीहरू, दुध (पोखरा शहरमा ५०% दुध supply हुने)
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ६५ जना पर्यटकहरू घुम्न आएका जसमध्ये ६ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु. १०००/- । साँस्कृतिक कार्यक्रम लाखे नाँचको रु. ४०००-७०००/- र आमा समूहको नाँचको रु. १५००-२०००/- लाने । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको । फोन र वाईफाईको व्यवस्था भएको । जंगली खानेकुरा जस्तै निउरो, टुसा, तामा, काफल, कटुस सिजन अनुसार पाईने ।

- पहुँच** : पोखराको हरि चोकबाट १० कि.मि.(३० मिनेट) को दुरीमा होमस्टे रहेको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध** : होमस्टे आफैँमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (डोको, नाडलो, गुन्द्री,भोला, माला, मकै, कोदो, गहुँ, धान, सिलम, सिजन अनुसारको तरकारीहरु, दुध) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
- अन्य** : प्रचार प्रसारका लागि विभिन्न माध्यम जस्तै facebook page बनाईएको, hoarding board हरू राखिएको । स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीको पुग्न ५ मिनेट लाग्ने, घरघर तथा चोकहरुमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरुले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरुको लागि नियमहरुको व्यवस्था गरिएको छ ।

८.३४ वाकोट सामुदायिक होमस्टे, अन्नपूर्ण गाउँपालिका-८, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।९।२४
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	राम प्रसाद ढुंगाना (अध्यक्ष), ९८४६३३७७३३
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, १२ कोठा, ३० वेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७.६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह तर्फबाट रु १ लाख एवम् जनसहभागिता बाट २८४३६८.३ को लागतमा Dining hall र kitchen निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	वाकोट वराह मन्दिर, मेसुम वराह, गुरुङ नाँच, साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय अर्गानिक खाना, ढिँडो, गुन्द्रुक, टुसा, च्याउ, लोकल कुखुरा, लोकल रक्सी, कोदोको रोटी जस्ता परिकारहरूले आकर्षण थपेको । पोखरा शहर, फेवाताल, अन्नपूर्ण हिमश्रृङ्खला, तामाको खानी, २२ सय-२४ से राज्यका दरवार, घोरेपानी जाने trekking route भएको हुनाले विभिन्न सुन्दर दृश्यहरू अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	डोको, नाम्लो, मकैको भुत्लाको चकटी, परालको गुन्द्री, खुर्पेटो, भाङ्ग्रा, मकै, कोदो, नगदे बाली, चिया, कफी, कागती, सुन्तला, अलैची,
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ५८ जना पर्यटकहरू घुम्न आएका, जसमध्ये ८ जना वैदेशिक पर्यटकहरू हुने गरेको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखिएको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आफै गर्ने गरेको । फोनको व्यवस्था भएको र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै चुत्रो, अैसेलु, गुएली पाउने गरिन्छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	होमस्टे आफैमा संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (डोको, नाम्लो, मकैको भुत्लाको चकटी, परालको गुन्द्री, खुर्पेटो, भाङ्ग्रा, मकै, कोदो, नगदे बाली, चिया, कफी, कागती, सुन्तला, अलैची,) मा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	बिरेठाँटीबाट १० कि.मि.(३० मिनेट) को दुरीमा होमस्टे रहेको ।
अन्य	:	प्रचार प्रसारका लागि TAAN ले १० वटा hoarding board हरू राखिदिएको स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य चौकीमा पुन १ घण्टा लाने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

८.३५ गुरुड सामुदायिक होमस्टे, अन्नपूर्ण गाउँपालिका-८, भदौरे, कास्की

स्थापना मिति	:	२०६८
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	रुपेश गुरुड (अध्यक्ष), ९८०६५१०१५३
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१० घर, २० कोठा, ४० वेड
संचालक समिति	:	महिला ९ जना, पुरुष १ जना, जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताको रु. ४९००१ आर्थिक सहयोगमा होमस्टेको लागि भवन निर्माण (नाँच घर) भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	क्योगो र पञ्चासे सिद्ध वराह मन्दिर, झ्याउरे नाँच तथा स्थानीय अर्गानिक खानाहरू (दाल, भात, तरकारी), ढिँडो, मकै, लोकल कुखुरा जस्ता परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको । अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिमाल अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	भोला, भाङ्ग्रा, धान, मकै, गहुँ, कोदो, आलु, घ्यू, दुध, दहि ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	हालसम्म वार्षिक औषत ३०० जना आन्तरिक पर्यटकहरू र १५० जना वैदेशिक पर्यटकहरू घुम्न आउने गरेका । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको प्याकेजमा एक मुष्ट रु. ९००/- । साँस्कृतिक कार्यक्रमको १० भन्दा बढि पाहुना भएमा रु. ३५००/- र १० भन्दा कम पाहुना भएमा रु. २५००/- लाने । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाने । स्थानीय गाईड को व्यवस्था भएको । फोनको व्यवस्था भएको र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा जस्तै अम्फि, काफल, लप्सी, अैसेलु सिजन अनुसार पाईने ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	यो होमस्टे आँफैंमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (भोला, भाङ्ग्रा, धान, मकै, गहुँ, कोदो, आलु, घ्यू, दुध, दहि) जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराको हरि चोकबाट ३५ कि.मि.(१ घण्टा ३० मिनेट) को सवारी यात्रा पछि होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	प्रचार-प्रसारको लागि brochure निकाल्ने तयारी गरेको । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राखेको छ । स्वास्थ्य चौकी पुग्न हिँडेर १ घण्टा लाने, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.३६ मोहरिया सामुदायिक होमस्टे, रुपा गाउँपालिका-६, कास्की

स्थापना मिति	:	२०७५।९।२४
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	सूर्य वहादुर गुरुड (अध्यक्ष), ९८४६११५६५९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	५ घर, ९ कोठा, २० वेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जन सहभागिताको रु. ५१६६३०।१ आर्थिक सहयोगमा होमस्टेको लागि भवन र शोचालय/स्नान घर निर्माण भएको थियो ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बुद्ध गुम्बा, देवीको मन्दिर, गुरुड नाँच (घाँटु, सुर्खा) तथा स्थानीय अर्गानिक खाना (दाल, भात, तरकारी), गिरीराज कुखुरा, सिजन अनुसारको तरकारी जस्ता परिकारहरूले थप आकर्षण थपेको । रुपा र बेगनाश ताल, पोखरा शहर, माछापुच्छ्रे हिमाल,अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो, मकै, धान, सिजन अनुसारका तरकारी, भाङ्ग्रा ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	उद्घाटन हुने अवस्था मा रहेको हुदा पर्यटकहरू हालसम्म वार्षिक औषत नआएको । आन्तरिक र वाह्य पर्यटकका लागि प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात बास बसेको, बेलुकाको खाना र बिहानको खाजा समेतको प्याकेजमा पर्यटकहरूलाई एकमुष्ट रु.१०००/- तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गरे वापत पर्यटकहरूको स्वइच्छाले प्राप्त रकम/सहयोग लिने व्यवस्था गरिएको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने । सेवा सुविधा सम्बन्धमा सूचना बोर्ड राख्ने तयारीमा रहेको । स्थानीय गाईड को व्यवस्था आँफै गर्ने गरेको । फोनको व्यवस्था भएका र वाईफाईको व्यवस्था नभएको । जंगली खानेकुरा खासै नभएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	यो होमस्टे आँफैमा गुरुड संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (कोदो, मकै, धान, सिजन अनुसारका तरकारी, भाङ्ग्रा) मा जोड दिने गरिएको, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको ।
पहुँच	:	पोखराबाट होमस्टे पुग्न रुपाताल जाने बसमा १ घण्टाको (२५ कि.मि.) सवारी यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
अन्य	:	प्रचार-प्रसारको लागि विभिन्न माध्यम बाट गर्ने तयारी गरेको।स्वास्थ्य चौकी पुन पैदल हिँडेर २ कि.मि.लाने छ, घरघर तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्था, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको ।

५. मुस्ताङ

गण्डकी प्रदेशकै पर्यटन विकासमा महत्वपूर्ण स्थान लिन सफल मुस्ताङ जिल्लामा विगत वर्षहरूदेखिनै स्वःस्फूर्त रूपमा केही समुदायमा पर्यटकको सुविधाका लागि होमस्टेहरू संचालनमा रहेको पाइएता पनि आर्थिक वर्ष २०७५।७६ देखि आधिकारीक रूपमा जम्मा ३ वटा सामुदायिक होमस्टे दर्ता भै संचालनमा आएका छन्। स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, मुस्ताङ मार्फत आ.व. २०७५।७६ मा पूर्वाधार निर्माण तथा संस्कृति जगेर्नाका लागि दर्ता भएका ३ वटा सामुदायिक होमस्टेलाई रु ३५ लाख अनुदान उपलब्ध भएको छ (अनुसूची १.५)। कार्यक्रमबाट सामुदायिक होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण तथा प्रचार प्रसार, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका विषयको पहिचान तथा सुदृढिकरण, जैविक विविधता संरक्षण र सामुदायिक सहभागितामा उत्साह थपिएको छ। यसबाट आन्तरिक र बाह्य पर्यटनमा टेवा पुग्नुका साथै स्थानीय स्तरमा उल्लेखनीय मात्रामा आयआर्जन र रोजगारीसिर्जना हुने विश्वास गरिएको छ।

५.१ मराङ सामुदायिक होमस्टे, ल्हो घेकर दामोदर कुण्ड गा.पा. वडा नं १

स्थापना मिति	:	२०७५/०८/१९
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	साम्देन गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४३८०६००७
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा १० र वेड २०
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष २ गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १० लाख, स्थानीय तह एवम् जनसहभागिता बाट करिब ३ लाखको लागतमा टोल टोलमा शौचालय निर्माण गरिएको। कार्यक्रमबाट तत्काल करिब ७८० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक करिब २२५ श्रम दिन थप रोजगारी सिर्जना हुन सक्नेछ।

प्रमुख विशेषताहरू : साहसिक पदयात्रा, ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा सांस्कृतिक महत्वका क्षेत्र अवलोकन, समुदाय र प्रकृति संरक्षण, ऐतिहासिक घरगुम्वा, गुफा, लाडवोछे भ्यू पइन्ट, गोलाखा गुफा, ट्रेसर गुफा, इग्री पेनचेन फुट प्रिन्ट एण्ड गुफा, एप्पल गार्डेन, गासे फु (The Last Asteroid) भ्रमण । अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पर्ने नेपालकै हिमाल पछाडिको भूगोल, चिसो मरुभूमि, लाडवोछे हिमाल तथा अन्य ।

स्थानीय उत्पादन : आलु, फापर, गहुँ, तोरा, स्याउ, यासागुम्वा, जिम्बु उत्पादन र विक्री वितरण समेत हुने गरेको ।

पाहुना आगमनको अवस्था : आन्तरिक र बाह्य पर्यटकहरू प्राप्त गर्न सकिएको, आगामी दिनमा पाहुना अभिलेखका लागि प्रत्येक घरमा आगन्तुक पुस्तिका व्यवस्थित गरिएको ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू : यात्राको लागि स्थानीय गाइड सहित घोडाको व्यवस्था, मोवाइल सेवा, तातो पानीको व्यवस्था भएको । एक दिने प्याकेज अन्तर्गत स्थानीय मुस्ताडी खाना, मासु, एक कप चिया वा स्थानीय रक्सी, वास खर्च र बिहानको खाजा गरि स्वदेशीको लागि एकमुष्ट रु ९०० तथा विदेशीको लागि रु १४०० छ भने सादा खाना रु ३०० र मासु खाना रु ४०० तोकिएको छ साथै भविष्यमा वेवसाइट समेत खोली प्रचारप्रसार गर्ने योजना रहेको छ ।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : मराङ सामुदायिक होमस्टे आँफैंमा गुरुङ संस्कृति संरक्षणको लागि स्थापना भएको, स्थानीय उत्पादन (आलु, फापर, गहुँ, तोरा, स्याउ, यासागुम्वा, जिम्बुआदि) र व्यापारमा जोड दिने गरिएको छ, प्राकृतिक एवम् ऐतिहासिक मनोरम दृश्यावलोकन गर्ने गराउने र होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।

पहुँच : ल्हो घेकर सामुदायिक होमस्टे माथिल्लो मुस्ताङ क्षेत्रको करिब ३,८०० मीटरको उचाईमा पर्दछ । पोखराबाट सिधै हवाई यात्रा वा गाडीबाट जोमसोम र जोमसोमबाट करिब ८ घण्टा (कच्ची बाटो) माथिल्लो मुस्ताङ तर्फको सवारी यात्रा पछि चराङ र त्यहाँबाट पश्चिम तर्फ करिब २ कि.मी. पैदल हिंडेर पुग्न सकिन्छ ।

विविध : अन्य करिब ३० मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य संस्था रहेको छ, घर आंगन तथा चोकहरूमा फोहोर संकलनका लागि डस्टबिनको व्यवस्था छ, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियम अवलम्बन गरिएको छ । नयाँ पैदल मार्गको व्यवस्था गरि पर्यटकहरूलाई अरु सहज यात्रा अनुभव दिन सकिने संभावना भएकाले ट्रेकिङ रुटको व्यवस्था गर्न यस सामुदायिक होमस्टेले नयाँ परियोजनाको रूपमा माग गर्दछ ।

५.२ सामुदायिक होमस्टे. चुङजुङ लोमान्थाङ ४

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	नोर्चुङ गुरुङ, अध्यक्ष, ९८६७६९१५१०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	६ घर, कोठा संख्या १२ तथा बेड संख्या : २४
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय मार्फत रु १० लाख तथा गाउँपालिका र स्थानीय लगानी गरि रु ५ लाख ७० हजार गरि कुल १५ लाख ७० हजारमा सामुदायिक स्नान गृह निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। समुदायबाट विगत वर्षहरूदेखि नै सामुदायिक भवन तथा प्रत्येक होमस्टेमा शौचालयको व्यवस्था गरिएको छ। कार्यक्रमबाट तत्काल करिब ९४० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक करिब २७० श्रम दिन थप रोजगारी सिर्जना हुन सक्नेछ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	साहसिक पदयात्रा, ऐतिहासिक लोमान्थाङ दरवार, छोसेर गुफा, निफु गुम्वा, गर्फु गुम्वा (अलिक टाढा रहेका) अवलोकन, ल्होसार तथा स्थानीय भाषामा गित, तिजी पर्व, यार्तुङ, स्थानीय नाँच लोकल गहुँ तथा उवाको सातु, फापरको ढिँडो, नुन चिया प्रमुख विशेषता हुन। मनसाइल हिमाल, उपल्लो मुस्ताङको समग्र भूगोल, याकका स्थानीय गोठहरूले पर्यटकहरूलाई थप रोमाञ्चक अनुभव दिन्छ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	याकको मासु, सुकुटी, याकको चिज, छुर्पीको केक, यासाँगुम्वा, जडिवुटी उत्पादन हुन्छ र स्थानीय उपभोगबाट बचेका उत्पादनहरू बजारमा विक्री वितरण गर्ने गरिएको छ।
आगन्तुक पुस्तिका	:	आन्तरिक र बाह्य पर्यटकका लागि सामुहिक एवम् प्रत्येक घरमा १।१ वटा आगन्तुक पुस्तिका राखिएको छ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	यात्राको लागि स्थानीय गाइडको व्यवस्था छ, ३७ मोवाइल सेवा, तातो पानीको व्यवस्था रहेको छ। पाहुनाको लागि सुविधाको मेनु तयार गर्ने कार्य बाँकी छ। यदपी स्थानीय मुस्ताङी सादा खानाको रु ३५०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था हुन्छ र वासखर्च हालसम्म लिने गरिएको छैन। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरी प्रचार प्रसार गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	चुङजुङ सामुदायिक होमस्टे माथिल्लो मुस्ताङको गुरुङ संस्कृति संरक्षण, सम्बर्धन र पर्यटन विकासको लागि स्थापना भएको हो। नेपालकै उत्तरी सिमानाको अन्तिम गाउँ र उच्च स्थानमा गरिने भ्रमण तथा अवलोकन, चौरी गोठको प्रत्यक्ष अवलोकन, स्थानीय उत्पादन (चिज, यासाँगुम्वा, जिम्बु आदि) र व्यापारमा जोड दिने गरिएको हुँदा होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि, वन, वातावरण तथा संस्कृति संरक्षणमा उल्लेखनीय टेवा पुगेको छ।
पहुँच	:	पोखराबाट सिधा हवाइ यात्रा वा गाडीबाट जोमसोम र जोमसोमबाट करिब ९ घण्टाको गाडीको यात्रा पछि माथिल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङ पुगि उक्त ठाउँबाट उत्तर पश्चिम पर्ने ठिँगर, किमालिङ हुँदै करिब २ घण्टाको हिँडाइमा नेपालको उत्तरी सिमाना नजिक करिब ४,२०० मिटरको उचाईमा यहाँ पुग्न सकिन्छ।
विविध	:	स्वास्थ्य चौकी नजिकै रहेको, टोल टोलमा फोहोर व्यवस्थापनको लागि खाडलको व्यवस्था गरिएको साथै अन्य निकायसँगको समन्वय र आपसी सहयोगलाई बढावा दिदै आएको यस होमस्टेमा संचालक सदस्यहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाको लागि नियमहरू तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। पाहुनाको लागि स्वागतको व्यवस्था गरिएको छ। नयाँ प्रविधिबाट याक चिज उत्पादन गर्न, याक सवारी तथा घोडा सवारीको व्यवस्थापन गर्न सकिने संभवना रहेको छ।

५.३ थकाली सामुदायिक होमस्टे, घरपभोड, गा.पा. वडा नं ५, ठिनी

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	जुमा थकाली, सचिव, ९८४६३९६७९१
Website	:	www.thini.org, www.facebook/thakalihomestay
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १२, कोठा २४ र वेड ४८
संचालक समिति	:	महिला ६ जना, पुरुष १ जना गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	प्रत्येक घरमा शौचालय, स्नान घर छ। घना वस्तिको विचमा ढुंगाले छापेको बाटो, थकाली सँग्रहालय समेत रहेको र आर्थिक वर्ष २०७५/००७६ मा डिभिजन वन कार्यालयबाट प्राप्त रु १५ लाख, स्थानीय तह समेत समुदायको लगानी रु. ४ लाख गरि करिब १९ लाखबाट होमस्टे गाउँ ठिनी प्रवेशद्वार निर्माण, संस्कृति भल्काउने थकाली ड्रेस, वाजा गाजा समेत खरिद गरिएको छ। कार्यक्रमबाट तत्काल करिब ७८० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक करिब ७२० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुन सक्नेछ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	कुछप तेरेङ्गा गुम्वा, थकाली म्युजियम, हिउँ चितुवा गुफा र घरपभोड किल्ला, निलागिरी हिमाल, धौलागिरी हिमाल, धुम्वा ताल, जोमसोम बजार, छ्यूमा ताल र रानी वन चाडपर्वमा ल्होसार, फागु पुर्णिमा, भाद्र मेला, घेक्याप, स्थानीय खानामा ढिँडो, कन्ध्यम, फूलकचा, यहाँका प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणहरू छन्। स्याउ तथा खुर्पानीको रक्सी, नुनचिया, फापरको परिकार, तारा खेल तथा थकाली संस्कृति थप विशेषताहरू हुन। यहाँ स्याउको सुकुटी तथा रक्सी, स्याउको मारा, हिमाली सिमी, उवा, आलु र फापरको परिकार उत्पादन र विक्री वितरण समेत गरिन्छ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको अभिलेख एवम् तथ्याङ्क व्यवस्थापन गरिएको छ। पाहुना आगमनको पूर्व सूचना भएसम्म पालो पालो गरि पर्यटकलाई वस्ने व्यवस्था मिलाउने गरिएकोछ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक दिने प्याकेज अन्तर्गत खाना, मासु, एक कप चिया वा स्थानीय रक्सी, वास खर्च र बिहानको खाजा गरि स्वदेशीको लागि एकमुष्ट रु ७५० तथा विदेशीको लागि रु ११०० मूल्य निर्धारण गरिएको छ। पाहुनालाई होमस्टेको पहिचान सहितको खादा लगाई स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम समेत गरिन्छ। होमस्टे सम्बन्धि भिजिटिङ्ग कार्ड, क्यालेन्डर, ब्रोसर आदि तयार पारी वितरण गरिएको। तातो चिसो पानीको व्यवस्था सहित शौचालय र स्नान गृह, स्थानीय नाँच गान, Wifi तथा स्थानीय गाइड र घोडा चढ्नेको लागि आवश्यक व्यवस्था समेत रहेको छ।
-----------------------------------	---	--

- होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध :** थकाली सामुदायिक होमस्टे आँफैमा थकाली संस्कृति संरक्षण र प्रचारप्रसार गर्दै प्राकृतिक सम्पदाहरुको अवलोकन गराई पर्यटन विकास मार्फत स्थानीय रोजगारी र आयआर्जनमा वृद्धि गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको हुँदा यसले प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र प्रवर्धनमा थप टेवा पुग्नेछ ।
- पहुँच :** पोखराबाट हवाई यात्राबाट सिधै वा गाडीबाट जोमसोम र जोमसोम बजारबाट पूर्वपट्टि काली गण्डकी पारी रहेको ठिनी गाउँमा करिब ३० मिनेटको हिंडाइबाट पुग्न सकिन्छ भने उक्त ठाउँ पुग्न मोटरबाटो पनि रहेको छ । यस क्षेत्रको उचाई करिब २,८०० मी रहेको छ ।
- विविध :** जिल्ला सदरमुकाम स्थित अस्पताल करिब ३० मिनेटको दुरीमा रहेकोले स्वास्थ्य तथा आवश्यकता अनुसार सुरक्षाको व्यवस्था हुने यस होमस्टेले अन्य निकायसँगको समन्वय, संरक्षण, स्थानीय उत्पादनलाई जोड दिएको, होमस्टेमा संचालक सदस्यहरुले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct र पाहुनाको लागि विशेष विदाको व्यवस्था गरिएको छ । कृषिजन्य उत्पादनको सुकुटी, जुस, ब्रान्डी, चौरी तथा भेडाको उनको गलैँचा, धागो, कार्पेट उत्पादन तथा ट्रेकिङ रुट (ठिनी देखि छ्यूमा ताल) खोल्न सकिने कार्यक्रमलाई योजनाको रुपमा राखिएको छ ।

**भ्रमण गरौं प्राकृतिक सम्पदा हेर्नलाई
स्थानीय भाषा, संस्कृति र मौलिकता बुझ्नलाई ।**

६. म्याग्दी

म्याग्दी जिल्लाको कालीगण्डकी जलाधार तथा अन्नपूर्ण क्षेत्र प्रदेशकै पर्यटन विकासमा महत्वपूर्ण स्थान लिन सफल क्षेत्र हो । तर जिल्लाकै म्याग्दी जलाधार र बीचको खण्डमा पर्यटन गतिविधि अपेक्षित रूपमा विकास हुन नसकेको अवस्था छ । यस अवस्थालाई मध्यनजर गरी गण्डकी प्रदेश उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा डिभिजन वन कार्यालय मार्फत पर्यटन केन्द्रित स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा होमस्टे कार्यक्रम संचालन भयो । कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात् जिल्लामा जम्मा ११ गोटा सामुदायिक होमस्टे आधिकारीक रूपमा दर्ता भए । दर्तावाल सामुदायिक होमस्टेमध्ये यस वर्षमा १० वटाले डिभिजन वन कार्यालय मार्फत जम्मा रु ९६,६१,६९३। अनुदान प्राप्त गरी पर्यटन पूर्वाधारका विभिन्न संरचनाहरु निर्माण गर्न सफल भएका छन् (अनुसूची १.६) । कार्यक्रमबाट सामुदायिक होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण, प्रचार प्रसार, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका विषयको पहिचान तथा सुदृढिकरण, जैविक विविधता संरक्षण र सामुदायिक सहभागितामा उत्साह थपिएको छ । स्थानीय जीविकोपार्जन तथा समृद्धि उन्मुख आन्तरिक र बाह्य पर्यटनमा टेवा पुऩुका साथै स्थानीय स्तरमा उल्लेखनीय मात्रामा आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना हुने विश्वास गरिको छ ।

६.१ हजुरको सामुदायिक होमस्टे घवलागिरी ७, ताकम

जिपिएस लोकेसन	:	२८२७२१.६२ N, ८३२२१५.५३ E
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	कृष्ण बहादुर भण्डारी, अध्यक्ष, ९८६४३७२८४०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १५ र बेड ३०
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालयको सत्तरी प्रतिशत तथा समुदायको तीस प्रतिशत गरी जम्मा

प्रमुख विशेषता	: रु १०,७०,००० को लागतमा ३ वटा सामुदायिक वाथरुम सहितको शौचालय र २ वटा पाहुना प्रतिक्षालयको निर्माण सम्पन्न भएको । कार्यक्रम पश्चात् वर्षभरीमा प्रति घरधुरी न्यूनतम १ जनाका दरले पूर्णकालीन रोजगारी सिर्जना हुने । यस वर्षको लागि स्थानीय ताकम गाउँपालिकाबाट रकम विनियोजन हुन नसकेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	: ऐतिहासिक ताकमकोट, देउता भीर गुफातथा चमेरे गुफा नजिकै रहेको छ । प्रख्यात राधाकृष्ण नृत्य र मगर तथा गुरुङ सांस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गर्न पाइने । शुद्ध अर्गानिक खानपान र तातोचिसो पानी सहितको स्थान, धवलागिरी हिमालको नजिकैबाट अवलोकन गर्न पाइन्छ । मुलुककै एकमात्र शिकार आरक्ष (ढोरपाटन शिकार आरक्ष) जाने मुलबाटो र राउण्ड धवलागिरी पदमार्गको प्रवेशविन्दु नजिकै पर्ने भएको हुँदा पर्यटन विकासको सम्भावना बोकेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	: खासगरी आलु, गहुँ, मकै तथा कोदो जस्ता उत्पादन भएता पनि स्थानीय रूपमै खपत हुने गरेको छ । स्थानीय उत्पादनलाई पर्यटनसँग जोडी बजारीकरण गर्न भने सामुदायिक होमस्टे कार्यक्रमले अवसरको सिर्जना गरेको अवस्था छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	: यस समुदायसँग निजी सवारी साधन तथा पैदल यात्रमा सहयोगको लागि घोंडाको व्यवस्था छैन । खासगरी सार्वजनिक यातायात पनि त्यति भरपर्दो नभएको हुँदा पाहुना स्वयंले सवारी साधनको व्यवस्था गरेमा सहज हुने देखिन्छ । यसै वर्षदेखि संचालनमा आएको हुँदा पर्यटकहरूलाई उपलब्ध गराउन सकिने प्याकेजको समेत तयार गरी प्रचार प्रसार गर्ने कार्य पहिचान मात्र भएको छ । कार्यान्वयनमा ल्याउन बाँकी छ ।
पहुँच	: यस समुदायमा सामुहिक रूपमा वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्य सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम मार्फत दुई दशक अगाडि देखिनै सुरु भएको । सामुदायिक वनमा सकृय हुँदै गर्दा सहकार्य र साभेदारीमा अन्य ग्रामीण विकासको लागि समेत योजना छनौट र माग गर्नसक्ने क्षमता बढ्दै गएको । सामुदायिक होमस्टे संचालनको लागि समेत यस किसिमको अनुभवले थप हौसला प्रदान गरेको देखिएको ।
अन्य	: पोखरा, वाग्लुङ हुँदै बेनी बजार र त्यहाँबाट दरवाङहुँदै ३२ कि.मी. उत्तर पश्चिममा कच्ची मोटरबाटोको यात्रा पछि ताकम पुग्न सकिने ।
	: धवलागिरी हिमालको करिब फेदीमा अवस्थित यो स्थान प्रख्यात पर्यटकीय मार्गमा पर्ने, आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको लागि होटल तथा रेस्टुरेण्टहरू व्यवस्थित नभएको स्थितिमा यो सामुदायिक होमस्टेले पदयात्रीको लागि सुरक्षित घरवास उपलब्ध गराउन सक्ने थप कार्यक्रम सहित सुदृढ गर्न आवश्यक छ ।

६.२ गाईखर्क सामुदायिक होमस्टे, मालिका ५, देवीस्थान

जिपिएस लोकेसन	:	२८२६५७.५१N, ८३२०४४.४७E
स्थापना वर्ष	:	वि.सं.२०७६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	बुद्धि प्रसाद फगामी मगर,अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८६९१४९८५०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १३ र बेड २२
संचालक समिति	:	महिला १ जना, पुरुष ४ जना गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालयको सत्तरी प्रतिशत तथा गाउँपालिका र समुदायको तीस प्रतिशत साभेदारीमा रु. १४,३०,०००। को लागतमा सिन्डी सहितको ५०० मी. लामो पदमार्ग, खानेपानीको ट्याङ्की मर्मत, डष्टविन खरिद तथा वितरण, खानेपानीको पाइप खरिद र इन्टरनेट जडानगर्ने कार्य सम्पन्न भएको। यस कार्यबाट १० घर १० जना सदस्यले नियमित रोजगारी प्राप्त गरेका।
प्रमुख विशेषताहरू	:	देवीस्थान प्रकृति तथा मगर संस्कृतिको अवलोकन सहितको पदयात्राका लागि कहलिएको छ। उताभिर गुफा, गाईखर्क दह, विभिन्न देवीका थानहरू, चैत्र बैशाखमा लालिगुराँस अवलोकन, दुर्लभ रेडपाण्डा तथा कस्तुरी मृग पाइने मालिका वन क्षेत्र, धवलागिरी, मानापाथी जस्ता ६ वटा हिमश्रृखलाको अवलोकन, सिङ्गरो मारुनीनाँच, पुर्खौली नाँच, नौमति बाजा, शिरफूलो र यानीमाया गित, गाउँको अर्गानिक खानपिन, सुन्तलाखेती बगान अवलोकन गर्न सकिन्छ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय आलु र सुन्तला व्यवसायिक प्रयोजनको लागि समेत उत्पादन हुन्छ। गहुँ, मकै तथा कोदो जस्ता कृषि वाली उत्पादन भएता पनि स्थानीय रुपमै खपत हुने गरेको छ। स्थानीय पर्यटन गतिविधि सहित सामुदायिक होमस्टेको संचालनबाट उत्पादन परिमाण बढ्ने र उत्पादनको बजारीकरणमा उल्लेखनीय टेवा पुग्ने।
पर्यटन सुविधा र प्याकेजहरू	:	दरवाड बजार देखि उत्तर र पश्चिम तर्फ देवीस्थान लगायत समग्र पश्चिम म्यादी (म्यादी खोला जलाधार) क्षेत्रमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकका लागि हालसम्म प्याकेजमा व्यवसायिक सुविधाहरू उपलब्ध नभएकाले यहाँका सामुदायिक होमस्टेहरूमा अग्रिम सम्पर्क गरेमा स्थानीय गाइड सहितको पदयात्रा अनुभव दिन सकिन्छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	यस क्षेत्रको विशेषता भनेकै भूगोल, प्रकृति र स्थानीय जनजातिको संस्कृतितै हो। स्थानीय समुदायलाई परिचालन गरी स्वचालित संयन्त्रको रुपमा सामुदायिक वन उपभोक्त समूहले यहाँको वन, वातावरण, जैविक विविधता संरक्षणमा तल्लिन छन्। काँडे सामुदायिक वनकै नेतृत्वले होमस्टे संचालनको समेत नेतृत्व लिएर संरक्षणसँग अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध जोडिएको देखिन्छ।
पहुँच	:	बेनी बजार बाट दरवाड सम्म बसमा यात्रा र दरवाडबाट १:३० घण्टाको पैदल यात्रा पछि यस ठाउँमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	यसैवर्ष स्थापना गरी संचालनमा आएको हुँदा यस सामुदायिक होमस्टेको व्यवस्थित अभिलेख र व्यवस्थापन पद्धति सम्बन्धि विवरण उपलब्ध हुन बाँकीनै रहको छ।

६.३ भौँक्रीपानी सामुदायिक होमस्टे, मंगला ३, म्याग्दी

जि पि.एस लोकेसन	:	२८२१४७.६३ N, ८३२६५५.७१ E
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७६
सम्पर्क व्याक्ति, सम्पर्क नं.	:	कोमल थापा, अध्यक्ष, ९८०५१७७६५५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर २२, कोठा २२ र बेड ४४
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष २ गरी जम्मा ६ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु ९,२३,८०३। र वांकी स्थानीय समुदायको साभेदारीमा १० वटा टूला र साना १२ वटा होर्डिङ्गबोर्ड तयारी, सामुदायिक प्रतिक्षालय निर्माण, १ किमी गोरेको बाटो निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको । कार्यक्रम कार्यान्वयन हुँदा ४०० श्रमादिन र कार्यक्रम पश्चात् २२ घरधुरीका २२ सदस्यहरूले आंशिक रोजगारी प्राप्त गर्ने ।
प्रमुख विशेषता	:	माछापुच्छ्रे, धवलागिरी लगायतका हिमश्रृंखलाहरूको अवलोकन, भ्यूटावरबाट म्याग्दी, वागलुङ र पर्वतको दृश्यावलोकन गर्न सकिने, वागलुङ जिल्लास्थित पंचकोट हुँदै वागलुङ र म्याग्दीको सिमाक्षेत्र प्रख्यात मालिका धुरासँग जोडिएको छ । वन, वन्यजन्तु र हिमालको अवलोकन सहितको पदयात्राको लागि उत्कृष्ट छ । चिनाकोट जाने पदमार्ग, मगर संस्कृति प्रदर्शन, अर्गानिक खाना तथा आरामदायी बास उपलब्ध छ ।
पर्यटन सुविधा र प्याकेजहरू	:	हालसम्म प्याकेजमा व्यवसायिक सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सिकिएको छैन । अग्रिम सम्पर्क गरेमा स्थानीय गाइड सहितको पदयात्रा अनुभव दिने गरी व्यवस्था गर्न सकिन्छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	भौँक्रीपानी सामुदायिक होमस्टे र सामुदायिक वन व्यवस्थापन यहाँपनि जोडिएको छ । विगतका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका सचिवकै नेतृत्वमा होमस्टे संचालन भएको छ । वन मार्फत समुदायलाई परिचालन गरी प्राप्त अनुभवजन्य सिकाइले होमस्टे संचालनमा मद्दत पुगेको छ ।
पहुँच	:	बेनी बजार बाट पश्चिम तर्फ तातोपानी, थामडाँडा देखि बरडजा हुँदै भौँक्रीपानी पुग्न सकिन्छ । बेनी बजारबाट ४ कि.मी.कच्ची सडक हुँदै बाह्रैमहिना गाडीबाट पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	यसैवर्ष स्थापना गरी संचालनमा आएको हुँदा यस सामुदायिक होमस्टेको व्यवस्थित अभिलेख र व्यवस्थापन पद्धति सम्बन्धि विवरण उपलब्ध हुन बाँकी छ ।

६.४ टोडके पुर्णगाँउ सामुदायिक होमस्टे, मंगला, टोडके, म्याग्दी

जि पि.एस लोकेसन	:	२८२३५६.२२ N, ८३३०१०.६५ E
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	दुर्गा दत्त आचार्य, अध्यक्ष, ९८६५४८४८९०, ९८०५१७७६५५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा १३ र बेड २२
संचालक समिति	:	महिला ५ जना, पुरुष ६ जना गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु ९,९०,२००।, मंगला गाउँपालिकाको १,५०,०००। तथा समुदायको ३,००,०००। गरी रु १४,३०,२००। को लागतमा २५.६ मि × ४ मी. को सामुदायिक भवन निर्माण कार्य सम्पन्न । सामुदायिक भवनलाई समुदायको भेला, मिटिङ तथा समारोह र प्रकौजन्य घटना हुँदा सुरक्षित आश्रयस्थलको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने ।
प्रमुख विशेषता	:	वनैभरी रातै फूलने लालिगुराँसको वन छ । धवलागिरी, मानापाथी, गुर्जा, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे जस्ता हिमालको प्रत्यक्ष दृश्यावलोकन र सूर्योदय प्रत्यक्ष हेर्न सकिन्छ । म्याग्दी, पर्वत र वाग्लुङ जिल्लाको अधिकांश स्थानहरू देख्न सकिन्छ । स्वर्गद्वारीको शाखा आश्रमको रूपमा समेत रहेको हुँदा धार्मिक र प्रकृति पर्यटनको लागि प्रसिद्ध छ ।
स्थानीय उत्पादन	:	यहाँ स्थानीय फापर, आलु र मुला तथा सिजनमा टुसाको व्यवसायिक उत्पादन हुन्छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	दुध, दहि सहितको अर्गानिक खाना सादा रु २००।, मासु खाना रु ३००। तथा वेडको रु १००। मूल्य निर्धारण गरिएको छ । अग्रिम जानकारी प्राप्त गर्न सकेमा पाहुनाहरूका लागि खिर, सेलरोटी खानपानका साथमा भजन, चुड्का नाँचको प्रदर्शन समेत गर्न सकिन्छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक वन र होमस्टेबीच आपसी सहयोगी सम्बन्ध छ । होमस्टे संचालनको लागि वन पैदावारको आवश्यकता परेमा सामुदायिक वनबाट उपलब्ध हुने गरेको छ ।
पहुँच	:	बेनी बजार बाट उत्तर पश्चिम तर्फ जगन्नाथ हुँदै करिब ५ घण्टाको उकालो पदयात्रा वा कच्ची सडकहुँदै गाडीबाट यहाँ पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	यसैवर्ष स्थापना गरी संचालनमा आएको हुँदा यस सामुदायिक होमस्टेको व्यवस्थित अभिलेख र व्यवस्थापन पद्धति सम्बन्धि विवरण उपलब्ध हुन बाँकी छ ।

६.५ मिलन सामुदायिक होमस्टे, रघुगंगा ६, रायखोर

जिपिएस लोकेसन	:	२८२१४०.१३ N, ८३३२३१.०१ E
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	वेलमाया पुन, अध्यक्ष, सम्पर्क नं.: ९८४७६७४७२९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ६, कोठा १० र बेड २०
संचालक समिति	:	महिला ४ जना, पुरुष २ जना गरी ६ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु १०,००,०००। र रघुगंगा गाउँपालिका तथा तथा समुदायका तीस प्रतिशतको लागतमा सामुदायिक भवन, सुविधायुक्ता बाथरूम सहितको शौचालय, पानीधारा र पदमार्ग निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । यस कार्यबाट ६ जना सदस्यहरूले निरन्तर रूपमा रोजगारी प्राप्त गर्न सफल ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	साहसिक पदयात्रा तथा हनी हण्टिङ, धवलागिरी हिमाल, विशाल लालिगुराँस वन क्षेत्र तथा खहरे छहरा अवलोकन । भिरमह काड्ने मेला तथा भिर मौरीको मह उत्पादन, मगर नाँच, भ्याउरे खेली गित, लोक गित, लगातार १० दिनसम्म लाग्ने श्री पञ्चमी मेला, भुमेपूजा, बराह पूजा यहाँको थप आकर्षण हुन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सिजन अनुसारका जंगली साग सञ्जीहरू, टुसा, रातो च्याउ, लोकल अर्गानिक कोदो तथा फापरको परिकारहरू उपलब्ध छ । उत्पादनको व्यवसायिक वेचबिखन

- पर्यटन सुविधा र प्याकेजहरू : अति विकट स्थानमा रहेको हुँदा प्रारम्भिक विकासको अवस्थामा छ। पर्यटन प्याकेज तयार गरी विभिन्न पत्रपत्रिकामा प्रचार, प्रसार गर्ने कार्यको पहिचान गरिएको छ।
- पहुँच : बेनी बजार बाट पाखापानी, कोटगाउँ हुँदै हिउँदमा करिब ३ घण्टाको कच्ची सडक गाडीबाट पुग्न सकिन्छ। वर्षामा भने पाखापानीबाट थप ५ घण्टाको पैदलयात्रा गरी पुग्न सकिन्छ।

६.६ किं सामुदायिक होमस्टे. रघुगंगा ५. माइथान

- जिपिएस लोकेसन : २८२५१६.०९ N, ८३३०४४.९६ E
- स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७२ मा स्थापना, वि.सं. २०७५ मा आधिकारिक दर्ता
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : डेक प्रसाद गर्बुजा, अध्यक्ष, ९८४७७३१८४७
- घर, कोठा र बेड संख्या : घर ५, कोठा ६ वेड १२
- संचालक समिति : महिला १ जना, पुरुष ४ जना गरी जम्मा ५ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु. १०,००,०००।, रघुगंगा गाउँपालिकाको रु. १,००,०००। र समुदायको रु. २,५०,०००। गरी कुल रु. १३,५०,०००/- मा सामुदायिक भवन, सुविधायुक्त बाथरूम सहितको शौचालय, किचन घर र पानीधारा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। होमस्टे संचालन पश्चात् कम्तीमा ५ घर परिवारका ५ सदस्यहरूमा रोजगारीको अवस्था सृजना भएको छ।
- प्रमुख विशेषता : धवलागिरी, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृंखलाको दृश्यावलोकन, प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण टोड्केको अवलोकन गर्न जाने वैकल्पिक पदमार्गमा पर्ने, धवलागिरी सेन्चुरी पदमार्गको प्रवेश बिन्दु, दगनाम तातोपानी कुण्ड, भिर मौरी हण्टिङ, साहसिक तथा प्रकृति पर्यटनको लागि उत्कृष्ट गन्तव्य। भुमपूजा, बराह पूजा, प्रख्यात, सोरठी नाँच, यानीमाया नाँच, दोहरी गित जस्ता सांस्कृतिक कार्यक्रम।
- स्थानीय उत्पादन : लोकल हाडे ओखर प्रचुर मात्रामा पाईने, स्थानीय आलु र मुलाको व्यवसायिक उत्पादन, मुलाको सिन्की/गुद्रुक, भिर मौरीको मह उपलब्ध हुने।
- पाहुना आगमनको अवस्था : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूले सुरक्षित स्वस्थ खाना तथा वासको सुविधा पाइरहेका छन्। प्रत्येक घरमा आउने पाहुनाहरूको अभिलेख राख्ने गरिएको छ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू : धवलागिरी हिमाल तर्फ जाने विदेशी पदयात्रीहरूले ट्राभल एजेन्सीहरूमार्फत अग्रिम जानकारी दिएर आउने र होमस्टेबाट लोकल अर्गानिक उत्पादन (जौ, गौ, वा, कोदो, मकै, फापर) का परिकार सहित वास उपलब्ध गराउने गरिएको छ। होमस्टेबाट उपलब्ध सेवा र प्याकेजका वारेमा प्रचार प्रसारको आवश्यकता पहिचान गरिएको छ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : होमस्टेको प्रवर्धनका लागि गरिएको सरसफाई अभियानले समुदायका अन्य भागहरूमा सरसफाई तथा वातावरण संरक्षणका लागि सकारात्मक प्रभाव पारेको

पहुँच

: छ । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूबाट यहाँका युवा युवतीहरूले नयाँ विषयहरू सिकेर समेत संरक्षण तथा परिवर्तनको लागि भूमिका खेलेको पाएको ।
: बेनी बजार देखि १५ कि.मी. कच्ची सडक हुँदै मोटर यात्रा पछि पुन सकिन्छ । काली गण्डकीको किनारमा अवस्थित गलेश्वर र वेनी गरी दुवै तर्फबाट पैदल मार्ग हुँदै करिब २ घण्टामा पुन सकिन्छ ।

६.७ एकता सामुदायिक होमस्टे, रघुगंगा ३, मौवाफाँट

जिपिएस लोकेसन : २८२४०६.५३ N, ८३३३०२.८९ E
स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७६
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : मुकुन्द प्रसाद शर्मा, अध्यक्ष, ९८५७६२७५२७
घर, कोठा र बेड संख्या : घर ५, कोठा ८ र बेड १६
संचालक समिति : महिला १ जना, पुरुष ४ जना गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु १०,००,०००।, रघुगंगा गाउँपालिकाको रु १,००,०००। र समुदायको रु. ४,००,०००। गरी कुल रु १५,००,०००। मा शौचालय जडित २८x१५ फिट र अर्को २४x१२ फिटका सामुदायिक भवन २ गोटा र खरको वस्ने कटेज निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । होमस्टे संचालन पश्चात् कम्तिमा ५ घर परिवारका ५ सदस्यहरूमा रोजगारीको अवस्था सृजना भएको छ ।
प्रमुख विशेषता : हालै स्थापित गाउँपालिकाको केन्द्र भएको र व्यवसायिक होटल तथा रेष्टुरेण्टहरू कम मात्रामा भएको हुँदा गाउँपालिकामा आउने सेवाग्राही तथा आन्तरिक पर्यटकको लागि होमस्टेबाट सुरक्षित वास र स्वच्छ खानाको सेवा तथा सुविधा छ । नजिकबाट धवलागिरी हिमालको प्रत्यक्ष दर्शन गर्न सकिने, वेसक्याम्प जाने पदमार्गमा अवस्थित, तातोपानी कुण्डमा जाने बाटो परेको साथै रिखार धार्मिक स्थल र भगवतिको कोट पुजामा मेला हुने भएकाले होमस्टेको संचालनबाट पकृति पर्यटन, धार्मिक पर्यटन विकास तथा सुदृढिकरण भएको छ ।
स्थानीय उत्पादन : म्याग्दी जिल्लाको यस क्षेत्रमा उच्च गुणस्तरको सवैले मन पराउने गौरी जातको धान खेती, तरकारी खेती गरिन्छ र व्यवसायिक रुपमा विक्री पनि हुने गरेको । होमस्टेको

- संचालनबाट यस किसिमका उत्पादनमा वढावा मिलेको तथा किसानलाई अतिरिक्त आम्दानीको बाटो खुल्ले ।
- पाहुना आगमनको अवस्था :** एकता होमस्टेमा खास गरी आन्तरिक पर्यटक र कहिले काही वैदेशिक पर्यटक पाहुना आउने गरको । यसै वर्षदेखि मात्र प्रारम्भ भएको हुँदा व्यवस्थित अभिलेख प्रणाली स्थापना गर्नुपर्ने महशुस गरिएको छ । व्यवस्थापन योजना तयार गरिएको छ । कार्यान्वयन हुँदै जाने विश्वास गरिएको छ ।
- उपलब्ध सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु :** सादा खानाको रु २००, खसीको मासु खाना रु ४००, तथा लोकल कुखुराको मासु खानाको रु ५०० मूल्य तोकिएको छ । यसै वर्षदेखि मात्र प्रारम्भ भएको हुँदा व्यवस्थित व्यवस्थित त्याकेज निर्माण हुन नसकेको तर व्यवस्थापन योजना तयार भैसकेको हुँदा कार्यान्वयन हुँदै जाने विश्वास गरिएको छ ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :** मौवाफाँटका समुदायले वन तथा वातावरण संरक्षणमा अग्रणी भूमिका खेली रहेका छन् । सामुदायिक वनको अनुभवले होमस्टेको प्रवर्धनका लागि गरिएको सरसफाई तथा संरक्षण अभियानलाई समुदायका अन्य भागहरूमा समेत फैलाउन सहयोग गरेको छ । वन वातावरण संरक्षण र सामुदायिक होमस्टे मार्फत पर्यापर्यटन परस्पर लाभमा आश्रित क्षेत्रको रूपमा अगाडि वढ्न सक्ने ।
- पहुँच :** बेनी बजार बाट ९ कि.मी. गलेश्वर हुँदै, बाह्रै महिना गाडीको यात्राबाट पुन सकिन्छ । यहाँको भगवति मन्दिर मुक्तिनाथ जाने ऐतिहासिक मार्गमा पर्ने भएता पनि पछि काली गण्डकीको किनारै किनार सडक निर्माण गर्दा मूल पैदल मार्गबाट अलगिएको अवस्थामा छ । होमस्टेको व्यवस्थापन पश्चात् पदयात्रुलाई मन्दिर दर्शन सहज हुने ।
- अन्य :** यो सामुदायिक होमस्टेका पाँचजना संचालक मध्ये तीन जना विदेशमा काम गरेर फर्किएका युवा हुनुहुन्छ । कार्यक्रमबाट स्थानीय उत्पादनलाई व्यवसायिकरण गर्न सहयोग पुगुका साथै सानै संख्यामा भएता पनि युवालाई स्वदेशमै केही गरौं भन्ने उत्साह र तावातरण दुवै सिर्जना गरेको छ ।

GANDAKI PROVINCE
Nature | Culture | Adventure

६.८ रानीपौवा सामुदायिक होमस्टे, रघुगंगा ३, पिप्ले, रानीपौवा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नम्बर	:	प्रेम बहादुर कार्की, अध्यक्ष, ९८५७६४०६९९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ५ जना गरी ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु. १०,००,०००।, रघुगंगा गाउँपालिकाको रु. १,००,०००। र समुदायको रु. ३,३३,०२२। गरी कुल रु. १४,३३,०२२/- मा ६०/७० जना क्षमताको शौचालय जडित सामुदायिक भवन, १०० मी. पदमार्ग, पानीको धारा २ गोटा र वाईफाई जोन निर्माण कार्य सम्पन्न। कम्तिमा ७ घर परिवारका ७ सदस्यहरुलाई रोजगारी सिर्जना भएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	अर्गानिक लोकल खाना (दाल, भात तरकारी) का साथै कोदोको ढिँडो, जौ को सातु, लोकल कुखुरा, खसीको मासु, लोकल भैंसीको दुध सहितका खानाबाट पाहुनाको स्वागत गरिने। रुइसे देखि भेंडी ओडार हुँदै धवलागिरी आइसफल जाने पदमार्गको प्रवेशद्वार, सामुदायिक वनमा वन्यजन्तु संरक्षण सहितको पर्यापर्यटन, क्षेत्री समाजको पहिरन अवलोकन। सन १७८० तीर गिर्वाणयुध्द विक्रम शाहकी रानीबाट निर्माण भएको ऐतिहासिक रानीपौवा तथा मठमन्दीरहरु, रानीपौवा सामुदायिक वनको मनोरम दृश्यावलोकन, संरक्षणको पर्खाइमा रहेका गुफाहरु प्रमुख प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक विशेषताको रूपमा रहेका। धार्मिक, साहसिक तथा प्रकृति पर्यटनका लागि विशेष आकर्षक रहेको।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	होमस्टेको संचालनबाट यहाँका लोकल कुखुरा, भैंसी, स्थानीय खसी वोका बजारीकरण तथा व्यवसायिक पालनमा थप टेवा पुगेको। होमस्टेसँग जोडिएर लोकल कुखुरा, भैंसी र वाखा पालनबाट थप आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना बढ्दै। स्थानीय सुन्तला, केरा, अम्वा, धान, गहुँ, फापर, जौ जस्ता स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण भएको।
उपलब्ध सुविधा र पर्यटन प्याकेजहरू	:	होमस्टे व्यवस्थापन प्रारम्भिक चरणमा रहेको। हालसम्म काम चलाउ हिसावले पर्यटकहरुलाई सेवा तथा सुविधा प्रदान गरिएको। स्थानीय स्तरमा रहेका लोपोन्मुख वन पैदावरको संरक्षण स्थानीय र बैज्ञानिक नामले नामांकित गरी संरक्षण गर्ने र पर्यटकलाई जानकारी गराउने लगायतका पर्यटन प्याकेज सहितको योजनावद्ध व्यवस्थापन तथा विस्तार योजनामा रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र संरक्षणको सम्बन्ध	:	बेनी देखी गलेश्वरधाम हुँदै गायत्री मन्दिर अवलोकन सँगै होमस्टेमा बास बसी साहसिक पदयात्रा गर्न सकिने, रुइसे, धौलागिरी आइसफल सम्मको पर्यटन मार्ग विस्तारको क्रममा रहेको, प्रचार प्रसार समन्वयमा गरी थप कार्यक्रम साथ सम्पन्न गर्नुपर्ने।
पहुँच	:	बेनी बजार बाट मात्र ८ कि.मी. दुरीको वस यात्रा पश्चात् सजिलै पुग्न सकिने।

६.८ नारच्याङ बेसीगाउँ सामुदायिक होमस्टे, अन्नपूर्ण ४, नारचाङ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
जिपिएस लोकेसन	:	२८३१४६.४३ N, ८३३९४८.८९ E
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं	:	नरीमाया गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४७६४५५५६
घर, कोठा तथा बेड संख्या	:	घर २२, कोठा १५, बेड ३०
संचालक समिति	:	महिला ५ जना, पुरुष १ जना गरी ६ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	वन कार्यालयबाट कुल लागतको सत्तरी प्रतिशतले हुने रु १०,००,०००। र समुदायको ३,००,०००। गरी कुल रु १३,००,०००। को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न। होमस्टे संचालनको माध्यमबाट २२ घरधुरीका कम्तिमा २२ सदस्यहरुले रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।
प्रमुख विशेषताहरू	:	भ्यू टावर, तातोपानी कुण्ड स्नान, हाइड्रोपावरको सुरुङ्गहरु हेर्न सकिने, विश्वकै गहिरो गल्छी (अन्धा गल्छी) को पूर्वी भाग नारच्यांगमानै पर्ने र यहाँबाट मात्र १५ मिनेटमानै पुग्न सकिने। कृष्ण, भुमे तथा शिव मन्दिर, मादले मारुनी नाँच, पुर्खौली नाँच लगायतका मगर संस्कृति भल्काउने म्यूजियम, Hydro villjge र Honey Hunting क्षेत्रको रुपमा परिचित भएकाले साहसिक, धार्मिक, सांस्कृतिक र प्रकृति पर्यटनको भिन्न अनुभव दिन सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	होमस्टेको संचालनबाट यहाँका लोकल कुखुरा, स्थानीय खसी वोकाको बजारीकरण तथा व्यवसायिक पालनमा थप टेवा पुगेको। यसबाट थप आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना बढ्दै।
उपलब्ध सुविधा र पर्यटन प्याकेजहरू :		होमस्टे व्यवस्थापन प्रारम्भिक चरणमा छ। एक वर्षसम्मको पुरानो छाड उपव्ध गराई पाहुनाहरुलाई स्वागत गर्न सकिने। अर्गानिक खानाबाट पर्यटकको सेवा गरिने। अग्रिम जानकारी पाएमा पाहुनाको माग अनुसारका स्थानीय सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रदर्शन गर्न सकिने।
पहुँच	:	बेनी बजारबाट दाना तातोपानी हुँदै नागदुङ्गाबाट मोटरबाटो २:३० घण्टामा पुगिने। बाह्रै महिना मोटर चल्ने कच्ची सडक।

६.१० मुना सामुदायिक होमस्टे, धौलागिरी ३, मुना

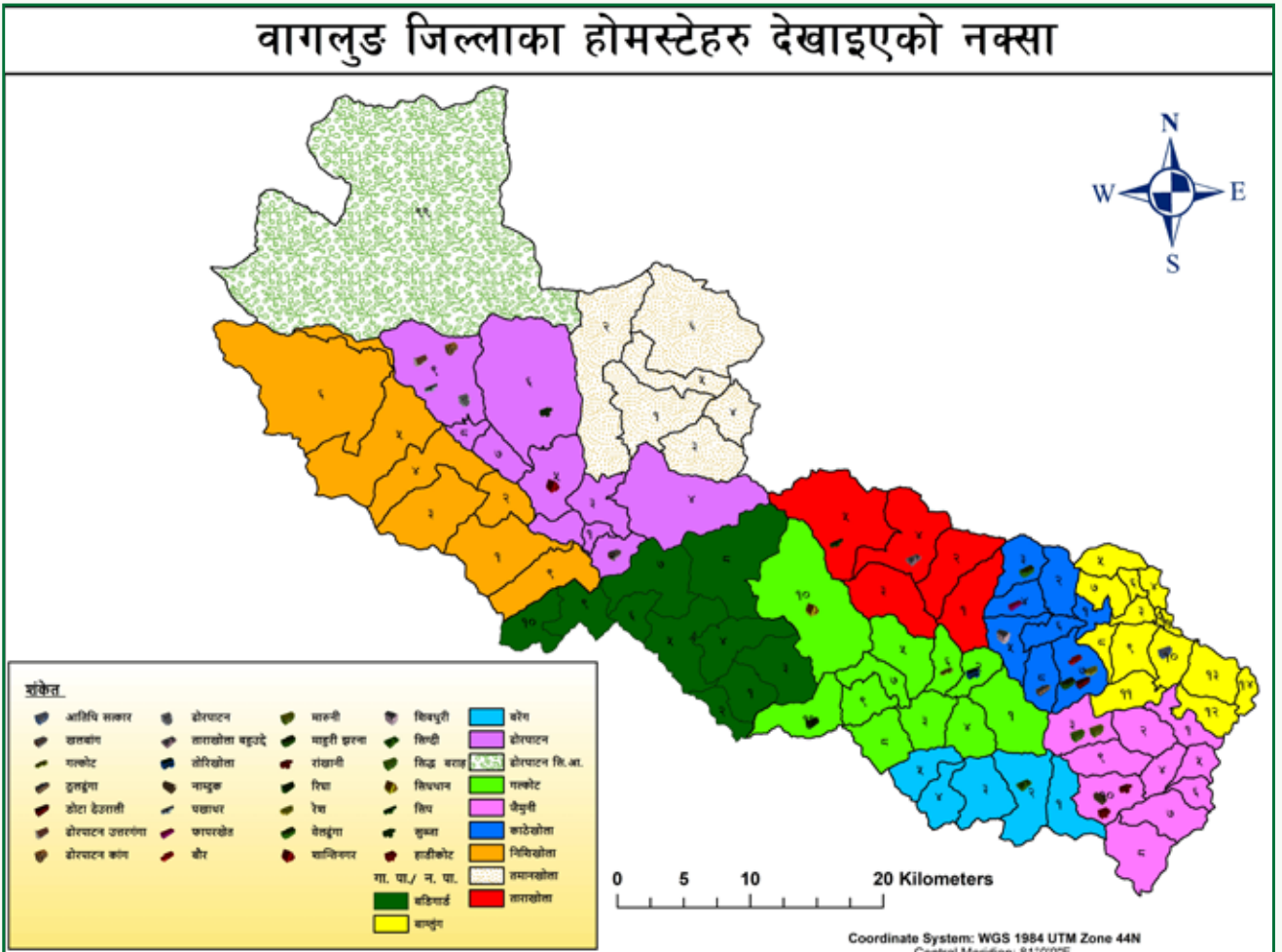
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७६
जिपिएस लोकेसन	:	२८२८५४.८७ N, ८३२०३६.५१ E
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नम्बर	:	गंगादेवी पुन (सम्पर्क नं. ९८६४३९३५०७)
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, वेड वेड २६
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष १ गरी जम्मा ६ जना
स्थानीय पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालयको रु १०,००,०००। र समूहको रु ३,००,०००। लगानीमा होमस्टे संचालक पाँचवटै घरमा सुविधायुक्त शौचालय र स्नानघर निर्माण सम्पन्न। होमस्टे संचालक ५ घरधुरीहरूका कम्तिमा ५ सदस्यहरूलाई पूर्णकालीन रोजगारी र उपभोग्य सामग्री उत्पादन गर्ने किसानहरूको लागि आंशिक रोजगारीको सिर्जना हुने।
प्रमुख विशेषताहरू	:	परम्परागत संस्कृति भल्काउने लोक नृत्य र स्थानीय नौमती बाजा सहितको लोक दोहोरी कार्यक्रम प्रस्तुती गरिने। स्थानीय खानाका परिकारहरू बाट पर्यटकहरूको स्वागत गरिने। यही स्थान भएर धवलागिरी वेसक्याम्प र ढोरपाटन शिकार आरक्षको पदयात्रा गर्न सकिने, पश्चिम म्याग्दीको आनन्ददायी बसाई सहितको साहसिक र पकृति पर्यटनको लागि महत्वपूर्ण। साथै नवस्थापित धवलागिरी गाउँपालिकाको प्रशासनिक केन्द्र भएकोले यहाँ आउने सेवाग्राहीका लागि सुविधाजनक वास र स्वच्छ खानाको व्यवसायिक सेवा, सुविधा र स्थानीय उत्पादनको लागि नयाँ बजार उपलब्ध हुने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	यहाँका किसानहरूलाई होमस्टेमा उपभोग हुने खाद्यान्न तथा तरकारीहरू उत्पादन गर्न उत्साह पुगेको, लोकल कुखुरा, खसी वोकाको व्यवसायिक पालन र स्थानीय खपतमा वढावा पुगेको। यसबाट थप आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना बढ्दै।
उपलब्ध सुविधा र पर्यटन प्याकेजहरू	:	होमस्टेको व्यवसायिक संचालन प्रारम्भिक चरणमा छ। गाउँपालिकामा आउने सेवाग्राही र पर्यटक दुवै वर्गका लागि उपयुक्त हुने प्याकेज तयार गरी व्यवसायिक सेवा सुविधा पुऱ्याउने कार्य एक चुनौति तथा अवशर दुवै हुने।
पहुँच	:	वेनी बजार, दरवाङ, ताकम हुँदै चार घण्टाको कच्ची सडकको यात्रा पछि मुना पुगिन्छ।
अन्य	:	पश्चिम म्याग्दी क्षेत्र पर्यटन विकास यस क्षेत्रको भविष्य, सम्भावना, अवशर तथा चुनौति सवै हो। यस्तै किसिमको भौगोलिक र प्राकृतिक मनोरम हिमाल, पहाड, वन सहितका वन्यजन्तु, स्थानीय संस्कृति भएको अन्नपूर्ण क्षेत्रमा प्रचुर मात्रामा पर्यटन विकास हुन सक्दा यस क्षेत्रमा हुन सकेको छैन। अन्नपूर्ण क्षेत्रमा पर्यटन विकासको विगतको अनुभवबाट पाठ सिकेर उस्तै पदचापबाट अगाडि वढनुपर्ने।

७. वाग्लुङ्ग

डिभिजन वन कार्यालय वाग्लुङ्गबाट आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा पुर्जिगत अनुदान प्राप्त गर्ने सामुदायिक होमस्टेहरूको जानकारी, दर्ता भएका सामुदायिक होमस्टेहरूको विशेषता सहितका गतिविधि र प्रगति विवरणको सार संक्षेप यहाँ प्रस्तुत छ। यस वर्ष डिभिजन वन कार्यालयबाट जम्मा २८ वटा सामुदायिक होमस्टेको पूर्वाधार विकासमा प्रत्येकको लागि रु १० लाख रकम विनियोजन भएकोमा जम्मा रु. २,६६,९३,७८०। खर्च भएको छ। स्थानीय निकायबाट रु. ३४,००,०००/- र उपभोक्ता समूहबाट ७२,८०,०००/- गरि जम्मा रु. ३,७३,७३,७८०/- खर्च भएको छ (अनुसूची १.७)। सामुदायिक होमस्टेहरूको विचमा सूचना, अनुभव, समस्या, तथा समाधानका उपायहरू आदनप्रदान गर्न, भएका पर्यटकीय गतिविधिहरूलाई आपसी जानकारी गराउन, सेवा सुविधा विस्तार गरी पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने प्रमुख सम्पदाहरूको संरक्षण तथा विकास गर्न साथै होमस्टेहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला होमस्टे प्रवर्धन तदर्थ समिति समेत गठन भएको छ। यसरी गठन भएको समितिले डिभिजन वन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहसँग समन्वय र सहकार्य गरी पर्यटन प्रवर्धन र विकासमा उल्लेखनिय योगदान पुऱ्याउने आशा राखिएको छ।

कार्यक्रमबाट प्राकृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण तथा विकास, स्थानीय सामाजिक सांस्कृतिक धरोहरहरूको जर्गेना, स्थानीय श्रोत साधनको प्रयोगले आयआर्जन तथा रोजगारी सृजना गराई ग्रामीण क्षेत्रबाट शहरी क्षेत्रतर्फ हुने वसाई सराई रोक्ने र रोजगारीको लागि विदेशिने यूवाहरूलाई स्थानीयस्तरमै श्रम तथा रोजगार सृजना गर्न उत्साह प्रदान गर्ने देखिएको छ। कार्यक्रमबाट स्थानीय रोजगारी र आयआर्जन मार्फत प्रदेश तथा राष्ट्रिय समृद्धिमा टेवा पुग्ने विश्वास गरिएको छ।

गण्डकी प्रदेश
आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१९
for nature, culture and adventure

७.१ रेश होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ७

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	चन्द्रवहादुर काउचा, अध्यक्ष, ९८५७६२१४८७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ८, बेड ३०, कोठा ८
संचालक समिति	:	८ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कुल १३ लाख ६० हजारको लागतमा सार्वजनिक वाथरुम शौचालय, कटेज निर्माण, ईन्टरनेट जडान कार्य सम्पन्न ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मन्दिर, गुम्वा, खेतको मिलेको फाँट, जनजाति तथा खस आर्य संस्कृति, मनोरम हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन तथा अन्य ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	यो होमस्टे भर्खर मात्र सुरुवात भएकोले पाहुना आगमनको सुरुवातको चरणमा रहेको छ । स्थानीय रूपमा उपलब्ध हुने खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय आकर्षणहरूको अभिवृद्धि गर्दै भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू, माहुरी पासो, ढुङ्गा साँघु, भरना, पिकनिक स्पट र ईन्टरनेटको सुविधा रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सहयोगी सम्बन्ध स्थापना भएको हुनाले होमस्टेले वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेतेबाट दोविल्ला रोड लेखानी मार्ग हुँदै करिब दुई घण्टाको जिप यात्राबाट होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	रेश होमस्टे लगायतका काठेखोला गाउँपालिका क्षेत्रका सामुदायिक होमस्टेहरू का विशेषता, पाइने स्थानीय उत्पादन, पर्यटक पाहुना आगमनको अवस्था, सामुदायिक होमस्टे र वन, वातावरण संरक्षणसँगको सम्बन्ध समान किसिमको रहेको ।

७.२ डोटा देउराली होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ७

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	मनमाया थापा, अध्यक्ष, ९८५७६२१४८८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ८, कोठा ८, बेड २८
संचालक समिति	:	८ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कुल १३ लाख ६० हजारको लागतमा भ्यूप्वाईन्ट तथा पिकनिक स्पट निर्माण, सार्वजनिक शौचालय निर्माण, ईन्टरनेट जडानका कार्यहरू भएका छन् ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	गाउँको विचमा रहेको मनोरम वस्ति, माहुरी पासो, ढुङ्गा साँघु, भरना, पिकनिकस्पट, मन्दिर, गुम्वा, खेतको मिलेको फाँट, जनजाति तथा खस आर्य संस्कृति ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका

पाहुना आगमनको अवस्था :	परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको । यो होमस्टे भर्खर मात्र सुरुवात भएकोले पाहुना आगमनको सुरुवातको चरणमा रहेको छ । स्थानीय रुपमा उपलब्ध हुने खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय आकर्षणहरूको अभिवृद्धि गर्दै भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू, माहुरी पासो, ढुङ्गा साँघु, भरना, पिकनिकस्पट र ईन्टरनेटको सुविधा रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	नजिकको साघुंखोला रातोपहरा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच :	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेतेबाट दोविल्ला रोड लेखानी मार्ग हुँदै करिब दुई घण्टाको जिप यात्राबाट होमस्टेमा पुन सकिन्छ ।

७.३ माहुरी भरना होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ७

स्थापना वर्ष :	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं. :	भक्तवहादुर कुंवर, अध्यक्ष, ९८०५२४८२०४
घर, कोठा र बेड संख्या :	घर १२, कोठा १२, बेड ३५
संचालक समिति :	१२ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार :	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कूल १३ लाख ६० हजारको लागतमा भ्यू टावर निर्माण, पदमार्ग निर्माण, होमस्टे तालिम सञ्चालनका कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू :	माहुरी भरनाको दृश्य, हिमश्रृंखलाको दृश्य, जनजाति तथा खस आर्य संस्कृति ।
स्थानीय उत्पादनहरू :	अर्गानिक खाना, कोदो तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था :	यो होमस्टे भर्खर मात्र सुरुवात भएकोले पाहुना आगमनको सुरुवातको चरणमा रहेको छ । स्थानीय रुपमा उपलब्ध हुने खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय आकर्षणहरूको अभिवृद्धि गर्दै भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू, भ्यू टावरबाट अवलोकन, आनन्दमयी पदयात्रा ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच :	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेतेबाट दोविल्ला रोड, लेखानी मार्ग हुँदै करिब एकघण्टा तिस मिनेटको जिप यात्राबाट होमस्टेमा पुग्न सकिने ।

७.४ तौरहोमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ७

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	होमवहादुर पुन, अध्यक्ष, ९८६९७३१५६५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कूल १३ लाख ६० हजारको लागतमा सामुदायिक भवन, पदमार्ग निर्माण, इन्टरनेट जडान कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	जनजाति संस्कृति, मनोरम हिमश्रृंखला, वन जंगल, चराचुरुङ्गी, चियाखेती, स्वच्छ वातावरण ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	यो होमस्टे भर्खर मात्र सुरुवात भएकोले पाहुना आगमनको सुरुवातको चरणमा रहेको छ । स्थानीय रुपमा उपलब्ध हुने खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय आकर्षणहरूको अभिवृद्धि गर्दै भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धी गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू,सामुदायिक भवन, पदमार्ग र इन्टरनेटको सुविधा भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेतेबाट दोविल्ला रोड लेखानी मार्ग हुँदै करिब साढे दुई घण्टाको जिप यात्राबाट होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.५ ठुलदुंगा सामुदायिक होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ८, लेखानी

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	वेलवहादुर क्षेत्री, अध्यक्ष, ९८५७६२५४००
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कूल १३ लाख ६० हजारको लागतमा भ्यूटावर र पदमार्ग निर्माण कार्य भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मन्दिर, गाउँको विचमा रहेको मनोरम वस्ति, गुम्वा, खेतको मिलेको फाँट, जनजाति तथा खस आर्य संस्कृति ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको । ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	स्थानीय रुपमा उपलब्ध हुने खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय आकर्षणहरूको अभिवृद्धि गर्दै भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धी गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू,भ्यूटावर, पदमार्ग र इन्टरनेटको सुविधा भएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेतेबाट दोविल्ला रोड लेखानी मार्ग हुँदै करिब साढे दुई घण्टाको जिप यात्राबाट कादेशमा अवस्थित होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.६ शिवधुरी सामुदायिक होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ५, विहुं

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	प्रेमवहादुर श्रीस, अध्यक्ष, ९८६०३१७५६७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ११, कोठा १२, बेड ३६
संचालक समिति	:	९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कूल १३ लाख ६० हजारको लागतमा पदमार्ग निर्माण कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	रामकोट धाम, काली गण्डकी र सानीभेरीको पानीढलो, शिवधुरी, घोडावाँधेको धुरी, जनजाति तथा खस आर्य संस्कृति, अर्गानिक खाना, विहुंकोट, वागलुङ बजार हुँदै ढोरपाटन शिकार आरक्ष जाने मध्य पहाडी लोकमार्गमा पर्ने उच्च स्थानमा रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनको लागि उत्साह थपिएको । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	संख्यागत रूपमा पाहुनाको विवरण राख्ने नगरिएको, होमस्टेमा उपलब्ध खानाका परिकारहरूको विविधकरण तथा स्थानीय संस्कृति तथा नाँचगानहरूको प्रवर्धन र प्रचार प्रसार गरी भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धी गर्ने लक्ष्य लिइएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय साँस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू, पदमार्ग र इन्टरनेटको सुविधा भएको । रामकोट धाम, शिवधुरी, घोडा वाँधेको धुरीको पदयात्रा र दृश्यावलोकनका प्याकेजहरू रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वागलुङ जिल्लाको सदरमुकाम वागलुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्ग हुँदै करिब एक घण्टाको जिप यात्राबाट विहुंमा अविस्थित यो होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.७ वेलढुंगा सामुदायिक होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ३, धम्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	टेकवहादुर पुन, अध्यक्ष, ९८४७६३०४५४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा १०, बेड ४०
संचालक समिति	:	९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कूल १३ लाख ६० हजारको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य भएको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	पाहुनाको संख्यागत रूपमा विवरण राख्ने नगरिएको, होमस्टेमा उपलब्ध खानाका परिकारहरूको विविधकरण तथा स्थानीय संस्कृति तथा नाँचगानहरूको प्रवर्धन र प्रचार प्रसार गरी भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू, पदमार्ग र इन्टरनेटको सुविधा भएको । वेलढुंगाबाट मनोरम हिमश्रृंखलाको अवलोकन पदमार्गका प्याकेज कार्यक्रम रहेका ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेतेबाट तप्राम हुँदै करीव २ घण्टामा वेलढुंगा सामुदायिक होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.८ फापरखेत भुलेनी होमस्टे, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ४, तगाम

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष यामवहादुर पुन फोन नं. ९८४७६५७२३३
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ११, कोठा २२, बेड ४४
संचालक समिति	:	११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख गरि कूल १३ लाख ६० हजारको लागतमा पदमार्ग निर्माण कार्य भएको ।

प्रमुख विशेषताहरू	:	गाउँको बीचमा रहेको मनोरम वस्ति, जनजाति संस्कृति, मनोरम सूर्योदय, भिरखानी छहरा, पौराणिक कुवा, मठ मन्दिर, प्रकृति, धार्मिक तथा साहसिक पर्यटनको अनौठो अनुभव लिन सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	पाहुनाको संख्यागत रूपमा विवरण राख्ने नगरिएको, होमस्टेमा उपलब्ध खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय संस्कृति तथा नाँचगानहरूको प्रवर्धन र प्रचार प्रसार गरी भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धी गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय सांस्कृतिक नाँचगानहरू, स्वस्थ अर्गानिक खानाका परिकारहरू, पदमार्ग र इन्टरनेटको सुविधा भएको । वेलढुंगाबाट मनोरम हिमश्रृंखलाको अवलोकन पदमार्गका प्याकेज कार्यक्रम रहेका ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजारबाट पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको अछेते हुँदै विहुंपोखरा देखि उत्तरतर्फ करिब दुई घण्टाको जिप यात्राबाट फापरखेत भुलेनी होमस्टेमा पुन सकिन्छ ।

७.८ ढोरपाटन उत्तरगंगा सामुदायिक होमस्टे, ढोरपाटन न.पा. तडा नं. ८

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	जितवहादुर घर्ती मगर, ९८५७६४४८३२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १४, बेड २२
संचालक समिति	:	७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा ३ कोठे तथा एउटा हल भएको भवन निर्माण, खानेपानी तथा शौचालन मर्मत, कार्य भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बर्षामा ढोरपाटनको हरियाली चौर तथा ढकमक्क फूलहरूले सजिएको क्षेत्र, हिउँदको समय नै हिँउ पर्यटकको प्रमुख आर्कषण हो । स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना सहित सुरक्षित बास, ढोर बराह मन्दिर र ढोरपाटनका अनेकौं

स्थानीय उत्पादनहरू	:	दृश्यावलोकन यहाँका प्रमुख विशेषता रहेको । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गीनिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटकहरूको दिनानुदिन संख्या बढ्दै गईरहेको । पाहुनाको संख्यागत रूपमा विवरण राख्ने नगरिएको, होमस्टेमा उपलब्ध खानाका परिकारहरूको विविधिकरण तथा स्थानीय संस्कृति तथा नाँचगानहरूको प्रवर्धन र प्रचार प्रसार गरी भोलीका दिनहरूमा पाहुनाहरूको संख्या अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा पोखरामा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरी आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	:	नजिकको ढोरपाटन शिकार आरक्षसँगको सहकार्य, उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	बागलुङ जिल्लाको सदरमुकाम बागलुङ बजार बाट पश्चिम भण्डै ९१ कि.मि. दुरी पार गरेपछि बुर्तिवाङ बजार अर्थात ढोरपाटन नगरपालिका कार्यालय रहेको ठाँउ आइपुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	पश्चिम बागलुङको मुख्य बजारको रूपमा रहेको बुर्तिवाङ तथा ढोरपाटन शिकार आरक्षको सिमाना समेत रहेको यो नगरपालिकामा ६ वटा होमस्टे रहेका छन् । बुर्तिवाङ बजारबाट उत्तर पश्चिम ढोरपाटन शिकार आरक्ष जाने बाटोको ढोरपाटन ढोर बराह मन्दिरको नजिकै ढोरपाटन उत्तरगंगा सामुदायिक होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वर्षाको समयमा सवारी साधन जान कठिन हुने गर्दछ । बुर्तिवाङ देखि करिब ८/९ घण्टाको पैदल यात्रा पछि यो होमस्टे समयमा पुगिन्छ । हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत सजिलै पुग्न सकिन्छ । गाडीमा रु ८०० जति भाँडा लाग्ने गर्छ ।

७.१० दोरपाटन सामुदायिक होमस्टे, दोरपाटन न.पा. वडा नं. ८

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	रामवहादुर घर्ती मगर, अध्यक्ष, ९८६७६१०४१३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरी कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा ३ कोठे भवन निर्माण, शौचालय निर्माण तथा कम्पाउण्ड वाल निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	दोरपाटन शिकार आरक्ष यहाँको प्रमुख विशेषता हो । वर्षातको समयमा दोरपाटन शिकार आरक्षको हरियाली चौर तथा ढकमक्क फूलहरूले सजिएको हुन्छ, हिउँदको चिसो समयमा हिँउले ढाकेको हुन्छ, फाल्गुण देखि वैशाखसम्म ढकमक्क लालिगुराँसले भरिएको हुन्छ, जुन वर्षैभरी पर्यटकको लागि आर्कषणको केन्द्र हो । स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना, दोर बराह उत्तरगंगा मन्दिर, गुम्वा, दोरपाटन शिकार आरक्ष यहाँका पर्यटकीय आर्कषण हुन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको । पाहुनाबाट सुभावहरू संकलन गरी सुधार गर्दै लैजाने कार्यक्रम तथा योजना रहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा पोखरामा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरि आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको दोरपाटन शिकार आरक्षसँगको सहकार्य, उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	बुर्तिवाड बजारबाट उत्तर पश्चिम दोरपाटन शिकार आरक्ष जाने बाटोको दोरपाटन दोर बराह मन्दिरको नजिकै दोरपाटन उत्तरगंगा सामुदायिक होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वर्षातको समयमा गाडी तथा सवारी साधनहरू पुग्न कठिन हुने गर्दछ । बुर्तिवाड देखि हिँडेर करिब ८/९ घण्टा समयमा पुगिन्छ । हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत सजिलै पुग्न सकिने स्थान हो दोरपाटन । बुर्तिवाडबाट गाडीमा रु ८०० जति भाँडा लाग्ने गर्छ ।

७.११ काँड सामुदायिक होमस्टे, ढोरपाटन न.पा. वडा नं. ८

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	गोवर्द्धन घर्ती मगर, अध्यक्ष, ९८६७६२०८९२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ७, कोठा १४, बेड २८
संचालक समिति	:	७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा ५ कोठे भवन तथा शौचालय निर्माण भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	देशकै एकमात्र ढोरपाटन शिकार आरक्ष प्रमुख आकर्षण रहेको । वर्षाको समयमा ढोरपाटनको चौर हरियाली तथा फूलहरूले ढकमक्क सजिएको हुन्छ, हिउँदको चिसो समयमा हिँउले ढाकेको हुन्छ, फाल्गुण देखि वैशाखसम्म ढकमक्क लालिगुरासले भरिएको हुन्छ, जुन वर्षैभरी पर्यटकको लागि आकर्षणको केन्द्र हो । स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना, ढोर बराह उत्तरगंगा मन्दिर, गुम्वा, ढोरपाटन शिकार आरक्ष यहाँका पर्यटकीय आकर्षण हुन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको । होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूको अभिलेख राख्ने र सुभावाहरू संकलन गरी तदनुसूपका पर्यटन विकासका कार्यहरू गर्दै जाने कार्यक्रम रहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा पोखरामा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरि आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	नजिकको ढोरपाटन शिकार आरक्षसँगको सहकार्य, उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने । सामुदायिक होमस्टेमा भएका गतिविधिहरूले वातावरण संरक्षणका लागि अन्यत्र समेत सकारात्मक प्रभाव पारेको ।
पहुँच	:	बुर्तिवाड बजारबाट उत्तर पश्चिम ढोरपाटन शिकार आरक्ष जाने बाटोमा ढोरपाटन ढोर बराह मन्दिर देखि डेढ घण्टा हिँडेर पुगिने फाँटमा काँड सामुदायिक होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वर्षाको समयमा गाडी तथा सवारी साधन जान कठिन हुने गर्दछ । बुर्तिवाडबाट हिँडेर करिब ९/१० घण्टा समयमा पुगिन्छ । हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत नै सजिलै पुग्न सकिने स्थान हो ढोरपाटन । बुर्तिवाडबाट गाडीमा रु १००० जति भाँडा लाग्ने गर्छ ।

७.१२ पाखाथर होमस्टे, ढोरपाटन न.पा. वडा नं. ८

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	पुनम थापा, अध्यक्ष, ९८६७३१३४२१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारका लागतमा ५ घरमा ५ वटा शौचालय निर्माण भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	वर्षाको समयमा ढोरपाटनको चौर हरियाली तथा फूलहरूले ढकमक्क सजिएको हुन्छ, हिउँदको चिसो समयमा हिँउले ढाकेको हुन्छ, फाल्गुण देखि वैशाखसम्म ढकमक्क लालिगुरासले भरीएको हुन्छ, जुन वर्षेभरी पर्यटकको लागि आकर्षणको केन्द्र हो । स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना, ढोर बराह उत्तरगंगा मन्दिर, गुम्वा, ढोरपाटन शिकार आरक्ष यहाँका पर्यटकीय आकर्षण हुन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	पर्यटकहरूलाई अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू उपलब्ध गराइने । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको तथा कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	यहाँ घोडा सवारी उपलब्ध छ । हाल यो होमस्टे प्रारम्भिक चरणमा रहेकाले प्याकेजहरू निर्माण हुन नसकेको, स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा पोखरामा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरि आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको ढोरपाटन शिकार आरक्षसँगको सहकार्य, उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	बुर्तिवाड बजारबाट उत्तर पश्चिम ढोरपाटन शिकार आरक्ष जाने बाटो ढोरपाटन ढोर बराह मन्दिर देखि डेढ घण्टा हिँडेर पुगिने फाँटमा काँड सामुदायिक होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वर्षाको समयमा गाडी तथा सवारी साधन जान कठिन हुने गर्दछ । बुर्तिवाडबाट हिँडेर करिब ९/१० घण्टा समयमा पुगिन्छ । हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत नै सजिलै पुन सकिने स्थान हो ढोरपाटन । बुर्तिवाडबाट गाडीमा रु १००० जति भाँडा लाग्ने गर्छ ।

७.१३ सुब्जागाँउ होमस्टे, ढोरपाटन न.पा. वडा नं. ६

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	सुनिलकुमार घर्ती मगर, अध्यक्ष, ९८०५१९९६५२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा ६ कोठे भवन निर्माण, शौचालय निर्माण, खानेपानी निर्माण र २ वटा कटेज निर्माण भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	वर्षाको समयमा ढोरपाटनको चौर हरियाली तथा फूलहरूले ढकमक्क सजिएको हुन्छ, हिउँदको चिसो समयमा हिँउले ढाकेको हुन्छ, फाल्गुन देखि वैशाखसम्म ढकमक्क लालिगुरासले भरिएको हुन्छ, जुन वर्षैभरी पर्यटकको लागि आर्कषणको केन्द्र हो । स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना, ढोर बराह उत्तरगंगा मन्दिर, गुम्वा, ढोरपाटन शिकार आरक्ष यहाँका पर्यटकीय आर्कषण हुन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर, आलुउत्पादन हुने गरेको । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटर बाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थापनाको चरणमै रहेको, स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा पोखरामा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरि आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको ढोरपाटन शिकार आरक्षसँगको सहकार्य, उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	वुर्तिवाड बजारबाट उत्तर पश्चिम ढोरपाटन शिकार आरक्ष जाने बाटोमा पर्ने दोगाडीमा सुब्जागाँउ सामुदायिक साँस्कृतिक होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वर्षाको समयमा गाडी तथा सवारी साधन कम जाने गर्दछ । बुर्तिवाड बाट हिँडेर करिब २ घण्टा समयमा पुगिन्छ । यो होमस्टे हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत नै सजिलै सकिने स्थान हो । बुर्तिवाड बाट गाडीमा रु १८० जति भाँडा लाग्ने गर्छ ।

७.१४ खलवाड सामुदायिक होमस्टे, ढोरपाटन न.पा. वडा नं. २

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	प्रेमलाल पाण्डे, अध्यक्ष, ९८४७०५९४९५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा २ कोठे भवन, खानेपानी तथा शौचालन मर्मत, पैदलमार्ग निर्माण भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बुर्तिवाड बजार तथा वरिपरीका दृश्यावलोकन गर्न, स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना र रमणीय ठाँउहरूमा भ्रमण, मन्दिर र गुम्वा रहको क्षेत्र ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय होमस्टेहरू, स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरि आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	नजिकको ढोरपाटन शिकार आरक्षसँगको सहकार्य, उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	बुर्तिवाड बजार पुगेपछि त्यहाँ भन्दा पश्चिम अर्नाकोट देराउली जाने करिब ५ कि.मि. उकालोमा अवस्थित रहेको होमस्टे खलवाड होमस्टे हो । वर्षाको समयमा गाडी तथा सवारी साधन जान कठिन हुने गर्दछ । हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत नै सजिलै सकिने खलवाड बुर्तिवाडबाट हिँडेर करिब साडे एक घण्टाको समयमा त्यहाँ पुगिन्छ ।

७.१५ शान्तिनगर सामुदायिक होमस्टे, ढोरपाटन न.पा. वडा नं. ५

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	टेकवहादुर पुन, अध्यक्ष, ९८०३९६३५६४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा ४ कोठे भवन, शौचालय र खानेपानी निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बुर्तिवाड बजार तथा वरिपरीका दृश्यावलोकन, स्थानीय उत्पादनको अर्गानिक खाना र रमणीय ठाँउहरूमा भ्रमण, मन्दिर र गुम्वा रहको क्षेत्र । साहसिक र प्रकृति पर्यटनको महत्वपूर्ण अंग वन्न सक्ने सम्भावना बोकेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	पर्यटकहरूलाई अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू उपलब्ध गराइने । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	स्थानीय होमस्टेहरू, स्थानीय तथा प्रदेशस्तरमा रहेका पर्यटन व्यवसायीहरूसँग समन्वय गरि आन्तरिक पर्यटन विकासको लागि प्याकेज तयार गर्ने सोच रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने ।
पहुँच	:	बुर्तिवाड बजारबाट उत्तर पश्चिम ढोरपाटन शिकार आरक्ष जाने बाटो मै पर्ने सही खोलामा शान्तिनगर सामुदायिक होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वर्षातको समयमा गाडी तथा सवारी साधन कम जाने गर्दछ । बुर्तिवाड बाट हिँडेर करिब डेढ घण्टा समयमा पुगिन्छ । हिँउदको समयमा सवारी साधन मार्फत नै सजिलै पुग्न सकिने स्थान हो । बुर्तिवाडबाट गाडीमा रु १५० जति भाँडा लाग्ने गर्छ ।

७.१६ सिद्धवराह सामुदायिक होमस्टे, जैमिनि न.पा. वडा नं. ३, गाजादह

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	शेरवहादुर पुन, अध्यक्ष, फोन नं. ९८४७७३०८२२२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा १२, बेड ३०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा पार्क निर्माण, साउण्ड सिस्टम, सांस्कृतिक वाद्यवादन सामाग्री तथा संस्कृति भल्काउने भेषभूषा खरिद जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	करिब २४०० मी. मा रुद्रताल, २८०० मी. मा गाजाको धुरी, सूर्योदय सूर्यास्त अवलोकन, मनोरम हिमश्रृंखला, विभिन्न थरीका जडिवुटी, वैकुण्ठ चतुर्दशी पूर्णिमा मेला, अर्गानिक खाना, लालीगुरांसले ढकमक्क पारेको क्षेत्र, स्थानीय परिकारहरू । धार्मिक, प्रकृति तथा साहसिक पर्यटनका लागि उपयुक्त क्षेत्र रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	पाहुनाहरूलाई अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू उपलब्ध गराईन्छ । सामुदायिक होमस्टेको स्थापना र व्यवस्थापनले यस किसिमका अर्गानिक उत्पादनबाट स्थानीय स्तरमै बजार पाउने, स्थानीय किसानका लागि प्रोत्साहन पुग्ने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	पाहुनाको लगत राख्ने पद्धति नरहेको, मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटकको संख्या भने बढ्दै गईरहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको खाल सामुदायिक वन, गाजाको दह, तथा जैमनी नगरपालिकासँगको सहयोगी सम्बन्ध र सहकार्य तथा स्थानीय आमा समूह, अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँगको घनिष्ट सम्बन्धले होमस्टे संरक्षण र टिकाउ हुनेछ । साथै वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्ने छ ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि दक्षिण काठेखोला, सिगाना, वौडेचौर, चापाखर्क मार्ग हुँदै गाजादहमा करिब २.३० मिनेट जिप/मोटरसाईकल यात्राबाट होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । यही बाटो वरेड शान्तीपुर हुँदै वुटवल जाने हुँदा छिट्टै नै स्तरोन्नती हुने क्रममा रहेको ।

आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१९,
छिमेकी मुलुक पर्यटन वर्ष तथा नेपाल भ्रमण वर्ष २०२०
एवम् बृहत अन्तराष्ट्रिय स्तरको पोखरा पर्यटन वर्ष २०२१
सफल पारौं ।

७.१७ नाम्दुक सामुदायिक होमस्टे, जैमिनि न.पा. वडा नं. १०

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	प्रकाश थापा, अध्यक्ष, ९८४७७४३४००
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड १०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ६,५९,४४०/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २,६०,०००/ र स्थानीय तहको रु. १,३०,००० गरी कुल रु. १०,४९,४४०/ को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	लालीगुरांसले ढकमक्क पार्ने क्षेत्र, गाजाको धुरी, शिवमन्दिर र शिवरात्रीमा लामो मेला, खुलेका हिमश्रृंखला, स्थानीय परिकारहरू । प्रकृति, धार्मिक तथा साहसिक पर्यटनका लागि नयाँ अनुभव दिन सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	प्रारम्भिक चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूका लागि तयारी प्याकेजको व्यवस्था गर्न नसकिएको अवस्था, समयक्रममा काम गर्दै जाँदा सुविधा र प्याकेजको विवरण उपलब्ध गराउन सकिने ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	नजिकको सेतुवा देउराली सामुदायिक वन, गाजाको दह, तथा जैमिनी नगरपालिकासँगको आपसी सहयोगी सम्बन्ध र सहकार्य, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँगको आपसी सम्बन्धले होमस्टेको संरक्षण र टिकाउ हुनेछ साथै वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्ने छ ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि मालढुगां कालिगण्डकी कोरिडोर हुँदै कुश्मसेरा पुग्न सकिन्छ । कुश्मीशेरा बाट करीव २/२.३० घण्टाको जिपयात्रा पश्चात् नाम्दुक होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.१८ मारुनी सामुदायिक होमस्टे, जैमिनि न.पा. वडा नं. ३

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	भवीकला थापा, अध्यक्ष, ९८६७६४०३५४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड १०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयबाट रु. १०,००,०००/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	करिब २४०० मी. मा रुद्रताल, २८०० मी. मा गाजाको धुरी, सूर्योदय सूर्यास्त दृष्य, मनोरम हिमश्रृंखला, विभिन्न थरीका जडिवुटी, वैकुण्ठ चतुर्दशी पूर्णिमा मेला, अर्गानिक खाना, लालीगुरांसले ढकमक्क पारेको क्षेत्र, स्थानीय परिकारहरू, सांस्कृतिक मारुनी नाच । धार्मिक तथा प्रकृति पर्यटनका लागि नयाँ अनुभव दिन सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	पर्यटकले मन पराउने अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू उपलब्ध गराउन सकिने । सामुदायिक होमस्टे स्थापना तथा संचालनबाट स्थानीय अर्गानिक उत्पादनले स्थान पाएको छ । कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्ने तथा स्थानीय खानाका परिकारहरूको बजारीकरण हुने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	हालसम्म पर्यटकका सुविधाका लागि प्याकेज निर्माण गरी औपचारिक रुपमा प्रचार प्रसार नभएको, तर पाहुनाको आवश्यकता अनुसार पारिवारिक वातावरणमा स्वच्छ खाना तथा सुरक्षित वास उपलब्ध गराउने गरिएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको गाजाको दह सामुदायिक वन, जैमिनी नगरपालिका, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँग असल सम्बन्धले होमस्टेको संरक्षण र टिकाउ हुनेछ साथै वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्ने छ ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि दक्षिण काठेखोला, सिगाना, वौडेचौर, चापाखर्क मार्ग हुँदै गाजादहमा करिब २.३० मिनेट जिप/मोटरसाईकल यात्राबाट होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । यही बाटो वरेड शान्तीपुर हुँदै वुटवल जाने हुँदा छिटै नै स्तरोन्नती हुने क्रममा रहेको ।

७.१८ राङखानी सामुदायिक होमस्टे, जैमिनि न.पा. वडा नं. ३

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	लालवहादुर पुन, अध्यक्ष, ९८६७६३१७३३
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, वेड १०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ६,६२,४३०/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २,६०,०००/- र स्थानीय तहका रु. १,३०,००० गरि कूल रु. १०,५२,४३०। को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य भएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मनोरम हिमश्रृंखला, लालीगुरास, विभिन्न थरीका जडिवुटी, अर्गानिक खाना, स्थानीय परिकारहरू, खस तथा जनजाति संस्कृति । साहसिक तथा प्रकृति पर्यटनका लागि अनौठो अनुभव दिन सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	नयाँ होमस्टे भएकोले हालसम्म पर्यटन सुविधा र प्याकेज निर्माण गरी प्रचार प्रसार गर्न नसकिएको, समय र माग अनुसारका पर्यटन प्याकेज तयार गरी बजारीकरण गर्ने तथा घर र वेड थप्ने योजना रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकका सामुदायिक वन, जैमिनी नगरपालिका, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँगको आपसी सहकार्य र साभेदारी हुनसक्ने हुँदा होमस्टे संरक्षण र टिकाउ हुनेछ साथै वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्नेछ ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि मालढुगां कालिगण्डकी कोरिडोर हुँदै कुश्मिशेरा पुग्न सकिन्छ । कुश्मिशेरा बाट करीव १ घण्टाको जिपयात्रा पश्चात् राङखानी होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.२० हाँडीकोट सामुदायिक होमस्टे, जैमिनि न.पा. वडा नं. १०

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	टिकाराम शर्मा, अध्यक्ष, ९८४७६३८२७५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ८, कोठा ८, बेड १६
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ६,४४,५१०/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १० लाख ३४ हजार ५ सय १० रुपैयाको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य भएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	तामाखानी, हाँडीकोटको धुरी, माईको थान, कोटको धुरी, पिकनिकस्पट, मनोरम हिमश्रृंखला, गुल्मी तथा वाग्लुङका विभिन्न मनोरम दृश्य नियाँल्न, दुङ्गाखानी, लालीगुराँसको मनमोहक दृश्य, विभिन्न थरीका जडिवुटी, अर्गानिक खाना, स्थानीय परिकारहरू। पदयात्राको अनौठो अनुभव दिन सक्षम क्षेत्र।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलुका विभिन्न परिकारहरू उपलब्ध गराइन्छ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	नयाँ स्थापना भएका कारण पर्यटन सुविधा र प्याकेजको वारेमा कुनै कामहरू नभएको। समुदायमा आउने पाहुनाहरूका लागि सुरक्षित वास र स्वच्छ खाना पारिवारिक वातावरणमा उपलब्ध गराइने गरेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	नजिकको सामुदायिक वन, जैमिनी नगरपालिका, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँग सहयोगी सम्बन्ध रहेकाले वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्ने र होमस्टेको दिगो व्यवस्थापनमा समेत टेवा पुग्ने।
पहुँच	:	वाग्लुङ बजारदेखि मालढुंगा, कालिगण्डकी कोरीडोर हुँदै करीब २१ कि.मी. मा कुश्मिशेरा पुग्न सकिन्छ र कुश्मिशेराबाट करीब ८ कि.मी.को यात्रा पश्चात् करिब १ घण्टाको जिप यात्रामा विहारथलाको हाँडीकोट होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ।

७.२१ रिघा सामुदायिक होमस्टे, गल्कोट न.पा. वडा नं. ११, रिघा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	सुमन श्रीस, अध्यक्ष, ९८६७७०५५६०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड १०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ९० हजारको लागतमा पोखरी, बाटो, पार्क निर्माण, चौर वरिपरि तारवार, बृक्षारोपणका कार्यहरू गरिएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बौद्ध गुम्बा, ठूलो चौर, ठूलो पोखरी, पार्क, सोरठी, घाँटु नाँच आदि।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखराका विभिन्न परिकारहरू।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	नयाँ होमस्टे भएकोले हालसम्म पर्यटन सुविधा र प्याकेज निर्माण गरी प्रचार प्रसार गर्न नसकिएको, समय र माग अनुसारका पर्यटन प्याकेज तयार गरी बजारीकरण गर्ने तथा घर र वेड थप्ने योजना रहेको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	नजिकको सामुदायिक वन, गल्कोट नगरपालिका, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य भएको, यस कार्यबाट वन तथा वातावरण संरक्षणमा उल्लेखनीय टेवा पुग्ने देखिएको।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि पश्चिम तर्फ मध्यपहाडी लोकमार्गको बाटोमा करिब २ घण्टाको यात्रा पश्चात् गल्कोट पुग्न सकिन्छ। गल्कोट नगरपालिकाको सदरमुकाम हटिया बजार देखि करिब १.३० घण्टा जिपमा यात्रा गरेपश्चात् रिघा होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ।

७.२२ तोरीखोला सामुदायिक होमस्टे, गल्कोट न.पा. वडा नं. २, नरेठांटी

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	सुमन श्रीस, अध्यक्ष, ९८६७७६५३१२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, वेड २५
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९,७२,६००/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २ लाख ६० हजार र स्थानीय तहको १ लाख ३० हजार गरि कूल १३ लाख ६२ हजार ६ सयको लागतमा सोलार बत्ती, इन्टरनेट जडान, Toilet / Bathroom निर्माणका कार्यहरू गरिएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बौद्ध गुम्बा, गल्कोट दरवार, सहस्रधारा झरना, जनजाति तथा खस संस्कृति जस्ता प्राकृतिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक धरोहरहरू ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखराका विभिन्न परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा आन्तरिक पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	नयाँ दर्ता गरी कार्यारम्भ मात्र गरिएकाले हालसम्म पर्यटन सुविधा र प्याकेज निर्माण गरी प्रचार प्रसार गर्न नसकिएको, समय र माग अनुसारका पर्यटन प्याकेज तयार गरी बजारीकरण गर्ने तथा घर र वेड थप्ने योजना रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, गल्कोट नगरपालितथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँग सम्बन्ध रहेकाले सामुदायिक होमस्टेको दिगो व्यवस्थापन हुने, वन तथा वातावरण संरक्षणमा उल्लेखनीय योगदान पुग्ने विश्वास गरिएको ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटोमा करिब २ घण्टाको यात्रा पश्चात् गल्कोट पुग्न सकिन्छ । गल्कोटको सदरमुकाम हटिया बजार देखि करिब ४५ मिनेको जिप यात्रामा पुगिने यस होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.२३ गल्कोट स्टोन मिलेज सामुदायिक होमस्टे, गल्कोट न.पा. वडा नं. ६

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	कमला श्रीस, अध्यक्ष, ९८४७६३९९४६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड २५
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ७,५४,८००/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु. २,६०,०००/- र स्थानीय तहका रु. १,३०,००० गरी कुल रु. ११,४४,८००/- को लागतमा २ कोठे सामुदायिक भवन, Toilet/ Bathroom निर्माण, गेट निर्माण सम्पन्न ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	स्लेट ढुंगा खानी, गाईघाट भरना, निलुवाको धुरी, घुम्तेको लेक जस्ता आर्कषणका धरोहरहरू भएका । हिमाली श्रृंखला र हिमाल उही भएता पनि विभिन्न धुरीबाट फरक फरक आकार मा देखिने हुँदा फरक फरक अनुभव लिन सकिने । यो क्षेत्रलाई Advanture and Nature Tourism Destination को रूपमा विकास हुने सम्भावना वोकैको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	होमस्टेका पाहुनाहरूले मन पराउने अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखराका विभिन्न परिकारहरूको वढि खपत हुने हंदा स्थानीय किसानहरूलाई वढि उत्पादनमा प्रोत्साहन मिल्ने र स्थानीय आयआर्जन तथा रोजगारीमा टेवा पुऱ्याउने ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	गाईघाट भरना, Advanture and Nature Tourism Destination आर्कषणको रूपमा रहेकोले भोलिका दिनमा पर्यटकहरूको संख्या वढ्न सक्ने, यसका लागि प्रचार प्रसारको आवश्यकता देखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	प्रारम्भिक चरणमा भएकोले प्याकेजको तयारी र प्रचार प्रसार हुन बाँकी रहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	नजिकको सामुदायिक वन तथा गल्कोट नगरपालिकासँगको सम्बन्ध र सहकार्य भएको हुँदा होमस्टेको दिगो व्यवस्थापन हुने देखिएको, साथै वन, वातावरण संरक्षणमा उल्लेखनीय योगदान पुग्ने देखिएको ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि पश्चिम तर्फ मध्यपहाडी लोकमार्गको बाटोमा करिब २ घण्टाको यात्रा पश्चात् गल्कोट पुग्न सकिन्छ । गल्कोट नगरपालिकाको सदरमुकाम हटिया बजार देखि करिब २ घण्टा जिपमा यात्रा गरेपश्चात् गल्कोट स्टोन भिलेज होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.२४ सिद्धस्थान सामुदायिक होमस्टे, गल्कोट न.पा. वडा नं. १०, पाण्डवखानी

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष खिमवहादुर पुन ९८४९३९४५३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड १०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १०,००,०००/-, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु २,६०,०००/- र स्थानीय तहका रु १,३०,००० गरि कूल रु १३,९०,०००। को लागतमा Toilet / Bathroom निर्माण तथा वाईफाई जडानका कार्यहरू गरिएका ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	घुम्तेको लेक, लालिगुराँस, जडिबुटी, घाँटु नाँच, सालेजो भाखा आदि ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखुराका विभिन्न परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	सुविधा र प्याकेजको विकास भएको छैन ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	नजिकको सामुदायिक वन तथा गल्कोट नगरपालिकासँगको सम्बन्ध र सहकार्य, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँगको घनिष्ठ सम्बन्धले होमस्टे संरक्षण र टिकाउ हुनेछ साथै वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्ने छ ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटोमा करिब २ घण्टाको यात्रा पश्चात् गल्कोट पुग्न सकिन्छ । गल्कोट नगरपालिकाको सदरमुकाम हटिया बजार देखि करिब २ घण्टा जिपमा यात्रा गरेपश्चात् पाण्डवखानीमा अवस्थित सिद्धस्थान होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.२५ ताराखोला बहुउद्देशीय सामुदायिक होमस्टे, ताराखोला गाउँपालिका वडा नं. ४

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	दिलमाँया रोका मगर, अध्यक्ष, ९८५७६३७१२६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १०,००,०००/- होमस्टे सञ्चालकहरूको रु २,६०,०००/- र स्थानीय तहको रु १,३०,००० गरी कूल रु १३,९०,०००। को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ट्राउट माछाको स्वादमा स्थानीय उपभोग्य अर्गानिक खाद्यपदार्थ उपभोग गर्न पाईने यो क्षेत्र रातो च्याउ र जंगली सागका लागि पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ । असारको अन्तिम सातामा लामे असारे मेलाको लागि प्रशिद्ध यो ठाँउमा पर्यापर्यटनको प्रशस्त संभवना रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, जंगली साग, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखुरा, ट्राउट माछा, रातो च्याउ, जंगली सागका विभिन्न परिकारहरू अफर गरिने । साथै होमस्टेको स्थापना र व्यवस्थापनले यस प्रकारका वन्य र घरेलु पैदावारको उत्पादन र बजारीकरणमा उल्लेखनीय टेवा पुऱ्याउने देखिएको ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	यस स्थानका सामुदायिक वनहरूमा जंगली साग, रातो च्याउ जस्ता वन्य खाद्य पदार्थहरू पाइने र होमस्टेमा यस्ता पदार्थहरू खोजी खोजी उपभोग गरिने हुँदा स्वाभाविक रुपमा उत्पादन र आमदानी बढ्ने । नजिकको सामुदायिक वन, ताराखोला गाउँपालिका, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरू सँगको सम्बन्ध र सहकार्यले होमस्टेको दिगो व्यवस्थापन र वन संरक्षण साथ साथै हुनसक्ने देखिएको ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि पश्चिम तर्फ मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटोमा करिब २ घण्टाको यात्रा पश्चात् गल्कोट पुग्न सकिन्छ । गल्कोट नगरपालिकाको सदरमुकाम हटिया बजार देखि करिब २.३० घण्टा जिपमा यात्रा गरेपश्चात् ताराखोलामा अविस्थित ताराखोला बहुउद्देशीय सामुदायिक होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

७.२६ सिप होमस्टे, ताराखोला गाउँपालिका वडा नं. ५

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	ओमप्रकाश अर्गेजा, अध्यक्ष, ९८५७६२५८२५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड २०
संचालक समिति	:	५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १०,००,०००/- होमस्टे सञ्चालकहरूको रु २,६०,०००/- र स्थानीय तहका रु १,३०,००० गरि कूल रु १३,९०,०००। को लागतमा कोठा व्यवस्थापन, पदमार्ग तथा ट्वाइलेट निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	डुडेको लेक एउटा पर्यटकीय संभवना वोकेको क्षेत्र हुनाले यहाँको प्राकृतिक सम्पदा, लालिगुरास, अर्गानिक खाद्य सामाग्रीको उपलब्धता, जिडिवुटीहरूको अवलोकन समेतलाई लक्षित गरी यो होमस्टे संचालनमा ल्याइएको हो ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय पञ्चेवाजाका विभिन्न सुर र तालहरू, अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखराका विभिन्न परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक वन, ताराखोला गाउँपालिका, स्थानीय आमा समूह तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थाहरूसँगको घनिष्ट सम्बन्धले होमस्टेको दिगो व्यवस्थापन हुने साथै वन तथा वातावरण संरक्षणमा योगदान पुग्ने ।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम वाग्लुङ बजार देखि पश्चिम तर्फ मध्यपहाडी लोकमार्गको बाटोमा करिब २ घण्टाको यात्रा पश्चात् गल्कोट पुग्न सकिन्छ । गल्कोट नगरपालिकाको सदरमुकाम हटिया बजार देखि करिब ३ घण्टा जिपमा यात्रा गरेपश्चात् तारा खोलाको सिप होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

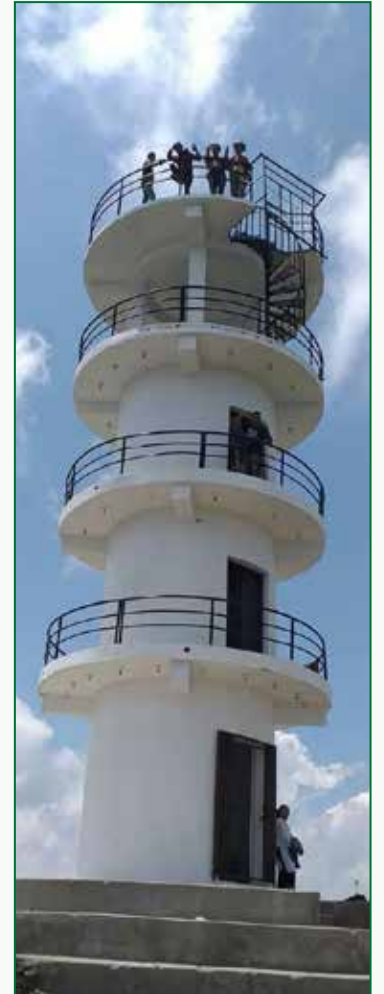
७.२७ सिग्दी होमस्टे, तेरङ्ग गाउँपालिका वडा नं. २

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	हिरा पुन, अध्यक्ष, ९८६७६३७७९६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, बेड १०
संचालक समिति	:	३२ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १०,००,०००/- होमस्टे सञ्चालकहरूको रु २,००,०००/- र स्थानीय तहका रु १,४३,००० गरि कूल रु १३,४३,०००। को लागतमा पदमार्ग निर्माण गरिएको। यो पदमार्ग होमस्टे देखि धुरीसम्म जानका लागि १८०० सिन्डिले बनेको छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बिहानको समयमा खुलेका गुर्जा, धवलागिरी तथा अन्नपूर्ण हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन गर्न सकिने, वाईसे चौविसे राजाको कोट दरवार अवषेश रहेको, करिब २६०० मी उचाईको कौडेको धुरी, ऐतिहासिक तथा पुरातात्वीक महत्व बोकेको तामाखानी, लालीगुरांस र सेतो गुरांसको अवलोकन, सूर्योदय र सूर्यास्त अवलोकन, स्थानीय लोक संस्कृति सालैजो, सोरठी र मारुनी नृत्य अवलोकन, जनजातिको सांस्कृतिक सम्पदा। रमाइलो र साहसिक पदयात्राको अनौठो अनुभव लिन सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखराका विभिन्न स्थानीय परिकारहरू उपलब्ध गराइने गरेको, यसबाट समुदायमा नगदे वाली लगाउने तथा विक्रि वितरण गर्ने अवस्था सिर्जना भएको।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको। जेठ महिनाबाट हालसम्म ७० भन्दा बढि पाहुनाको स्वागत गरिएको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		नजिकको किचेढुंगा सामुदायिक वनसँगको सहकार्य, गाउँपालिकासँगको सम्बन्ध स्थापना हुनाले होमस्टेले समेत वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने।
पहुँच	:	वाग्लुङ जिल्लाको सदरमुकाम देखि सिगाना, गाजाको दह हुँदै करीव ३ घण्टाको जिप यात्रा पछि वरेड पुगिन्छ।

७.२८ अतिथी सत्कार होमस्टे, बागलुङ नगरपालिका वडा नं. १०, भकुण्डे

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	खिम वहादुर थापा, अध्यक्ष, ९८४७६२८४९०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ९, कोठा १९, बेड ६०
संचालक समिति	:	९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १०,००,०००।, होमस्टे सञ्चालकहरूको रु २,८७,०००/- र स्थानीय तहका रु १,४३,००० गरि कूल रु १४,३०,०००। को लागतमा होमस्टे संचालनका लागि आवश्यक पर्ने सांस्कृतिक पोशाक, मौलिक बाजा आदि खरिदका कार्यक्रम गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	खेल मैदान र बराह ताल, बलेवाकोट भैरवस्थान, मनोरम हिमश्रृंखलाका दृश्यावलोकनका लागि टावर ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानिक खाना, कोदो, फापर तथा आलु, लोकल कुखराका विभिन्न परिकारहरू ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	मोटरबाटोको पहुँच सहज तथा सदरमुकामबाट नजिक भएका कारणले हालका दिनहरूमा पर्यटक संख्या बढ्दै गईरहेको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, नगरपालिका तथा आमा समूहसँग यो सामुदायिक होमस्टेको असल सम्बन्ध छ । यस किसिमको सम्बन्ध र समन्वयले होमस्टे संरक्षण र टिकाउ हुनेछ साथै वन संरक्षण, उपलब्ध प्राकृतिक सम्पदा संरक्षणमा योगदान पुग्ने छ ।
पहुँच	:	बागलुङ नगरपालिका वडा नं. १०, भकुण्डेमा अतिथि सत्कार सामुदायिक होमस्टे अवस्थित छ । बागलुङ सदरमुकामदेखि दक्षिण पट्टि रहेको यस होमस्टे सदरमुकामदेखि करिब १३ कि.मी. कच्ची मोटर बाटोमा जिपद्वारा यात्रा गर्दा करिब २ घण्टा लाग्दछ ।

८. पर्वत

गण्डकी प्रदेशकै पर्यटन विकासमा एक महत्वपूर्ण स्थान लिन सफल पर्वत जिल्लामा विगत वर्षहरूदेखिनै स्व:स्फूर्त रुपमा केही समुदायमा पर्यटकको सुविधाका लागि होमस्टेहरू संचालनमा रहेको पाइएता पनि आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ देखि आधिकारीक रुपमा जम्मा ४८ वटा सामुदायिक होमस्टे दर्ता भै संचालनमा आएका छन्। स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत मार्फत आ.व. २०७५/०७६ मा पूर्वाधार निर्माण तथा संस्कृति जगेर्नाका लागि दर्ता भएका ४८ वटा सामुदायिक होमस्टेलाई रु. ४,९५,०,००० अनुदान प्राप्त भएकोमा रु. ४,१७,२४,८६६ रकम खर्च भएको छ (अनुसूची १.८)। यस कार्यक्रमबाट सामुदायिक होमस्टेको पूर्वाधार निर्माण तथा प्रचार प्रसार, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका विषयको पहिचान तथा सुदृढिकरण, जैविक विविधता संरक्षण र सामुदायिक सहभागितामा उत्साह थपिएको छ। यसबाट आन्तरिक र बाह्य पर्यटनमा टेवा पुगुका साथै स्थानीय स्तरमा उल्लेखनीय मात्रामा आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना हुने विश्वास गरिएको छ। यस कार्यक्रमले स्थानीय स्तरमा पूर्वाधार निर्माण, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका स्थानहरूको पहिचान, सुदृढिकरण तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यमा जन सहभागिताको उत्साह थप भएको आभाष पाइन्छ।

८.१. मुक देउराली नमुना गाउँ सामुदायिक होमस्टे, मोदी गाउँपालिका वडा नं १, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	टेक बहादुर गुरुड, अध्यक्ष, ९८४६८१०९२९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, बेड ४०
संचालक समिति	:	महिला ७, पुरुष ३ गरी जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १५ लाख (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पैदलमार्ग निर्माण तथा इन्टर्नेट जडान गरिएको। समुदायबाट विगत वर्षहरूदेखि नै सामुदायिक भवन तथा प्रत्येक होमस्टेमा शौचालय तथा स्नानगृहको व्यवस्था गरिएको छ। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब १२०० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब ३०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक नेखोल बराह मन्दिर, भाकल पूजाको लागि प्रसिद्ध भवरकोट मन्दिर, गुरुड जातिको कला र संस्कृति, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृश्य, पर्यटकीय स्थल घोरेपानी तथा पुन हिल जाने प्रमुख ट्रेकिङ रुट जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन हुन थालेको। व्यवस्थापन र प्रचार प्रसार सुदृढ हुँदै जाँदा पर्यटन गतिविधि बढ्दै जाने देखिएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था गरिने गरेको, प्रति व्यक्ति बास खर्च रु. १००। लिने गरिएको। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। ईन्टरनेट तथा मोवाइल सेवा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	मोदी गाँउपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको प्रादेशिक राजधानी पोखरा देखी गाडीमा कास्कीको नयाँपुल र नयाँपुलबाट करिब २ घण्टा कच्ची बाटोमा जिपको यात्रासँगै बिरेठाँटी, लप्सीबोट हुँदै भुकदेउराली गाउँमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	निजी तथा सार्वजनिक शौचालय तथा चोक चोकमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको व्यवस्थापन गरिएको। पाहुनाको लागि फूलमाला सहित विशेष स्वागत तथा विदाइको व्यवस्था गरिएको छ। होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ। भर्खर सुरुवात भएको हुदाँ प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने, आगन्तुक पाहुना अभिलेख रजिष्टर, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.२. लप्सीबोट सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं १, लप्सीबोट, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	विष्णु कुमारी गुरुङ, अध्यक्ष, ९८०४१९०२२९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २५, बेड ६०
संचालक समिति	:	महिला १० गरी जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी १० वटै घरमा सोलार तथा इन्टर्नेट जडान गरिएको। समुदायबाट विगत वर्षहरू देखि नै सामुदायिक भवन तथा प्रत्येक होमस्टेमा शौचालय तथा स्नानगृहको व्यवस्था गरिएको छ। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब २०० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब ३०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक नेखोल बराह मन्दिर, भाकल पूजाको लागि प्रसिद्ध भवरकोट मन्दिर, गुरुङ जातिको कला र संस्कृति, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृश्य, पर्यटकीय स्थल घोरपानी तथा पुन हिल जाने प्रमुख ट्रेकिङ रुट जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटकहरू फाटफूट रूपमा आवागमन हुन थालेको। व्यवस्थापन र प्रचार प्रसार सुदृढ हुँदै जाँदा पर्यटन गतिविधि बढ्दै जाने देखिएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था गरिने गरेको। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। तातोपानी, ईन्टरनेट तथा मोवाइल सेवाको सुविधा रहेका छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	मोदी गाँउपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	पोखरा देखि गाडीमा कास्की नयाँपुल र नयाँपुलबाट करिब २ घण्टा कच्ची बाटोमा जिपको यात्रासँगै बिरेठाँटी हुँदै लप्सीबोट गाउँमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	निजी तथा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था रहेको। सुमधुर आतिथ्यता र पारिवारिक वातावरण, नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, फूलमालाले स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संचार सुविधा, संस्कृति भल्कने नाँचगानको व्यवस्था रहेको। भर्खर सुरुवात भएको हुँदा प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने, आगन्तुक पाहुना अभिलेख रजिष्टर, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.३. ताडलेकोट सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं १, ताडलेकोट, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	बुद्धि बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४६०६३२३१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १२, बेड २५
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ३ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९,६२,४४२/- (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माण तथा सुधार, पार्क स्थापना गरिएको। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ९०० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब २५० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलहरू जस्तै बाइसे चौविसे राजाको पालामा घोडा लुकाउने ठाँउ, नेखोल बराह मन्दिर, भाकल पूजाको लागि प्रसिद्ध भवरकोट मन्दिर, गुरुङ जातिको कला र संस्कृति, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण र धौलागिरी हिमालको मनोरम दृश्य, पर्यटकीय स्थल घोरेपानी तथा पुन हिल जाने प्रमुख ट्रेकिङ रुट, पोखराको लोकसाईडका साथमा मोदी गा.पा.को सम्पूर्ण क्षेत्रको दृश्य अवलोकन जस्ता विशेषताहरू रहेको छ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा, प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १५०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। ईन्टरनेट तथा संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। मोदी गाँउपालिका तथा स्थानीय वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको छ।
पहुँच	:	पोखरा देखि गाडीमा कास्की नयाँपुल र नयाँपुलबाट करिब २ घण्टा कच्ची बाटोमा जिपको यात्रासँगै बिरेठाँटी, लप्सीबोट हुँदै ताडलेकोट गाउँमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य सेवा	:	निजी तथा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्थापन गरिएको। सुमधुर आतिथ्यता र पारिवारिक वातावरण, नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, फूलमालाले स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, इन्टरनेट तथा संचार सुविधा रहेको छ। यस होमस्टेको प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने, आगन्तुक पाहुना अभिलेख रजिष्टर, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने देखिन्छ।

८.८. मुसिरानी सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ५, बाजुङ, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	कृष्ण कुमारी मल्ल, अध्यक्ष, ९८५७६६६५४४
	:	कविता हमाल (कार्की), सचिव, ९८६७२४६६०४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, वेड २०
संचालक समिति	:	महिला ५, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ९,६९,१७८।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको छ । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ९०० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब २०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक महत्वको मुसोरानी राजा दरवारको जीर्ण अवषेश, शिव मन्दिर, बाजुङ कोट मन्दिर, बौद्ध गुम्बा, स्थानीय तिज मेला जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, र अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृश्य, पर्यटकीय स्थल जलजला, क्याड तथा लेस्पार जाने रुट, बराहताल (पोखरी), पातिचौर बजार, राम्जादेउराली र चित्रेको दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको । उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १७०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, र बास प्रति व्यक्ति रु ५०। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ । मोदी गाँउपालिका तथा स्थानीय वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुऱ्ने देखिएको छ ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा र डिमुवा बाट पातिचौरहुँदै बाजुङ सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब १.५ घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।
अन्य	:	स्वास्थ्य चौकी तथा वडा कार्यालय नजिकै रहेको, मासिक रुपमा स्थानीयहरूबाट फोहर व्यवस्थापन तथा सरसफाई कार्यक्रम संचालन । भरखर सुरुवात भएकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.५. जयगाउँ सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ६, जयगाउँ, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	बिष्णु प्रसाद पोखरेल, अध्यक्ष, ९८५६०३२८६०
	:	हेमराज पोखरेल, सचिव, ९८५६०४७२३४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ७, कोठा १०, वेड ३०
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ४ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटनपूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ९८२३०१।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माण तथा सुधार, इन्टरनेट जडान, भवन निर्माण गरिएको छ। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ९५० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब २४० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक कला तथा संस्कृति, स्थानीय बाजामा नाँचगान, मनोरम, शान्त वातावरण, ध्यानकेन्द्र, स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरूको मनोरम दृश्य, पर्यटकीय स्थल घान्द्रुक, घोरेपानी तथा पुन हिल जाने पुरानो ट्रेकिङ रुट, मोदी तथा रति खोला, पञ्चासे क्षेत्रको दृश्य अवलोकन गर्न सकिने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	बाह्य पर्यटक आवागमन भैरहेको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना भएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु २५०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १५०। र बास प्रति व्यक्ति रु २००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। ईन्टरनेट तथा संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		वन व्यवस्थापन दिगो हुँदा उनीहरूको जीवनस्तरमा समेत सकारात्मक रूपमा दिगो प्रभाव पर्ने। सामुदायिक होमस्टे संचालन जस्ता कार्यक्रमबाट स्थानीय समुदायको क्षमता अभिवृद्धि मार्फत वन तथा वातावरण संरक्षण गर्ने उनीहरूको क्षमतामा समेत सकारात्मक प्रभाव पर्ने देखिन्छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट नयाँपुल, जोबाड, हुँदै जयगाँउ सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब २ घण्टा लाग्ने देखिन्छ।

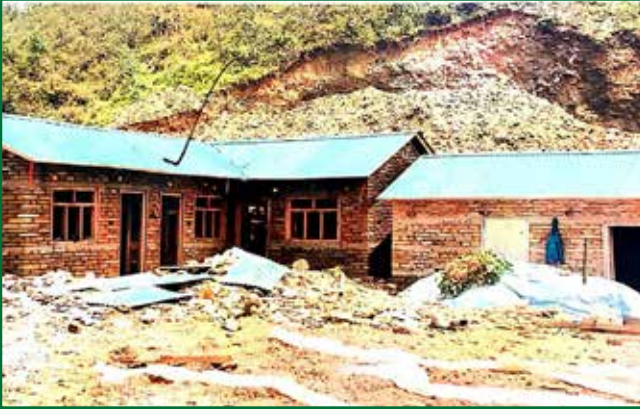

अन्य : नियमित सरसफाइ फोहोर तथा निजी शौचालय व्यवस्थापन, Visiting card तथा Brochure आदी तयार गरि प्रचार प्रसार गरिएको । होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.६ हिमालयन सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ७, राम्जादेउराली, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	यदुनाथ गौतम, अध्यक्ष, ९८२१३४००५१
घर, कोठा र वेड सख्या	:	घर ७, कोठा १२, वेड २५
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ४ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९,८२,४७१।००(७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ८५० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब ३०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख प्रमुख विशेषताहरू	:	पञ्चासे क्षेत्रमा रहेको, मनोरम, शान्त वातावरण, ध्यान केन्द्र, जैविक विविधता, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्व, Paragliding का लागि तयारी, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरूको मनोरम दृश्य, पञ्चासे क्षेत्र, सानोदह पोखरी, राम्जा ठुली पोखरी, राम्जा ठाँटी ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको । उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै ।
पर्यटन सुविधा, प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे क्षेत्र नजिकै संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिएप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट रतीखोला, रातामाटा हुँदै राम्जा देउरालीसम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब २ घण्टा र पैदल ३० मिनेट लामै देखिन्छ ।
अन्य सेवा	:	नियमित सरसफाइ तथा फोहोर व्यवस्थापन, फूल मालाले स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संचार सुविधा, संस्कृति भल्कने नाँचगान, लगायतका, कार्यक्रम सञ्चालन हुने ।

८.७. लेस्पार सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ३, लेस्पार, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	डिल बहादुर पुन, अध्यक्ष, ९८२१३५२९८३
	:	नरसिंह पुन, सचिव, ९८४७७१७३०१
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १२, कोठा ३०, वेड ६०
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ९ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब १००० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब ३२० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	जैविक विविधता, मगर जातिको कला र संस्कृति, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, छपनि ढुगांको पदमार्गको गाँउ, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरू, पञ्चासे क्षेत्र तथा पातीचौर बजारको मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटक आवागमन भैरहेको र समूहकै व्यवस्थापन निर्णय अनुसार व्यवस्थित रुपमा सेवा सत्कार भैरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु. १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १५०। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । तातो पानी तथा संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे क्षेत्र नजिकै संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट बाजुङ, खुईजरी, क्याड हुँदै लेस्पार सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब ४ घण्टा लामै देखिन्छ ।
अन्य	:	नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, स्वास्थ्य चौकी नजिक, स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संस्कृति भल्कने वाजा गाना सहितको नाँचगान, Visiting Card तयार गरी प्रचारप्रसार गरिएको ।

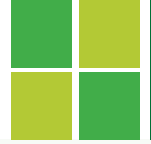
८.८. क्याड सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ४, क्याड, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	हरिमाया गर्बुजा पुन, अध्यक्ष, ९८०५१२०१४५ मिलन कुमार पुर्जा पुन, सचिव, ९८४७७५०७७७
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ११, कोठा २०, वेड ४०
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ७ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ९३६७८३।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको छ । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ८५० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब २६० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	जैविक विविधता, मगर जातिको कला र संस्कृति, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वका क्याड भुमे, डडुवा लेक र पतालपानी जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरू, पञ्चासे क्षेत्र तथा पातीचौर बजारका को मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको । उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै आएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यहाँका मगर समुदाय, सामुदायिक वन, गरिबी न्यूनीकरणका लागि कवुलियती वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । मोदी गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट पातिचौर, बाजुड, खुईजेरी हुँदै क्याडसम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब ३ घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।
अन्य सेवा	:	नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संस्कृति भल्कने नाँचगान, स्वास्थ्य उपचार, तथा आकस्मिक सेवामा पहुँचको अवस्था छ ।

८.८. बराह सामुदायीक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ८, हलहले, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	प्रसाद फकामी पुन, अध्यक्ष, ९८२१३३५३६२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ८, कोठा १२, वेड २५
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ६ गरी जम्मा ८ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ९५४५२७।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ९२० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब २४० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वका क्याड भूमे, डढुवा लेक र पतालपानी, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, जैविक विविधता, मगर जातिको कला र संस्कृति, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरू, पञ्चासे क्षेत्र तथा पातिचौर बजारका को मनोरम दृश्य, घोरेपानीबाट जलजला, सिर्पु, ठुलीदेउराली हलहले हुँदै कुश्मा आउन सकिने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १८०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १५०। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखी गाडीमा कुश्मा, पर्वत र कुश्मा बाट दुर्लुङ, हुँदै हलहले सम्म पिच, कच्ची बाटो, जिपमा करिब ३ घण्टा लाग्ने देखिन्छ।
अन्य	:	नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संस्कृति भल्कने नाँचगानको व्यवस्था, भर्खर सुरुवात भएकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.१०. जनजागरण सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ४, देउपुर, पर्वत

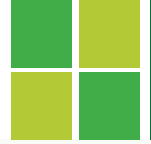
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७६
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	सुमिन गुरुङ, अध्यक्ष, ९८२३३८०००५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ७, कोठा १०, वेड २०
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ४ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ५,७१,१९६।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी गोरेटो बाटो निर्माण र ईन्टरनेट जडान गरिएको छ । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ४००० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब १८० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वका भमरकोट मन्दिर, मनोरम, शान्त वातावरण, गुरुङ जातिको कला र संस्कृति, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरू, पञ्चासे क्षेत्र तथा पातीचौर बजारका को मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको । उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ । होमस्टे मार्फत स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा वृद्धि हुने भएकोले वन, वातावरण, संस्कृति संरक्षण तथा प्रचार प्रसार कार्यमा होमस्टेको अहम् भूमिका देखिएको छ ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट पातिचौर हुँदै देउपुर सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब १ घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।
अन्य सेवा	:	भर्खर सुरुवात भएकोले अझै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.११. खुईजेरी सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ४, क्याङ, खुईजेरी, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	यमकुमारी तिलिजा पुन, अध्यक्ष, ९८०५१५८२०४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १३, बेड २५
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष २ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ९६४७३२।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माण तथा सुधार, ईन्टरनेट जडान गरिएको छ। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ८९० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब २६० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वका क्याङ भुमे, डडुवा लेक र पतालपानी, जैविक विविधता, मगर जातिको कला, संस्कृति, भाषा, भेषभुषा, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरूको दृश्य अवलोकन, लेसापर, देउराली हुँदै नयाँपुला जाने पदमार्ग।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यहाँका मगर समुदाय, सामुदायिक वन, गरिबी न्यूनीकरणका लागि कवुलियती वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएको। स्थानीय गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट बाजुङ हुँदै खुईजेरी सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब २ घण्टा लाग्ने देखिन्छ।
अन्य	:	नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संस्कृति भल्कने नाँचगान, इन्टरनेटको सुविधा रहेको। भर्खर सुरुवात भएकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.१२. रामजाठाटी सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ७, रामजादेउराली, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	सन्तोष कुमार गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४६०६१२५८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १३, बेड २५
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ३ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु. ९६६३९६।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माण तथा सुधार गरिएको। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ९०० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब ३०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	पञ्चासे क्षेत्रमा रहेको, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य, जैविक विविधता, धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका धाम, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, तालतलैया जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिम श्रृङ्खलाहरू, राम्जा ठाँटी, ठूलीपोखरी, मोदी गा.पा. को सबै वडाको साथमा कुश्मा नगरपालिकाको आर्थर, दुर्लुङ र पकुवा गाउँको दृश्य अवलोकन।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १५०। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	स्थानीय गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट रतिखोला, रातामाटा हुँदै राम्जाठाँटी सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब २ घण्टा लाग्ने देखिन्छ।
अन्य	:	नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संस्कृति भल्कने नाँचगान, पञ्चासे इकाई कार्यालय, पर्वतको कार्यालय रहेको। होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.१३. भवरकोट सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं २, देउपुर, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७६
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	शुक्रराज शर्मा, अध्यक्ष, ९८४७७००४९१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा ७, बेड १४
संचालक समिति	:	महिला १, पुरुष ६ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु. ८,५५,१६४।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाँउपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवनको निर्माण, ईन्टरनेट जडान र फर्नीचर खरीद गरिएको । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ५०० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब १५० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ब्राम्हण कला, संस्कृति, रहनसहन र भेषभुसा, भवरकोट मन्दिरको धार्मिक, ऐतिहासिक र पुरातात्विक महत्व, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य, मनोरम शान्त वातावरण जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिम श्रृङखलाहरूको दृश्यावलोकन, भवरकोट मन्दिर ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १२०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । ईन्टरनेटको तथा संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		मोदी गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट पातिचौर हुँदै देउपुर सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब आधा घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।
अन्य सेवा	:	सुमधुर आतिथ्यता र पारिवारिक वातावरण, नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, फूलमालाले स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संचार सुविधा, संस्कृति भल्कने नाँचगान, Brochure तयार गरी प्रचारप्रसार गरिएको ।

८.१४. पूर्ण गाउँ सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ३, देउराली, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	रनबहादुर पुन, अध्यक्ष,
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ९, कोठा १५, वेड ३०
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ५ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु. ३,३३,०००।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग निर्माण गरिएको। हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ३५० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा करिब २०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य, जैविक विविधता, धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका धामहरू, मनोरम, शान्त वातावरण, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, मगर कला, संस्कृति, भेषभुषा, भवरकोट मन्दिर जस्ता विशेषताहरू रहेका छन्।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे दृश्यावलोकन, हिम श्रृङ्खला ऐतिहासिक खर्क, कृषि र पशु पकेट क्षेत्रहरू, पर्यटकीय गाँउ खुईजुरी, क्याड र लेस्पारको दृश्यावलोकन गर्न सकिने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १८०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		मोदी गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरा देखि गाडीमा मोदी गा.पा ६, डिमुवा, पर्वत र डिमुवा बाट पातिचौर, देउराली हुँदै पूर्णगाँउसम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब २ घण्टा लाग्ने देखिन्छ।
अन्य सेवा	:	सुमधुर आतिथ्यता र पारिवारिक वातावरण, नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, फूलमालाले स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संचार सुविधा, संस्कृति भल्कने नाँचगान आदि।

८.१५ चित्रे ग्रामीण सामुदायिक होमस्टे, मोदी गा.पा. वडा नं ८, चित्रे, पर्वत

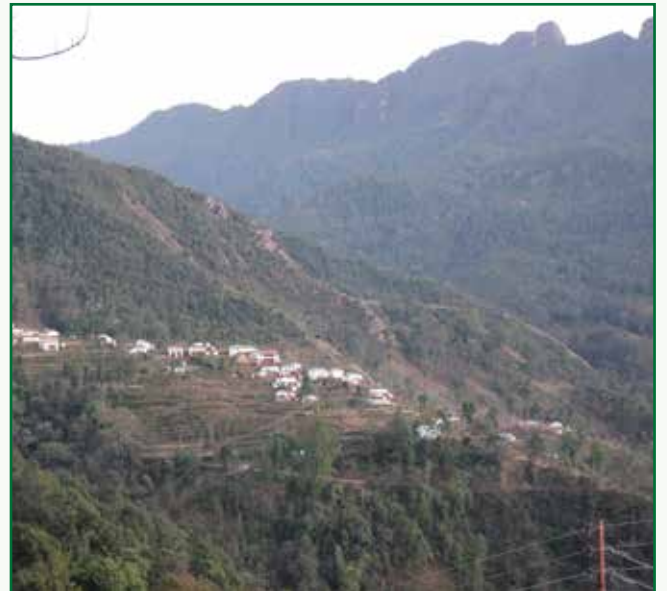
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०६७
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	सुशिलादेवी गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४७७९१९८६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ८, कोठा ३०, बेड ६०
संचालक समिति	:	महिला ७, पुरुष १ गरी जम्मा ८ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु. ८,६०,८९६।०० (७० प्रतिशत), मोदी गाउँपालिका र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवनको लागि फर्निचर, नौमती बाजा तथा भेषभुषा खरिद गरिएको । समुदायबाट विगत वर्षहरू देखि नै सामुदायिक भवन तथा प्रत्येक होमस्टेमा शौचालयको व्यवस्था गरिएको छ । हाल यस कार्यक्रम मार्फत करिब ९०० श्रमदिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा करिब ३०० श्रमदिन थप रोजगारी सिर्जना हुने देखिन्छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	चित्रे क्याम्पस साइट र पिक्निक स्पट, बालाचतुर्दशी पञ्चासे मेला, लोसार पर्व, सांस्कृतिक सँग्रहालय, संरक्षण, सूर्योदय र सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य, जैविक विविधता, धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वको पञ्चासे क्षेत्र, मनोरम, शान्त वातावरण, प्राकृतिक अध्ययन अनुसन्धान, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र जस्ता विशेषताहरू रहेका छन् ।
स्थानीय परिकार	:	कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु, सिमी आदि ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे दृश्यावलोकन, हिमश्रृङ्खलाहरू, स्यानदह ताल, पञ्चासे पंचकोशी ताल, ऐतिहासिक खर्क, कृषि र पशु पकेट क्षेत्रहरू ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	राम्रो प्रचार प्रसार, अतिथिहरूको राम्रो सम्मान, सरसफाईयुक्त शान्त स्थानमा रहेको यस सामुदायिक होमस्टेमा अधिकांश आन्तरिक र फाटफूट रुपमा बाह्य पर्यटकहरूको समेत आवागमन भैरहेको छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार भएको जसानुसार, स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । साथै संचार सुविधा रहेको, Brochure तयार गरी प्रचारप्रसार गरिएका ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे क्षेत्रमा संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिसप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट अन्नपूर्ण गा.पा. को काडेबाट भदौरे गाउँ हुँदै जीपमा करीब ३ घण्टा लाग्ने देखिन्छ । साथै पोखराबाट, पर्वत जिल्लाको मोदी गा.पा. ६ डिमुवा हुँदै रति खोला, दराक हुँदै चित्रे सम्म कच्ची बाटो, जिपमा करिब ४ घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।
अन्य	:	मासिक बैठक बसि पाहुनाको रेकर्ड राख्ने, सुमधुर आतिथ्यता र पारिवारिक वातावरण, नियमित सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन, फूलमालाले स्वागत तथा विदाई कार्यक्रम, संस्कृति भल्कने नाँचगान, आन्तरिक र बाह्य पर्यटकको अभिलेख एवम् तथ्यांक व्यवस्थापन गरिएको साथै होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct र पाहुनाको लागि नियमहरू तयार गरी सार्वजनिक गरिएको ।

८.१६ डहरे देउराली सामुदायिक होमस्टे, फलेवास नगरपालिका २, थापाठाना, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	जित बहादुर थापा मगर, अध्यक्ष, ९८४८६४६९४५
घर, कोठा, बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २८, बेड ५५
संचालक समिति	:	महिला ६, पुरुष ५ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस वर्ष पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु ३,३३,०००। र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब रु १,५०,०००। को लागतमा बाटो मर्मत सुधार गरिएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	डहरेको लेक, भाञ्जीपोखरी, डुवारी ढुंगा, बाघ पाइलाको दृश्यावलोकन, चन्डेश्वरी मन्दिर, मगर संस्कृति भल्कने नृत्य, रहनसहनहरू।
प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थल	:	सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य अवलोकन गर्न सकिने, धौलागिरी, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमाल, म्यादी, बाग्लुङ, गुल्मी, स्याङ्जा जिल्लाहरू देख्न सकिने, डहरेथानबाट पोखरा शहरको अवलोकन गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	होमस्टे समितिमा आवद्ध घरधुरीहरू आँफैले उत्पादन गरेका विशेष गरी आलु, फापर, गहुँ, अलैंची, टिमुर्, मकै, अदुवा, कोदो, आदि।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भउको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको, स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सम्बन्धित स्थानीय तह तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा वृद्धी ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखराबाट जिल्ला सदुरमुकाम कुश्मा बजार हुँदै करिब ५ देखि ६ घण्टाको कच्ची बाटोको यात्रा पछि यस होमस्टेसम्म पुग्न सकिने, फलेवास न.पा. केन्द्र खानीगाँउ देखि १ घण्टा ३० मिनेटको कच्ची बाटोको यात्रा तय गरिसकेपछि यस होमस्टेमा पुग्न सकिने र पोखरा देखि स्याङ्जा नौडाँडा सम्म पक्की र नौडाँडा देखि यस होमस्टे सम्म पुग्नलाई समेत कच्ची बाटोको व्यवस्था रहेको छ।
अन्य	:	यस होमस्टेमा आउने आगन्तुक पाहुनाहरूलाई यस ठाँउको बस्तुस्थिती भल्कने फोटोहरू जाने बेला उपहार स्वरूप मायाको चिनो दिईने, करिब १५ मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य चौकी रहेको छ।

८.१७ चार भन्‍याङ सामुदायिक होमस्टे, फलेबास नगरपालिका ८, थानामौला, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	पूर्ण कुमारी गुरुङ, सचिव, सम्पर्क नं. ९८१५१२२१६४
घर, कोठा, बेड संख्या	:	घर ९, कोठा २०, बेड २५
होमस्टे समिति	:	महिला ५, पुरुष १ गरी जम्मा ६ जना
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस वर्ष पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ६,४०,९४५ र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब रु. २,७०,००० को लागतमा होमस्टे भवनको निर्माण।
प्रमुख विशेषताहरू	:	सातुम्ले मन्दिर, गुरुङ कला संस्कृति, सातुम्ले मन्दिर, फलामखानी जाने रुट, चारभन्‍याङ स्वास्थ्य केन्द्र (विशेषगरी दिर्घरोगीहरूका लागि), स्थानीय परिकारहरू, कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको मासु, गुन्द्रुक रहेका छन्। प्रमुख प्राकृतिक आकर्षण स्थल धौलागिरी, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमाल, डहरे लेक र लिमी भूमिकोट थान रहेका छन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूले उत्पादन गरेका सुन्तला, कफी, आलु, फापर, गहुँ, अलैंची, टिमु, मकै, अदुवा, कोदो, आदि।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	भर्खर स्थापना भएर संचालन भउको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको, स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	सम्बन्धित स्थानीय तह तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	प्रदेशको राजधानी पोखरा देखि करिब २ घण्टा ३० मिनेटको पक्की सडकको यात्राबाट कुश्मा बजार, कुश्मा बजारदेखि लगभग २ घण्टाको पक्की, विच विचमा कच्ची सडकको यात्रा गरी खानिगाउँ हुँदै थानामौला, यस होमस्टे सम्म पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	भर्खर सुरुवात भएकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.१८ फलेवास सामुदायिक होमस्टे, फलोबास नगरपालिका ५, खानिगाउँ, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	केशा परियार, अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८५११७४७२८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, बेड ४०
संचालक समिति	:	महिला ६, पुरुष ५ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस वर्ष पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ५,४९,७३५ र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब रु. २,३०,००० को लागतमा होमस्टे भवन निर्माण।
प्रमुख विशेषताहरू	:	धैरेनी गुफा (फ.न.पा. ५ को राहाले देखि फलेवास नगरपालिका ६ को भकलक सम्म फैलिएको), चक्र फूलबारी हुँदै डहरे देउराली जाने रुट, पर्वत जिल्लाका अग्ला भोलुङ्गो पुलको अवलोकन गरी वास बस्न यस होमस्टेमा जान सकिने, शिव मन्दिर र स्थानीय भजन किर्तन, पञ्चेबाजा, स्थानीय नाँचगानहरू रहेको छ।
मुख्य प्राकृतिक आकर्षण स्थल	:	अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, धौलागिरी हिमालको अवलोकन, कालीगण्डकी नदी, फलेवास न.पा. केन्द्र, डहरे लेक र चिसापानी रहेको छ।
स्थानीय उत्पादन	:	होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूले उत्पादन गरेका मकै, गहुँ, आलु, स्थानीय तरकारीहरू, अदुवा, कोदो आदि।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	होमस्टे सञ्चालनको सुरुवाती चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको, स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। स्थानीय वन समूह, होमस्टे संचालक र फलेबास नगरपालिकाको संयुक्त समन्वय र सहकार्य मार्फत वन क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन हुने देखिन्छ। वन संरक्षण र हाम्रो संचालनको अन्योन्याश्रित सम्बन्ध कायम रहेको।
पहुँच	:	प्रदेश राजधानी पोखरा देखि करिब २ घण्टा ३० मिनेटको पक्की सडकको यात्राबाट कुश्मा बजार, कुश्मा बजारदेखि लगभग २ घण्टाको पक्की, विच विचमा कच्ची सडकको यात्रा गरी यस होमस्टे सम्म पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	भर्खर सुरुवात भएकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.१८ लिमि भूमिकोट सामुदायिक होमस्टे, फलेवास नगरपालिका ३, शंकरपोखरी, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	विष्णु बहादुर वि.क., अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८४७६४६२८२
घर, कोठा तथा बेड संख्या	:	घर १७, कोठा २१, बेड ३५
संचालक समिति	:	महिला ७, पुरुष २ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस वर्ष पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ८,४७,२८६ र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब रु. ३,६०,००० को लागतमा होमस्टेको गेट निर्माण, बाटो मर्मत, टूस भवन निर्माण।
प्रमुख विशेषताहरू	:	पौराणिक कालदेखिको प्रसिद्ध भूमेथान (यस मन्दिरमा विशेषगरी नेपालीहरूको महान चाड बडादशैं भरी उपवास बसेर पुजाआजा गरिने र नवमीका दिन राँगो, बोका, कुखुरा आदीको बली दिईने, परेवा उडाउने र दशमीका दिन पुजारीबाट टिका थाप्ने), लिमिकोटबाट प्याराग्लाइडिङ गर्न सकिने सम्भावनाका लागि डि.पि.आर. तयारी कार्य भविष्यमा थालनी गर्ने योजना, किशोरी समूहको नृत्य र पोसाक सहित पञ्चेबाजा रहेका छन्।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, धौलागिरी हिमालको अवलोकन, लमाय खोला, कालीगण्डकी नदी, फलेवास न.पा. केन्द्र, डहरे लेक, चिसापानी, पर्वत जिल्लाका अग्ला भोलुङ्गे पुलहरू, तुलीपोखरीकोट, कुश्मा न.पा., फलेवास नगरपालिका व्यापारिक केन्द्रहरू र कुश्मा बलेवा यान्त्रिक पुल।
स्थानीय उत्पादन	:	होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरू आँफैले उत्पादन गरेका मकै, गहुँ, आलु, स्थानीय तरकारीहरू, अदुवा, कोदो आदि।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	होमस्टे सञ्चालनको सुरुवाती चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको, स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु १००। मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। वन संरक्षण र होमस्टे संचालनको अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध कायम रहेको।
पहुँच	:	प्रदेश राजधानी पोखरा देखि कुश्मा, कटुवाचौपारी, शंकरपोखरीहुँदै यस होमस्टे सम्म पुनलाई करिब ४ घण्टा ३० मिनेट लाग्दछ। फलेवास न.पा. केन्द्र खानीगाँउ बाट यस होमस्टे सम्म पुनलाई करिब १ घण्टा ३० मिनेटको पैदल यात्रा, र ३० मिनेटको कच्ची सडकको यात्रा लाग्दछ।
अन्य	:	यस होमस्टे सुरुवाती समयमा रहेकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने। यस होमस्टेमा आउने आगन्तुक पाहुनाहरूलाई स्थानी यस्तरमै बनाईएको खुर्पेटोमा सानो आँसी राखेर जाने बेला उपहार स्वरूप मायाको चिनो दिईने।

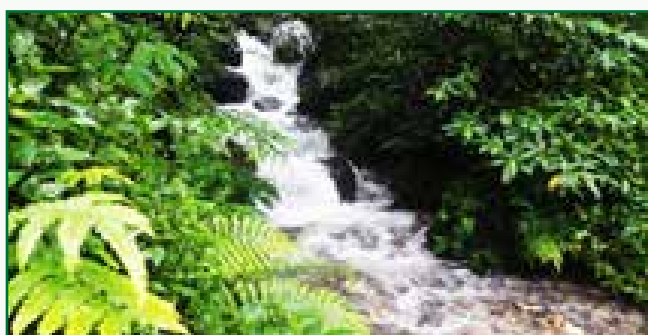
८.२०. लोप्रेफलामे डाँडा सामुदायिक होमस्टे, जलजला गा.पा. ५

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	रूप वहादुर पुन अध्यक्ष, ९८४७७५१७०८
घर, कोठा, तथा बेड संख्या	:	घर ७, काठा २०, बेड ४०
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ५ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,०५,६७१/- (७० प्रतिशत), जलजला गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी पैदलमार्ग र भवन निर्माण गरिएको। धध
प्रमुख विशेषताहरू	:	यस होमस्टे रहेको क्षेत्र किवीको पकेट क्षेत्र रहेको, शान्त तथा मनोरम वातावरण, भ्यु टावर निर्माण हुँदै गरेको छ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	होमस्टे सञ्चालनको सुरुवाती चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएता पनि स्थानीय सादा खानाको रु १८०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र वास प्रति व्यक्ति रु २००। मा उपलब्ध हुने छ। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने तथा संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। वन संरक्षण र होमस्टे संचालनको अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध कायम रहेको।
पहुँच	:	प्रदेश राजधानी पोखरा देखि कुश्मा, मालढुंगा, मिलनचोक हुँदै करिब ३ घण्टाको यात्रा पछि लेखफाट लोप्रे फलामे गाँउ हुँदै यस होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	यस होमस्टे सुरुवाती समयमा रहेकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.२१. तारे जलजला होमस्टे, जलजला गा.पा. ६, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	बल बहादुर पुन, अध्यक्ष, ९८५७६२२५०३
घर, कोठा तथा वेड संख्या	:	घर १०, कोठा ७, वेड १४
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष २ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तह सँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु. ९,००,२३०/- (७० प्रतिशत), जलजला गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च भएको छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	यस सामुदायिक होमस्टेको प्रमुख विशेषतामा लालीगुरासको मनोरम तथा प्राकृतिक दृश्य, माछापुच्छ्रे, हिमाल तथा सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य अवलोकन, रहिनदो तलाउ, हम्पालको दृश्यावलोकन, अर्गानिक आलु खेती र मल्लाज महल रहेका छन्।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	लोकल आलु, फापर, गहुँ, अलैंची, टिमुर, मकै, अदुवा, कोदो आदि रहेका छन्।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	होमस्टे सञ्चालनको सुरुवाती चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूको आवागमन नभएको। उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको, यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु १८० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र बास प्रति व्यक्ति रु २०० मा उपलब्ध हुने। आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। स्थानीय वन समूह र होमस्टे संचालक संयुक्त समन्वय र सहकार्य मार्फत वन क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन हुने देखिन्छ। संरक्षण र हामेस्टे संचालनको अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध कायम रहेको।
पहुँच	:	प्रदेश राजधानी पोखरा देखि कुश्मा, मालढुंगा, मिलनचोक हुँदै करिब ३ घण्टाको यात्रा पछि यस होमस्टे रहेको स्थान तारेजलजला गाँउमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	सुरुवाती चरणमा रहेको यस होमस्टेलाई अभ्रै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने देखिन्छ, साथै होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.२२. वाँस खर्क सामुदायिक होमस्टे, जलजला गा.पा ५, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	यम बहादुर गर्बजा, अध्यक्ष, ९८५७६८१९८३
घर, कोठा तथा वेड संख्या	:	घर ३, कोठा १२, वेड २५
संचालक समिति	:	महिला ०, पुरुष ५ गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १०,००,०००/- (७० प्रतिशत), जलजला गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी भवन तथा पदमार्ग निर्माण गरिएको छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	यस सामुदायिक होमस्टे क्षेत्र सुन्तलाको पकेट क्षेत्रमा रहेको, गुरुङ कला संस्कृति भरना, मुस्ताङ जाने रुट, शान्त तथा मनोरम वातावरण, होमस्टे भवन सम्म जाने पदमार्ग, धौलागिरी, मानापार्थी, निलगिरी, बराही शिखर, अन्नपूर्ण साउथ, नर्थ, माछापुच्छे आदि हिमालहरूको दृश्य अवलोकन गर्न सकिनेछ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला, कफी, आलु, फापर, गहुँ, अलैंची, टिमु, मकै, अदुवा, कोदो, आदि ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	होमस्टे सञ्चालनको सुरुवाती चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूको आवागमन नभएको । उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको, यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु १८० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र बास प्रति व्यक्ति रु २०० मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ । स्थानीय वन समूह र होमस्टे संचालक संयुक्त समन्वय र सहकार्य मार्फत वन क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन हुने देखिन्छ । संरक्षण र हाम्रो संचालनको अन्यान्योश्रित सम्बन्ध कायम रहेको ।
पहुँच	:	प्रदेश राजधानी पोखरा देखि कुश्मा, मालढुंगा, मिलनचोक हुँदै करिब ३ घण्टाको यात्रा पछि यस होमस्टे रहेको स्थान बाँसखर्क गाँउमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	सुरुवाती चरणमा रहेको यस होमस्टेलाई अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने देखिन्छ, साथै होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

; fdbflos xfd: 6sfkj' fvf/,
ko6g lj sf; sf]cfwf/

८.२३. वनवदे सामुदायिक होमस्टे, जलजला गा.पा ५, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	हर्क बहादुर वि.क. अध्यक्ष, ९८६७६४२९१८
घर, कोठा तथा बेड संख्या	:	घर १०, कोठा १७, बेड ३५
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष ४ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वतको तर्फबाट रु. ८,४१,५२६/- (७० प्रतिशत), जलजला गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी होमस्टे पैदलमार्ग निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	सूर्यास्तको मनमोहक दृश्य अवलोकन गर्न सकिने, व्यवसायीक किवी खेती, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, धौलागिरी हिमालको दृश्य अवलोकन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, गहुँ, आलु, स्थानीय तरकारीहरू, अदुवा, कोदो रोटी, पिठो, गुन्द्रुक, लोकल कुखुराको मासु, आदि ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	होमस्टे सञ्चालनको सुरुवाती चरणमा रहेको हुनाले पर्यटकहरूको आवागमन नभएको । उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १८०। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था र बास प्रति व्यक्ति रु २५०। मा उपलब्ध हुने । आगामी दिनमा पुरा प्याकेजको व्यवस्था गरिने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ । स्थानीय वन समूह र होमस्टे संचालक संयुक्त समन्वय र सहकार्य मार्फत वन क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन हुने देखिन्छ । संरक्षण र हामेस्टे संचालनको अन्यान्योश्रित सम्बन्ध कायम रहेको ।
पहुँच	:	प्रदेश राजधानी पोखरा देखि कुश्मा, मालढुंगा, मिलन चोक हुँदै करिब ३ घण्टाको यात्रा पछि यस होमस्टे रहेको स्थान लेखफाट वनवदे गाँउमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	सुरुवाती चरणमा रहेको यस होमस्टेलाई अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने देखिन्छ, साथै होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

GANDAKI PROVINCE
Nature | Culture | Adventure

८.२४. पञ्चासे काहुले गाउँ सामुदायिक होमस्टे, कु.न.पा -१४, अर्थर काहुले, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	मेख बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८५६०८११३१/९८०६१८११३१
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ११, कोठा ११, वेड २२
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष ८ गरी जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट ९,१०,०८३/- (७० प्रतिशत) अनुदान र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च हुने गरी पदमार्ग निर्माण र होमस्टे सञ्चालनका लागि अति आवश्यक सामान खरिद गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	पञ्चासे लेक अवलोकन, श्रवणकुमारको मन्दिर, गुरुङ संस्कारको मठ, गुरुङ संस्कारको नाँचगान, ठाडोभाका र भुकीहरू, मौरी पालन, स्थानीय स्वादिलो र मिष्ठान्न परिकारहरू ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटकहरू फाटफुट रुपमा आवागमन हुन थालेको । व्यवस्थापन र प्रचार प्रसार सुदृढ हुँदै जाँदा पर्यटन गतिविधि बढ्दै जाने देखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु २००। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था (रु.३००।), खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु २००। मा उपलब्ध हुने । रु १००० मा पुरा प्याकेजको व्यवस्था -बेलुकाको खाना, बास, बिहानको खाजा र खाना) । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे क्षेत्रमा संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरा देखि गाडीमा कुश्मा, पर्वतसम्म र कुश्मा बजारबाट २ घण्टा ३० मिनेटको यात्रासँगै यस गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	सुरुवाती चरणमा रहेको यस होमस्टेलाई अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने देखिन्छ, साथै होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.२५. चनौटे सामुदायिक होमस्टे, कु.न.पा - ३. पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	गंगा प्रसाद गुरुङ, अध्यक्ष, ९८४७७३६३७७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, बेड ४०
संचालक समिति	:	महिला १, पुरुष ४ गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट ७,९७,५००/- (७० प्रतिशत) अनुदान र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च हुने गरी पदमार्ग निर्माण, सामुदायिक भान्सा घर निर्माण, पानी घट्ट संरक्षण, होमस्टे सदस्य घरमा शौचालय निर्माण गरी कार्य सम्पन्न भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	क्यानोनिङ व्यवस्था, लेक अवलोकन, गुरुङ संस्कारको मठ, गुरुङ संस्कारको नाँचगान, ठाडोभाका र भुकीहरू, मौरी पालन, स्थानीय स्वादिलो र मिष्ठान्न परिकारहरू ।
प्रमुख प्राकृतिक आकर्षणका स्थल	:	माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू गत आ.व. २०७५।०७६ मा १५० जना आएको । व्यवस्थापन र प्रचार प्रसार सुदृढ हुँदै जाँदा पर्यटन गतिविधि बढ्दै जाने देखिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १७५। र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था रु.३००।, खाजा १ समयको रु १००। र बास प्रति व्यक्ति रु २००। मा उपलब्ध हुने । रु १००० मा पुरा प्याकेजको व्यवस्था -बेलुकाको खाना, बास, बिहानको खाजा र खाना) । संचार सुविधा रहेको छ । साथै बासको मात्र रु. १०० तोकिएको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरा देखि गाडीमा ३ घण्टामा कुश्मा, पर्वतसम्म र कुश्मा बजारबाट १ घण्टाको यात्रासँगै यस गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	सुरुवाती चरणमा रहेको यस होमस्टेलाई अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने देखिन्छ, साथै होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.२६. पञ्चकोशी होमस्टे, कु.न.पा-३, आर्थर डाँडाखर्क, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७३
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	अमृत कुमार गरुड, अध्यक्ष, ९८०६१०३६७०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१९ घर, २४ कोठा, बेड ५०
संचालक समिति	:	महिला ३, ५ पुरुष गरी जम्मा ८ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,१४,२७१/- (७० प्रतिशत), सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग निर्माण र होमस्टे सञ्चालनका लागि अति आवश्यक सामान खरिद गर्ने काम सम्पन्न गरियो।
प्रमुख विशेषताहरू	:	Jungle Walk गरि विभिन्न प्रजातिका सुन्दर सुनाखरिहरू साथै संकट अवस्थामा रहेको छत्रे उन्चू अवलोकन एवम् गुरुडकला संस्कृतिमा रमाउने अवसर तथा पञ्चाशे बुद्ध बिहार, गुफा डाँडाको पार्क, सुन्दर एवम् मनोरम माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको दृश्य अवलोकन तथा पञ्चाशे संरक्षित वन अवलोकन, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस होमस्टेमा आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको। आ.व.२०७५।०७६ मा करिब १५० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु २०० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था (रु. ३००), खाजा १ समयको रु १०० र बास प्रति व्यक्ति रु २०० मा उपलब्ध हुने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे वन क्षेत्रमा संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको। होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको। पञ्चासे वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको।
पहुँच	:	पोखराबाट कुश्मा बजार हुँदै ४ घण्टा १५ मिनेटमा यस होमस्टे गाउँमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.२७. फूलबारी सामुदायिक होमस्टे, कु.न.पा -११, पकृता, पर्वत ।

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	गणेश पौडेल, कोषाध्यक्ष, ९८४७६३४६१९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	८ घर, कोठा ८, बेड संख्या १६ ।
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ६ गरी जम्मा ८ जना
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १२,९१,११०/- (७० प्रतिशत), सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न गरियो ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	राम्चे डाँडाबाट सुन्दर कुश्मा बजार र पञ्चाशे डाँडा अवलोकन, पर्वतको महाशिला गाउँमा जस्तै ठूलो ढुङ्गा आर्कषणको रूपमा रहेको र स्थानीय परिकार (कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि) को स्वाद लिन सकिने, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।
पाहुना आगमनको अवस्था	:	यस होमस्टेमा आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व.२०७५।०७६ मा करिब ४० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुझावहरू संकलन गर्ने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । अन्नपूर्ण हिमश्रृंखला साथै हरियाली डाँडाकाँडा अवलोकन गर्न सकिने । पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु. १५० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था रु. ३००, खाजा १ समयको रु. १०० र बास प्रति व्यक्ति रु. २०० मा उपलब्ध हुने, संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे वन क्षेत्र नजिकै संचालित यस सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । पञ्चासे वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रण कार्यमा समेत सकृय रहेको, वन संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.३० घण्टामा र कुश्माबाट पैदल गएमा २.३० घण्टा र बस यात्राबाट करिब १.१५ घण्टामा यस गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य सेवा	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.२८. सरुन्चौर सामुदायिक होमस्टे, कु.न.पा-३, दुर्लुङ, पर्वत ।

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	ऋषिराम पौडेल, ९८४७७२९६५०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	११ घर, कोठा ११, वेड संख्या १६
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष ७ गरी जम्मा १२ जना
२०७५/०७६ स्थानीय पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ७,९७,१५२/- (७० प्रतिशत), सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च पदमार्ग निर्माण र Street Lights Installation Work सम्पन्न गरिएको छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बराहथान मन्दिर, दुर्लुङकोटको टावरबाट ५ वटा जिल्लाहरूको अवलोकन, तारेकोट मन्दिर, स्थानीय परिकार (कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि)को स्वाद तथा सुन्दर हिम शृंखला साथै हरियाली डाँडाकाँडाको आनन्दमय अवलोकन, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व.२०७५।०७६ मा करिब २० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । अन्नपूर्ण हिमश्रृंखला साथै हरियाली डाँडाकाँडा अवलोकन गर्न सकिने । पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु १८० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था (रु.३००) र बास प्रति व्यक्ति रु १०० मा उपलब्ध हुने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यस सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रण कार्यमा समेत सकृय रहेको, वन संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.३० घण्टामा कुश्माबाट पैदल गएमा २.०० घण्टा वा बस यात्राबाट करिब ४५ मिनेटमा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य सेवा	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.२५. ठूलिपोखरी सामुदायिक होमस्टे, क.न.पा.१२, ठूलिपोखरी, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	राजेन्द्र पौडेल, अध्यक्ष, ९८५७६४७८५२
घर, कोठा तथा वेड संख्या	:	घर ७, कोठा ७ वेड १४
संचालन समिति	:	महिला ५, पुरुष २ जना गरी जम्मा ७ जना ।
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ९,६६,००३/- (७० प्रतिशत), सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्चमा सामुदायिक भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	देवीस्थानको मन्दिर, खौलाको भ्यू टावर, स्थानीय परिकार (कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि) को स्वाद तथासुन्दर हिम शृंखला साथै हरियाली डाँडाकाँडाको आनन्दमय अवलोकन गर्न सकिने, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व.२०७५।०७६ मा करिब १० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको ।
उपलब्ध सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । विभिन्न हिमश्रृंखला साथै हरियाली डाँडाकाँडा अवलोकन गर्न सकिने । पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु १५० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था (रु.३००), खाजा १ समयको रु १०० र बास प्रति व्यक्ति रु ३०० मा उपलब्ध हुने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे वन क्षेत्रमा संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । पञ्चासे वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणामा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा कुश्माबाट बस यात्राबाट करिब ३.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य सेवा	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३०. खौला भूमेकोट सामुदायिक होमस्टे, कु.न.पा-१३, खौला लाँकुरी, पर्वत

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	जग बहादुर के.सी, अध्यक्ष, ९८५७६४९६६४
घर, कोठा तथा बेड संख्या	:	२० घर, ६ कोठा, १२ बेड
संचालन समिति	:	महिला ५, पुरुष ३ जना गरी जम्मा ८ जना।
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. ८,३५,०१०/- (७० प्रतिशत), सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च सामुदायिक भवन निर्माणको कार्यसम्पन्न गरिएको छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बाइसी-चौबिसे भुरे राजाहरूबाट निर्मित छेउठान र माफ्रठान भन्ने स्थानमा रहेका किल्लाहरूको भग्नावशेषहरू, खौलाको भ्यू टावर जहाँबाट मनोरम हिमश्रृंखला र हरियाली डाँडाहरू अवलोकन, जुम्लीराजाहरूले पुजा गर्ने - ऐतिहासिक जुम्लीथान मन्दिर, बालाचर्तुदर्शीमा सदविज छर्का निम्ती पवित्र स्थल, प्रत्येक वर्ष वडा दशैको अवसरमा लाग्ने ऐतिहासिक दशैं मेला, ऐतिहासिक डुँडेगुफा, अचम्मका जोगी ढुङ्गा र हल्लन ढङ्गा, स्थानीय लोक संस्कृति, पञ्चेबाजा, भजन, चुटका र नाँचगान हेर्न पाइने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको। आ.व. २०७५।०७६ मा करिब १० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको।
उपलब्ध सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने। विभिन्न हिमश्रृंखला साथै हरियाली डाँडाकाँडा अवलोकन गर्न सकिने। पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपि स्थानीय सादा खानाको रु १५० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था रु. ३००, खाजा १ समयको रु १०० र बास प्रति व्यक्ति रु २०० मा उपलब्ध हुने। संचार सुविधा रहेको छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	पञ्चासे वन क्षेत्रमा संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको। होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको। पञ्चासे वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा कुश्माबाट बस यात्राबाट करिब ३.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ।
अन्य सेवा	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

८.३१. सुनाखरी सामुदायिक होमस्टे, कु.न.पा १४, आर्थर, डाँडा खर्क, पर्वत ।

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	ईन्द्र बहादुर गुरुड, अध्यक्ष, ९७४६००८६३५
घर, कोठा, वेड संख्या	:	१२ घर, कोठा १०, वेड संख्या २०
संचालक समिति	:	महिला ५ जना, पुरुष ७ जना गरी जम्मा १२ जना ।
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ८३५०१०/- (७० प्रतिशत), सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट ३० प्रतिशत खर्च पदमार्ग निर्माण, सामुदायिक भान्सा घर निर्माण, शौचालय निर्माण, सामुदायिक पानीको धारो निर्माणको कार्यसम्पन्न गरिएको छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	वि.सं १८३६ सालमा निर्मित पुरातान्विक एवम ऐतिहासिक साङ्गाड गुरुड जातको लोकप्रिय सोरठी नृत्य, स्थानीय परिकार (कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि) को स्वादमा रमाउन सकिने तथा सुन्दर हिम शृङ्खला साथै हरियाली डाँडाकाँडाँको पञ्चासे संरक्षित वनको आन्नदमय अवलोकन ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व. २०७५।०७६ मा करिब ३० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । पाहुनाको लागि मेनु तयार नभएको यद्यपी स्थानीय सादा खानाको रु २०० र आवश्यकता अनुसार मासुको व्यवस्था रु. ३००, खाजा १ समयको रु १०० र बास प्रति व्यक्ति रु २०० मा उपलब्ध हुने । संचार सुविधा रहेको छ ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	पञ्चासे वन क्षेत्रमा संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिसप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । पञ्चासे वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा कुश्माबाट बस यात्राबाट करिब २.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य सेवा	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३२. श्री वच्छेश्वर सामुदायिक होमस्टे, बिहादी गाउँपालिका वडा नं १, पर्वत ।

स्थापना वर्ष	:	वि. स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	चन्द्रवहादुर गुरुङ, ९८४७७८२७५६
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१० घर, कोठा २०, वेड संख्या ४०
संचालक समिति	:	महिला ३, पुरुष २ गरी जम्मा ५ जना ।
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानिय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु. १० लाख (७० प्रतिशत), बिहादी गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी पैदलमार्ग निर्माण तथाइन्टर्नेट जडान गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बच्छेश्वर मन्दिर, कोट मन्दिर, देवी थान, चण्डीकोट, गुरुङ संस्कारको मठ, गुरुङ संस्कारको नाचगान र भक्तीहरू, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृष्य, सुन्तला बगैचा, अलैची बगैचा, स्थानीय लोक संस्कृति र नाचगान हेर्न पाइने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व.२०७५।०७६ मा करिब १० जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू सकलन गर्ने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानी खाजामा मकै, भट्टमास, मोही, दही, कोदोको रोटी खान पाईने, खानामा, सिन्की अचार, कोदोको ढिँडो,लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ भने सादा खानाको रु १५० र मासु खानाको रु. २५० लिने गरिएको । साथै बासको लागि हाललाई कुनै रेट नराखिएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		पञ्चासे वन क्षेत्रमा संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह वढेको । होमस्टे संचालन पश्चात परम्परागत खेती र व्यवसाय वजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जांगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । पञ्चासे वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणामा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुदै जादा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत वढ्ने देखिएको ।
पहुंच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा कुश्माबाट जिप यात्राबाट करिब ३.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुन सकिन्छ ।
अन्य सेवा	:	प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३३. सालडाँडा सामुदायिक होमस्टे, बिहादी गा.पा. वडा नं १, बाच्छा पर्वत ।

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.	:	गणेश बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८०५२३९२९५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१० घर, कोठा २०, वेड संख्या ४०
संचालक समिति	:	महिला ६ जना, पुरुष १ जना गरी जम्मा ७ जना ।
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९,५६,५०० (७० प्रतिशत), बिहादी गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी गोलघर निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	बच्छेश्वर मन्दिर, कोट मन्दिर, देवी थान, चण्डीकोट, गुरुङ संस्कारको मठ, गुरुङ संस्कारको नाँचगान र भाकीहरू, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमालको मनोरम दृश्य, सुन्तला बगैँचा, अलैंची बगैँचा, होमस्टे प्रवर्धन र पर्यटन आवतजावत सहज हुने हेतुले सूचनामुलक होडिड बोर्ड राखिएको ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व.२०७५।०७६ मा करिब १२ जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानी खाजामा मकै, भट्टामास, मोही, दही खान पाईने, खानामा, कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ भने सादा खानाको रु १५० र मासु खानको रु २०० लिने गरिएको । साथै बासको लागि निःशुल्क व्यवस्था गरिएको ।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :

यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणामा समेत सक्रिय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।

पहुँच :

गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा कुश्माबाट जिप यात्राबाट करिब ३.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।

अन्य सेवा :

प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३४. शालिग्राम धाप सामुदायिक होमस्टे बिहोदी गा.पा. वडा नं ६, शालिग्राम

स्थापना वर्ष :

वि.स. २०७५

सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं. :

तारा बहादुर थापा, अध्यक्ष, ९८०५४८६४०४

घर, कोठा र वेड संख्या :

१० घर, कोठा ३०, वेड संख्या ६०

संचालक समिति :

महिला ४ जना, पुरुष ३ जना गरी जम्मा ७ जना ।

२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार :

आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), बिहादी गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।

प्रमुख विशेषताहरू :

सेती बेनी शालिग्राम, कालिका मन्दिर, लुरीड देवीथान, स्थानीय परिकार (कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि, मिमी कालीगण्डकी ड्याम, कालीगण्डकी नदीमाथिको स्टीमर (७.५ कि.मी.), गलेश्वर गुफा, गलर्याडकोट, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।

पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन नभरहेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन कार्यको थालनी गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानी खाजामा मकै, भट्टमास, मोही, दही खान पाईने, खानामा, कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ भने सादा खानाको रु १५० र मासु खानको रु २५० लिने गरिएको । साथै बासको लागि प्रति व्यक्ति रु. १०० को व्यवस्था गरिएको ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यस सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा समुदायको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा स्याङ्गा वालिङ्गाबाट वस तथा जिप यात्राबाट करिब २.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य सेवा	:	होमस्टेको वारेमा प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३५. शिला शालिग्राम सामुदायिक होमस्टे बिहादी गा.पा. वडा नं ६, शालिग्राम, पर्वत ।

स्थापना वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	प्रेम बहादुर थापा, अध्यक्ष, ९८६६५७२८८६
घर, कोठा र वेड संख्या	:	८ घर, कोठा १६ र वेड संख्या ३२
संचालक समिति	:	महिला ३ पुरुष ६ जना गरी जम्मा ९ जना ।
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), बिहादी गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	सेती बेनी शालिग्राम, कालिका मन्दिर, लुरीड देवीथान, स्थानीय परिकार (कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलु आदि, मिमी कालीगण्डकी ड्याम, कालीगण्डकी नदी माथिको स्टीमर (७.५ कि.मी.), गलेश्वर गुफा, गल्याङकोट, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन नभईहेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन कार्यको थालनी गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने। बिहानी खाजामा मकै, भट्टमास, मोही, दही खान पाईने, खानामा, कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ भने सादा खानाको रु १५० र मासु खानको रु २५० लिने गरिएको। साथै बासको लागि प्रति व्यक्ति रु. १०० को व्यवस्था गरिएको।
पहुँच	यस सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा समुदायको उत्साह बढेको। होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको। वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको।
अन्य सेवा	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा स्याङ्गावालिङ्गाबाट वस तथा जिप यात्राबाट करिब २.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ। होमस्टेको वारेमा प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१८,
छिमेकी मुलुक पर्यटन वर्ष तथा नेपाल भ्रमण वर्ष २०२०
एवम् बृहत अन्तराष्ट्रिय स्तरको पोखरा पर्यटन वर्ष २०२२
सफल पारौं।

८.३६ गेप्ताङ सामुदायिक होमस्टे, बिहादी गा.पा. वडा नं ५, पर्वत

स्थापन वर्ष	:	वि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	कुमारी थापा अध्यक्ष ९८१४१९२१९७
घर, कोठा र वेड संख्या	:	१० घर, कोठा संख्या २०, वेड संख्या : ४०
संचालक समिति	:	महिला ३ जना पुरुष ५ जना गरी जम्मा ८ जना
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९,७१,१८६ (७० प्रतिशत), बिहादी गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	स्थानीय परिकार कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल,आलु आदि, अवलोकन गर्न लायक स्थानहरूमा पैयुँकोट, लुङ्ग्राडकोट, लामाचौरमा ट्रेकिङ गर्न सकिने, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको। आ.व.२०७५।०७६ मा करिब ६५ जना पाहुना आएका, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने गरेको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने। बिहानी खाजामा बटुक खाजा खान पाईने, खानामा, कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ भने सादा खानाको रु २५० र मासु खानको रु ४०० लिने गरिएको। साथै बासको लागि निःशुल्क व्यवस्था गरिएको।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यस सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा समुदायको उत्साह बढेको। होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी

- तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । वन क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको ।
- पहुँच** : गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा स्याङ्गा वालिङ्गाबाट बस तथा जिप यात्राबाट करिब १.३० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य सेवा** : होमस्टेको बारेमा प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

; fdbflos xfp: 63f1kj ffwf/,
ko6g lj sf; sf]cfwf/

८.३७. सेन्टरपोइन्ट सामुदायिक होमस्टे पैयु गा.पा. वडा नं ४, हुवास. पर्वत

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : मेख बहादुर राना, अध्यक्ष, ९८५६०५४२१७
- घर, कोठा र वेड संख्या** : ५ घर, कोठा २०, वेड संख्या २०
- संचालक समिति** : महिला ३ जना, पुरुष २ जना गरी जम्मा ५ जना
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा सामुदायिक होमस्टेमा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत तर्फबाट रु. १०,००,००० (७० प्रतिशत), पैयुँ गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन तथा Camp Fire Place निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : अर्गानिक तरकारी, स्थानीय परिकार कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलुबाट तयार पारिएका विभिन्न प्रकारका खानेकुराहरू खान पाईने । अवलोकन गर्न लायक स्थानहरूमा पैयुकोट, लुङ्गाडकोट, लामाचौरमा ट्रेकिङ गर्न सकिने, स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भै नसकेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावरु संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहान विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । सादा खानाको रु १५० र मासु खानाको रु २५० लिने गरिएको । साथै बासको लागि प्रतिव्यक्ति रु. १०० मात्र लिने व्यवस्था गरिएको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यस सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् यस सामुदायिक होमस्टे वरपरका वनक्षेत्रमा वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा समुदायको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । वन क्षेत्रमा हुने चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत

- पहुँच** : गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट ३.०० घण्टामा स्याङ्जा वालिङबाट बस तथा जिप यात्राबाट करिब १.०० घण्टामा यस होमस्टे रहेको गाउँमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य सेवा** : होमस्टेको बारेमा प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३८. गिनाङ सामुदायिक होमस्टे पैयु गा.पा. वडा नं २, त्रितेणी, पर्वत

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७६
- सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.** : सरीता राना, अध्यक्ष, ९८२५१९८५६५
- घर, कोठा र वेड संख्या** : १० घर, कोठा ३०, वेड संख्या ६०
- संचालक समिति** : महिला ४ जना, पुरुष ३ जना गरी जम्मा ७ जना
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९८१७७२/- (७० प्रतिशत), पैयु गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन र क्याम्प फायर प्लेस निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : अर्गानिक तरकारी, स्थानीय परिकार कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलुबाट तयार पारिएका विभिन्न प्रकारका खानेकुराहरू खान पाईने । सेतीबेनी शालिग्राम, पैयुकोट, सेतीबेनी, लुङ्याङकोट तथा पैयुकोटको दृश्यावलोकन गर्न सकिने अवलोकन गर्न लायक स्थानहरू तथा स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । गत आ. २०७५।०७६ मा २५ जना पर्यटक आएको, पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहान विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । सादा खानाको रु १५० र मासु खानाको रु २५० लिने गरिएको । साथै बासको लागि प्रतिव्यक्ति रु. १०० मात्र लिने व्यवस्था गरिएको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय पैयु गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र

- पहुँच** : जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ । गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट स्याङ्जा वालिङ हुँदै हुवासँको हातेमालो चोकबाट करिब १५ मिनेटमाको कच्ची मोटर बाटो समेतको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
- अन्य** : भरखर सुरुवात भएकोले प्रचार प्रसारमा कमी देखिएको, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.३५. हिले ईकाड भोर्ले सामुदायिक होमस्टे, पैयु गा.पा. वडा नं ४, भोर्ले, पर्वत ।

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : भीम बहादुर गुरुङ, अध्यक्ष, ९८५६०२८८१४
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर ५, कोठा १० वेड संख्या २०
- संचालक समिति** : महिला ६ जना, पुरुष ५ जना गरी जम्मा ११ जना ।
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ३,३३,०००/- (७० प्रतिशत), पैयु गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : अर्गानिक तरकारी, स्थानीय परिकार कोदोको ढिँडो, निउरो, लोकल कुखुरा, चामल, आलुबाट तयार पारिएका विभिन्न प्रकारका खानेकुराहरू खान पाईने । स्थानीय लोक संस्कृति र नाँचगान हेर्न पाइने । प्रमुख आकर्षण स्थलहरूमा हिले गुम्बा, भोर्ले विश्वनाथ शिला, हिले देवी, दाङ्गसिङ मण्डाली, इकाड देवी, चलालुङ गुफा, तुलसी खर्क पोखरी, दफुर्क लेक रहेको ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भै नसकेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभाषण संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने क्रममा रहेको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहान विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । खाना तथा खाजाको दररेट कायम गरी नसकेको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय पैयु गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

- पहुँच** : गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट स्याङ्गाजा वालिङ्ग हुँदै हुवासँको हातेमालो चोकबाट करीव २ घण्टामा कच्ची मोटर बाटो मार्फत पुग्न सकिने ।
- अन्य** : भर्खर सुरुवात भएकोले प्रचार प्रसारमा कमी देखिएको, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.४०. हरियाली सामुदायिक होमस्टे, महाशिला गा.पा वडा नं. ४ पाखापानी पर्वत

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं** : सुर्य बहादुर सेन, सम्पर्क नं. ९८१९१९०१८५
- घर, कोठा तथा बेड संख्या** : घर ८ वटा, कोठा १५, बेड २५ वटा
- संचालक समिति** : महिला ७ जना, पुरुष २ जना गरी जम्मा ९ जना ।
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु ९,४५,७९० (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषता** : यस होमस्टेको अवलोकनबाट ठकुरी संस्कृति भल्किने नृत्य, रहनसहनहरू, पर्यटकीय क्षेत्र महाशिलाको क्षेत्र अवलोकन गर्न सकिने दृश्यहरूमा महाशिलाको शिलाक्षेत्र तथा गुफा अवलोकन गर्न सकिने र प्रमुख आकर्षणमा महाशिला को शिलाक्षेत्र अवलोकन गर्न सकिने ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भै नसकेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएका ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहान विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानको नास्तामा मकै, भट्टमास रु ६०, खानामा लोकल सादा खाना रु. १२५, लोकल मासु खाना रु. २२५, खुवाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।
- पहुँच** : पोखराबाट पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुश्मा बजार हुँदै ज्ञादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुंखु हुँदै पाखापानी कच्ची बाटो जिपमा करिब ६.३० घण्टामा पुग्न सकिने ।

अन्य : होमस्टेमा पाइने सेवा सुविधाको वारेमा बोर्डमा लेखाई टाँस्ने कार्यको थालनी गर्नु पर्ने, गुफामा जानको लागि गोरेटो बाटोको निर्माण गर्ने, सामुदायिक होमस्टे भवनको गेटको निर्माण, खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने, ठकुरी संस्कृतिको जर्गेना गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरूमा पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा इस्टाब्लिसमेन्टको व्यवस्था रहेको छ । यस होमस्टेमा आउने आगन्तुक पाहुनाहरूलाई यस ठाँउको बस्तुस्थिती भर्किकने फोटोहरू जाने बेला उपहार स्वरुपमायाको चिनो दिईने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

८.४१. लाम्तुन ग्रामीण पर्यटन होमस्टे, महाशिला गा पा वडा नं. ४ पाखापानी लाम्तुन पर्वत

स्थापना वर्ष : वि.स. २०७५

सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं : ओम बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८६२३८८८७८

घर, कोठा तथा वेड संख्या : घर १० वटा, कोठा २०, वेड ४० वटा

संचालक समिति : महिला ७ जना, पुरुष २ जना गरी जम्मा ९ जना ।

२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।

प्रमुख विशेषता : यस होमस्टेको अवलोकनबाट ठकुरी संस्कृति भर्किकने नृत्य, रहनसहनहरू, पर्यटकीय क्षेत्र महाशिलाको क्षेत्र अवलोकन गर्न सकिने दृश्यहरूमा महाशिलाको शिलाक्षेत्र तथा गुफा अवलोकन गर्न सकिने र प्रमुख आकर्षणमा महाशिला को शिलाक्षेत्र अवलोकन गर्न सकिने ।

पाहुना आवागमनको अवस्था : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भै नसकेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानी विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानको नास्तामा मकै, भट्टमास रु ६०, खानामा लोकल सादा खाना रु. १२५, लोकल मासु खाना रु. २२५, खुवाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

पहुँच : पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदमुकाम कश्मा बजार हुँदै जाँदी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुंग्खु हुँदै पाखापानी कच्ची बाटो जिपमा करिब ७.४५ घण्टामा पुन सकिने ।

अन्य : होमस्टेमा पाइने सेवा सुविधाको बारेमा बोर्डमा लेखाई टाँस्ने कार्यको थालनी गर्नुपर्ने, होमस्टे भवन सम्मजाने पदमार्गको निर्माण, खानेपानीको उचित व्यवस्थापन, दर्ता भएका घरहरूमा अत्यावश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा इस्टाब्लिसमेन्टको व्यवस्था, अध्ययन, अनुगमनको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

८.४२. मण्डली सामुदायिक पर्यटन होमस्टे, महाशिला गा.पा. वडा नं. १ होश्राङ्दी पर्वत

स्थापना वर्ष : वि.स. २०७५

सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : गोवरधन सिंह गुरुङ अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८१४१६१४८८

घर, कोठा तथा बेड संख्या : घर ९, कोठा ७ र बेड संख्या १५

संचालन समिति : महिला ० पुरुष ९ गरी जम्मा ९ जना

२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।

प्रमुख विशेषता : यस होमस्टेको अवलोकनबाट बाजु मण्डलीमा बुद्ध जयन्तीको अवसरमा पाठपुजा सहित धार्मिक मेला हुने गरेको, पैयुकोत दरवारको मनमोहक दृश्य अवलोकन गर्न सकिने, अवलोकन गर्न सकिने दृश्यहरूमा बाजु मण्डलीमा बुद्ध जयन्तीमा पाठपुजा सहित धार्मिक मेला अवलोकन गर्न सकिने तथा मण्डली थानको वर्षै भरी अवलोकन गर्न सकिने । बाइसे चौबिसे राज्य हुदाका बखत स्थापना तथा निर्माण भएको पैयुकोत दरवार अवलोकन गर्न सकिने ।

पाहुना आवागमनको अवस्था : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भै नसकेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभाबहरू संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानी विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानको नास्तामा मकै, भट्टमास रु ६०, खानामा लोकल सादा खाना रु. १२५, लोकल मासु खाना रु. २२५, खुवाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरू बीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

पहुँच : पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदमुकाम कश्मा बजार हुँदै ज्ञादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुखु हुँदै पाखापानी कच्ची बाटो जिपमा करिब ७.४५ घण्टामा पुग्न सकिने ।

अन्य : स्वागत गेट निर्माण, प्रचार प्रसारका लागिबोर्ड तयार गर्नुपर्ने, खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, होमस्टे सम्बन्धि ट्रेनिङ, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरूमा पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा डस्टविनको व्यवस्था, पैयुकोट दरवार क्षेत्र मा खाली ठाँउमा वृक्षारोपण गर्नु पर्ने ।

८.४३. जम्पुर सामुदायिक होमस्टे महाशिला गा. पा. वडा नं. १ होश्राङ्दी, पर्वत

स्थापना वर्ष : वि.स. २०७५

सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नम्बर : भिम बहादुर राना, अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८०५२०९५६७/९८६७५८०८०४

घर, कोठा तथा वेड संख्या : घर ९, कोठा ७, वेड १५

सञ्चालन समिति : महिला २, पुरुष ७ जना गरी जम्मा ९ जना ।

२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।

प्रमुख विशेषताहरू : यस होमस्टेको अवलोकनबाट गोर्ल्याङ्को मन्दिर, पैयुकोट दरवार तथा मगर सस्कृती अवलोकन गर्न सकिने दृश्यहरू जस्तै त्रिवेणी हुवासका भू-भागहरू, गोर्ल्याङ सामुदायिक वन क्षेत्र अवलोकन गर्न सकिने, प्रमुख आर्कषण क्षेत्रको रूपमा पैयुकोट दरवारमा पौराणिक शैलिका भवन अवलोकन गर्न सकिने ।

पाहुना आवागमनको अवस्था : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भै नसकेको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभाबहरू संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहान विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानको नास्तामा मकै, भट्टमास रु ५०, खानामा लोकल सादा खाना रु. १५०, लोकल मासु खाना रु. २५० खुवाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

- पहुँच** : गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदमुकाम कुश्मा बजार हुँदै ज्ञादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुंग्खु हुँदै कच्ची बाटो जिपमा करिब ७.०० घण्टामा पुग्न सकिने ।
- अन्य** : खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, होमस्टे सम्बन्धि ट्रेनिङ, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरूमा भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा इस्टाब्लिसमेन्टको व्यवस्था ।

८.४४. सर्तुडाँडा सामुदायिक होमस्टे महाशिला गा.पा. वडा नं. २, भोक्सीङ, पर्वत ।

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : हिम कुमारी गुरुङ अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८४७७३४९२५
- घर, कोठा तथा वेड संख्या** : घर ५, कोठा १० तथा वेड २०
- संचालक समिति** : महिला ४ पुरुष १ गरी जम्मा ५ जना ।
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : यस होमस्टेको अवलोकनबाट गोर्ल्याङको मन्दिर, पैयुँकोट दरवार तथा मगर सस्कृती अवलोकन गर्न सकिने दृश्यहरू जस्तै त्रिवेणी हुवासका भू-भागहरू, धनसिङ दरवार र वौद्ध गुम्वा, सामुदायिक वन क्षेत्र अवलोकन गर्न सकिने, प्रमुख आर्कषण क्षेत्रको रूपमा पैयुकोट दरवारमा पौराणिक शैलिका भवन अवलोकन गर्न सकिने ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व. २०७५।०७६ यस सामुदायिक होमस्टेमा अवलोकन गर्न १०० जना पाहुना आउनु भएको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभाषण संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानी विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानी नास्तामा भुटेको मकै, चिया, दुध, मोही, दही पाईने र खानामा सादा खाना रु. १५०, आवश्यकता अनुसार लोकल कुखुराको मासु, लोकल कोदोको रक्सी पाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

- पहुँच** : पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुस्मा बजार हुँदै ज्ञादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुंखु भोक्सीड हुँदै कच्ची बाटो जिपमा करिब ६.४५ घण्टामा पुग्न सकिने ।
- अन्य** : प्रचार प्रसारका कार्यक्रम गर्ने, स्थानीय एवम् पौराणिक कला सस्कृतीको संरक्षण गर्ने, खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, होमस्टे सम्बन्धि ट्रेनिङ, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरूमा भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा डस्टविनको व्यवस्था

८.४५. पैयु गोल्यार्ड सामुदायिक होमस्टे, महाशिला गा.पा. वडा नं. १ होश्राङ्दी पर्वत ।

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : डम्बर बहादुर शाही, अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८४६०६६४३२
- घर, कोठा तथा वेड संख्या** : घर ८ कोठा, १५, वेड २०
- संचालक समिति** : महिला ३, पुरुष ४ गरी जम्मा ७ जना
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी पदमार्ग निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : बाइसे चौबिसे राज्य हुदाका बखत स्थापना तथा निर्माण भएको पैयुकोट दरबार, माछापुच्छ्रे हिमश्रृंखला, पर्वत जिल्लाको सेतिवेणी भू-भाग, पाल्पाको श्रीनगर, पैयुकोट दरबार र गोल्यार्डको स्याङ्जा जिल्लाका भू-भागहरू अवलोकन गर्न सकिने, कोदोको ढिँडो, गुन्द्रुक, लोकल कुखुराको मासु, स्थानीय तरकारीका परिकारहरू, आदि
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व. २०७५।०७६ मा यस सामुदायिक होमस्टेमा अवलोकन गर्न १५ जना पाहुना आउनु भएको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावरु संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानीमा विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानी नास्तामा भुटेको मकै, चिया, दुध, मोही, दही पाईने र खानामा सादा खाना रु. १५०, आवश्यकता अनुसार लोकल कुखुराको मासु, लोकल कोदोको रक्सी पाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

- पहुँच** : पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुस्मा बजार हुँदै झादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुंखु भोक्सीड हुँदै कच्ची बाटो जिपमा करिब ६ घण्टामा पुग्न सकिने ।
- अन्य** : स्वागत गेट निर्माण, प्रचार प्रसारका लागि बोर्ड तयार गर्ने, खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, होमस्टे सम्बन्धि ट्रेनिङ, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरूमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा डस्टविनको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.४६. दह सामुदायिक होमस्टे. महाशिला गा.पा. वडा नं. ३ बालाकोट, पर्वत ।

- स्थापना वर्ष** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : डम्मर बहादुर शाही अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८६६२५५१५३
- घर, कोठा तथा वेड संख्या** : घर ८, कोठा १०, वेड २०
- संचालक समिति** : महिला ०, पुरुष ८, जम्मा ८ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत), महाशिला गाँउपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : बालारानीदेवी मन्दिर, महाशिला गाउँपालिकाको केन्द्र, बालारानी माध्यमिक विद्यालय, लुंखु, हुवास, पाखापानी, होश्राडदी, स्याङ्जा जिल्लाका भू-भागहरू अवलोकन गर्न सकिने ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । आ.व. २०७५।०७६ मा यस सामुदायिक होमस्टेमा अवलोकन गर्न ४०० जना पाहुना आउनुभएको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानीमा विभिन्न परिकारका खाजा खान पाईने, खानामा कोदोको ढिँडो, लोकल कुखुराको स्वाद लिन पाईन्छ । बिहानी नास्तामा भुटेको मकै, चिया, दुध, मोही, दही पाईने र खानामा सादा खाना रु. १५०, आवश्यकता अनुसार लोकल कुखुराको मासु, लोकल कोदोको रक्सी पाईने । बास व्यवस्था निःशुल्क रहेको ।

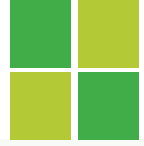
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :** यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरुबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।
- पहुँच :** पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुश्मा बजार हुँदै झादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा, दुक्तान, लुंखु हुँदै बालाकोट जिपमा करिब ६ घण्टामा पुग्न सकिने ।
- अन्य :** प्रचार प्रसारका लागि बोर्ड तयार गर्ने, खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, होमस्टे सम्बन्धित ट्रेनिङ, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरुमा पूर्वाधारको व्यवस्थापन गर्ने, ठाँउ ठाँउमा डस्टविनको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

८.४७. दुक्तान सामुदायिक होमस्टे महाशिला गा.पा. वडा नं. ५ दुक्तान पर्वत ।

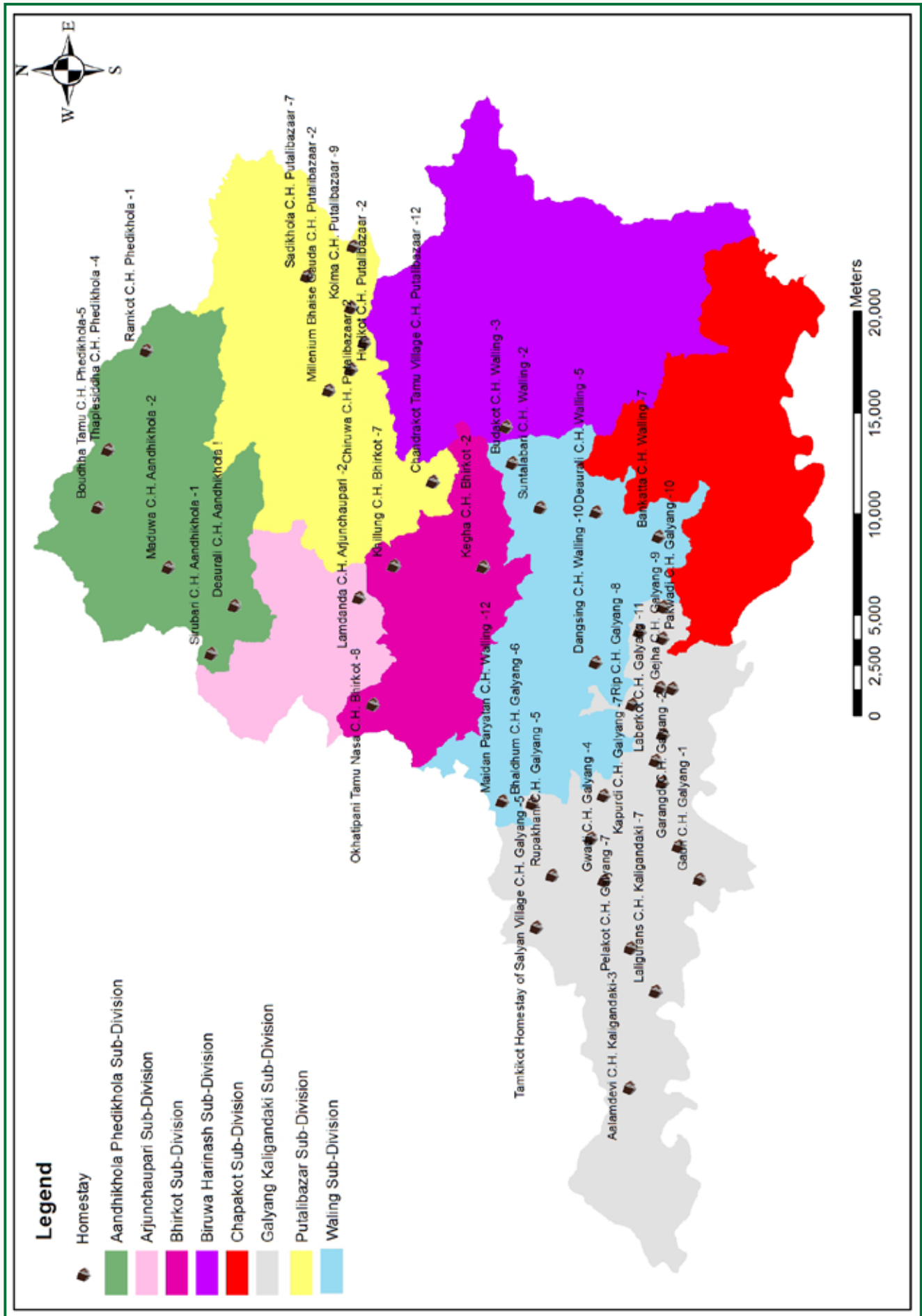
- स्थापना वर्ष वि.स. :** २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. :** सिता गुरुङ, अध्यक्ष, सम्पर्क नं. ९८१६१०३००९
- घर, कोठा तथा वेड संख्या :** घर ५, कोठा ७, वेड १५
- संचालक समिति :** महिला ४ जना, पुरुष १ जना गरी जम्मा ५ जना ।
- २०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार :** आ.व. २०७५।०७६ मा पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालयको तर्फबाट रु १० लाख (७० प्रतिशत) मध्येको पहिलो किस्ता बापतको रु ३,३३,०००, महाशिला गाउँपालिकाबाट १० प्रतिशत र सम्बन्धित होमस्टे संचालन समितिबाट २० प्रतिशत खर्च गरी सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरु :** शिवालय बसाहा मन्दिर तथा गुरुङ समुदायको कुल मन्दिर, अवलोकन गर्न सकिने दृश्यहरुमा शिवालय मन्दिर, माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, धवलागिरी हिमश्रृंखलाहरुको दृश्यावलोकन, गुरुङ समुदायको कुल मन्दिर, बाग्लुङ जिल्लाका भू-भागहरु, पर्वत जिल्लाको फलेबास, खानिगाँउ लगाउतका ठाउँहरु, दुर्लुङकोट,पञ्चासे लेक, बलेवा विमानस्थल र कालिगण्डकी नदी तथा प्रमुख आर्कषणहरु क्षेत्रहरुमा शिवालय मन्दिर र बसाह क्षेत्र रहेका छन् ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था :** यस सामुदायिक होमस्टेमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुको आवागमन भैरहेको । आ.व. २०७५।०७६ मा यस सामुदायिक होमस्टेमा अवलोकन गर्न ६० जना पाहुना आउनुभएको । पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरु संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज :** पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । बिहानीमा विभिन्न परिकारका

होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	यहाँका समुदायले गरिबी न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय महाशिला गाउँपालिका तथा वन समूहहरुबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुऱ्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।
पहुँच :	पोखरा बजारबाट पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुश्मा बजार हुँदै ज्ञादी, फलेबास, लिमिथाना, कुर्घा हुँदै दुक्तान जिपमा करिब ५ घण्टामा पुग्न सकिने ।
अन्य :	प्रचार प्रसारका लागिबोर्ड तयार गर्ने, खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, होमस्टे सम्बन्धि ट्रेनिङ, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्ने, दर्ता भएका घरहरुमा भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थापन, ठाँउ ठाँउमा डस्टविनको व्यवस्था, होमस्टे भौतिक पूर्वाधारहरुको विकास गर्ने ।

८. स्याङ्जा

स्याङ्जा जिल्लामा १५ वटा गत विगत देखि सञ्चालित र २९ वटा आर्थिक वर्ष २०७५।७६ देखि संचालनमा आएका गरी हालसम्म जम्मा ४४ वटा सामुदायिक होमस्टे छन् । यस वर्ष स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा जम्मा ४४ गोटा सामुदायिक होमस्टेलाई डिभिजन वन कार्यालय मार्फत ४,८९,३२,५०० (अनुसूची १.९) अनुदान उपलब्ध गराइएको छ । कार्यक्रमबाट आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनमा टेवा पुगेको, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक महत्वका विषयको पहिचान तथा सुदृढिकरण, सामुदायिक सहभागितामा उत्साह, जैविक विविधता संरक्षणमा टेवा पुनुका साथै स्थानीय आयआर्जन र रोजगारीमा समेत उल्लेखनीय सहयोग पुग्ने देखिएको छ ।

८.१ मडुवा सामुदायिक होमस्टे, आधिखोला गा.पा.२, मडुवा, स्याङ्जा

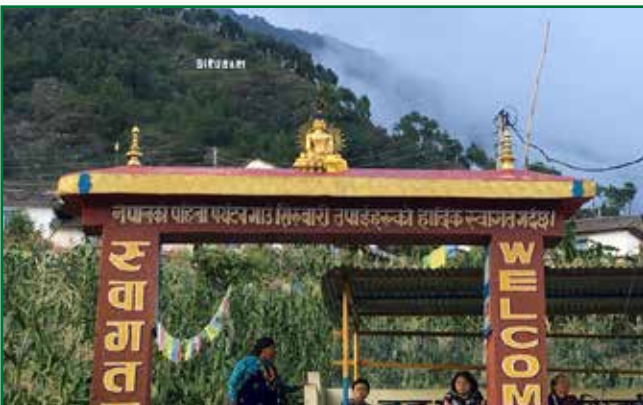
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	गंगाराज गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६५०१६७७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १४, बेड २८
संचालक समिति	:	महिला ४ जना, पुरुष ५ जना, जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब ४.३६ लाखको लागतमा सांस्कृतिक केन्द्र निर्माण गरिएको ।
प्रमुख पर्यटकीय विशेषताहरू	:	धौलागिरी, अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । ग्वाको छहरा, टूलो छहरा र आरी रह निकै मनमोहक रहेको, यस क्षेत्रमा फिल्म तथा गितहरूको छायाङ्कन गर्न निकै भिड लाग्ने गर्दछ । डहरे देउराली, अन्धाअन्धी दह, भ्यूने पोखरी, बस्यानी ओडार जस्ता आकर्षक गन्तव्यहरू रहेको । नौलै भ्यु पोईन्ट बाट माछापुच्छ्रे हिमालको माछाको पुच्छरको दृश्य स्पष्ट देखिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानीक तरकारी, मह, लोकल कुखुरा, कोदोबाट बनेका तथा अन्य परम्परागत परिकारहरू ।

- पर्यटन सुविधा तथा प्याकेजहरू** : गुरुड समुदायको सांस्कृतिक भेषभुषामा नौमती बाजा, ठाडो भाका, भजन चुड्का लगायतका कार्यक्रमबाट मनोरन्जन हुने । ल्होछार पर्व, सेल रोटी, दाल भात, कोदोको रक्सी, कोदोको ढिँडो, मकैको आँटो, टिमूर्को अचार, गुन्दुक, अर्गानिक सागपात तथा तरकारी, लोकल कुखुरा, खसी, बोकाको मासु उपलब्ध हुने । नेपालकै पहिलो पर्यटकीय गाउँ सिरुवारी, कालिका मन्दिर, बौद्ध गुम्वा, ऐतिहासिक अन्धाअन्धी दह तथा श्रवणकुमार पोखरी जस्ता आर्कषणका गन्तव्यहरू नजिकबाट घुम्न सकिने ।
- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको तथा जङ्गल यात्रा, वन्य जन्तु विशेष गरी मिग्गु, कालिज लगायतको अवलोकन गर्न सकिने ।
- पहुँच** : यस होमस्टेमा पुग्नको लागि पोखरा देखि सिद्धार्थ राजमार्गको नागडांडा सम्म करिब २० कि.मी. पक्क सडक, नागडांडा (जिरो) देखि पश्चिम करिब १२ कि.मी. पक्क तथा कच्ची सडकको यात्रा हुँदै पुग्न सकिने । साथै सेतियोभान बजारबाट १.५ घण्टाको पैदल यात्राबाट सजिलै पुग्न सकिने ।
- अन्य** : करिब २० मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य संस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, फोहोर संकलनका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनको व्यवस्था भएको, होमस्टे संचालक सदस्यहरूले अपनाउनुपर्ने Code of Conduct, पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था गरिएको । नयाँ पैदल मार्गको व्यवस्था गरि पर्यटकहरूलाई सहजयात्रा अनुभव दिन सकिने संभवना भएको, कृषि तथा पशु उत्पादनको प्रवर्धन प्रचुर सम्भावना रहेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.२ सिरुवारी सामुदायिक होमस्टे, आधिखोला गा.पा.१, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०५४
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	पूर्ण बहादुर गुरुङ (कोषाध्यक्ष), ९८४६१२२९४६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१७ घर, २८ कोठा, ८१ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १५ लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब ५.४६ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	पुर्व सांसद स्वर्गिय क्याप्टेन रुद्रमान गुरुङले वि.स. २०५४ मा सुरुवात गराउनु भएको सिरुवारी सामुदायिक होमस्टे नेपालकै पहिलो नमुना पर्यटकीय गाउँ हो । धौलागिरी, अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । गुरुङ संस्कृति, भेषभुषाको अध्ययन अवलोकन, थुम्रोजुरो भ्यू पोईन्ट, २३०० मि. उचाईमा अवस्थित ऐतिहासिक डहरे देउराली धार्मिक मन्दिर, २१०० मि. उचाईमा अवस्थित बुद्ध मन्दिर, बुद्ध पार्कमा अवस्थित संग्रालय, आकर्षक वन जंगलको हरियाली र मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदो, गहुं, फापर, सागसब्जी, घरायसी हस्तकलाका सामानहरू (उनीको टोपी, रुमाल, वांस तथा निगालोका हस्तकलाका सामाग्रीहरू आदि) निर्माण हुने । लोकल कुखुरा, कोदोबाट बनेको लोकल रक्सी तथा अन्य परम्परागत परिकारहरू उपभोग गर्न पाईने । स्थानीय स्पमा ढुङ्गाले कुदेर बनेका घर तथा बाटोघाटोले गाउँनै चिटक्क देख्न पाईन्छ ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । प्याकेजमा प्रति पाहुना रु १२००/- शुल्क लिने गरिएको जसमा सुरुमा वाजाका साथ स्वागत कार्यक्रम देखि लिएर बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम, बिहान भ्यु टावर, आधुनिक वुद् गुम्वा, स्वर्गिय क्याप्टेन रुद्रमान गुरुङको सालिक तथा पार्क, गुरुङ संग्रालय सम्मको पैदल यात्रा र बिहानको खाजा र विदाई सम्मको प्याकेज रहेको । सिरुवारी सामुदायिक होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि ब्रोसर छपाई तथा वितरण समेत गरिएको । २०७५ सालमा यस होमस्टेमा ५०० जना दार्जीलिङबाट , ८१ जना अन्य देशहरूबाट र ३९५० नेपाली पाहुनाहरू पाल्नु भएको थियो ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै नागडाडा जिरो देखि पश्चिम करिब २३ कि.मी. पक्क तथा कच्ची सडकको यात्रा हुँदै पुग्न सकिने । साथै सेतियोभान बजारबाट ३ घण्टाको पैदल यात्राबाट सजिलै पुग्न सकिने । सिद्धार्थ राजमार्गकै हेलु बजार देखि उत्तर करिब ३० कि.मी. कच्ची सडकको यात्रा हुँदै पनि पुग्न सकिने ।

होमस्टे र वन तथा वातावरण

: वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, पञ्चमुल वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र पञ्चामुल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।

अन्य

: यस होमस्टे क्षेत्रमा स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि कहिने र नकुहिने फोहोर संकलन डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा Garbage collection का लागि २ वटा pits हरू रहेको, फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्लाष्टिक र सिसाजन्य बस्तुहरू माटो मुनी गाडी दिने व्यवस्था गरिदै आएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

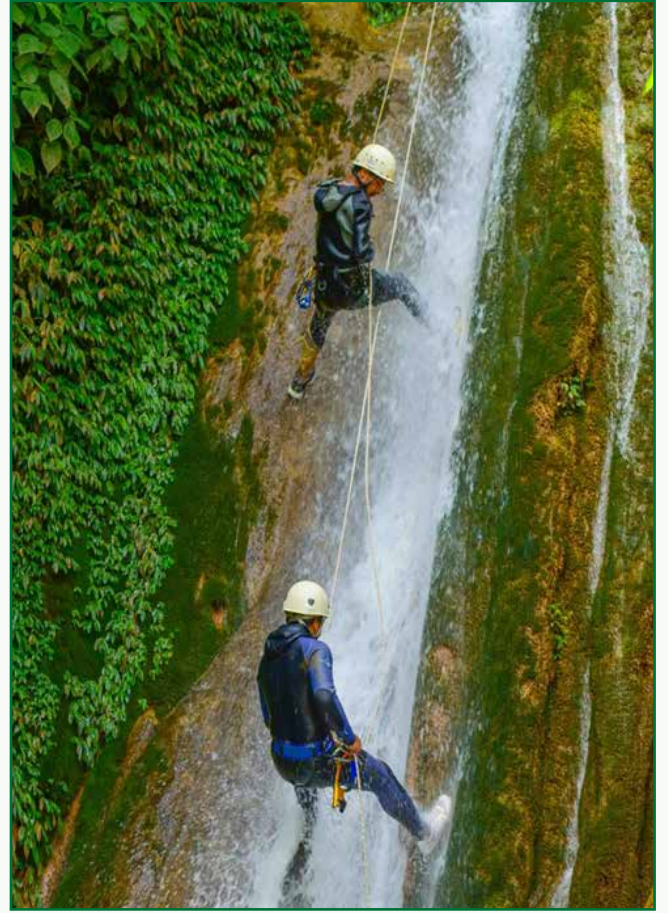
८.३ सुन्तलाबारी सामुदायिक होमस्टे, वालिङ न.पा.४, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	डिल बिक्रम गुरुङ (अध्यक्ष), ९८१७१००५५६, मोहन खनाल, ९८४१२८७३२१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, २५ कोठा, ४५ बेड
संचालक समिति	:	महिला ४ जना, पुरुष ७ जना, जम्मा ११ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १५ लाख, स्थानीय तहबाट रु. १ लाख र जनसहभागिताबाट रु. ३९ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन तथा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १५ लाखको अनुदानमा क्यानोइङ्गका सामग्री खरिद र पदमार्ग निर्माण भएको।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे स्याङ्जा जिल्लामा नै सवैभन्दा वढी र ठूला साइज र स्वादिलो सुन्तला पाईने क्षेत्र भएकोले यस होमस्टेको नाम नै सुन्तलाबारी रहेको हो। यसको अलवा यहाँको मुख्य आकर्षण भनेको छाँगावरोहण (क्यानोइङ्ग) खेलका लागि प्रसिद्ध खाल्ट भरना (३५ मी.) र वसन्ती भरना (५५ मी.) समेत रहेको छ। यहाँ वरपर ठूलो सुन्तला बगैँचा, वन जंगल तथा हरियाली रहेको छ। पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरिय सेवा सुविधा उपलब्ध गराउँदै आएको। आधाघण्टामा बुढाकोट राम्चे सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिन्छ। साथै राम्चेको भ्यू टावरबाट धेरै क्षेत्रको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ। पर्यटन प्याकेज प्रचार प्रसारका लागि ब्रोसर प्रकाशन तथा वितरण गरिएको। यसको अलवा होमस्टेको प्रचार प्रसार राष्ट्रिय तथा स्थानीय पत्रिका, स्थानीय एफ.एफ.एफ. मार्फत गर्ने गरिएको छ। यसका अलवा गडी मालिका देवी थान मन्दिर (कोट घर), ठूलो भरना आदी यहाँका थप आकर्षणका केन्द्रहरू हुन।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदोको रोटी, ढिँडो, फापरको रोटी, सिमी यहाँको मुख्य उत्पादन हुन। यसका अलवा यहाँ लोकल कुखुरा र खसीको मासुका परिकार समेत पाईन्छ। फलफूलमा यहाँको मुख्य उत्पादन नै सुन्तला हो। बार्षिक रुपमा यहाँबाट ठूलो परिमाणमा सुन्तला निकासी हुन्छ। यहाँ वा'स तथा निगालोका बाट वन्ने हस्तकलाका सामग्रीहरू जस्तै डोको, डालो, मान्द्रो, थुन्से, फर्लुड, नाम्लो,सेखु आदी प्रयोग हुने गर्दछ। यहाँको मह तथा सुन्तला र सुन्तलाको रक्सीले आउने पाहुनालाई स्वागत गरिन्छ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको।

- पहुँच** : यस होमस्टेमा पुनको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै ५२ कि.मि., त्रियासी वा रामवाच्छा बजार देखि दक्षिण पूर्व करिब ८ कि.मी. पक्क तथा कच्ची सडकको यात्रा हुँदै पुन सकिने । साथै सिद्धार्थ राजमार्गको त्रियासी बजार देखि २ घण्टाको पैदल यात्राबाट पनि पुन सकिन्छ भने त्रियासी बजारबाट जिप, भ्यान तथा मोटर साईकलको यात्राबाट आधा घण्टामा सजिलै पुन सकिन्छ ।
- अन्य** : सुन्तलाबारी सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि कहिने र नकुहिने फोहोर संकलन डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा Garbage collection का लागि २ वटा उष्तक हरु रहेको, फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्लाष्टिक र सिसाजन्य बस्तुहरु माटो मुनी गाडी दिने व्यवस्था गरिदै आएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.८ थाप्ले सिद्ध सामुदायिक होमस्टे, फेदिखोला गा.पा. ८, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	ज्ञान बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६१४०८७४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, ८ कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ५ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १५ लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिता तथा जनश्रमदानबाट रु. ३.१२ लाखको लागतमा पैदल मार्ग निर्माण, सामुदायिक भवन निर्माण, सोलार बत्तीको व्यवस्था निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	माछापुच्छ्रे हिमाल लगायत हिमाल, थाप्ले हिल, हरियाली वन जंगल, पोखरा उपत्यकाको दृश्य, डांडा कांडा प्राकृतिक मनोरम दृश्यहरुको अवलोकन गर्न सकिने । गुरुङ संस्कृति, राम्चेदेवी थान, थाप्ले सिद्ध, भलिबल, फुटबल (वडा स्तरीय), ल्होछार पर्वको मनोरञ्जन लिन सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	गाई वस्तु पालन, दुध उत्पादन, स्थानीय वांस तथा निगालोको चोयाबाट निर्माण गरिएको डोको, नाम्लो, स्याखु, थुन्से, कोदो, धान, मकै, गहुँ, तोरी, साग, कुखुरा पालन, भैंसी पालन, तरकारी तथा फलफूल खेती । सेल रोटी, दाल भात, कोदोको रक्सी, कोदोको ढिँडो, मकैको भात, टिमूरको अचार, गुन्द्रुक, अर्गानिक सागपात तथा तरकारी, लोकल कुखुरा, खसी, बोकाको मासु उपलब्ध हुने ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, टोड्के वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सौच रहेको ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै कुविण्डे र सर्केटारीको विच फर्सेभट्टीको छेउबाट होमस्टे टोड्के गाउँ हुँदै थाप्ले हिल राजमार्गबाट ७ कि.मी. उत्तरमा पर्दछ ।

अन्य : होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरुको रेडियो, एफ.एम, सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको। स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आर्कस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि फोहोर मलाई भनी ठाउँ ठाउँमा डस्टविन राखिएको। गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको।

८.५ रामकोट सामुदायिक होमस्टे, फेदिखोला गा.पा.१, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष : २०७५

सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं. : अभिलाश गुरुङ (अध्यक्ष), ९८५६०२०९६९

घर, कोठा र बेड संख्या : ५ घर, १० कोठा, २८ बेड

संचालक समिति : महिला ३ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ५ जना

२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट ३.३८ लाखको लागत समेतबाट रेलिड सहितको पर्खाल, कटेज, बाटो निर्माण गरिएको।

मुख्य पर्यटकीय विशेषता : गोर्खा स्मारक, गोर्खा सैनिकहरुको समाधी स्थल,नुवाकोट कालाभैरव, धौलागिरी, अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे, लमजुङ्ग, मनास्लु हिमश्रृंखलाहरु, गुरुङ समुदायको सांस्कृतिक रहन सहन, भेषभुषा, सँग्राहलय को दृश्यावलोकन गर्न सकिने।

पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज : पर्यटकहरुलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको। प्याकेजमा प्रति पाहुना रु १,१००/- शुल्क लिने गरिएको जसमा सुरुमा स्वागत कार्यक्रम देखि लिएर बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम र बिहानको खाजा, खाना र विदाई सम्मको प्याकेज रहेको। रामकोट सामुदायिक होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि वेभसाईट खोली प्रचार प्रसार समेत गरिएको। मडिखान भ्यू टावर, देवी मन्दिर, कालाभैरव मन्दिर जाने मुख्य द्वार होमस्टे बाट सहजरूपमा पुग्न सकिन्छ।

स्थानीय उत्पादनहरु : अर्गानीक तरकारी, मह, लोकल कुखुरा, कोदोबाट बनेका परिकारहरु तथा परम्परागत रुपमा चलि आएका परिकारहरु।

होमस्टे र वन तथा वातावरण : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास तथा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र स्याङ्जा जिल्लाकै उत्कृष्ट चिप्लेटी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको।

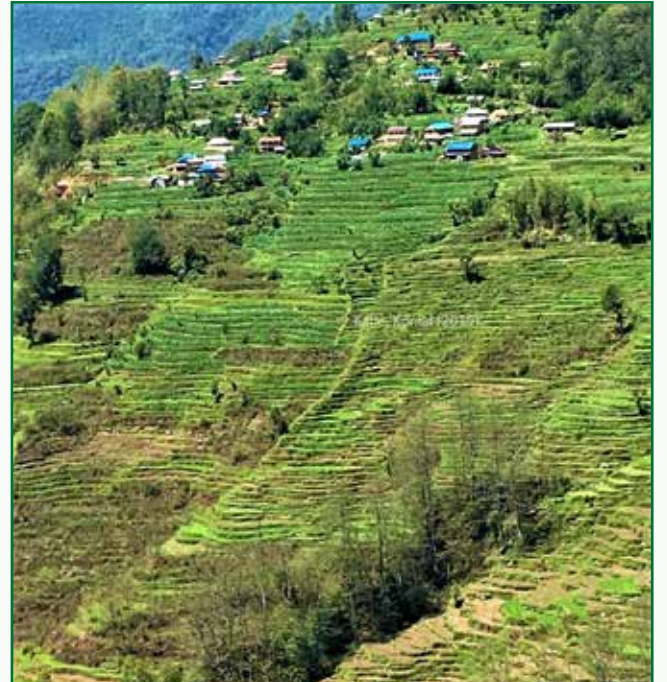

- पहुँच** : यो गन्तब्य स्थल पोखराको पातले छाँगो (डेभिड फल) फुर्सै खोलाहुँदै ग्रामीण सडक करिब ७ कि.मि. तथा पोखरा बजार र स्याङ्जा बजार देखि १७ कि.मि. दुरीमा पर्दछ भने सिद्धार्थ राजमार्गको कुभिन्डे बाट २ कि.मि. को दुरी करिब ४० मिनेट को पैदलमार्ग तथा ट्याक्सी तथा मोटरसाइकल यात्राबाट १० मिनेटमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : यस होमस्टे क्षेत्रमा समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको । गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको । शान्ती तथा मैत्री भवन तथा गुरुङ सँग्रहालय करीव सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको छ भने कृषि तथा पशु उत्पादनको प्रवर्धन प्रचुर सम्भावना रहेकोले कुडुले गाउँसँगको समन्वयमा कृषि पर्यटन साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेको छ ।

८.६ बौद्ध तमु सामुदायिक होमस्टे फेदिखोला गा.पा.५, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७२
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	टक प्रसाद गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६५२६०२९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, २२ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनश्रमदान समेतबाट ३.३४ लाख ४६ हजार लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	अन्नमूर्ण हिम श्रृंखला, पन्चासे संरक्षित वन र आधिखोलाको सुन्दर दृश्य, गुरुङ समुदायको सांस्कृतिक रहन सहन, भेषभुषाको अध्ययन अवलोकन गर्न सकिने । पन्चासे संरक्षित वन, श्रवण कुमार दह, ठूलो छहरा दृश्यावलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	अर्गानीक तरकारी, मह, लोकल कुखुरा, कोदोबाट बनेका परिकारहरू तथा परम्परागत रुपमा चलि आएका परिकारहरू ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । प्याकेजमा प्रति पाहुना रु १,०००/- शुल्क लिने गरिएको जसमा सुरुमा स्वागत कार्यक्रम देखि लिएर बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम र बिहानको खाजा, खाना र विदाई सम्मको प्याकेज रहेको । यस सामुदायिक होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि वेभसाईट खोली प्रचार प्रसार समेत गरिएको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास तथा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र मौलाथाम सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुंच	:	गन्तब्य स्थल सम्म पुग्न पोखरा बजारबाट २९ कि.मि. र स्याङ्जा बजार देखि १८ कि.मि. पर्दछ भने सिद्धार्थ राजमार्गको खड्केटारी जिरो बाट करिब ३ घण्टा को पैदलमार्ग तथा बस, जिप यात्राबाट १ घण्टा मा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	स्वास्थ्य, चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएको गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.७ हुनीकोट सामुदायिक होमस्टे पुतलीबजार न.पा.२, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७०
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	जमान बहादुर गुरुङ (सचिव), ९८४६६२५३४४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	७ घर, १४ कोठा, २८ बेड
संचालक समिति	:	महिला १ जना, पुरुष ६ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनश्रमदान समेतबाट रु ३.२६ लाखको लगानीमा भ्यु पोईन्ट, वेल्कम गेट, सेड हाउस निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यस गाँउको अग्लो स्थानबाट करिब १२ जिल्लाका भौगोलिक वनावट देखि हिमश्रृंखलाको पानारोमिक भ्यु सजिलै देख्न सकिन्छ । गुरुङ समुदायको सांस्कृतिक रहन सहन, भेषभुषा अध्ययन र अवलोकन एवम् बराह मन्दिर, कालिका मन्दिर, चण्डी कालिका मन्दिर र शिव गुफा रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामान्यतया निगालो तथा बाँसबाट वनने सामान, लोकल कुखुरा उत्पादन, फलफूल उत्पादन सुन्तला वगैचा, अम्बा, केरा, अर्गानीक तरकारी, मह, लोकल कुखुरा, कोदोबाट बनेका परिकारहरू तथा परम्परागत रुपमा चलि आएका परिकारहरू ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको । प्याकेजमा प्रति पाहुना रु १०००/- शुल्क लिने गरिएको जसमा सुरुमा स्वागत कार्यक्रम देखि लिएर बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम र बिहानको खाजा, खाना र विदाई सम्मको प्याकेज रहेको । वर्ड वाचिङ्ग, जंगल यात्रा, आउटडोर बारवेक्यु, फुड फेष्टिबल जस्ता पर्यटन प्याकेजहरू समेत रहेको तथा प्यारग्लाइडिङ्गको काम सुरु हुँदै गरेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास तथा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	गन्तब्य स्थल सम्म पुग्न पोखरा बजार देखि ३७ कि.मि. पर्दछ र स्याङ्जा बजार देखि २ कि.मि. पक्की र कच्ची सडकको दुरीमा पर्दछ भने सिद्धार्थ राजमार्गको स्याङ्जा बजार बाट करिब ४५ मिनेट को पैदलमार्ग तथा जीप तथा मोटरसाइकल यात्राबाट १० मिनेटमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको । स्वास्थ्य, चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएको । सुन्तलको ब्यवसायिक खेती हुने, सतौं, पञ्चासे, नुवाकोट दरवार लगाउँत मनोरम दृश्य तथा हिमश्रृंखलाको दृश्यवलोकन गर्न सकिने ।

८.८ विरूवा सामुदायिक होमस्टे, पुतलीबजार न.पा.२, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	रवि वि.क. (सचिव), ९८२६१७८८७५, ९८६४८८२९६२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, २० कोठा, ४० बेड
संचालक समिति	:	महिला १ जना, पुरुष ६ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनश्रमदान समेतबाट रु ६.३० लाख समेतको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण भईरहेको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यस गाँउको अग्लो स्थानबाट करिब १२ जिल्लाका भौगोलिक वनावट देखि हिमश्रृंखलाको पानारोमिक भ्यु सजिलै देख्न सकिन्छ । आठ जातजातिको बसोबास रहको यस गाउँबाट सूर्योदय, सुर्यअस्त को अवलोकन समेत गर्न सकिन्छ । मिलेनियम पदमार्ग, बराह मन्दिर, कालिका मन्दिर साथै चण्डी कालिका मन्दिर सजिलै दर्शन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सामान्यतया निगालो तथा बाँसबाट वनने सामान, लोकल कुखुरा उत्पादन, फलफूल उत्पादन सुन्तला अम्बा, केरा, अर्गानीक तरकारी, मह, लोकल कुखुरा, कोदोबाट बनेका परिकारहरू तथा परम्परागत रुपमा चलि आएका परिकारहरू ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरूमा: असारे रोपाई मेला, रक क्लाईम्बिङ तथा जंगल यात्रा, बर्ड वाचिङ, आउटडोर बारवेक्यु, फुड फेष्टिवल, वनजी स्वीङ, रोप वाकिङ रहेका छन् । प्याकेजहरू तथा सेवा सुविधा र मेनुको व्यावस्था तयारहुने प्रक्रियामा रहेको छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास तथा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र स्याङ्जा जिल्लाकै उत्कृष्ट बसेनीपाखा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	गन्तब्य स्थल सम्म पुग्न पोखरा बजार देखि ३६.५ कि.मि. पर्दछ र स्याङ्जा बजार देखि १.५ कि.मि. पक्की र कच्ची सडकको दुरीमा पर्दछ भने सिद्धार्थ राजमार्गको स्याङ्जा घुम्ती बजार बाट करिब ४० मिनेट को पैदलमार्ग तथा जीप तथा मोटरसाइकल यात्राबाट १० मिनेटमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको । स्वास्थ्य चौकी तथा शिक्षाको पहुँच भएका

८.८ पोखरीछाप सामुदायिक होमस्टे, पुतलीबजार न.पा.८, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	मिन बहादुर गुरुड (अध्यक्ष), ९८१६६६८९९५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, १९ कोठा, २७ बेड
संचालक समिति	:	महिला ७ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा १० जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनश्रमदान समेतको रु ३.०१ लाख वरावरको लागतबाट सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	ऐतिहासिक घाँटु-भोरा नाँच, कौरा नाँच, सालैजो नाँच रहेको । ल्होसार पर्व पौष १५ मा विविध कार्यक्रमका साथ मनाइने । गुरुड जातिहरूको धर्म संस्कृति, रितीरिवाज सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान गर्न सकिने । तीजका अवसरमा विविध कार्यक्रमहरू आयोजना गरि मनाइने । गुरुडहरूको पुरानो ठूलो चिहान डांडा, स्मारक तथा मन्दिरहरू रहेको, कन्यवाराही मन्दिर, पानी पंधेरा पोखरी - यसैबाट पोखरी छाप गाउँको नाम रहेको । काल भैरव मन्दिर, रमणीय हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन, २० मिनेटको दुरीमा मडकिना म्यूजियम, १ घण्टा ३० मिनेटको दुरीमा अत्यन्त आकर्षक मिलेनियम गुफा रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	न्यूहेम्सायर, अप्टेलियन तथा अन्य लोकल कुखुराको मासु, अण्डा, स्थानीय सागसब्जी, फलफूल, माहुरीको मह तथा गुरुड खान पिनले पाहुनालाई सत्कार गर्ने गरेको ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । पर्यटन बोर्ड तथा मिलेनियम ट्रेक व्यवस्थापन समितिको पर्यटकिय मिनु र नियमानुसार यस होमस्टे संचालनमा रहेको छ । होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि पर्यटन बोर्ड तथा मुख्य मिलेनियम ट्रेकिङ रुटमा रहेको भनी समावेश भएको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास तथा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	पुतलीबजार, घुम्ती देखि करिब १२ कि.मी. पूर्व दक्षिणमा अविस्थित, पश्चिम तर्फ स्याङ्जा बजार र पूर्व तर्फ दुले गौँडा खैरेनी जोड्ने ग्रामीण मोटर बाटोले जोडिएको ।
अन्य	:	TAAN संस्था यसको संरक्षकको रुपमा रहेको । पर्यटन बोर्डबाट सहयोग भई रहेको । स्थानीय संघ संस्था खास गरी KRCS संस्थाबाट बालकल्याणकारी कार्यक्रमका संचालन भएको । सहकारी, व्यवसायीक पशुपालन तथा कृषि उत्पादन बढाउन कृषि उद्योगसँग समन्वय भएको । होमस्टे संचालित गाउँमा औषधी उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको । थप उपचारका लागि स्याङ्जा, दुलेगौँडा तथा पोखरा सम्म पुराउन स्थानीय जीपको व्यवस्था समेत रहेको । होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि कहिने र नकुहिने फोहोर संकलन डस्टविनहरू राखिएको । होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा Garbage collection का लागि ठाउँ ठाउँमा pits हरू रहेको ।

८.१० कोल्मा सामुदायिक होमस्टे, पुतलीबजार न.पा.८, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	दिल कुमारी गुरुड (अध्यक्ष), ९८४६११८५०६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, १० कोठा, बेड २०
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनश्रमदान समेतको रु. ३.८१ लाख बराबरको लागतबाट बाट सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	सुर्योदय र सूर्यास्तको मनोरम दृश्यावलोकन गर्न पाईने, ऐतिहासिक कोल्मा कोट समुन्द्र सतहबाट १७०० मिटरको उचाईमा रहेको, कोल्मा होमस्टे क्षेत्रबाट अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, धौलागिरी, लमजुङ हिमाल लगायत थुप्रै हिमश्रृंखलाहरू स्पष्ट देखिने गर्दछ । हिमालको पानारोमिक दृश्य देख्न सकिने । गण्डकी प्रदेशका ८ वटा जिल्लाका केही भू-भागहरू सजिलै देख्न सकिने । प्राकृतिक तथा मनोरम दृश्यावलोकनका लागि स्याङ्जा जिल्ला कै १ नं. view point को रूपमा लिन सकिन्छ । सामुदायिक वन क्षेत्रमा पानी पोखरीहरू लगायत फाल्गुन चैत्रमा लाली गुराँसहरू रातमै भएर फूलेको पाइन्छ । गुरुड भाषको घाँटु, भोरा, भ्याउरे, ठाडो भाका का साथै दमाई जातको पञ्चैवाजाको उत्कृष्टता अनुभव गर्न सकिने ।
प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरू	:	मिलेनियम ट्रेकिङ रुट (ढोरफिर्दी देखि रामवाच्छा सम्म), किपुङ्डी गुफा (मिलेनियम केभ), बजारथुम सामुदायिक वन क्षेत्र, कोल्मा भ्यू-पोइन्ट ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धान, मकै, कोदो, गहुँ, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, घरायसी वांस तथा निगालोका सामाग्रीहरू पाइने । लोकल कुखुराको मासु, कोदोको रक्सी, अर्गानिक तरकारी, ढिँडो, गुन्द्रुक, भटमास, सुकुटीका साथै सुन्तला, आरु, पल्म, आरुबखडा जस्ता फलफूलहरू पाईन्छ ।

- पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज** : कोल्मा सामुदायिक होमस्टे मिलेनियम ट्रेक अन्तर्गत पर्ने भएकाले यस होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि Tourism Board र TAAN बाट प्रचार प्रसार समेत गरिएको ।
- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास तथा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र बजरथुम सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सौच रहेको ।
- अन्य** : कोल्मा होमस्टे गाउँ २०७४ सालमा पूर्ण सरसफाई क्षेत्र घोषण भएको । कोल्मा होमस्टे क्षेत्रमा औषधी उपचारका लागि स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको । होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर संकलनका लागि फोहोर मलाई भनी ठाउँ ठाउँमा डस्टविन राखिएको । होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।
- पहुँच** : स्याङ्जा बजार देखि करिब ११ कि.मी. दक्षिण पूर्वमा अवस्थित रहेको छ । दैनिक ५ वटा जीप स्याङ्जा बजार आउने र जाने गर्दछन् ।

गण्डकी प्रदेश
आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१९
for nature, culture and adventure

८.११ देउराली सामुदायिक होमस्टे, आधिखोला गा.पा. १, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	चुडामणी पौडेल (अध्यक्ष), ९८४१९१६३१३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	११ घर, २२ कोठा, ४४ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष २ जना, जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. ४.९२५/- लाख र जनश्रमदान समेतबाट रु. २.६३/- पदमार्ग, शौचालय, गेट निर्माण, सामुदायिक भवन मर्मत तथा निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	डहरे देउराली माईको मन्दिर दर्शन, पञ्चमुल सामुदायिक वन क्षेत्र, तालपोखरी, थुम्रो जुरो, धौलागिर, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे लगायतका हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन, रमणीय ठाउँहरू र प्राकृतिक वातावरण, अर्गानिक स्थानीय खाद्य तथा पेय परिकार, ग्रामीण जनजीवन, स्थानीय कला, संस्कृतिको अवलोकन ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	लोकल कुखुराको मासु, अर्गानिक तरकारी, ढिँडो, गुन्द्रुक, भटमास, टिमुर चट्नी, पुदिना चट्नी, भुटेको मकै भट्ट ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	यस सामुदायिक होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि एफ.एम रेडियो, पत्रपत्रिका का साथै सामाजिक संजालको प्रयोगबाट समेत प्रचार प्रसार गरिएको । यस प्याकेजहरू र यसको प्रचारप्रसार, सेवा सुविधा र मेनुको व्यावस्था प्रक्रियामा रहेको छ ।
पहुंच	:	पोखरा-नौडांडा-कार्कीनेट-बगाले-देउराली सामुदायिक होमस्टे (६२ कि.मी.), पुतलीबजार-सतौं-दरौं-सिरुवारी-देउराली सामुदायिक होमस्टे (६० कि.मी.), पोखरा-नौडांडा-सेतीदाभान-हिले-सिरुवारी-देउराली सामुदायिक होमस्टे (४० कि.मी.), पोखरा-नौडांडा-हेलु-अर्जुनचौपारी-अधौधी-देउराली सामुदायिक होमस्टे (४५ कि.मी.), निजी, सार्वजनिक तथा भाडाका सवारी साधनको प्रयोग गरी होमस्टे गाउँमा सहजै पुग्न सकिने ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, पञ्चमुल वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	ब्रम्हाण समुदायमा नयाँ सुरुवात गरिएको यस होमस्टे क्षेत्रमा स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.१२ रुपाखानी सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ् न.पा. ५, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	लिल बहादुर थापा (अध्यक्ष), ९८४६५१७३९१३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	७ घर, १४ कोठा, २८ बेड
संचालक समिति	:	महिला २ जना, पुरुष ५ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब २.६५ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टेमा मगर जातिको वसोवास रहेको, मगर जातिहरूको छुट्टै संस्कृति, भेष भुषा तथा रहन सहन रहेको । यस होमस्टेबाट नेपालको ठूलो जलविद्युत आयोजना कालीगण्डकी ए को ड्यामको अवलोकन, जल विहार तथा प्रशिद्ध सेतीबेनी स्थित महाशिलाको दर्शन गर्न सकिन्छ । साथै माछाका परीकारका लागि यो स्थान चर्चित छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	यस होमस्टेमा स्वच्छ अर्गानिक खाना, मकैको च्याखला, कोदाको ढिँडो, सिसनो, गुन्द्रुक, टिमु चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी पाइन्छ । यहाँ आउने पर्यटकहरूलाई हाल उपलब्ध हुने अधिकतम सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउँदै आईएको । पर्यटकहरूलाई स्वागत कार्यक्रम देखि लिएर बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम, खाना, खाजा तथा विदाई जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरिएको । होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि स्थानीय एफ.एम. तथा सामाजिक संजाल मार्फत गर्ने गरिएको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नका लागि गल्याङ् बजार देखि कच्ची र पक्की सडकबाट ७ कि.मि. दुरीको यात्रा गरेपछि पुग्न सकिने ।
अन्य	:	रुपाखानी सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापन गर्न गाउँका विभिन्न ठाउँहरूमा फोहोर संकलन गर्ने डस्टविनहरू राखिएको । होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.१३ गराङ्दी सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा.२, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	तकमाया थापा (अध्यक्ष), ९८०४१९०२८३२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२० घर, २० कोठा, ३० बेड
संचालक समिति	:	महिला ६ जना, पुरुष ३ जना, जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.८३ लाखको लागतमा होमस्टे रहेको क्षेत्रमा ८९९ मिटर पैदल मार्ग र सामुदायिक भवन निर्माणको कार्य गरिएको।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	मगर समुदायको सुन्दर वस्ति रहेको। अन्नपूर्ण लगायतका थुप्रै हिमश्रृंखलाहरुको दृश्यावलोकन गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	धान, मकै, कोदो, गहुँ, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जीको उत्पादन हुने, पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक खाना, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि।
पहुँच	:	होमस्टे सम्म पुन सिद्धार्थ राजमार्गको गल्याङ बजारबाट ३ कि.मि. ग्रामीण सडक हुँदै पश्चिम हुँदै उत्तरमा पुगिन्छ। उक्त होमस्टेमा पुग्नका लागि गल्याङ बजारबाट जिप, भ्यान सहजै प्राप्त गर्न सकिने र ३० मिनेटको समयमा सजिलै पुग्न सकिन्छ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको।
अन्य	:	गराङ्दी सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईमा विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि डस्टबिनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन गर्ने गरिएको।

८.१४ पेलाकोट सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा.७, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	नन्दवीर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८६६०६३४९६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२० घर, २० कोठा, ३० बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ६ जना, जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट करिब २.५५ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	पेलाकोटको डांडाबाट स्याङ्जाका अधिकांश भागहरु अवलोकन गर्न सकिने। माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण लगायत थुप्रै हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन गर्न सकिने। छिमेकी जिल्ला पाल्पा, गुल्मी र पर्वत जिल्लाका सिमानाका क्षेत्रहरु समेत अवलोकन गर्न सकिने। लाखे नाँच, घाँटुनाँच, सोरठी र मारुनी नाँच, भाम्प्रेनाँच तथा पुराना ढिलाभाकाहरु लगायत गुरुङ संस्कृति, भेषभुषा अवलोकन गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय उत्पादन धान, मकै, कोदो, आलु, पिडालु, गेडा गुडी, सागपात, सखरमा आधारित परिकार तथा अर्गानिक तरकारी तथा फलफूलहरु पाईने।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै गल्याङ देखि पश्चिम

होमस्टे र वन तथा वातावरण

: वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको छ ।

अन्य

: पेलाकोट सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्यतथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका फोहोर संकलन डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर संकलनका लागि उष्तक हरु रहेको, गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.१५ गहते मनकामना सामुदायिक होमस्टे, बिरुवा गा.पा.७, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	ओम बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८२१४५२०७३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, २० कोठा, ४० बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.०२ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	स्याङ्जा जिल्ला कै धार्मिक स्थलको रूपमा सु-प्रसिद्ध मनकामना देवी मन्दिर र प्राकृतिक अनुपमले भरिपूर्ण क्षेत्र । यो होमस्टे समुन्द्री सतह देखि १५०० मिटरको उचाईमा अर्वास्थित रहेको । यस होमस्टेबाट पर्वत, कास्की, तनहुँ, पाल्पाका अग्ला क्षेत्रहरूको अवलोकन गर्न सकिने । ट्रेकिङ गरी आउन चाहने पर्यटक तथा पाहुनहरूलाई तनहुँको ढोरफेदी देखि स्याङ्जाको कोल्मा, पेल्काचौर , देउराली, माभकोट हुँदै गहते सम्म रमाईलो ट्रेकिङ गर्न सकिने । धौलागिरी ,माछापुच्छ्रे लगायत अनेकौ हिम श्रृङखालाहरूको मनमोहक दृश्य अवलोकन गर्न सकिने छ । प्याराग्लाइडिङ गर्न चाहने पर्यटकले प्याराग्लाइडिङ समेत गर्न सक्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धान, मकै, कोदो, गहुँ, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, वांस निगालोबाट बनेका घरायसी हस्तकलाका सामानहरू (डोको, नाम्लो, थुन्से, स्याकु, फर्लु, सिपरिड आदि) निर्माण गरिने । मह तथा अन्य फलफूलमा आरु, पल्म, आरुबखडा, खुर्पानी आदीको उत्पादन हुने ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै स्याङ्जाको पुतलीबजार नगरपालिकाको राङखोला देखि दक्षिण तिरको भित्री सडक हुँदै धोवादी विरुवा भएर गाडीमा यात्रा गर्दा भण्डै ४ घण्टामा पुग्न सकिने । त्यस्तै गरी वालिङ नगरपालिकाको त्रियासीको भित्री सडक हुँदै गाडीमा यात्रा गर्दा भण्ड २ घण्टामा पुग्न सकिने । मिलिनियम ट्रेकको यात्रा गर्दा तनहुँको ढोरफेदी देखि स्याङ्जाको कोल्मा, पेल्काचौर, देउराली, माभकोट हुँदै गहते मनकामना सामुदायिक होमस्टेमा पुग्न सकिने ।

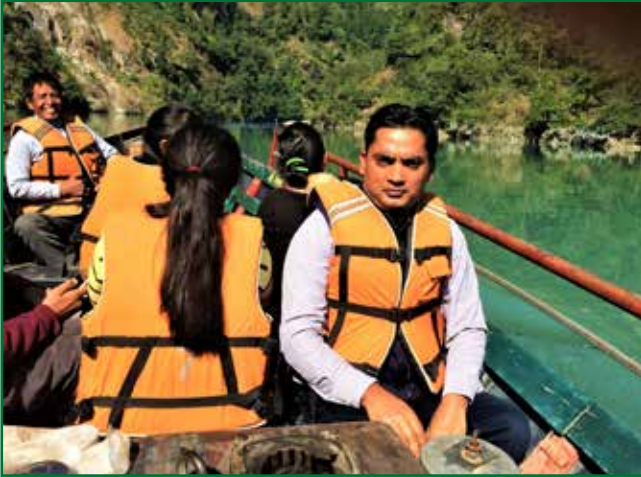
- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
- अन्य** : गहते सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि कहिने र नकुहिने फोहोर संकलन डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर व्यवस्थापनका खाडल रहेको, फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्लाष्टिक र सिसाजन्य बस्तुहरु माटो मुनी गाडी दिने व्यवस्था गरिदै आएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, पर्यावरणिय पर्यटनका लागि सम्बन्धीत गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय समेत भएको

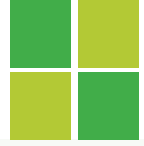

**भ्रमण गरौं प्राकृतिक सम्पदा हेर्नलाई
स्थानीय भाषा, संस्कृति र मौलिकता बुझ्नलाई ।**

८.१६ लालीगुराँस सामुदायिक होमस्टे, कालीगण्डकी गा.पा.७, बारीचौर, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	गोमती थापा (अध्यक्ष), ९८४६०१५१६७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१५ घर, १५ कोठा, ४५ बेड
संचालक समिति	:	महिला: ६ पुरुष: ३ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. ९.७० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. १.५३ लाखको लागतमा होमस्टेका लागि सामुदायिक भवन निर्माणको कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	समुन्द्र सतहबाट १००० मिटरको उचाईमा अवस्थित लालिगुराँस होमस्टेमा मगर समुदायको सुन्दर वस्ति रहेको । होमस्टे रहेको गाउँमा एक घर एक धारा र एक शौचालय रहेको छ । गुल्मी, पाल्पा र पर्वत जिल्लाका अग्ला भू-भागहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । उक्त होमस्टेको बसाईबाट नेपालकै ठूलो जलविद्युत आयोजना कालीगण्डकी ए जलबिद्युत आयोजनाको ड्यामको अवलोकनका साथै कालीगण्डकी नदीमा ५ कि.मी. स्टीमरबाट जलयान तथा प्रशिद्ध सेतीबेनी स्थित महाशिलाको दर्शन गर्न सकिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक खाना, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट र कालीगण्डकी र आंधीखोलाको सहर तथा असला माछा पाइने । स्वदेशी तथा

पहुंच	:	विदेशी पाहुनाको आगमनमा स्वागत, सम्मान तथा विदाई कार्यक्रम गर्ने गरिएको । होमस्टेमा पुन पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्गको गल्याङ जिरो ८३ कि.मी. र गल्याङ जिरीबाट १४ कि.मी.मिर्मी ईटली चोक र इटली चोकबाट ३०० मीटरको दुरीमा उक्त होमस्टेमा पुगिन्छ । इटलीचोकबाट २० मिटरको पैदल यात्राबाट उक्त होमस्टेमा सहजै पुग्न सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	लालीगुराँस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्यका लागि स्वास्थ्य संस्था रहेको । होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईमा विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन गर्ने गरिएको ।

८.१७ बुढाकोट राम्चे सामुदायिक होमस्टे, वालिङ न.पा.३, माण्डकोट, स्याङ्जा

स्थापन	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	जम बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८०४९००८९७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, २० कोठा, ४० बेड
संचालक समिति	:	महिला: ५ पुरुष: ४ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १५ लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट २.७५ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	होमस्टे गाउँबाट प्राकृतिक मनोरम दृश्यहरु जस्तै धौलागिरी, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे हिमाल लगायत थुप्रै हिमालहरुको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । गुरुङ सांस्कृति, भेषभुषाको अध्ययन अवलोकन गर्न सकिने । राम्चेको भ्यू टावरबाट धेरै क्षेत्रको दृश्यावलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	धान, मकै, कोदो, गहुँ, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, घरायसी हस्तकलाका सामानहरु (उनीको टोपी, रुमाल, वांस तथा निगालोका हस्तकलाका सामाग्रीहरु आदि) निर्माण गरिने । मह तथा अन्य फलफूलमा आरु, पल्म, आरुबखडा, खुर्पानी उत्पादन हुने, पर्यटकहरुलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । सुरुमा स्वागत कार्यक्रम देखि लिएर बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम र बिहानको खाजा र विदाई सम्मको प्याकेज रहेको । सिरुवारी सामुदायिक होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि ब्रोसर छपाई तथा वितरण समेत गरिएको ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुनको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्गको त्रियासी बजार देखि कच्ची सडक १७ कि.मी. को यात्राबाट पुर्वमा रहेको उक्त होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । त्यसै गरी सिद्धार्थ राजमार्गको बयरघारी बजारबाट २० कि.मी. कच्ची सडकको यात्राबाट समेत उक्त होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । सिद्धार्थ राजमार्गको त्रियासी बजारबाट करिब १ घण्टामा वाइक, जिपबाट सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।

अन्य

: बुढाकोट राम्चे सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि कहिने र नकुहिने फोहोर संकलन डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्लाष्टिक र सिसाजन्य बस्तुहरु माटो मुनी गाडी दिने व्यवस्था गरिदै आएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

गण्डकी प्रदेश
आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१९
for nature, culture and adventure

८.१८ देउराली सामुदायिक होमस्टे, वालिङ न.पा. ५, पिल्लोक, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	महेश गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६१३५३५१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर ७, कोठा १०, बेड ३०
संचालक समिति	:	महिला : ४, पुरुष : ३ जम्मा : ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १४.७० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. ४.७२ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन र शुलभ शौचालय निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, लमजुङ हिमालको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । वालिङ, बयरघारी लगायतका महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने महत्वपूर्ण भ्यू पोइन्टको रूपमा रहेको । प्राकृतिक एवम् मनोरम दृश्यावलोकनका लागि भ्यू टावर समेत रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	लोकल कुखुराको हेचरी, माहुरी पालन तथा अर्गानीक तरकारी, कफी, सुन्तला, कोदोबाट बनेका परिकारहरू तथा परम्परागत रूपमा चलि आएका परिकारहरू ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	गुरुङ तथा मगर समुदायको सांस्कृतिक भेषभुषामा सांस्कृतिक कार्यक्रमबाट मनोरन्जन हुने । प्राकृतिक मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकनका लागि महत्वपूर्ण भ्यू पोइन्ट रहेको । स्थानीय रूपमा उत्पादन भएका अर्गानिक परिकारहरूबाट भोजन गराईने ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र

निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी सँग समन्वय गरी वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।

पहुँच

: यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको पोखरा देखि ६० कि.मी. वालिङ मिर्दिबाट करिब ७ कि.मी. पक्कि तथा जगत भञ्ज्याङबाट ३ कि.मी. कच्ची सडकको यात्रा हुँदै उत्तर पश्चिममा अवस्थित उक्त होमस्टेमा पुगिन्छ । मिर्दि बजारबाट २ घण्टाको पैदल यात्राबाट समेत सजिलै पुग्न सकिन्छ ।

८.१८ लामडाँडा सामुदायिक होमस्टे, अर्जुनचौपारी गा.पा. २, लामडाँडा, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	लिल बहादुर गुरुड (अध्यक्ष), ९८४६०८२१७८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	६ घर, ६ कोठा, १२ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ४ जना, जम्मा ७ जना
अवस्थित	:	समुन्द्र सतहबाट करिब १५५० मी.
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १५ लाख स्थानीय तहबाट रु. ३.५ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.३२ लाखको लागत गरी जम्मा २२ लाखको कुल लागतमा सामुदायिक भवन, पदमार्ग र विश्रामस्थल निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	१९७६ मी. उचाईमा रहेको तामु लेक, भक्ति राजाले राज्य गरेको भक्ति कोट गुराँसको जंगल, १५१ घरधुरी गुरुड समुदाये भिन्न भेष भुषा र संस्कृति रहेको, १२ वटा खरका गोलघरहरु तथा अर्गानिक कफीको नर्सरी रहेको । अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, धौलागिरी, लमजुङ हिमालको दृश्यावलोकन गर्न सकिनुका साथै पर्वत, कास्की, पाल्पा, लम्जुङ, बाग्लुङ, गुल्मी का धेरै गा.पा.का स्थान तथा न.पा.का शहरहरु देख्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	धान, मकै, कोदो, गहुँ, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, घरायसी लोकल कुखुराको मासु, कोदोको रक्सी, अर्गानिक तरकारी, ढिँडो, गुन्द्रुक, भटमास, सुकुटीका साथै सुन्तला, आरु, पाल्म, आरुबखडा जस्ता फलफूलहरु र वाँस तथा निगालोका सामाग्रीहरु पाइने ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरुलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको । प्राकृतिक मनोरम क्षेत्रहरुको दृश्यावलोकनका लागि महत्वपूर्ण भ्यू पोइन्टबाट दृश्यावलोकन गराइने । गुरुड भेषभुषा र संस्कृतिकको अवलोकन गराइने । पाहुनाहरुलाई सांभ विशेष सांस्कृतिक कार्यक्रमबाट मनोरन्जन प्रदान गरिने । सूचना केन्द्र तथा गुरुड म्यूजियमको अध्ययन अवलोकन समेत गर्ने प्याकेज कार्यक्रम रहेको । यस होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि ब्रोसर छपाई तथा वितरण समेत तयार गरिएको साथै सामाजिक संजालबाट समेत व्यापक प्रचार प्रचार गरिएको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा तमुलेख सा.व. र छरछरे सा.व. रहेका, पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी सँग समन्वय गरी वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको पोखरा देखि ४८ कि.मी. हेलु बजारबाट करिब ६ कि.मी. कच्ची सडकको यात्रा हुँदै अर्जुनचौपारी र तहाँबाट ७ कि.मी. कच्ची सडक उत्तर पूर्वमा अवास्थित उक्त होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

८.२० केघा सामुदायिक होमस्टे, भिरकोट न. पा. २. भाल्थुम, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	देब बहादुर गुरुड (अध्यक्ष) ९८५६०५२६३७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२५ घर, २५ कोठा, ३५ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ६ जना, जम्मा ९ जना
अवस्थित	:	समुन्द्र सतहबाट करिब १६०० मी. उचाईमा
२०७५/७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १५ लाख र स्थानीय तह १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट करिब २.१३ लाख गरी रु. १८.१३ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन तथा सुलभ शौचालय २ गोटा र बाथरुम १ गोटा निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	भीरकोट कालिका मन्दिर, भीरकोट दरबार, केघा देवी देउराली धार्मिक क्षेत्र सुन्दर डाँडा प्याराम्लाइडिड, गुँरास डाँडा प्याराम्लाइडिड क्षेत्र प्रमुख परम्परागत खेलकुदहरू कबडी खेल, रसी तान्ने खेल, ठेलो फाल्ने खेल, घईटो फुटाल्ने खेल । हिमालको दृश्यावलोकनका लागि उपयुक्त भ्यू पोईन्ट । भिरकोट न.पा. क्षेत्रमा एक मात्र सोरठी र घाँटु नाँच अवलोकन गर्न सकिने गुरुड होमस्टे ।
प्रमुख प्राकृतिक आर्कषणका स्थलहरू	:	सुन्दरडाँडा देखि केघा होमस्टेका गाउँ अवलोकन, हिमालको दृश्यावलोकन गर्न सकिने, केघा देवी देउरालीबाट अवलोकन गर्न सकिने, केघा होमस्टे देखि बयरघारी बजार क्षेत्र आँधीखोला देखिन सकिने र धानु बाँसे ढुङ्गेधारा सामुदायिक वन क्षेत्र र भीरकोट खिलुड कालिका मन्दिर र पूर्वा तर्फ विरुवा बजार सहजै अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धान, मकै, कोदो, गहुँ, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, घरायसी लोकल कुखुराको मासु, कोदोको रक्सी, अर्गानिक तरकारी, ढिँडो, गुन्द्रुक, भटमास, सुकुटी, कोदोको रोटी, सेल रोटी, मकैको रोटी, वोडी आदी ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, संस्कृतिक कार्यक्रम, बेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र बिदाई सम्मको प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । साथै होमस्टेको क्षेत्रमा गुरुड समुदायको भेषभुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकन को समेत पर्यटन सुविधा रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, ढुङ्गेधारा वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	पोखरा देखि सिद्धार्थ राजमार्गमा पर्ने बयरघारी ५४ कि.मी. र बयरघारीदेखि ६ कि.मी. कच्ची सडकका यात्रा पछि केघा सामुदायिक होमस्टे क्षेत्रमा पुगिन्छ ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

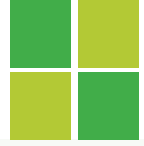
८.२१ लाखुडाँडा सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा. १०, लाखुडाँडा, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	२०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	टेक बहादुर सिंजाली (अध्यक्ष), ९८४६२३०८२९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	११ घर, ११ कोठा, २२ बेड
संचालक समिति	:	महिला ३ जना, पुरुष ६ जना, जम्मा ९ जना
अवस्थित	:	समून्द्र सतहबाट १२९० मि. को उचाईमा होमस्टे अवस्थित रहेको ।
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.१९ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यस होमस्टेको क्षेत्रमा रहेको लाखु डाँडामा वाँदर आकृति रहेका ढुंगाहरु रहेकोले यो क्षेत्र लाखुडाँडाको नामले प्रख्यात रहेको छ ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक खाना, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चट्नी, पुदिना चट्नी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरुलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । पाहुनाहरुलाई गह्रौंसुरको मन्दिर, प्राकृतिक मनोरम हिमालहरुका साथै पाल्पा, स्याङ्जा जिल्लाका अन्य भू-भागका साथै कालीगण्डकी नदीले वनाएका समथर भू-भागहरु र कालीगण्डकी कोरिडोर क्षेत्र को दृश्यावलोकन गराउने पर्यटन सुविधा रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथा लम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	सिद्धार्थ राजमार्गमा पर्ने वालिङ बजार देखि ३ कि.मी. कच्ची सडक दक्षिणमा यो होमस्टे अवस्थित रहेको छ । वालिङ देखि पैदल मार्ग १.३० घण्टाको यात्रामा यस होमस्टे क्षेत्रमा पुगिन्छ ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरुको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरुसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.२२ आलमदेवी सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा. ११, गलकोट छापा, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	किमान सिंह गाहा (अध्यक्ष), ९८४६७२४५३१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१५ घर, १५ कोठा, ३० बेड
संचालक समिति	:	महिला: ३ पुरुष: ४ जम्मा: ७
अवस्थित	:	समुन्द्र सतहबाट १२०० मि. को उचाईमा होमस्टे गाउँ अवस्थित रहेको ।
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र जनसहभागिताबाट रु. ३.८६ लाखको लागतमा सिद्धार्थ राजमार्गको मुडाकिल्ला देखि उक्त होमस्टे सम्म पुग्ने ६०० मिटर लम्वाई तथा ४ फीट चौडाईको पदमार्ग निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	होमस्टेमा मगर जातिहरूको बाहुल्यता रहेको ५० घरधुरीहरू मगर जातिको वसोवास । मगर समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने खालका क्रियाकलापहरूको अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक अन्न, तरकारी र फलफूलहरू जस्तै खिर, कुराउनी, लोकल कुखुराको तथा खसीको मासु, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर् चट्नी, पुदिना चट्नी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । साथै होमस्टेको क्षेत्रबाट पाल्पा तथा गुल्मीका केही क्षेत्रहरू तथा कालीगण्डकी नदीले बनाएका समथर भूभागहरूको दृश्यावलोकन गर्ने व्यवस्था र मगर समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकनको समेत पर्यटन सुविधा रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै

पहुँच

: वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
सिद्धार्थ राजमार्गमा पर्ने गल्याङ बजारबाट उक्त होमस्टेको दूरी ३ कि.मी. पूर्व तर्फ पर्ने र सिद्धार्थ राजमार्गको मुडकिल्ला भन्ने स्थानबाट उक्त होमस्टेमा पुग्न ६०० मिटरको दूरी रहेको छ ।

अन्य

: होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टबिन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

प्रकृति, संस्कृति र साहसिक खेलहरूका लागि

गण्डकी प्रदेश

८.२३ तम्कीकोट होमस्टे अफ सल्यान मिलेज, गल्याङ न.पा. ५, तम्कीकोट, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	देवेन्द्र खाली थापा (अध्यक्ष), ९८४६१७०९८२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, ५ कोठा, १० बेड
संचालक समिति	:	महिला : २ पुरुष : ३ जम्मा : ५
अवस्थित	:	समून्द्र सतहबाट १५०० मि. को उचाईमा होमस्टे गाउँ अवस्थित रहेको
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.६९ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	होमस्टेबाट पर्वत र गुल्मी जिल्लाका मनोरम पहाडी भू-भागहरूको दृश्यवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक परिकार, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुरको चट्नी, पुदिना चट्नी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै, भट्टमास र सिप्लीकान आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउंदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । साथै होमस्टेको क्षेत्रबाट पर्वत तथा गुल्मीका मनोरम पहाडी भू-भागहरूको दृश्यावलोकन गर्ने व्यवस्था र मगर समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकनको समेत पर्यटन सुविधा रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउंदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको पोखरा देखि ७५ कि.मी. मा अवस्थित रहेको गल्याङ् बजार देखि १६ कि.मी. उत्तर तर्फ अवस्थित उक्त होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.२४ ग्वादी सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा. ४, ग्वादी, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	दिलमाया देवी राना (अध्यक्ष), ९८०४१८३८६०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	३० घर, ३० कोठा, ६० बेड
संचालक समिति	:	महिला: २ पुरुष: ३ जम्मा: ५
अवस्थित	:	समूद्र सतहबाट १६५० मि. को उचाईमा होमस्टे गाउँ अवस्थित रहेको ।
२०७५।०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १५ लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.६१ लाखको लागतमा सामुदायिक तथा सांस्कृतिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	मगर सांस्कृतिको घाँटु, मारुनी, सोरठी नाँच र रोदी आदीको अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक परिकार, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुरको चट्नी, पुदिना चट्नी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै, भट्टमास र सिप्लीकान आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक परिकार, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुरको चट्नी, पुदिना चट्नी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै, भट्टमासको परिकारबाट भोजन सहित साँभु मगर समुदायको भेष भुषामा विशेष सांस्कृतिक कार्यक्रम देखाउने कार्यक्रम सहितको प्याकेज रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुनको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको पोखरा देखि ७५ कि.मी. मा अवस्थित रहेको गल्याङ् बजार देखि ५ कि.मी. उत्तर तर्फ अवस्थित उक्त होमस्टेमा पुन सकिन्छ । जिप तथा भ्यानको यात्राबाट करिब ४५ मिनेटको यात्रामा पुन सकिने ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.२५ खिलुङ सामुदायिक होमस्टे, गिरकोट न. पा. ७, खिलुङ, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	डिल बहादुर गुरुङ (सचिव), ९८०६६३१३०७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१२ घर, १२ कोठा २४ बेड
संचालक समिति	:	महिला : ३ पुरुष : ४ जम्मा : ७
अवस्थित	:	समुन्द्र सतहबाट १६०० मी.
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.३६ लाखको लागतमा पैदल मार्ग, सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	खिलुङ कालिका मन्दिर, सिन्डांडा भ्यू पोइन्ट र भाँडे ओडार डाँडामा २०६५/०६६ साल देखि उक्त ठाउँमा स्वदेशी तथा विदेशीहरूले पाराग्लाइडिङका लागि उडान तथा अवतरण हुने गरेको । पर्यटन भवन भित्र गुरुङ जातिका भेषभुषा तथा संस्कृति भल्कने खालका सामाग्रीहरूको सँग्रालय रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक खाना, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुबिधा तथा प्रमुख प्याकेजहरू	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको । खिलुङ देउराली मन्दिरको दर्शन, प्राकृतिक मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकनका लागि महत्वपूर्ण भ्यू पोइन्ट रहेको । गुरुङ जातिहरूको भेषभुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्न पाईने, उत्कृष्ट पाराग्लाइडिङ उडान तथा अवतरणको व्यवस्था रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।

- पहुंच** : यस होमस्टेमा पुनको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको बयरघारी बजार देखि ७ कि.मी. कच्ची सडक हुँदै उत्तर पश्चिममा अवस्थित खिलुङ सामुदायिक होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । उक्त होमस्टेमा पुग्नका लागि जिप, भ्यानको यात्राबाट करिब १.०० घण्टाको समयमा पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजीक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

गण्डकी प्रदेश हाम्रो सान
घरवास हाम्रो पहिचान

८.२६ आलमदेवी सामुदायिक होमस्टे, कालीगण्डकी गा. पा. ३, आलमदेवी मन्दिर, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	भिम बहादुर राना (अध्यक्ष), ९८६६००५०७४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	७ घर, ७ कोठा १४ बेड
संचालक समिति	:	महिला : ३ पुरुष : ४ जम्मा : ७
अवस्थित	:	समुन्द्र सतहबाट करिब १५५० मी.
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. १.५० लाखको लागतमा पदमार्ग र शुलभ शौचालय र स्नानघर निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	शाह वंशिय राजाहरूको कुल मन्दिर एवम् प्रसिद्ध आलमदेवी मन्दिर, मगर जातिको बेग्लै पहिचान सहितको भेष भुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक खाना, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमुर चट्नी, पुदिना चट्नी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको । पाल्पाको रानीमहलसम्म पैदलमार्ग बाट जाने पदमार्गको व्यवस्था, कालीगण्डकी नदीले बनाएका समथर भू-भागहरू, पाल्पा, गुल्मी, पर्वत र स्याङ्जा धेरै क्षेत्रहरूको सहजै अवलोकन सहित, कालीगण्डकी ए परियोजनाको जलाशय क्षेत्र मिर्मि फाँट, पाल्पाको श्रीनगर डांडा र बतासे डांडा समेत दृश्यावलोकन गर्न सकिने । आलमदेवी मन्दिरको दर्शन, प्राकृतिक मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकनका लागि महत्वपूर्ण भ्यू पोइन्टको व्यवस्था । मगरजातिहरूको भेषभुषा र संस्कृतिको अवलोकन सहितको प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको गल्याङ देखि मिर्मि १७ कि.मी. र मिर्मि देखि १२ कि.मी. कच्ची सडक हुँदै पश्चिममा अवस्थितमा आलमदेवी होमस्टे पुग्न सकिन्छ । कच्ची सडक उत्तर पूर्वमा अवस्थित उक्त होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ ।

अन्य

: होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजीक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.२७ मैदान पर्यटन सामुदायिक होमस्टे, वालिङ न.पा. १२, सिसैकोट, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं	:	मान बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८०३७२१३३८
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२० घर, ३२ कोठा, ६४ बेड
संचालक समिति	:	महिला : ५ पुरुष : ८ जम्मा : १३
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.३३ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	प्रसिद्ध अकलादेवी मन्दिर दर्शन, गुरुङ जातिको बेलै पहिचान सहितको भेष भुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्नसकिने साथै महत्वपूर्ण हिमश्रृंखलाहरूको तथा विभिन्न जिल्लाको मनोरम पहाडी क्षेत्रको दृश्यावलोकन समेत गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय स्वच्छ अर्गानिक खाना, दुध, घ्यू, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमुर चट्नी, पुदिना चट्नी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । प्रमुख पर्यटन प्याकेजहरूमा : पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । होमस्टेको क्षेत्रबाट मनोरम हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्ने व्यवस्था र गुरुङ समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकनको समेत पर्यटन सुविधा रहेको । साथै अकलादेवी मन्दिरको दर्शन, स्याङ्जा, पर्वत, पाल्पा, गुल्मी लगायतका जिल्लाको प्राकृतिक पहाडी मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकन गराउने व्यवस्था सहितको प्याकेज कार्यक्रम रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुनको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको बायाँटारी बजार देखि पश्चिम ६ कि.मी. कच्ची सडकको जिपको यात्राबाट करिब ४५ मिनेटको समयमा सजीलै पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.२८ वनकटा सांस्कृतिक होमस्टे, वालिङ न.पा. ७, केवरेमञ्ज्याङ, स्याङ्जा

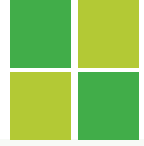
स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	तुल बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८५६०११३७०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	महिला : ५ पुरुष : ८ जम्मा : १३
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १५ लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. ५.०४ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	प्रसिद्ध अकलादेवी मन्दिर दर्शन, गुरुङ जातिको बेग्लै पहिचान सहितको भेष भुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने साथै महत्वपूर्ण हिमश्रृंखलाहरूको तथा विभिन्न जिल्लाको मनोरम पहाडी क्षेत्रको दृश्यावलोकन समेत गर्न सकिने । यस सामुदायिक होमस्टेमा मारुनी नाँच, कृष्ण चरित्र, घाँटुक नाँच, सालैजो, ठाडो भाका लगायतका गुरुङ संस्कृति भल्कीने नाँचगान हेर्न सकिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय अर्गानिक खाना, दुध, घ्यू, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमुर् चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । होमस्टेको क्षेत्रबाट मनोरम हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्ने व्यवस्था र गुरुङ समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकनको समेत पर्यटन सुविधा रहेको । साथै अकलादेवी मन्दिरको दर्शन, गरौंसुर मन्दिर दर्शन, स्याङ्जा, पर्वत, पाल्पा, गुल्मी लगायतका जिल्लाको प्राकृतिक पहाडी मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकन गराउने व्यवस्था सहितको प्याकेज कार्यक्रम रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको वालिङ न.पा. ६ मिर्दि बजार देखि दक्षिण १२ कि.मी. पक्की, कच्ची सडकको जिपको यात्राबाट करिब ३० मिनेटको समयमा सजीलै पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.१८ दाङसिङ् सामुदायिक होमस्टे, तालिङ न.पा. १०, दाङसिङ् मौजा, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	भुम बहादुर सिंजाली (अध्यक्ष), ९८१७१६९६१५
घर, कोठा र बेड संख्या	:	११ घर, ११ कोठा, २२ बेड
संचालक समिति	:	महिला : २ पुरुष : ५ जम्मा : ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १५ लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. ४.०५ लाखको लागतमा ११ वटा आधुनिक शौचालय निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	प्रसिद्ध गरौँकालिका मन्दिर दर्शन, मगर जातिको बेल्सै पहिचान सहितको भेष भुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने साथै महत्वपूर्ण हिमश्रृंखलाहरूको तथा विभिन्न ५ जिल्लाको मनोरम पहाडी क्षेत्रको दृश्यावलोकन समेत गर्न सकिने । यस सामुदायिक होमस्टेमा मारुनी नाँच लगायतका मगर संस्कृति भल्कने नाँचगान हेर्न सकिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक खाना, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमु र चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको । होमस्टेको क्षेत्रबाट मनोरम हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकनगर्नेव्यवस्थामगर समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकन, दाङसिङ् मौजा सामुदायिक वनमा वन्यजन्तु तथा चराचुरीङ्गीको अवलोकन समेतको पर्यटन सुविधा रहेको । साथै दुर्गा मन्दिर, सिद्धबाबा मन्दिर,

- गरौंकालिका मन्दिरको दर्शन, स्याङजा, पर्वत, पाल्पा, कास्की, तनहुँ लगायतका जिल्लाको प्राकृतिक पहाडी मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकन गराउने व्यवस्था सहितको प्याकेज कार्यक्रम रहेको ।
- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
- पहुँच** : यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको गाहाखोला देखि दक्षिण ५ कि.मी. कच्ची सडकको जिपको यात्राबाट करिब ४० मिनेटको समयमा सजीलै पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको रेडियो, एफ.एम. सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको । नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.३० गाउँ सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा. १, स्याङजा

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.** : गुरु बहादुर राना (अध्यक्ष), ९८४६२९३९४१
- घर, कोठा र बेड संख्या** : ७ घर, १० कोठा, २० बेड
- संचालक समिति** : महिला : ३ पुरुष : ४ जम्मा : ७
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङजाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.५६ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- मुख्य पर्यटकीय विशेषता** : प्रसिद्ध सेतीवेणी धार्मिक क्षेत्र दर्शन, मगर जातिको बेग्लै पहिचान सहितको भेष भुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने साथै महत्वपूर्ण हिमश्रृंखलाहरूको तथा पाल्पा, गुल्मी, पर्वत, वाग्लुङ, कास्की जिल्लाको मनोरम पहाडी क्षेत्रको दृश्यावलोकन समेत गर्न सकिने । यस सामुदायिक होमस्टेमा मगर संस्कृति भल्कीने नाँचगान हेर्न सकिन्छ ।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : स्थानीय अर्गानिक खाना, दुध, घ्यू, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमुर् चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।

पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउँदै आएको। पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको। होमस्टेको क्षेत्रबाट मनोरम हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्ने व्यवस्था र मगर समुदायको भेष भुषा र संस्कृति भल्कने क्रियाकलापहरूको अवलोकन। साथै सुन गुफा, कालीगण्डकी ड्याम, सेतीवेणीको विशाल शिलाको अवलोकन र स्याङ्जा, पर्वत, पाल्पा, कास्की, गुल्मी लगायतका जिल्लाको प्राकृतिक पहाडी मनोरम क्षेत्रहरूको दृश्यावलोकन गराउने व्यवस्था सहितको प्याकेज कार्यक्रम रहेको।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउँदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको लागि सिद्धार्थ राजमार्गको मालुङ्गा देखि पश्चिम ५ कि.मी. कच्ची सडकको जिप तथा मोटर साईकलको यात्राबाट करिब ३० मिनेटको समयमा सजीलै पुग्न सकिन्छ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको स्थानीय पत्रपत्रिका, एफ.एम., सामाजिक संजालबाट गर्ने गरिएको। स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन राखिएको। नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको।

८.३१ रिप सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ न.पा. ८, स्याङ्जा

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	भिम् बहादुर थापा (अध्यक्ष), ९८५११५०१७७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, ५ कोठा, १० बेड
संचालक समिति	:	महिला : ३ पुरुष : ४ जम्मा : ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु. १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.५२ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	कालीका मन्दिर दर्शन, मगर जातिको बेलै पहिचान सहितको भेष भुषा र संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने साथै हरियाली वन क्षेत्रको सुन्दर डांडाकांडाको दृश्यावलोकन समेत गर्न सकिने। यस सामुदायिक होमस्टेमा मगर संस्कृति भल्कीने

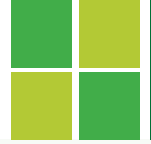
		नाँचगान हेर्न सकिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा स्वच्छ अर्गानिक खाना, दुध, घ्यू, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पर्यटन सुविधा तथा प्याकेज	:	पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । पाहुनालाई स्वागत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेलुकीको खाना, बिहानको खाजा/सादा खाना र विदाई सम्म को प्याकेज कार्यक्रमको व्यवस्था रहेको ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुऱ्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा सिद्धार्थ राजमार्गको करादी पूर्व ३.५ कि.मी. ग्रावेल सडकको जिप तथा मोटर साईकलको यात्राबाट करिब १५ मिनेटको समयमा सजीलै पुग्न सकिन्छ ।
अन्य	:	होमस्टे पर्यटकीय प्याकेजहरूको स्थानीय पत्रपत्रिका, एफ.एम., सामाजीक संजालबाट गर्ने गरिएको । स्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्था रहेको, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था रहेको, होमस्टे गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेका तथा फोहोर संकलनका लागि डस्टविन समेत ठाउँ ठाउँमा राखिएको ।

ग्रामिण क्षेत्रमा घरबास
स्वरोजगार र आयआर्जनमा विश्वास

८.३२ चन्द्रकोट तमु मिलेज सामुदायिक होमस्टे पुतलीबजार न.पा.१२. स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	तिल प्रसाद गुरुङ (अध्यक्ष), ९८०४१७८०३६
घर, कोठा र बेड संख्या	:	७ घर, १४ कोठा, २८ बेड
संचालक समिति	:	महिला: ३ पुरुष: ४ जम्मा: ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.३५ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	अन्नपूर्ण लगायत मनोरम हिमश्रृङ्खलाको अवलोकन गर्न सकिने र सुर्योदयको मनोरम दृश्यावलोकन, प्रसिद्ध मनकामना मन्दिर दर्शन, मिलेनियम पदमार्ग, प्रसिद्ध मनकामना मन्दिर, च्यम्सो लामा मन्दिर २२ सौ चौविसौ राजदरवार, नकुचु शिवमन्दिर लगायत थुप्रै मठ मन्दिरहरूको दर्शन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	लोकल मुला,साग,सिम्री,काउली ,मकै कोदो काँको, फर्सि, तितेकेरली, गुन्दुक,स्कूस ,तामा आलु,गोलभेडा, रामभेन्टा खुर्सानी र घरायसी बाँस तथा निगालोका हस्तकलाका सामानहरू (डोको, नाम्लो, थुन्से, स्याखु, फूर्लुङ, सिपरीड, हलो, जुवा आदि) निर्माण गरिने । मह तथा अन्य फलफूलमा आरु, पल्म, आरुबखडा, खुर्पानी उत्पादन हुने, पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा उपलब्ध गराउदै आएको । सामुदायिक होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि एफ.एम रेडियो, पत्रपत्रिका का साथै सामाजिक संजालको प्रयोगबाट समेत प्रचार प्रसार गरिएको । यस प्याकेजहरू र यसको प्रचारप्रसार, सेवा सुविधा र मेनुको व्यवस्था प्रक्रियामा रहेको छ ।
पहुंच	:	यस होमस्टे पोखराबजार देखि ६२ कि.मि. को दुरीमा होमस्टे रहेको छ । स्याङ्जा सदरमुकाम देखि १७ कि.मि. पक्की र कच्ची सडकको दुरी पार गरेपछि यस होमस्टेमा पुग्न सकिन्छ । सिद्धार्थ राजमार्गको जाँडखोला बजारबाट करिब २ घण्टा को पैदलमार्ग तथा जीप तथा मोटरसाइकल यात्राबाट १ घण्टामा पुग्न सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य चौकीको तथा एम्बुलेन्सको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्ने डोको र पलाष्टिकका डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर व्यवस्थापनका खाडल वनाईएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.३३ मिलेनियम मैसेगौडा सामुदायिक होमस्टे, पुतलीबजार न.पा. २, पेलकाचौर, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	बाल कुमार गुरुङ (अध्यक्ष), ९८५६०५२५१९
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, १० कोठा, २० बेड
संचालक समिति	:	महिला : २ पुरुष: ३ जम्मा: ५
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.४१ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन खास गरी किचन र डाइनिङ हल निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे मिलेनियम ट्रेक अन्तर्गतको प्रमुख ट्रेकीड रुटमा पर्दछ । यो होमस्टेबाट धौलागिरी, माछापुच्छ्रे र अन्नपूर्ण हिमालको सुन्दर दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । यहाँ माघ अन्तिम देखि बैशाख पहिलो हप्ता सम्म लाली गुरांस रात्मै भएर फूलेको देख्न सकिन्छ । यहाँ दुई वटा ठूला सामुदायिक वन क्षेत्र रहेकाले विभिन्न चराचुरुङ्गी र वन्यजन्तुहरु समेत देख्न पाईन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	धान, मकै, कोदो, गहुं, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, घरायसी हस्तकलाका सामानहरु (उनीको टोपी, रुमाल, वांस तथा निगालोका हस्तकलाका सामग्रीहरु आदि) निर्माण गरिने । यहाँ जापानीज कटुस (मेकाँडोनियाँ) को नर्सरी तथा जापनिज कटुसको विरुवाहरु रोपण गरिएका क्षेत्रहरु पर्दछ । मह तथा अन्य फलफूलमा आरु, पल्म, आरुबखडा, खुर्पानी उत्पादन हुने, पर्यटकहरुलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरीय सेवा सुविधा गराउदै आएको । प्याकेजमा स्वागत कार्यक्रम, बेलुकीको सांस्कृतिक कार्यक्रम र विदाई सम्मको प्याकेज रहने गरेको । यस होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि स्थानीय एफ.एम. र सामाजिक सञ्जाल मार्फत गर्ने गरिएको ।
पहुंच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै स्याङ्जा बजार देखि दक्षिण पश्चिम तर्फ ११ कि.मी. पक्कि तथा कच्ची सडकको यात्रा हुँदै पुग्न सकिने । स्याङ्जा बजार देखि पैदलमार्गबाट करिब ४ घण्टाको यात्रा गरी सजिलै पुग्न सकिने ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको

तथा एम्बुलेन्सको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्ने डोको र पलाष्टिकका डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर व्यवस्थापनका खाडल बनाईएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.३४ प्रगती मैदान चोहानथोक, कालीगण्डकी गा. पा. ६, प्रगती मैदान, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	देवीसरा चौहान (अध्यक्ष), ९८५६०५१४७७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	११ घर, ११ कोठा, ११ बेड
संचालक समिति	:	महिला: ९ पुरुष: २ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.४६ लाखको लागतमा काभ्रे देखि चौहानथोक सम्म जाने पदमार्ग निर्माण र सामुदायिक भवन निर्माण कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टेबाट गुल्मी, पर्वत, पाल्पा, कास्कीका केही अग्ला भू-भागहरु सहजै देख्न सकिने । यसका साथै यो होमस्टेबाट कालीगण्डकी जलविद्युत ए परियोजनाको ड्यामको अवलोकन गर्न सकिने । होमस्टे नजिकै रहेको डाँडाबाट उत्तर तर्फ रहेको हिमालहरुको मनोरम दृश्यावलोकन गर्न सकिने । ताहाबाट कालीगण्डकी कोरिडोरका साथै कालीगण्डकी नदीले बनाएका समथर भू-भागहरु सहजै देख्न सकिन्छ । होमस्टे गाउँमा मौलादेवीको प्रसिद्ध मन्दिर रहेको छ । उक्त होमस्टेबाट २ घण्टाको पैदल यात्राले भ्यू टावरमा पुग्न सकिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय स्तरमा उपलब्ध ढिँडो, मकैको परिकार, गुन्द्रु, लोकल कुखुराको मासु भट्ट, गुन्द्रुकको अचार, दालको रुपमा उपलब्ध तरकारीको परिकारको साथमा जाँड (कोदोबाट बनाइएको) स्वादिलो परिकारले पाहुनहरुलाई स्वागत गरिने । बांस निगालोबाट बनेका सामाग्रीहरु: जस्तै डोको, नाम्लो, थोन्से, हलो, जुवा, सुपो, नाडलो, सेखु आदि उत्पादन तथा प्रयोग हुने गरेको । कृषिजन्य बालीहरुमा लेकाली आलु, पिडालु, लोकलकुखुरा, अण्डा, तामा, कोदो, मकै, फापर, लगायत अन्य तरकारी बालीहरु जस्तै: गोबी, साग, खुर्सानी, मुला आदि ।
पहुँच	:	यस होमस्टे पोखराबजार देखि सिदार्थ राजमार्गको गल्याङ बजार देखि ११ कि.मी. छापा र छापा देखि २ कि.मी.पश्चिम गुरुङ्दी कच्ची सडकको यात्राले होमस्टे पुग्न सकिन्छ ।

- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
- अन्य** : यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्नका लागि डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.३५ बजे सामुदायिक होमस्टे गल्याङ् न.पा. ११, स्याङ्जा

- स्थापना** : वि.स. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.** : जावित्रा देवी सिंजाली (अध्यक्ष), ९८४६८०३६४४
- घर, कोठा र बेड संख्या** : १५ घर, १५ कोठा, ३० बेड
- संचालक समिति** : महिला: ५ पुरुष: २ जम्मा: ७
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.७२ लाखको लागतमा ४ वटा शुलभ शौचालय निर्माण तथा ३५० मीटर पदमार्ग निर्माण कार्य भएको ।
- मुख्य पर्यटकीय विशेषता** : यो होमस्टे क्षेत्र साविक तुल्सीभञ्ज्याङ गा.वि.स.को भञ्ज्याङमा अवस्थित रहेको र यो एक भ्यू पोईन्टको रूपमा रहेको छ । यस होमस्टेबाट महत्वपूर्ण हिमश्रृंखलाहरु, आधिखोला नदी, कालीगण्डकी नदी, लगायत कास्की, पाल्पा, बाग्लुङ र तनहुँ जिल्लाका भू-भागहरु देख्न सकिने ।
- स्थानीय उत्पादनहरु** : स्थानीय स्तरमा उपलब्ध ढिँडो, मकैको परिकार, गुन्द्रु, लोकल कुखुराको मासु भट्ट, गुन्द्रुकको अचार, दालको रूपमा उपलब्ध तरकारीको परिकारको साथमा जाँड (कोदोबाट बनाइएको) र वांस तथा निगालोबाट निर्माण गरिएको डोको, डालो, थुम्से, सुपो, नाडलो, सेखु आदि उत्पादन तथा प्रयोग हुने गरेको ।
- पहुँच** : यस होमस्टे पोखराबजार सुरु हुने सिदार्थ राजमार्गको करादी भन्ने स्थानबाट १.५ कि.मी. को दुरीमा दक्षिण तर्फ अवस्थित रहेको छ । यस होमस्टेमा पुग्नका लागि करादी बजार देखि जीपको यात्राले ३० मिनेटमा सजिलै पुग्न सकिन्छ ।

होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासी रोक्थाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्नका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर व्यवस्थापनका खाडल बनाईएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.३६ गेजा सामुदायिक होमस्टे गल्याड नगरपालिका वडा नं. ८, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	बोध राज भण्डारी (अध्यक्ष), ९८५६०७६००१
घर, कोठा र बेड संख्या	:	७ घर, १५ कोठा, ३० बेड
संचालक समिति	:	महिला: ५ पुरुष: ४ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.६४ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे क्षेत्रमा महत्वपूर्ण धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरु रहेका छन् । यहाँबाट गेजा कालिका भगवती मन्दिर, गह्रौ कालिका मन्दिरको दृश्य सहजै अवलोकन गर्न सकिने । यसका अलवा यस होमस्टे क्षेत्रबाट राम्दी देखि पाल्पा रामपुर सम्मको कालीगण्डकीको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । यस होमस्टेको क्षेत्रबाट पाल्पा तथा गुल्मीका केही क्षेत्रहरु तथा कालीगण्डकी नदीले बनाएका समथर भूभागहरु समेत सहजै अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	यहाँका कृषिजन्य बालीहरुमा लेकाली आलु, पिडालु, लोकलकुखुरा, अण्डा, तामा, कोदो, मकै, फापर, लगायत अन्य तरकारी बालीहरु जस्तै: फूल गोबी, वनदागोबी, सागपात, खुर्सानी, मुला आदि । स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक अन्न, तरकारी र फलफूलहरु जस्तै पिखर, कुराउनी, लोकल कुखुराको र खसीको मासु, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चट्टनी, पुदिना चट्टनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदीद्वारा सत्कार गरिने । यहाँ खास गरी बांस तथा निगालोबाट बनेका सामाग्रीहरु : जस्तै डोको, नाम्लो, थोन्से, हलो, जुवा, सुपो, नाडलो, सेखु आदि वन्ने र सोको प्रयोग अधिक मात्रामा रहेको पाईन्छ । वनयजन्य उत्पादनहरु गिठा, भ्याकुर, तामा, निगालोको टुसा, निगुरो, काउरो, सिप्लीकान आदी पाइन्छ ।
पहुँच	:	यस होमस्टे क्षेत्र गल्याड बजारमा पर्ने चापाकोट चोकबाट १० कि.मी. पक्की सडक दक्षिण र चापाकोट जाने बाटोको ० कि.मी. भन्ने स्थानबाट ३ कि.मी. कच्ची सडक उत्तरमा अवस्थित रहेको । होमस्टेमा पुनका लागि गाडीमा करिब १ घण्टाको समय लाग्दछ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी र निकासी रोक्थाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।

अन्य : यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्थाका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, सम्बन्धी नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय गर्ने गरिएको ।

८.३७ गेजा म्यूजिकल सामुदायिक होमस्टे गल्याङ नगरपालिका वडा नं. ८. स्याङ्जा

स्थापना : बि.स. २०७५

सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं. : विष्णु प्रसाद भण्डारी (अध्यक्ष), ९८५६०५१५४४

घर, कोठा र बेड संख्या : ११ घर, ११ कोठा, २२ बेड

संचालक समिति : महिला: ५ पुरुष: ६ जम्मा: ११

२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.६० लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य गरिएको ।

मुख्य पर्यटकीय विशेषता : यो होमस्टे क्षेत्रमा केही ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वपूर्णका मठ, मन्दिरहरू रहेका छन् । यस क्षेत्रका कालिका भगवती मन्दिर, गह्रौ कालिका मन्दिरको दृश्य सहजै अवलोकन गर्न सकिने । यसका अलवा यस होमस्टे क्षेत्रबाट राम्दी देखि पाल्पा रामपुर सम्मको कालीगण्डकीको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । यस होमस्टेको क्षेत्रबाट पाल्पा तथा गुल्मीका केही क्षेत्रहरू तथा कालीगण्डकी नदीले वनाएका समथर भूभागहरू समेत सहजै अवलोकन गर्न सकिने ।

स्थानीय उत्पादनहरू : यहाँका कृषिजन्य बालीहरूमा धान, मकै, कोदो, आलु, पिडालु, फापर मुख्य रूपमा रहेका छन् । यसका अलवा लोकल कुखुरा, अण्डा, तामा, निगुरो, फापर, लगायत अन्य तरकारी बालीहरू जस्तै: फूल गोबी, वनदागोवी, सागपात, खुर्सानी, मुला

पहुँच	:	आदि । स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक अन्न, तरकारी र फलफूलहरू जस्तै खिर, कुराउनी, लोकल कुखुराको र खसीको मासु, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै र भट्ट आदी परिकारले पाहुनाको सत्कार गरिन्छ । यहाँ खास गरी बाँस तथा निगालोबाट बनेका चोयाका सामाग्रीहरू जस्तै डोको, नाम्लो, थोन्से, सुपो, नाडलो, सेखु वन्ने र यि वस्तुहरूको प्रयोग अधिक मात्रामा रहेको पाईन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	यस होमस्टे पोखरा देखि सिद्धार्थ राजमार्गको ८० कि.मी. गल्याड बजारबाट १२ कि.मी. दक्षिणमा अवस्थित रहेको छ । होमस्टे सम्म पुग्नका लागि कच्ची सडकको सञ्जालले जोडिएको छ । होमस्टेमा पुग्नका लागि गल्याड बजारबाट गाडीमा करिब १.३० घण्टाको यात्रामा सहजै पुग्न सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी र निकासि रोक्थाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्थाका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, सम्बन्धी नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय गर्ने गरिएको ।

८.३८ लिहूँ डाँडा सामुदायिक होमस्टे गल्याड नगरपालिका वडा नं. १०, लिहूँ डाँडा, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	क्षेत्र बहादुर गाहा (अध्यक्ष), ९८४६६५४९१७
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, १० कोठा, १० बेड
संचालक समिति	:	महिला: ६ पुरुष: ३ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.७२ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टेमा मगर जातिहरूको बाहुल्यता रहेको र करिब ४० घुरधुरीहरू मगर जातिको मात्र बसोवास गर्दछन् । यस होमस्टे क्षेत्रबाट उत्तर तर्फ विभिन्न हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । यसका साथै दक्षिण तर्फ कालीगण्डकी कोरिडर, कालीगण्डकी नदीले वनाएका समथर भू-भागहरूको सहजै दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । यस होमस्टेको क्षेत्रबाट पाल्पा तथा गुल्मीका केही क्षेत्रहरू तथा कालीगण्डकी नदीले वनाएका समथर भू-भागहरू सजिलै देख्न सकिन्छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	यहाँका कृषिजन्य बालीहरूमा धान, मकै, कोदो, आलु, पिडालु, फापर मुख्य रूपमा रहेका छन् । यसका अलवा लोकल कुखुरा, अण्डा, तामा, निगुरो, फापर, लगायत अन्य तरकारी बालीहरू जस्तै: फूल गोबी, वनदागोवी, सागपात, खुर्सानी, मुला आदि । स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक अन्न, तरकारी र फलफूलहरू जस्तै खिर, कुराउनी, लोकल कुखुरा र खसीको मासु, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि । यहाँ खास गरी बाँस तथा निगालोबाट बनेका चोयाका सामाग्रीहरू जस्तै डोको, नाम्लो, थोन्से, सुपो, नाडलो, सेखु वन्ने र यि वस्तुहरूको प्रयोग अधिक मात्रामा रहेको पाईन्छ ।

पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुनका लागि पोखरा देखि सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै ७६ कि.मी. करादी बजारबाट ७ कि.मी. पूर्वमा अवस्थित रहेको छ । होमस्टे सम्म पुनका लागि कच्ची सडकको सञ्जालले जोडिएको छ । होमस्टेमा पुनका लागि करादी बजारबाट गाडीमा करिब १.३० घण्टाको यात्रा पछि सहजै पुग्न सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी र निकासि रोक्थाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्थाका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, सम्बन्धी नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय गर्ने गरिएको ।

८.३८ लतारकोट सामुदायिक होमस्टे गल्याङ न.पा. ११. लतारकोट, स्याङ्जा

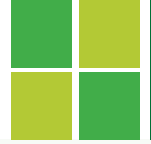
स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	बाल कुमारी भट्टराई (अध्यक्ष), ९८४६७०३५४३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१० घर, ११ कोठा, २४ बेड
संचालक समिति	:	महिला: ६ पुरुष: १ जम्मा: ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.६४ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे क्षेत्रमा केही ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वपूर्णका मठ, मन्दिरहरू रहेका छन् । प्रमुख धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूमा बरभञ्ज्याङ, विन्दावासिनी मन्दिर, आलमदेवी मन्दिर, कालीगण्डकी नदीको दर्शन तथा स्नान, निबुवाखर्क सत्सङ्गाश्रम मन्दिरको दर्शन गर्न सकिने । यस होमस्टेबाट पाल्पा तथा गुल्मी जिल्लाका केही भू-भाग तथा कालीगण्डकी कोरिडर, कालीगण्डकी नदीले वनाएका समथर भू-भागहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । उत्तर तर्फ माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण हिमाल लगायत थुप्रै हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनहरू धान, मकै, कोदो, आलु, फापर आदीको उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक अन्न, तरकारी र फलफूलहरू जस्तै खिर, कुराउनी, लोकल कुखुराको र खसीको मासु, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पहुँच	:	यस होमस्टे पोखराबजार देखि सिद्धार्थ राजमार्गको गल्याङ बजारबाट ५ कि.मी. पूर्वमा अवस्थित रहेको छ । गल्याङ चापाकोट ग्रामीण सडकको जिमुहाबाट उत्तर तर्फ ३ कि.मी. को दुरीमा अवस्थित रहेको छ । जीप तथा ट्याक्स गाडीमा १ घण्टाको यात्राले उक्त होमस्टेमा सहजै पुग्न सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी र निकासि रोक्थाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई

फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्थाका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, सम्बन्धी नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय गर्ने गरिएको ।

८.८० पक्वादी सामुदायिक होमस्टे गल्याड न.पा. १०, लवरकोट, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	दुर्गा देवी पल्ली (अध्यक्ष), ९८४६१८२४७३
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२५ घर, २५ कोठा, ५० बेड
संचालक समिति	:	महिला: ५ पुरुष: ४ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.६१ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन, शौचालय र स्नान घर निर्माण कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे क्षेत्रमा ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वपूर्णका मठ, मन्दिरहरूमा जस्तै गह्रौंसुरको मन्दिर, प्रसिद्ध गुफा लगायत विभिन्न देवी देवताका मन्दिरहरू रहेका छन् । यस होमस्टेबाट पाल्पा तथा गुल्मी जिल्लाका केही भू-भाग तथा कालीगण्डकी कोरिडर, कालीगण्डकी नदीले बनाएका समथर भू-भागहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादनहरू धान, मकै, कोदो, आलु, फापर आदीको उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक अन्न, तरकारी र फलफूलहरू जस्तै खिर, कुराउनी, लोकल कुखुराको र खसीको मासु, सुन्तला, दुध, घ्यू, कोदाको ढिँडो, गुन्दरुक, टिमुर चट्टनी, पुदिना चट्टनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट आदि ।
पहुँच	:	यस होमस्टे पोखराबजार देखि सिदार्थ राजमार्गको करादी बजारबाट १५ कि.मी. दक्षिणमा अवस्थित रहेको छ । जीप तथा ट्याक्सबाट १.५ घण्टाको यात्रामा सहजै पुग्न सकिन्छ ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी र निकास रोक्थाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्न आवश्यक व्यवस्थाका लागि ठाउँ ठाउँमा डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, सम्बन्धी नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय गर्ने गरिएको ।

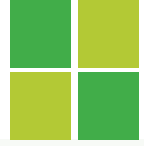

८.४१ कपुर्दी सामुदायिक होमस्टे, गल्या न.पा.७, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	इन्द्र बहादुर थापा (अध्यक्ष), ९८४६०९७३६०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	१५ घर, ३० कोठा, ४० बेड
संचालक समिति	:	महिला: २ पुरुष: ५ जम्मा: ७
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.७९ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन (गोल घर) निर्माण कार्य भएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे मगर जातिहरूको बाहुल्यता रहेको होमस्टे हो । यहाँबाट उत्तर तर्फ धौलागिरी, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे लगायतका थुप्रै हिमश्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । यसका अलवा यहाँबाट वालिङ तथा बाँयाटारी बजारको राम्ररी अवलोकन गर्न सकिन्छ । यस क्षेत्रमा रहेको सुनपोखरी, सुनडाँडा पिकनिक स्थल, चण्डीथान मन्दिर, माईकोथान, सल्लाघारी, रानी वन आदी क्षेत्रहरू पर्यटकका लागि रमणीय क्षेत्रहरू हुन । यस होमस्टे क्षेत्रमा ठूलो संख्यामा सुन्तला उत्पादन हुने र यहाँको सुन्तला स्वादिलो तथा प्रख्यात रहेको छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै, कोदोको रोटी, ढिँडो, फापरको रोटी, सिमी यहाँको मुख्य उत्पादन हुन । स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक खाना, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट, माहुरीको मह, सुन्तला आदीको प्रयोग गर्ने गरिएको । यहाँ वा'स तथा निगालोकाबाट बनेका हस्तकलाका सामग्रीहरू जस्तै डोको, डालो, मान्द्रो, थुन्से, फर्लुङ, नाम्लो, सेखु प्रयोगमा ल्याइन्छ । यहाँको मह तथा सुन्तला र सुन्तलाको रक्सीले आउने पाहुनालाई स्वागत गरिन्छ ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुनको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै ७० कि.मी. बायाँटारी बजार देखि पश्चिम तर्फ ६.५ कि.मी. को कच्ची सडकको यात्राबाट पुन सकिन्छ । यसका अलवा सिद्धार्थ राजमार्गको गल्याण बजार देखि १२ कि.मी. को कच्ची सडकको यात्रा पछि होमस्टेमा पुन सकिन्छ । पकरिब १२ कि.मी. पक्क तथा कच्ची सडकको यात्रा गरी १.३० घण्टामा सहजै पुन सकिने ।
होमस्टे र वन तथा वातावरण	:	वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन डिभिजन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
अन्य	:	कपुर्दी सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि ठाउँ ठाउँमा फोहोर संकलन गर्ने डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा न्बचदबनभ अर्याभितथल का लागि २ वटा उष्टक हरु रहेको, फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्लाष्टिक र सिसाजन्य बस्तुहरू माटो मुनी गाडी दिने व्यवस्था गरिदै आएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

८.४२ ओखतीपानी तमुनासा होमस्टे भिरकोट न.पा. ८, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	डिल बहादुर गुरुङ (अध्यक्ष), ९८४६८३८३२२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	२० घर, ३० कोठा, ५५ बेड
संचालक समिति	:	महिला: ३ पुरुष: ६ जम्मा: ९
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तहबाट रु. १ लाख एवम् जनसहभागिताबाट रु. २.८० लाखको लागतमा सामुदायिक सांस्कृतिक भवन निर्माण कार्य गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे क्षेत्रमा चौविसे राजाहरुले राज्य गरेको ऐतिहासिक स्थल भिरकोट राजा (चौविसे राजा) को भवन अवशेष दरवार पर्दछ । धार्मिक स्थल बाबागिरी मन्दिरमा मंसीर पूर्णमा ठूलो धार्मिक मेलालाग्नै गर्दछ । नयाँ आगन्तुक पाहुनालाई रोधी संस्कृति (रोधीघर) देखाउने गरिन्छ । प्रत्येक विजयादशमीमा गुरुङहरुको संस्कृति भल्काउने संस्कृति कार्यक्रम आयोजना हुन्छ जसमा परम्परागत गुरुङ भाषा, भेष भुषामा आधारित रहेको हुन्छ । पौष १५ मा गुरुङ संस्कृति अनुसार हर्ष, उल्लासको साथ मनाउने हुँदा गुरुङ संस्कृति प्रत्यक्ष अनुभव र अवलोकन गर्न सकिने । बैशाख पूर्णमा विभिन्न देवी देवताको पुजाआज सम्पन्न पश्चात् राती घाँटु, सोरठी नाँच प्रदर्शन गरिन्छ । यस होमस्टे क्षेत्रबाट माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, धौलागिरी, निलागिरी, लगायतका दर्जनौ हिमश्रृंखलाको अवलोकन एकै साथ गर्न सकिन्छ । सुर्योदय, दृश्यसँगै विशेष गरेर सुर्योदय र सुर्योस्तको समयमा उत्तरतर्फ रहेको हिमश्रृंखलाको दृश्य अतिनै मनमोहक देखिन्छ । होमस्टेको गाउँ नजिकै रहेका वन जंगलमा चैत्र, वैशाखको समयमा राष्ट्रिय फूल लालीगुराँस रातमै भएर फूलेको हुन्छ । दक्षिण तर्फ २० मिनेटको पैदल दुरीमा रहेको अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको खेल सम्पन्न भै सकेको प्याराग्लाइडिङ (बाबु एडभेन्चर ईन्टरनेशनल पाराग्लाइडिङ स्कुल) क्षेत्र रहेको डाँडा रहेको छ । यहाँबाट २ घण्टाको पैदल दुरीमा रहेको गडहरे गुफा पुग्न सकिन्छ । यसका साथै यहाँ अनौठो आकृतिहरु र धार्मिक आस्थासँग जोडिएको शिवालङ्ग, शिवपार्वती गणेशको आकृतिसँग मिल्ने आकृतिहरुको प्रत्यक्ष अवलोकन गर्न सकिने धार्मिक तथा ऐतिहासिक क्षेत्रहरुमा पुग्न सकिन्छ । उत्तरतर्फ रहेको टोपीलगाउँको वन जहाँ बाबागिरीको मन्दिर रहेको वन रहेको छ । गाँउबाट करिब ५ मिनेट पैदलमार्गबाट पुग्न सकिने वनमा रहेको विभिन्न पशुपंछी जस्तै: मृग, बाघ, खरायो, दुम्सी, स्याल लगायत सुगा, कालिज, कोइली लगायत चराचुरुङ्गीको आवाजमा विशेष गरेर बसन्त याममा जंगलयात्रा गर्दा प्रकृति प्रेमीमनहरुलाई अति मन प्रफुल्लित बनाउदछ ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय स्तरमा उपलब्ध ढिँडो, मकैको परिकार, गुन्द्रु, लोकल कुखुराको मासु भट्ट, गुन्द्रुकको अचार, दालको रूपमा उपलब्ध तरकारीको परिकारको साथमा जाँड (कोदोबाट बनाइएको) प्रचलित नामतोम्बा र कोदोको रक्सीको स्वादमा रमाउन सकिने । बाँस निगालोमा आधारित सामग्रीहरु : जस्तै डोको, नाम्लो, थोन्से, हलो, जुवा, सुपो, नाडलो, सेखु आदि उत्पादन तथा प्रयोग हुने गरेको । कृषिजन्य बालीहरुमा लेकाली आलु, पिडालु, लोकलकुखुरा, अण्डा, तामा, कोदो, मकै, फापर, लगायतअन्य तरकारी बालीहरु जस्तै: गोबी, साग, खुर्सानी, मुला आदि । वनयजन्य उत्पादनमा : गिठा, भ्याकुर, तामा, पाखनभेद, शिकारी लहरा, भुँइचाँप, तिते गाने गुर्जो लहरा जस्ता औषधीजन्य जडीबुडी आदि ।
पहुँच	:	यस होमस्टे पोखराबजार देखि सिदार्थ राजमार्गको बयरघारी बजार हालको

भिरकोट नगर पालिका बाट गाडीमा ३५ मिनेटको यात्रामा पुग्न सकिन्छ । बयलघारी बजारबाट पैदल यात्रा गर्दा १.३० घण्टाको समयमा उक्त होमस्टे क्षेत्रमा पुग्न सकिन्छ ।

होमस्टे र वन तथा वातावरण : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।

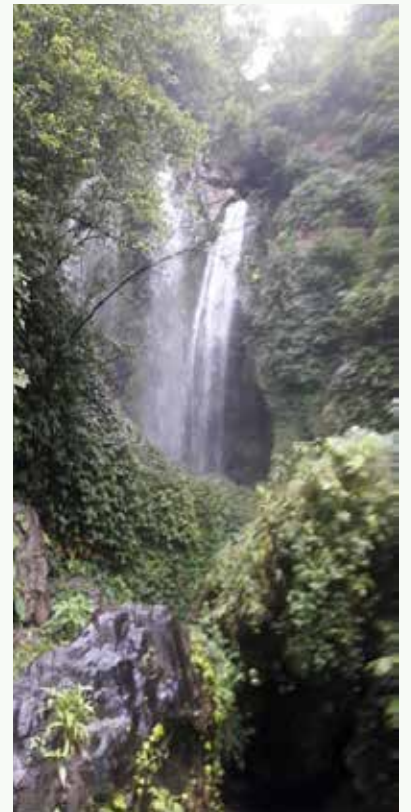
अन्य : यस सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य चौकीको तथा एम्बुलेन्सको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि फोहोर संकलन गर्ने प्रत्येक १० मिनेटको दुरीमा डस्टविनहरू डस्टविनहरू राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा फोहोर व्यवस्थापनका खाडल बनाईएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

गण्डकी प्रदेश
 आन्तरिक पर्यटन वर्ष २०१९
for nature, culture and adventure

८.४३ साँदीखोला सामुदायिक होमस्टे, पुतलीबजार न.पा.७, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	शेष बहादुर थापा (उपाध्यक्ष), ९८२४१०२६६४
घर, कोठा र बेड संख्या	:	८ घर, १७ कोठा, ३१ बेड
संचालक समिति	:	महिला: ३ पुरुष: ५ जम्मा: ८
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १० लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.०६ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन तथा ८ वटा शुलभ शौचालय र ८ वटा स्नान घरहरु निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	यो होमस्टे स्याङ्जाको प्रख्यात मिनेनियम ट्रेक अन्तर्गतको पहिलो बास बस्ने होमस्टे हो । यो होमस्टे क्षेत्रमा गुरुङ जातिको म्यूजियम, सुन्तलाको राम्रो बगैँचा, मनोरम हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन गर्ने भ्यू टावर, सूचना केन्द्र, सौगात केन्द्र आदी पर्यटनका पूर्वाधार रहेका छन् । यो होमस्टे मगर समुदायको संस्कृति, भेषभुषाहरुको अवलोकन तथा स्थानीय अर्गानिक परिकारले पाहुनालाई स्वागत गर्दछन् । यस होमस्टेबाट मनोरम हिमश्रृंखलाहरु धौलागिरी, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे,, लमजुङ हिमाल लगायत थुप्रै हिमश्रृंखलाहरुको सहजै अवलोकन गर्न सकिने । धार्मिक तथा ऐतिहासिक मठ मन्दिरहरुमा जलकन्या देवी मन्दिर, कान्छी बराह मन्दिर, शिव मन्दिर, बराजु थान, मण्डली थान, भ्रांकी थान आदी रहेका छन् । त्यसै गरी शहम्राव्दी गुफा र भरना, मिलन चौपारी दृश्यावलोकन गर्न लायक ठाउँहरु हुन ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	मकै, कोदोको रोटी, ढिँडो, फापरको रोटी, सिमी यहाँको मुख्य उत्पादन हुन । स्थानीय उत्पादनबाट पाहुनाको सत्कारमा अर्गानिक खाना, कोदोको रक्सी, कोदाको ढिँडो, गुन्द्रुक, टिमुर चटनी, पुदिना चटनी, लोकल भाले, लोकल खसी, भुटेको मकै भट्ट, माहुरीको मह, सुन्तला आदीको प्रयोग गर्ने गरिएको । यहाँ वा'स तथा निगालोकाबाट बनेका हस्तकलाका सामाग्रीहरु जस्तै डोको, डालो, मान्द्रो, थुन्से, फर्लुङ, नाम्लो, सेखु प्रयोगमा ल्याइन्छ । यहाँको मह तथा सुन्तला र सुन्तलाको रक्सीले आउने पाहुनालाई स्वागत गरिन्छ । पर्यटकहरुलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरिय सेवा सुविधा उपलब्ध गराउदै आएको । पर्यटन प्याकेज प्रचार प्रसारका लागि ब्रोसर प्रकाशन तथा वितरण गरिएको । यसको अलवा होमस्टेको प्रचार प्रसारका लागि सामाजिक संजाल, राष्ट्रिय तथा स्थानीय पत्रिका, स्थानीय एफ.एफहरु मार्फत गर्ने गरिएको छ ।
पहुँच	:	यस होमस्टेमा पुग्नको पोखराबाट सिद्धार्थ राजमार्ग हुँदै ३० कि.मी. बाडखोला बजार देखि दक्षिण पूर्व करिब १२ कि.मी. पक्क तथा कच्ची सडकको यात्रा गरी १.३० घण्टामा सहजै पुग्न सकिने ।

- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावार चोरी शिकारी र निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन डिभिजन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
- अन्य** : साँदीखोला सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि कहिने र नकुहिने फोहोर संकलन डस्टविनहरु राखिएको, होमस्टे संचालन गाउँ क्षेत्रमा Garbage Collection का लागि २ वटा उष्टक हरु रहेको, फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्लाष्टिक र सिसाजन्य बस्तुहरु माटो मुनी गाडी दिने व्यवस्था गरिदै आएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन हुने गरेको, गाउँपालिका, पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वय राम्रो रहेको ।

GANDAKI PROVINCE
Nature | Culture | Adventure

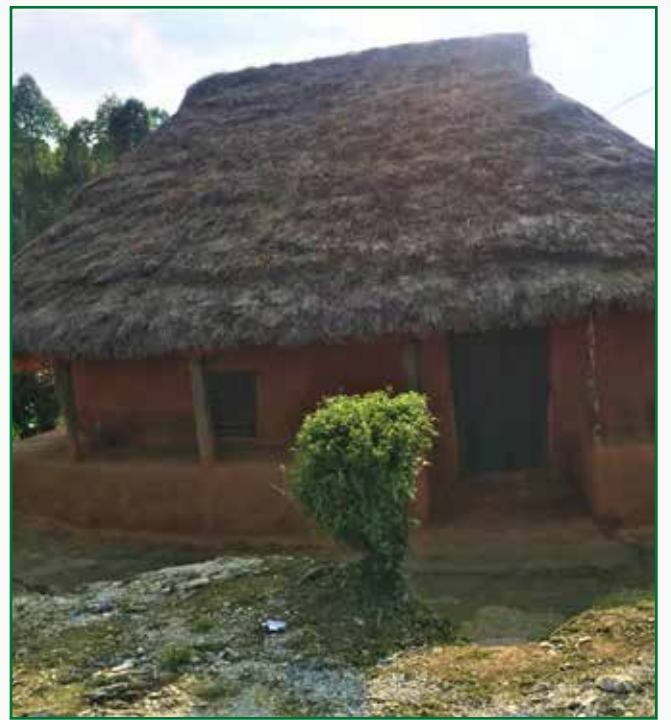
८.४४ भाल्थुम सामुदायिक होमस्टे, गल्याङ् न.पा. ६, भाल्थुम, स्याङ्जा

स्थापना	:	बि.स. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.	:	डिल बहादुर तराउ (अध्यक्ष), ९८४६३३४१०२
घर, कोठा र बेड संख्या	:	५ घर, ५ कोठा, ५ बेड
संचालक समिति	:	महिला: १ पुरुष: ४ जम्मा: ५
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय तहसँगको साभेदारीमा डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जाको तर्फबाट रु १५ लाख र स्थानीय तह एवम् जनसहभागिताबाट रु. ३.७३ लाखको लागतमा सामुदायिक भवन, शौचालय तथा स्नान घर निर्माण गरिएको ।
मुख्य पर्यटकीय विशेषता	:	करिब १८०० मिटरको उचाईमा अवस्थित भाल्थुम क्षेत्रबाट धौलागिरी, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, लमजुङ, मनास्लु लगायत थुप्रै हिमालहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । यस होमस्टेबाट ६ वटा (पाल्पा, गुल्मी, पर्वत, कास्की, बाग्लुङ र म्याग्दी जिल्लाका उच्च भू-भाग देख्न सकिन्छ । प्राकृतिक मनोरम दृश्यावलोकनका लागि महत्वपूर्ण भ्यू पोईन्ट रहेको । महत्वपूर्ण मठ मन्दिरहरू 'कोट घर', चण्डिथान, मण्डली थान, पाण्डेथान, तम्किकोट, रानीफाल आदीको दर्शन गर्न सकिने । यहाँ देखि राम्दी पुल, गह्रौसुर, श्रीनगर जस्ता महत्वपूर्ण ठाउँहरूको अवलोकन गर्न सकिने । तम्कीकोट, चण्डीथान वन लगायत ३ वटा सामुदायिक वन यहि भाल्थुमको सेरोफेरोमा १५ देखि २० मिनेटको पैदल यात्रामा घुम्न सकिने महत्वपूर्ण क्षेत्रहरू रहेका छन् ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	धान, मकै, कोदो, गहुं, फापर, आलु, प्याज, सागसब्जी, घरायसी हस्तकलाका सामानहरू (उनीको टोपी, रुमाल, वांस तथा निगालोका हस्तकलाका सामाग्रीहरू आदि) निर्माण गरिने । मह तथा अन्य फलफूलमा आरु, पल्म, आरुबखडा, खुर्पानी उत्पादन हुने, पर्यटकहरूलाई पर्यटन प्याकेज तथा स्तरिय सेवा सुविधा उपलब्ध गराउँदै आएको । पर्यटन प्याकेज प्रचार प्रसारका लागि एफ.एम रेडियो, सामाजिक संजाल मार्फत गरिएको ।

- पहुंच** : गल्याङ, कल्लेरी, छेडा, थुम, दाडेगौडा, चितुङ हुँदै भाल्थुम होमस्टे सम्म कच्ची सडक १७ कि.मी. र गल्याङ, पड्काङ, ग्वादी, गल्धे, राम्चे हुँदै भाल्थुम होमस्टे सम्म १४ कि.मी. र गल्याङ कल्लेरी छेडा डुँडे, वडा कार्यालय सम्म पुन कच्ची सडक १९ कि.मी. र स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी भएको स्थानबाट गलसे, थाप्ले, वनपाली, भाखा, चितुङ हुँदै भाल्थुम होमस्टे सम्म जाने ४ घण्टाको पैदल मार्गबाट समेत भाल्थुम होमस्टे पुन सकिने ।
- होमस्टे र वन तथा वातावरण** : वन क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, वन क्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावारको चोरी निकासि रोकथाम र नियन्त्रण जस्ता कार्यमा योगदान पुर्याउन वन कार्यालय, प्रहरी र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने र वन क्षेत्रको गुणस्तर बढाउदै वन पैदावारको उपयोग बढाउने सोच रहेको ।
- अन्य** : भाल्थुम सामुदायिक होमस्टेको क्षेत्रमा स्वास्थ्य उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकी व्यवस्था रहेको, होमस्टे रहेको गाउँ क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा सरसफाईलाई विशेष ध्यान दिई फोहोर व्यवस्थापनका लागि विभिन्न स्थानमा फोहोर संकलनका लागि डस्टविनको रुपमा डोकोहरु राखिएको, होमस्टेको गाउँ सफा र सुन्दर राख्न समय समयमा सरसफाई अभियान संचालन गर्ने गरिएको, गाउँमा होमस्टेको विकासका लागि नगरपालिका, वडा कार्यालय तथा पर्यटन प्रवर्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरिएको ।

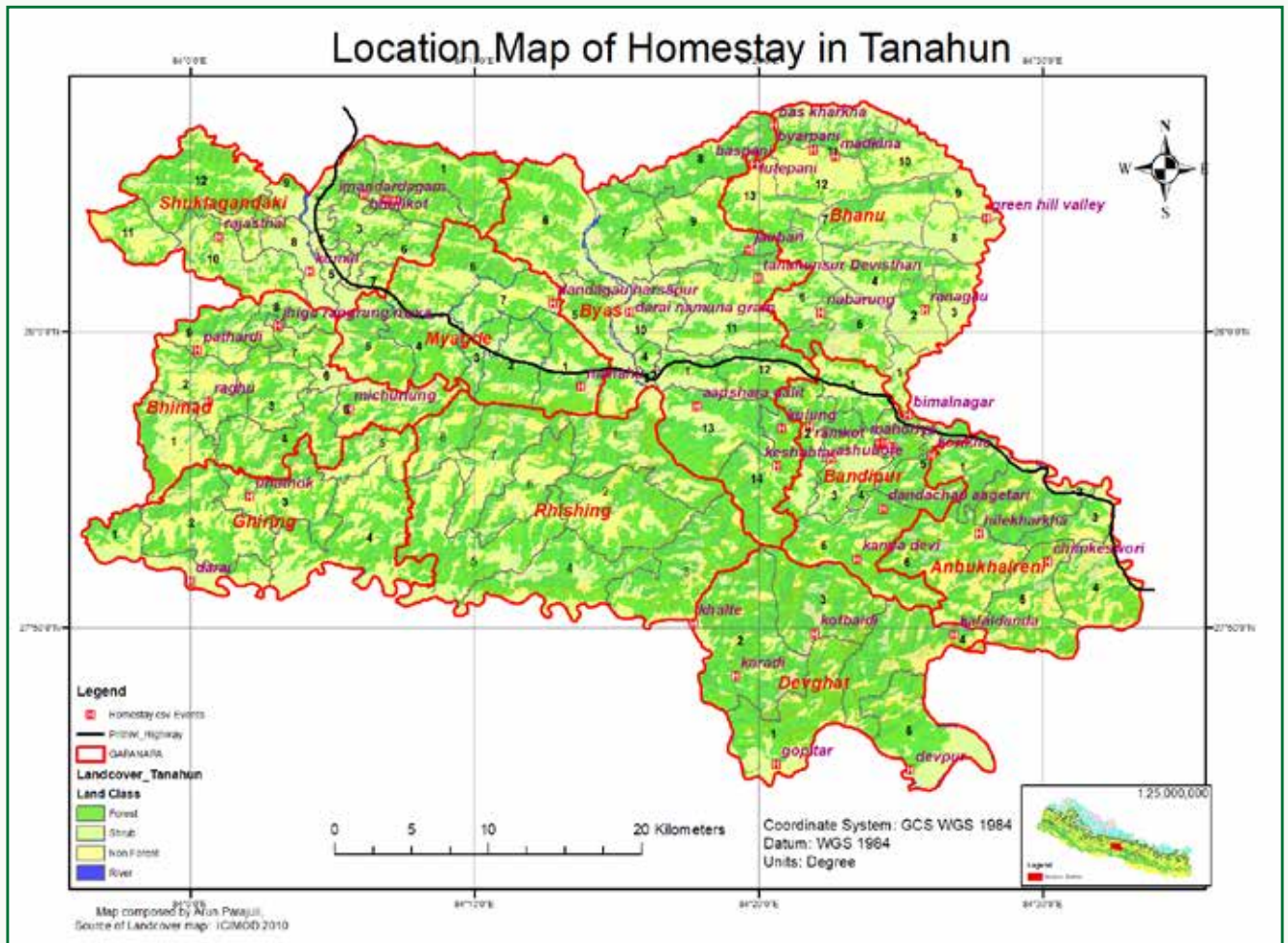
प्रकृति, संस्कृति र साहसिक खेलहरुका लागि

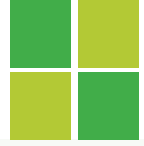
गण्डकी प्रदेश

१०. तनहुँ

उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश पोखराको होमस्टेहरूको लागि पर्यटन विकास तथा पूर्वाधार ब्यवस्थापन कार्यविधि २०७५ अन्तर्गत तनहुँ जिल्लाका कुल १० वटा स्थानीय पालिकाहरू मध्ये ऋषिङ्ग गाउँपालिका बाहेकका ९ वटा स्थानीय पालिकाहरूका ४७ वटा होमस्टेहरूलाई विभिन्न पूर्वाधार विकासका लागि प्रति होमस्टे रु १०,००,००० अनुदान रकम उपलब्ध गराइएको थियो भने ११ वटा होमस्टेहरूलाई पूर्वाधार विकासका लागि थप रु ५,००,००० का दरले उपलब्ध गराइएको थियो । यस शिर्षकमा विनियोजित कूल ५,२५,००,००० मध्ये ४,८७,१७,३०९ खर्च भएको थियो (अनुसूची १.१०) । अधिकांश होमस्टेहरूले संभौता वमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गरेका थिए भने केही होमस्टेहरूले विविध कारणहरूले संभौता वमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गर्न सकेका थिएनन् । ढिलो गरि अख्तियारी तथा वजेटको उपलब्धता, सामुदायिक भवनहरू निर्माणका लागि जग्गा विवाद, वर्षादको मौसम र बाटोघाटोको समस्या, डिभिजन वन कार्यालयमा पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमको लगत इष्टिमेट तथा जांचपासका लागि इन्जिनियरिङ्ग सेवाका कर्मचारीको उपलब्धता नहुनु जस्ता समस्याहरूले संभौता वमोजिमका कार्यहरू पूर्णरूपमा सम्पन्न हुन सकेनन् । तथापी जिल्ला भित्र ६२६ को संख्यामा रहेका सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरू, डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत फिल्डस्तरका कर्मचारीहरूको व्यापक परिचालन तथा स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँगको व्यापक समन्वयमा ९० प्रतिशत भन्दा वढि भौतिक तथा वित्तिय प्रगति हासिल भएको अवस्था छ ।

स्थानीय रूपमा रहेका प्राकृतिक, सांस्कृतिक ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संरक्षण, स्थानीय खानाका परिकार, कला, संस्कृतिको प्रवर्धन गर्दै समुदायको जिविकोपार्जन सुधार गर्ने कार्यमा स्थापित होमस्टेले टेवा पुऱ्याउने छन् विषयमा दुइ मत छैन । भविष्यमा स्थानीय समुदायहरूको क्षमता अभिवृद्धि र सशक्तिकरण गर्दै व्यापक प्रचार प्रसार गर्नु जरुरी छ । स्थानिय अर्गानिक उत्पादनको प्रवर्धन गर्दै, प्रकृति र संस्कृतिमा आधारित पर्यापर्यनका कार्यक्रमहरूलाई होमस्टेसँग आवद्ध गर्दै लगेमा स्थानीय रोजगारीमा अभिवृद्धि र ग्रामीण विकासमा थप सहयोग पुग्ने देखिन्छ ।

१०.१ हिलेखर्क सामुदायिक होमस्टे, आर्बुँखैरेनी गाउँपालिका ६, हिलेखर्क

स्थापना वर्ष वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: बाटु गुरुङ, सम्पर्क नं. ९७४६०६०१०१ सचिव: श्री चन्द्र प्रकाश गुरु, सम्पर्क नं. ९८०८१०२९५४, ०६५-६९०८००
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, वेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस कार्यक्रम तर्फ सार्वजनिक शौचालय निर्माण, गेट निर्माण, अधुरो भवन निर्माण आदी गरिएको । डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकीप्रदेश सरकारबाट रु ४,४४,३८३/-, होमस्टे उपभोक्ताबाट रु १,११,६३९/- गरी जम्मा रु ५,५६,०२२/- को लागतमा पूर्वाधारका योजनाहरु निर्माण सम्पन्न भएका छन् ।
प्रमुख विशेषताहरु	:	गुरुङ जातिको सामाजिक अवस्था, अतिथीको आत्मिय स्वागत तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रस्तुती, परम्परागत रुपमा ढुंगा छापिएको आगन रहेको गाउँ, प्रसिद्ध वन्दिपुर देउराली छिम्केश्वरी पदमार्ग तथा छिम्केश्वरी माईको दर्शन, ऐतिहासिक घुमाउने घर, कृषि तथा जडिवुटी फर्म, हिमश्रृंखलाहरुको मनमोहक दृश्य, स्थानीय उत्पादनहरुको परिकार, माउन्टेन ट्रेकिङ्ग, सुन्दर भरनाहरु, नागवेली वगने मादी सेती मर्सयाङ्गदी नदीको अलौकिक छटा
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै, गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरु, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	एक रात वास, बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ५००/- देखी रु ७५०/- सम्म । साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क रु ५,०००/- लाने होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन तथा कवुलिती वन समूहको पहलमा जडीवुटी खेती टिमुर खेती आदिको प्रवर्धन गरिएको । समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने ।
पहुँच	:	पोखरा देखी डुम्रे, वन्दिपुर हुँदै हिलेखर्क र काठमाडौँ वा नारायणगढ देखी आर्बुँखैरेनी वरादी हुँदै हिलेखर्क सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिने । वन्दिपुर बजार र आर्बुँखैरेनीको वरादी बजार देखी नियमित सवारी साधनको सुविधा उपलब्ध । दुवै स्थानबाट करिब १ घण्टा ३० मिनेटको जीपको यात्राबाट हिलेखर्क पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध । सामुदायिक भवनमा पुराना सामग्रीहरुको संग्रह रहेको ।

१०.२ छिम्केश्वरी सामुदायिक होमस्टे, आवुखैरेनी गाउँपालिका ५, छिम्केश्वरी लाव्दी

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष : सन्तोष गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८२६१९०५८४
घर कोठा वेड संख्या	:	घर १०, कोठा १०, वेड २०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु १०,००,००० अनुदान र होमस्टे उपभोक्ताको रु ३,४८,८७१/- गरी कूल रु १३,४८,८७१/- को लागतमा सुविधा सम्पन्न सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	तनहुँ जिल्लाकै सवै भन्दा उच्च पहाड छिम्केको लेक प्रशिद्द छिम्केश्वरी माईको मन्दिर दर्शन । हिउदमा हिउँसँग खेल्दै तराईका फाट र नागवेली वने मादीसेती मर्सयाङ्दी त्रिशुली नदीको मनमोहक दृश्य देख्न सकिने। स्थानीय उत्पादनहरूको परिकार तथा मौलिक संस्कृतिको अनुपन सँगमा अनौठो लाग्ने ढुंगाको पहिरोको अवलोकन ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात वास, बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ५००/- देखी रु ७५०/- रुपैया रहेको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।

स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदोको परिकार स्थानीय कागती,मकै,गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, सिलाम, मस्याङ्ग, पिडालु, हलेदो, तरुल आदिको अर्गानीक तरकारी,लोकल खसी र कुखुराका परिकारहरू । लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन तथा कवुलिती वन समूहको पहलमा जडीवुटी खेती टिमुर खेती आदिको प्रवर्धन गरिएको । समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरूले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने ।
पहुँच	:	आवुँखैरेनी हुँदै लाव्दी स्थित छिम्केश्वरी सामुदायिक होमस्टे पुन नियमित सवारी साधनको सुविधा उपलब्ध रहेको । आवुँखैरेनीदेखी करिब १ घण्टा ३० मिनेटको जीपको यात्राबाट हिलेखर्क पुग्न सकिने।वान्दिपुर हिलेखर्क छिम्केश्वरी पदमार्ग अर्को उपयुक्त विकल्पको रूपमा रहेको ।
अन्य	:	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध ।

१०.३ दैरै सामुदायिक होमस्टे, धिरिङ्ग गाउँपालिका १, पुटार

- स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : अध्यक्ष: श्री याम माया दैरै, सम्पर्क नं. ९८६००१९५६४
- घर कोठा वेड संख्या : घर ११, कोठा २० र वेड ४०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार : डिभिजन वन कार्यालय मार्फत प्राप्त रु ३,७४,०००। सामुदायिको रु. ३,७४,०००/- बाट सांस्कृतिक सँग्रहालय निर्माण र भेषभुषा खरिद गरिएको। सम्भौता वमोजिम सामुदायिक भवन निर्माण कार्य उपयुक्त जग्गा उपलब्ध हुन नसकेको ले सम्पन्न हुन नसकेको।

- प्रमुख विशेषताहरू : दैरै जातिको संस्कृति र भेषभुषा, कालीगण्डकी नदीको मनमोहक दृश्य तथा विशाल समथर मैदानी भाग,तनहुँ, स्याङ्जा, पाल्पा नवलपुर जिल्लाहरूको सिमानामा पर्ने उपत्यकाका भएकोले भित्री मधेसको भल्को दिने गाउँ, मौलिक संस्कृतिबाट पाहुनाको स्वागत तथा विदाई,प्रसिद्द केलादी धाम दर्शन,कालीगण्डकी नदीमा वोटिङ्ग तथा च्याफ्टीङ्ग।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू : एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७००/- रहेको।

- स्थानीय उत्पादनहरू** : स्थानीय उत्पादन आलु मास, पिडालुका परिकारहरू, लोकल कुखुरा खसी तथा लोकल माछाका परिकारहरू,लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड,गाई भैसिको दुध दहि घ्यू आदि ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको। पाहुनाहरूलाई जैविक विविधताको अध्ययन अवलोकनका गतिविधि राखि थप आकर्षण गर्न सकिने ।
- पहुँच** : पृथ्वीराजमार्गको खैरनीटार देखी भिमाद बजार हुँदै पुड्यारसम्म सार्वजनिक सवारी साधानको सुविधा उपलब्ध रहेको। भिमाद देखी करिब २ घण्टामा यो स्थान पुग्न सकिने। यसै गरी पाल्पा जिल्लाको पूर्वी मुख्य व्यापारिक केन्द्र रामपुर बजार देखी ३० मिनेटमा सवारी साधानमा पुड्यार गाउँ पुग्न सकिने ।
- अन्य** : भर्खरै मात्र स्थापना भई संचालनमा आउन लागेको यस होमस्टे पूर्वाधार विकासको क्रममा रहको छ ।

१०.८ उवाथोक सामुदायिक होमस्टे, धिरिङ्ग गाउँपालिका वडा नं. ३

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष: श्री पुर्ण सिंह थापा, सम्पर्क नं. ९८४६०००६३७
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर ३५, कोठा ३५, वेड ५०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त रु ३,००,०००/- र सामुदायिबाट रु. ३,००,०००/- गरि जम्मा रु. ६,००,००० पदमार्ग विस्तार तथा सुधार, शौचालय तथा स्नान गृह निर्माण भएको। सभ्रौता वमोजिमका कार्य अगाडि बढेकोमा वर्षातको कारण समयमा तोकिएको सवै काम सम्पन्न हुन नसकेको।
- होमस्टेको विशेषता** : मुख्य रुपमा मगर समुदायको मुख्य वसोवास। ग्रामीण तर स्तरीय वसाईको प्रबन्ध। मगर संस्कृति अनुसारका साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रदर्शन। सामूहिक रुपमा अतिथी सत्कार। स्थानीय उत्पादनमा जोड दिनुका साथै पाहुनालाई स्थानीय स्वादको परिकार। कालीगण्डकी नदीको तथा विशाल फाँटहरूको मनमोहक दृश्य देख्न सकिने।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : सुलभ दरमा साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय खानाको प्याकेजहरू।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै,गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरू, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको।

- पहुँच** : पाहुनाहरूलाई जैविक विविधताको अध्ययन अवलोकनका गतिविधि राखि थप आर्कषण गर्न सकिने ।
- अन्य** : पृथ्वीराजमार्गको खैरनीटार देखी भिमाद बजार हुँदै उवाथोक जान सार्वजनिक सवारी साधानको सुविधा उपलब्ध रहेको । भिमादबाट वस वा जीपमा करिब २ घण्टामा उवाथोक गाउँ पुग्न सकिने ।
- अन्य** : भर्खरै मात्र स्थापनाभई संचालनमा आउन लागेको यस होमस्टे पूर्वाधार विकासको क्रममा रहको छ ।

१०.५ करादिप सामुदायिक होमस्टे, देवघाट गाउँपालिका वडा नं. १ करादिप

- स्थापना वर्ष** : औपचारिक वि.सं. २०७५ संचालन २०७३ देखी
- सम्पर्क व्यक्ति र नं.** : अध्यक्ष, यम बहादुर मगर, सम्पर्क नं. ९८११२७०८१४
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर २०, कोठा २०, वेड ५०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु १०,००,०००/- देवघाट गाउँपालिकाबाट रु १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ताबाट रु २०३१३०/- गरि जम्मा रु १३,०३,१३०/- को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : मुख्य रूपमा मगर समुदायको वसोवास रहिआएको यस स्थानमा विगत देखिनै होमस्टेको रूपमा संचालनमा रहि आएको । विकट भौगोलिक अवस्थाका वावजुद मिहेनेती मगर समुदायबाट गाउँमा आउने पाहुनाहरूको स्वागत तथा सत्कार गरी साँस्कृतिक कार्यक्रम पस्कदै आएकोले देवघाट गाउँपालिकाबाट अनुकरणीय होमस्टेको रूपमा सम्मान पाएको । नागवेली वग्ने कालीगण्डकी नदी तथा फाँट एवम् गाउँ वस्तिहरूको मनमोहक दृश्य, अर्गानिक कृषि तथा तरकारी खेती, सुन्तला तथा फलफूलका वगैचाहरू, खाल्टे लघुजलविद्युत योजना, प्रसिद्द छरछरे भरनाको मनमोहक दृश्य आदि

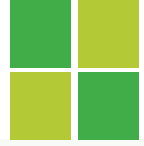
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु :	एक रात वास, बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ५००/- देखी रु ७५०/- सम्ममा सुविधा प्राप्त । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप रु ५००० लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरु :	स्थानीय रुपमा उत्पादन हुने कोदो, मकै,मह गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल आदिका परिकारहरु सुन्तला कागती जस्ता फलफूलहरु, मौसमी तथा वेमौसमी अर्गानिक तरकारीहरु, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :	सामुदायिक वन तथा कवुलियती वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको । पाहुनाहरुलाई जैविध विविधताको अध्ययन अवलोकनका गतिविधि राखि थप आर्कषण गर्न सकिने ।
पहुँच :	पोखराबाट भिमाद सम्म सिधा सार्वजनिक यातायात उपलब्ध रहेको । भिमाद देखी कच्ची सडक हुँदै कोट वैदी हुँदै करादिप होमस्टे पुन सकिने । यसै गरी दमौली देखी नाल्दीघाट तरेर सुन्तलाको पकेट क्षेत्र छिपछिपे हुँदै कोटवैदी पुन सकिने । कोटवैदीबाट ४५ मिनट पैदल यात्रा पश्चात् यस स्थानमा पुन सकिने । यसै गरी नारायणगढ देवघाट हुँदै कोटाटार सम्म सार्वजनिक सवारी साधानको सुविधा उपलब्ध रहेको । कोटाटार देखी करिब १ घण्टामा करादिप गाउँ पुन सकिने ।
अन्य :	एक घण्टाको दुरीमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध । सामाजिक क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न संस्थाहरुबाट सिचाई, खानेपानी, कृषि, सुन्तला, मौरी तथा पशुपालन क्षेत्रमा सहयोग प्राप्त भएकोले बाह्य पाहुनाहरुको आवत जावत भईरहने ।

१०.६ गोपिटार सामुदायिक होमस्टे, देवघाट गाउँपालिका वडा नं. १, कोटाटार गोपिटार

स्थापना वर्ष :	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति र नं. :	अध्यक्ष, हिरा बहादुर गुरुड , सम्पर्क नं. ९८६५४०४४३१
घर, कोठा र वेड संख्या :	घर ४५, कोठा ४५, वेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार योजना :	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत रु १५,००,०००/- गाउँपालिकाबाट रु १,००,०००/- उपभोक्ताबाट रु ३,५०,५५७/- गरि जम्मा रु १९,५०,५५७/- को लागतमा सामुदायिक भवनको रुपमा घुमाउने घर र पार्क निर्माण सम्पन्न भएको ।
होमस्टेको प्रमुख विशेषता :	घुमाउने घर, पार्क तथा सुन्दर चौतारीहरु, कालीगण्डकी नदीको विशाल फाँट, स्थानीय खानाको परिकार, साँस्कृतिक कार्यक्रम एवम् नाँचगान, आ.ब. २०७५/०७६ मा देवघाट गाउँपालिकाले उत्कृष्ट होमस्टेको रुपमा सम्मान गरेको ।
स्थानीय उत्पादनहरु :	स्थानीय रुपमा उत्पादन हुने कोदो, मकै,मह गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल आदिका

- परिकारहरु सुन्तला कागती जस्ता फलफूलहरु, मौसमी तथा वेमौसमी अर्गानिक तरकारीहरु, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड, लोकल माछा, कुखुरा र खसीको परिकारहरु आदि ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु :** होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ५००/- देखी रु ७५०/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :** सामुदायिक वन तथा कवुलियती समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको । पाहुनाहरुलाई जैविक विविधताको अध्ययन अवलोकनका गतिविधि राखि थप आर्कषण गर्न सकिने ।
- पहुँच :** नारायणगढ देवघाट हुँदै कोटाटार सम्म सार्वजनिक यातायात उपलब्ध । नारायणगढ गैडाकोट हुँदै कालीगण्डकीको भोलुङ्गे पुल तरेर कोटाटार यस स्थान पुग्न सकिने ।
- अन्य :** स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध । पाहुनाहरुको आवत जावत भईरहने । कालीगण्डकी नदीमा प्रशस्त जलविहारको सम्भावना भएकोले यस स्थानमा जलविहारको सेवा सुरु गर्न सकिएमा धेरै भन्दा धेरै पाहुनाहरुको प्रमुख गन्तव्य हुने पक्का रहेको ।

१०.७ कोटवैदी सामुदायिक होमस्टे, देवघाट गाउँपालिका ३

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष: तुला राम गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८१९१९१६४५
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर १०, कोठा १०, वेड ३०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार योजना** : डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु १०,००,०००/- रुपैया र स्थानीय होमस्टे उपभोक्ता समितिबाट रु १,१९,८२१ बराबरको जनश्रम समेत जुटाई कूल रु ११,१९,८२१/- को लागतमा प्रसिद्ध घण्टाचुली मन्दिरको संरक्षण तथा मन्दिर जाने मार्गलाई सहज र स्तरिय बनाईएको ।
- होमस्टेको विशेषता तथा आकर्षण** : यस स्थान तनहुँ जिल्लाको भौगोलिक रुपमा कछाड क्षेत्र र सामाजिक साँस्कृतिक रुपले प्रख्यात रहेको । गुरुङ, मगर जातिको मौलिक कला तथा सस्कृतिलाई नजिकबाट बुझ्न र हेर्न सकिने । गाउँका पुराना घुमाउने घर, पार्क तथा चौतारीहरु यस स्थानको प्रमुख आकर्षण को रुपमा रहेका। यहाँ जाने पर्यटकहरुले आखाँले भ्याए सम्म प्रकृतिको आनन्द लिन सक्ने । लमतन्न परेका हिम श्रृखलाहरु तराईका फाट देखी चुरे पर्वत श्रेणी साथै महाभारत पर्वत श्रृखलालाई नजिकबाट नियाँल्न सकिने । यसै स्थामा रहेको प्रसिद्ध घण्टाचुली मन्दिरको दर्शन गरी पुन्य लाभ लिन सकिने । एकै स्थानबाट तराई तथा पहाडको नजिकबाट दृश्यावलोकन गर्न सकिने । स्मणिय पद यात्रा सुविधा रहेको ।

- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु** : होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ५००/- देखी रु ७५०/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
- स्थानीय उत्पादनहरु** : स्थानीय रुपमा उत्पादन हुने कोदो, मकै,मह गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल आदिका परिकारहरु अर्गानिक तरकारीहरु, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड, लोखल

होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	कुखुरा र खसीका परिकारहरु आदि । सामुदायिक तथा कवुलियती समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको । पाहुनाहरुलाई जैविध विविधताको अध्ययन अवलोकनका गतिविधि राखि थप आर्कषण गर्न सकिने ।
पहुँच	:	नारायणगढ मुग्लिङ सडक खण्डको घुमाउनेघाट हुँदै नाल्दी पुल तरेर पैदलायात्राबाट करिब ३ घण्टा र सवारी साधनमा करिब १ घण्टा ३० मिनेटमा यो होमस्टे पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रबन्ध रहेको ।

छिपछिपेको सुन्तला वगैवामा लटरम्म सुन्तला

१०.८ खाल्टे सामुदायिक होमस्टे, देवघाट गाउँपालिका २

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति र नं.	:	अध्यक्ष: कमला ठकुरी, सम्पर्क नं. ९८११२१०१४०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ९, कोठा ९, वेडा १८
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुको रु. १०,००,०००/-, पालिकाको रु. १,००,०००/-, समुदायको रु. ४३,०४३ गरी जम्मा रु. ११,४३,०४३/- मा पार्क निर्माण सम्पन्न गरिएको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुको लागि प्याकेजका कार्यक्रम निर्धारण गरी थप सुविधाहरु प्रदान गर्ने योजना रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय रुपमा उत्पादन हुने कोदो, मकै,मह गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल आदिका परिकारहरु अर्गानिक तरकारीहरु, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड, लोकल माछा, कुखुरा र खसीका परिकारहरु आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक तथा कवुलियती समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको। विभिन्न प्रकारका जडीबुटी खेती प्रवर्धन गरिएको । पाहुनाहरुलाई जैविध विविधताको अध्ययन अवलोकनका गतिविधि राखि थप आर्कषण गर्न सकिने ।
पहुँच	:	यो स्थान कालीगण्डकी कोरीडोरमा पर्ने भए पनि सडक निर्माण सम्पन्न हुन बाकी रहेको । दमौली देखी बुधसिं मार्गको कोईदिम हुँदै यो स्थान पुग्नको लागि करिब २ घण्टाको समय लाग्ने। साथै भिमाद देखि श्रृगपथ हुँदै करिब २ घण्टाकै समयमा पुग्न सकिने । देवघाटधाम देखि कोटाटार हुँदै समेत यस स्थानमा पुग्न सकिने । हिउँदमा

अन्य

:

नियमित सवारीसाधनको सुविधा उपलब्ध भएपनि वर्षादको समयमा करिब १ घण्टाको पैदल यात्रा गर्नु पर्ने ।

स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध रहेको ।

१०.८ काफलडाँडा सामुदायिक होमस्टे, देवघाट गाउँपालिका ४

- स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. : अध्यक्ष जोख बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४५४७११९१
- घर, कोठा र वेड संख्या : घर १५, कोठा १५, वेड ३०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार योजना : डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु. १०,००,०००/- देवघाट गाउँपालिकाबाट रु. १,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ताको रु. १,२४,९५४/- को श्रम समेत कुल रु १२,२४,९५४/- को लागतमा प्रसिद्ध चम्कादेवी मन्दिर देखी प्याउलीगढी सम्म जाने पैदलमार्ग विस्तार तथा सुधार गरिएको ।
- होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता : मादी सेती र त्रिशुली नदीको पवित्र सँगम रहेको गाईघाट पुरानो प्याउली गढीको अवलोकन गर्न सकिने । सोलिघोटे भिर घण्टाचुली काफलडाडा प्याउली देवी मन्दिरको अध्ययन अवलोकन गर्न सकिने । तराईका फाँट र नागवेली परेका नदीहरूको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । तराई र पहाडको एकै स्थानवबाट अवलोकन गर्न सकिने ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू : होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूको लागि प्याकेजका कार्यक्रम निर्धारण गरी थप सुविधाहरू प्रदान गर्ने योजना रहेको ।
- स्थानीय उत्पादनहरू : धान मकै कोदो,गहुँ आलु, मास मुला, सिमी वोडी वन्दा काउली फर्सी, पिडालु, भुईकटहर रुख कटहर खसी, कुखुरा, आदि

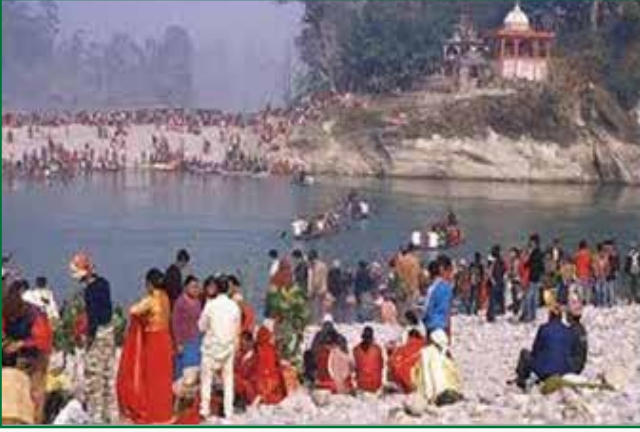
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक तथा कवुलियती वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। टिमुर, सर्पगन्धा लगायतका जडीबुटी खेती प्रवर्धन गरिएको। सामुदायिक तथा कवुलियति वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन। आगन्तुकहरूले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने।
- पहुँच** : मुग्लिङ नारायणगढ राजमार्गको गाईघाट देखि १ घण्टाको उकालो काटेर यस स्थानमा पुग्न सकिने। साथै गाईघाट देखी हिउदमा नियमित सवारीसाधनको सुविधा उपलब्ध भएपनि वर्षादको समयमा करिब २ घण्टा पैदल हिड्नु पर्ने।
- अन्य** : स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको। स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध रहेको।

१०.१० देवपुर सामुदायिक होमस्टे, देवघाट गाउँपालिका वटा नं. ५ देवपुर

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति** : अध्यक्ष: चन्द्र गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८५१०९०८२३
- घर, कोठा र बेड संख्या** : घर संख्या २०, कोठा २०, बेड ४०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : डिभिजन वन कार्यालय मार्फत गण्डकी प्रदेशसरकारबाट रु. १०,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ता रु. १,२६,८२३/- गरी कुल रु. ११,२६,८२३/- लागतमा पार्क निर्माण, चौतारा संरक्षण, स्वागत द्वार निर्माणका कार्य भएका।
- होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता** : देवघाट नेपाल मात्र नभई विश्वभरका हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको पवित्र धार्मिक क्षेत्रहो। यहाँ एक मात्र नभई असंख्य देव देवस्थल धार्मिक मठ मन्दिर तथा तिर्थ स्थलहरू रहेका। पवित्र कृष्णगण्डकी र त्रिशुली गण्डकीको सँगमस्थल पवित्र घाटमा स्नान, ध्यान जाप तथा योगाको अवसर, नारायणी (सप्तगण्डकी) नदीमा च्याफ्टिङ, देवघाट क्षेत्रमा माघे संक्रान्ती तुलो एकादशी वैशाखको सन्क्रान्ती, साउने संक्रान्ती तथा नियमित रूपमा एकादशी औसीमा मेला लाग्ने। साथै यहाँ स्थापना भएका गुरुकुल तथा विद्यापिठहरूमा वैदिक सस्कृत भाषाको पठन पाठनको लागि व्यवस्था गरिएको।

- होमस्टेको सुविधा तथा कार्यक्रमहरू** : देवघाट क्षेत्रमा कृषि तथा धार्मिक पर्यटकलाई स्तरिय सेवा उपलब्ध गराई घरायसी वातावरणमा रम्न सकिने गरी विभिन्न प्याकेज ल्याउन लागिएको। आगामी दिनमा थप कार्यक्रम ल्याई स्तरिय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्ने सोच समेत रहेको।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : कोदो, मकै, गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल खसी कुखुरा नारायणी नदीको माछा हास आदिका परिकारहरू। अर्गानिक तरकारीहरू, आप लिचि केरा भुईकटहर रुख कटहर जस्ता फलफूलहरू। दुध दहि ध्यु जस्ता उत्पादनहरू।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक तथा कवुलियती वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। सामुदायिक तथा कवुलियति वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन।
- पहुँच** : नारायणगढ देखी नियमित सार्वजनिक सवारी साधन उपलब्ध। निकट भविष्यमा नारायणगढ देखी जलयाना गरी देवघाट पुग्न सकिने योजना रहेको। दाशढुंगा देखी देवघाट क्षेत्रमा सार्वजनिक तथा नीजि सवारीसाधनबाट आउजाउ गर्न सकिने।
- अन्य** : स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको छ। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ। स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध।

१०.११ कुलुङ्ग सामुदायिक होमस्टे ब्यास नगरपालिका वडा नं. १४ कुलुङ्ग गाउँ ।

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ती, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष रितामाया थापा, सम्पर्क नं. ९८४६८०८२५९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत प्रदेश सरकारबाट रु. १५,००,०००/- ब्यास नगरपालिका रु. १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ताबाट रु. ४,८०,६१०/- मा गरि कुल रु २०,८०,६१०/- मा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न गरेको ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	तनहुँ जिल्लाको प्रमुख धार्मिक पर्यटकीय स्थल छाव्दी देवीको मन्दिर दर्शन । कुलुङ्गकोट पुरानो किल्ला तथा ऐतिहासिक स्थानको भ्रमण, मगर समुदायको सामाजिक साँस्कृतिक जिवनशैलि । आत्मीय स्वागत तथा वसाई ब्यवस्था । वन्दिपुर रामकोट कुलुङ्ग रुम्सी नयाँगाउँ साँस्कृतिक पदमार्ग ।
होमस्टेको सुविधा तथा कार्यक्रमहरु	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ५००/- देखी रु ७५०/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	मकै कोदो,गहुँ आलु, मास मुला, सिमी वोडी वन्दा काउली फर्सी, पिडालु, खसी, कुखुरा, हाँस आदिका परिकारहरु । लोकल कोदोको रक्सी र जाँड ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको । सामुदायिक वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने । छाव्दी वाराही क्षेत्रमा धार्मिक वनको रुपमा विकास गरिएको ।
पहुँच	:	पोखरा तथा काठमाडौँबाट आउने पाहुनाहरुलाई दमौली सम्म सिधा सार्वजनिक सवारी साधन उपलब्धदमौली देखी नियमित जीप वस अटो ट्याक्सीबाट छाव्दीवाराह पुन सकिने । छाव्दी वाराही देवीको दर्शन गरी करिब १ घण्टाको पैदल यात्रा पछी कुलुङ्ग गाउँ पुग्न सकिने । जीप तथा वसमा दमौली देखी कुलुङ्ग सम्म नियमित सवारी साधन समेत उपलब्ध रहेको ।

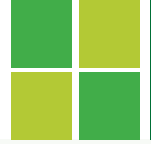

१०.१२ दुम्सी नमूना ग्राम दरै सामुदायिक होमस्टे, ब्यास १० तनहुँ

स्थापना वर्ष	:	मिति वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ती, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष आशा दराई, सम्पर्क नं. ९८०४१९०२७०
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ६, कोठा १०, वेड २०
२०७५ र ०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	दरै समुदायद्वारा संचालित यस होमस्टेले अतिथि स्वागत सामुदायिक भवन निर्माण गरेको। यस कार्यका लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १०,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ता रु. ५२,९२३/- गरी जम्मा रु. १०,५२,९२३/- खर्च भएको।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	तनहुँको पुरानो आदीवासी दरै जातिको संस्कृति खानपान परिकार तथा रहन सहनको अध्ययन गर्न सकिने। विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम। स्थानीय उत्पादनको परिकारहरु। पुरानो घुमाउने घरमा पाहुनाहरुको आत्मिय स्वागत सत्कार।
उपलब्ध सुविधा तथा प्याकेज	:	तनहुँको पुरानो आदीवासीदरै जातिको संस्कृति खानपान सहितको प्याकेज तयारी हुँदै।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	मकै कोदो, गहुँ मास वन्दा काउली फर्सी, पिडालु, खसी, कुखुरा, हाँस आदिका परिकारहरु।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको। होमस्टेका पाहुनाहरुलाई वन्यजन्तु अवलोकनका कार्यक्रम राख्ने लक्ष लिइएको।
पहुँच	:	पोखरा तथा काठमाडौँबाट आउने पाहुनाहरुलाई दमौली सम्म सिधा सार्वजनिक सवारी साधन उपलब्ध रहेको। दमौली बजार देखी नियमित सवारी साधन वा नीजी सवारी साधनमा १५ मिनेटको यात्रामा पुग्न सकिने।

१०.१३ तनहुँसुर देवस्थल होमस्टे ब्यास नगरपालिकाको वडा नं. ११. तनहुँसुर

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष पदम बहादुर थापा, सम्पर्क नं. ९८४६०९०२५८
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ८, कोठा १६, वेड ३०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १०,००,०००/- ब्यास नगरपालिका तनहुँबाट रु. १,००,०००/- साथै होमस्टे उपभोक्ताबाट रु. १,२६,०६५/- को सहभागिता गरि कूल रु. १२,२६,०६५/- को लागतमा सामुदायिक भवन सम्पन्न गरिएको ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	सेन वंशी राजाको निसानीका रूपमा रहेको ऐतिहासिक तनहुँसुर दरवार र किल्लाको अवलोकन । पुराना हात हतियारहरू देख्न सकिने । समानान्तर रूपमा हिमालको स्पष्ट अवलोकन । शहिद पार्कको अवलोकन गर्न सकिने । विविध जातिहरूको साँस्कृतिक अवस्थाको अध्ययन गर्न सकिने । पाहुनाहरूलाई स्थानीय परिकार र सामूहिक भोजनाको ब्यवस्था स्थनीय नाँच जात्रा पर्व देखाईने । घासीकुवा फराकचौर वुल्दी खोला तथा कलेस्तीखोला साथै चुदी खोलाको फाट एव खेती योग्य भूमिको अवलोकन गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै कोदो,गहुँ आलु, मास मुला, सिमी वोडी वन्दा काउली फर्सी, पिडालु, खसी, कुखुरा, हाँस आदिका परिकारहरू । लोकल कोदोको रक्सी र जाँड ।
उपलब्ध सुविधा तथा प्याकेज	:	स्थानीय संस्कृति खानपान सहितको प्याकेज तयारी हुँदै ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै कोदो,गहुँ मास मौसमी तथा वेमौसमी ताजा तरकारी वन्दा काउली फर्सी, पिडालु,खसी, कुखुरा, हाँस आदिका परिकारहरू ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वनको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको । होमस्टेका पाहुनाहरूलाई वन्यजन्तु अवलोकनका कार्यक्रम राख्ने लक्ष लिइएको ।
पहुँच	:	पोखरा तथा काठमाडौँबाट आउने पाहुनाहरूलाई दमौली सम्म सिधा सार्वजनिक सवारी साधन उपलब्ध रहेको । दमौली बजार देखी नियमित सवारी साधन वा नीजी सवारी साधनमा १५ मिनेटको यात्रामा पुग्न सकिने ।

१०.१४ जौवारी सामुदायिक होमस्टे ब्यास नगरपालिकाको वडा नं. ८ को जौवारी

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: रामकृष्ण गुरुड, नं. ९८४६२४४२६५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ११, कोठा १५, वेड ३५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु.९,०६,०००/- र होमस्टे उपभोक्ताबाट रु २,५१,१८२/- गरी जम्मा रु ११,५७,१८२/- को लागतमा पदमार्ग धारा, स्नान घर निर्माण भएका ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	सफा र सुगंधरघर आगन । ढुगे पदमार्ग तथा गल्लीको विकास । स्थानीय साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रस्तुती ।
उपलब्ध सुविधा तथा प्याकेज	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु १,०००/- देखी रु १,२००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	मकै कोदो,गहुँ मास मौसमी तथा वेमौसमी ताजा तरकारी वन्दा काउली फर्सी, पिडालु, खसी, कुखुरा, हाँस आदि का परिकारहरू ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको । होमस्टेका पाहुनाहरूलाई वन्यजन्तु अवलोकनका कार्यक्रम राख्ने लक्ष लिइएको ।
पहुँच	:	पोखरा तथा काठमाडौँबाट आउने पाहुनाहरूलाई दमौली सम्म सिधा सार्वजनिक सवारी साधन उपलब्ध छ । दमौली बजार देखी नियमित सवारी साधन वा नीजी सवारी साधनमा २० मिनेटको यात्रामा पुन सकिने ।

१०.१५ केशवटार सामुदायिक होमस्टे ब्यास न.पा. १४, केशवटार

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्षदुर्गा बहादुर आले , सम्पर्क नं. ९८४६१९५४१९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १६, कोठा २०, वेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत रु. १५,००,००० ब्यास नगरपालिकाबाट रु. १,००,००० र होमस्टे उपभोक्ताबाट रु.२,९४,०८० लागत सहभागिता गरि कूल रु. १८,९४,०८०/- मा सामुदायिक भवनको निर्माण गरिएको ।
प्रमुख आकर्षण तथा विशेषता	:	होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूको लागी सामूहिक स्वागत सत्कार गरिने । मगर संस्कृतिको कौरा नाँच झ्याउरे नाँच भ्रावुरा नाँच मारुनी तथा सोरठी नाँचहरूको प्रस्तुती । जोगीमडी पार्कको अवलोकन, छाब्दीवाराही देवीको मन्दिर दर्शना कुलुङ्गकोट अवलोकन । शेरटार फाँट सुखौरा फाँट एवम् गाउँ वस्तिहरूको मनमोहक दृश्य । अर्गानिक कृषि तथा तरकारी खेती। सुन्तला तथा फलफूलका वगानहरू । विशेष गरी मगर जातिका परंपरागत नृत्य तथा सामाजिक संस्कार आदी रहेका ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला कागती, कोदो, मकै,गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याङ्ग, पिडालु, हलेदो, तरुल मह,खसी, कुखुरा, आदिका परिकारहरू कोदोको लोकल रक्सी र जाँड ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक तथा कवुलियती वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा वृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। होमस्टेका पाहुनाहरूलाई वन्यजन्तु अवलोकनका कार्यक्रम तथा जङ्गल सफारीको कार्यक्रम राख्ने लक्ष लिइएको ।
पहुँच	:	दमौली बजार देखी १४ कि मि पूर्व तर्फ रहेको छ आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध छ ।
अन्य	:	७३५ मिटर उचाईमा रहेको छ यस स्थानमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध रहेको ।

प्रकृति, संस्कृति र साहसिक खेलहरूका लागि
गण्डकी प्रदेश

१०.१६ आँपश्वारा दलित होमस्टे ब्यास १३, पोखरीमञ्ज्याङ्ग

स्थापना वर्ष	:	२०७४
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: रेशम बहादुर वि.क., सम्पर्क नं. ९८०६६२०७२३
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १७, कोठा १७, वेड ३१
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	होमस्टेका उपभोक्तामात्र नभई सिँगो गाउँवासीलाई प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने गरी यस होमस्टेले पुराना गल्लीमा ढुंगाको सिँढीबाटो निर्माण र स्वागत गेट निर्माण गरिएको। यस योजनाको लागि श्री डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ बाट रु १०,००,०००/- अनुदान उपलब्ध भएको र ब्यास नगरपालिकाबाट रु. १,००,००/- र उपभोक्ता समेतबाट रु. २,३३,५८२/- श्रोत बटुलेर कुल रकम रु १३,३३,५८२/- को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	दलित समुदायबाट प्रवर्धन भएको यस जिल्लाको एक मात्र होमस्टे। परम्परागत पेशा तथा सीप सिक्न देश भित्रका तथा विदेशी पाहुनाहरु आउने। पाहुनाहरुको चाहना अनुसार स्थानीय खेल साँस्कृतिक कार्यक्रम जंगल सफारी, हाईकिङ कृषी फार्म तथा परंपरागत माटाका भाडा वर्तन गहना बनाउने पेशाको अध्ययन अवलोकन। मेला जात्रा प्रवर्धनका कार्यक्रम। विशेष गरी विदेशी पाहुनाहरु लक्ष्मी कार्यक्रम संचालन भएका। प्रसिद्ध छाव्दी वाराही मन्दिरको दर्शन।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने। होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	सुन्तला कागती, कोदो, मकै,गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याङ्ग, पिडालु, हलेदो, तरुल मह, खसी, कुखुरा, आदिका परिकारहरु।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन। आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने साथै जंगल सफारी हाईकिङ गर्न सक्ने।
पहुँच मार्ग	:	दमौली बजार देखी ५ कि मि पूर्वमा करिब २५ मिनटको यात्रामा पुगिने। नियमित सवारी साधनहरु संचालन रहेका।

माटाका गहना बनाउन सिकदै विदेशी पर्यटकहरु - आँपश्वारा दलित होमस्टे तनहुँ

आँपश्वारा दलित होमस्टेमा तयार हस्तकलाका सामानहरु

आँपश्वारा दलित होमस्टेमा विदेशी पाहुनाहरु

स्माचार MORE

पत्रिकाका प्रकाशित समाचार आपश्वास दलित होमस्टे

खचाखच दलित होमस्टे

नेपालकै पहिलो दलित होमस्टेमा आन्तरिक र बाह्य पर्यटकको भिड

संस्कृत समाचार

Share Edit Delete

epaper.ekantipur.com

The Kathmandu Post

Dalit homestay blazes a trail in fighting 'untouchability'

Community homestay, started two years ago by Dalits, has housed tourists from 18 countries

Federal Affairs Ministry asks local governments not to enact laws on their own

Experts raise alarm over court order

आपश्वास दलित होमस्टे को समाचार काठमाडौं पोस्टमा

१०.१७ बाँसखर्क सामुदायिक होमस्टे भानु नगरपालिका तडा नं. ११, बाँसखर्क

- स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति : अध्यक्ष: यम बहादुर गुरुड, सम्पर्क नं. ९८४६५४१५६३
- घर, कोठा र वेड संख्या : घर संख्या ५, कोठा १०, वेड २५
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार : डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु १५,००,०००/- अनुदान र भानु नगरपालिकाबाट रु. १,००,०००/- र उपभोक्ता समेतबाट रु. २,६६,२५८ श्रोत वटुलेर कुल रकम रु १८,६६,२५८/- मा पुराना गल्लीमा ढुंगाको सिँढीबाटो निर्माण र स्वागत गेट निर्माण भएको ।
- होमस्टेको विशेषता तथा आकर्षण : स्थानीय उत्पादनको परिकार, साँस्कृतिक कार्यक्रम, फाट तथा पहाड टाकुराहरुको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । प्रख्यात सहासिक पदमार्ग, हिमालय श्रृंखलाको आकर्षक दृश्यावलोकन, पाहुनाहरुको आत्मिय स्वागत तथा वसाई ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु : होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु ११००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने। होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लामे ।
- स्थानीय उत्पादनहरु : मकै कोदो, गहुँ आलु, मास मुला, सिमी वोडी वन्दा काउली फर्सी, पिडालु, खसी,

होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :	कुखुरा, हाँस आदिका परिकारहरु । लोकल कोदोको रक्सी र जाँड । सामुदायिक तथा कवुलियति वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने साथै जंगल सफारी गर्न सक्ने ।
पहुँच :	डुम्रे बजार देखी कालिमाटी मानेचौका टुहुरेपसल सम्म सिधा नियमित सवारी साधन संचालनमा रहेको । टुहुरे पसल देखी करिब १ घण्टा १५ मिनटको यात्रामा पुगिने । नियमित सवारी साधनहरु समेत संचालनमा रहेके ।
अन्य :	करिब १ घण्टाको दुरीमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको छ ।

१०.१८ बयापानी सामुदायिक होमस्टे भानु नगरपालिका १२, बयापानी

स्थापना वर्ष :	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं. :	अध्यक्ष: मदन थापा मगर, सम्पर्क नं. ९८४६४७१७०४
घर, कोठा र वेड संख्या :	घर २१, कोठा २१, वेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार :	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत प्रदेश सरकारबाट रु १५,००,०००/- भानु नगरपालिकाबाट रु. १,००,०००/- र स्थानीय उपभोक्ताबाट रु २,३१,९४०/- जरी जम्मा रु. १८,३१,९४०/- को लागतमा सुविधा सम्पन्न सामुदायिक हल निर्माण तथा ईन्टरनेट जडानको कार्य गरिएको । यस हलमा पाहुनाहरुको स्वागत साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुती तथा गोष्ठी भेला समेत गर्न सकिने ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता :	मगर समुदायको सामाजिक साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुती । रमणीय प्राकृतिक छटा । दृश्यावलोकनका लागि भ्यूटावरको व्यवस्था रहेको । स्थानीय उत्पादन गुन्द्रुक ढिँडो सिस्नोको परिकार तथा पाहुँनाको रोजाईको परिकारहरु । सूचना तथा

- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : स्थानीय हस्तकलाका सामानहरू डोका डाला मान्द्रा स्याखु उत्पादन गरिएको । कृषि तथा पशुपालन तर्फ सुन्तला कागती, कोदो, मकै, गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याङ्ग, पिडालु, हलेदो, तरुल मह, खसी, कुखुरा, आदि रहेका र यिनका परिकार सगै लोकल कोदोको रक्सी र जाँडबाट पाहुनाहरूको स्वागत गरिने ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन संरक्षण गरि हरियाली प्रवर्धन गरिएको । सामुदायिक वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरूले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने साथै जंगल सफारी गर्न सक्ने ।
- पहुँच** : डुम्रे बजार देखी नियमित सवारी साधन संचालनमा रहेको। पदयात्रामा रमाउनेहरूका लागि दमौली तनहुँसुर हुँदै चन्द्रावती र वयापानी तथा आसपासका स्थानहरूको अवलोकन गर्दै यस स्थानमा पुग्न सकिने ।
- अन्य** : प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध, फोहोर ब्यवस्थापनका कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

१०.१२ ग्निहिल मिलेज सामुदायिक होमस्टे भानु नगरपालिका ९

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	सम्पर्क नं. अध्यक्ष: धन कुमारी सारु, सम्पर्क नं. ९८४०६१०२९५
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा १२, वेड ३०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु १०,००,०००/- भानु नगरपालिकाबाट रु १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ताबाट रु २,७९,५५८/- गरि कूल रु १३,७९,५५८/- को लागत सहभागितामा पदमार्ग र सामुदायिक भवन निर्माण तथा सोलारबत्ती जडान गरिएको ।
होमस्टेको विशेषता	:	ग्रामीण तर स्तरीय वसाईको प्रवन्ध । विभिन्न जनजातिका संस्कृति अनुसारका साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रदर्शन । सामूहिक रुपमा अतिथी सत्कार । स्थानीय उत्पादनमा जोड दिनुका साथै पाहुनालाई स्थानीय स्वादको परिकार । इन्टरनेटको सुविधा । लमजुङ्ग तर्फ राईनास गोरखाको लिलालिगकोट लगायत ऐतिहासिक स्थलहरुको सहज अवलोकन ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु स्थानीय उत्पादनहरु	:	सुलभ दरमा साँस्कृतिक कार्यक्रम स्थानीय खानाको प्याकेजहरु उपलब्ध रहेको । धान कोदो, मकै, गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल हलेदो, खसी, कुखुरा, आदि जस्ता स्थानीय उत्पादनहरुका परिकारबाट पाहुनाहरुको स्वागत गरिने ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक तथा कवुलियति वन मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने साथै जंगल सफारी गर्न सक्ने ।
पहुँच	:	पोखरा काठमाडौं नारायणगढ देखी सिधा डुम्रेबजार र वाईसजाँगर बजार सम्म सार्वजनिक सवारी साधानको सुविधा उपलब्ध रहेको । वाईसजागर बजार देखी १५ मिनेटको समयमा यो गाउँ पुन सकिने ।
अन्य	:	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध, फोहोर ब्यवस्थापनका कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

१०.२० बाँसपानी सामुदायिक होमस्टे भानु १३, बाँसपानी

स्थापना वर्ष	:	२०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: अनिता गुरुड, सम्पर्क नं. ९८१७११६०४४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ४६, कोठा ४६, वेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	सार्वजनिक शौचालय प्रवेशद्वार र अधुरो सामुदायिक भवन निर्माण गर्न डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १५,००,०००/- को आर्थिक सहयोगमा प्राप्त भएको। यस योजना निर्माणमा स्थानीय व्यक्तिहरूलाई प्रत्यक्ष रोजगारको अवसर मिलेको। यस योजना निर्माण पश्चात् गाउँको स्वरूपमा थप आकर्षण बढेको छ। पाहुनाहरूको लागि न्यानो स्वागत गर्न सहज बनेको। होमस्टेको माध्यवबाट गाउँमा स्वरोजगारको अबसर मिलेको। स्थानीय कलाकारहरूलाई प्रश्रय मिलेको। स्थानीय कला र कलाकारहरूको प्रवर्धनमा सहयोग मिलेको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	ऐतिहासिक दुलोढुंगा, मिल्डुकोट,थानीथान मन्दिर, वन्य जन्तु अवलोकनका लागि उपयुक्त वन क्षेत्र। हिमाली श्रृंखलाहरूलाई आखाभरी हेर्न सकिने। गुरुड संस्कृति अनुसारका स्थानीय साँस्कृतिक कार्यक्रममा चुदी रम्पाको अवलोकन। प्राकृतिक छटा तथा जंगल सफारी।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूको लागि प्याकेजमा सुविधा उपलब्ध गराउने तयारी रहेको। सामान्यतया एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता लागि एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सकिने। साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुतीका लागि थप ५०००/- सम्म शुल्क लाग्ने छ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	स्थानीय सामुदायिक वनमा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू गरिएको। जंगल सफारीको लागि प्राकृतिक रूपमा विचरण गर्ने वन्य जन्तुहरूको संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू संचालन। मनोरम हरियालीले पाहुनाहरूलाई आकर्षित गरेको।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो मकैका परिकारहरू, गुन्द्रुक र भट्टको अचार, अर्गानिक खाना, गाउँमा उत्पादित च्याउ, गोलभेडा, आलुका स्वादिला परिकार, लोकल कुखुरा, खसीका परिकारहरू, उपलब्ध हुने।
पहुँच	:	पोखरा/काठमाडौँ/नारायणगढ देखी सिधा डुम्रेबजार सम्म सहजै पुग्न सकिने। डुम्रे बजारबाट चन्द्रावती बजार हुँदै सार्वजनिक सवारी साधानमा करिब १ घण्टा ३० मिनेटमा यस स्थान पुग्न सकिन्छ। चन्द्रावतीबाट पैदल मार्ग हुँदै प्राकृतिक

अन्य

: वातावरणको आनन्द लिनै करिब २घण्टा ३० मिनेटमा पुन सकिने ।
स्वास्थ्य उपचारका लागि स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध रहेको, थप उपचारका लागि एम्बुलेन्स तयारी हालतमा रहेको । फोहोर ब्यवस्थापनका लागि डस्टविनको ब्यवस्था रहेको । सुरक्षा ब्यवस्था राम्रो रहेको ।

१०.२१ पाथर्दी सामुदायिक होमस्टे भिमाद ८, पाथर्दी गाउँ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, शिव कुमार आले, सम्पर्क नं. ९८५६०६३९५०
घर, कोठा र बेड संख्या	:	घर १०, कोठा २०, बेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत प्रदेश सरकारबाट रु. १५,००,०००/- र उपभोक्ता समूहबाट रु. १,२९,७८४/- गरी कुल रकम रु. १६,२९,७८४/- लागतमा आवश्यक भाडा वर्तन र फर्निचर खरिद तथा सामुदायिक भवन निर्माणको कार्य गरिएको
प्रमुख आकर्षण तथा विशेषता	:	मगर जातिको वाहुल्यता, मगर सभ्यता र संस्कृतिलाई नजिकबाट बुझ्न चाहनेको लागि विशेष गन्तव्य । गण्डकी प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्री वातावरण मैत्री नमूना कृषि गाउँ कार्यक्रम तर्फको आधुनिक कृषि तथा उन्नत जातको बाख्रा तथा पशुपालनको स्रोत केन्द्रको रूपमा रहेको । ४५ मि अग्लो ईर्लुङ्ग भरनामा क्यानोनिड गर्न सकिने । सिद्धगुफा, भिमाद राङ्गरुङ्ग, भानुमती वुचा र प्राकृतिक सरोवरको अवलोकन, मगर जातिका परंपरागत नृत्य संस्कृतिको मजा लिन सकिने । शहरको कोलाहल तथा भिडभाड देखी पर विशुद्ध शान्त र हरियाली वातावरणमा रहन सकिने ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात वास, बेलुकाको खाना, बिहानको नास्ता समेतको प्याकेज रहेको, साँस्कृतिक कार्यक्रम र होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै,गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा

- खसी परिकारहरु,सुन्तला,कागती जस्ता अर्गानिक फलफूल, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :** सामुदायिक वन समूहको पहलमा जडीवुटी खेतीको प्रदर्शन प्लट स्थापना गरिएको । समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । सामुदायिक वन मार्फत पर्यटन सूचना केन्द्र, वन नर्सरी स्थापना गरिएको ।
- पहुँच :** पोखरा/ काठमाडौं देखी दुलेगौडा भिमाद चोक हुँदै यो सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिने । भिमाद बजार देखी २० किमि पश्चिम तर्फ रहेकोले करीव २ घण्टा समय लाग्ने । आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध रहेको ।
- अन्य :** फिल्म सुटिङ तथा भिडीयोग्राफीको लागि अत्यन्त उपयुक्त स्थानहरु रहेका छन् । स्वास्थ्य सेवा सुविधाको उपलब्धता रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको राम्रो प्रवन्ध रहेको ।

१०.११ मिछुर्लुङ सामुदायिक होमस्टे. मिमाद ५. मिछुर्लुङ. तनहुँ

- स्थापना वर्ष :** वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं. :** अध्यक्ष: नगेन्द्र थापा, सम्पर्क नं. ९८१६६०२४०५
- घर, कोठा र वेड संख्या :** घर १४, कोठा २८, वेड ५६
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार :** डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु. १०,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ताको रु. १,२३,७६९/- गरि जम्मा रु. ११,२३,७६९/- को लागतमा सामुदायिक भवनको निर्माण सम्पन्न भएको ।
- प्रमुख आकर्षण तथा विशेषता :** करिब ७० घरधुरीमा अधिकांश मगर जातिको वाहुल्यता रहेको । मगर सभ्यता संस्कृतिलाई नजिकबाट बुझ्न चाहनेको लागि मुख्य गन्तव्य हुने । मगर भेषभुषा, कौरा चुट्का, दोहोरी, मारुनी नाँच तथा झ्याउरे नाँचले पाहुनाहरुको स्वागत तथा सत्कार गरिने । बुढुवा फाँट र प्राकृतिक सुन्दरताको मनोरम दृश्य देखिने ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु :** एकरात वास, बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको लागि एक मुष्ठ रु ७००/- देखी रु १,०००/- सम्म, साँस्कृतिक कार्यक्रमको रमाइलो लिनका लागि थप रु ३,०००/- लाग्ने । प्याकेज भन्दा वढी सेवा सुविधाका लागि थप शुल्क लाग्ने ।
- स्थानीय उत्पादनहरु :** स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै,गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरु, सुन्तला,कागती जस्ता अर्गानिक फलफूल, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :** सामुदायिक वन समूहको पहलमा जडीवुटी खेतीको प्रवर्धन गरिएको। समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन।आगन्तुकहरुले प्राकृतिक स्थानमा वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने ।

- पहुँच** : पोखरा/काठमाण्डौ देखी दुलेगौडा हुँदै यो सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिने । भिमाद बजार देखि ४ कि.मि.पूर्व तर्फ रहेको र आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध हुने ।
- अन्य** : स्वास्थ्य सेवा सुविधाको उपलब्धता रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको राम्रो प्रवन्ध रहेको ।

१०.२३ मिर्गुराडरूड नेवा होमस्टे, मिमाद-७, तनहुँ

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष: चित्र कुमार श्रेष्ठ, सम्पर्क नं. ९८५६०७२५०७
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर २३, कोठा २३, वेड ५०
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : यस कार्यक्रम तर्फ पैदलमार्ग सुधार तथा विस्तार, सामुदायिक भवन मर्मत सुधारका गरिएको । डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु १०,००,०००/- नगरपालिकाबाट रु १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ता बाट रु ४,७४,६१९/- गरी कुल रकम रु १५,७४,६१९/- लागतमा मा पूर्वाधारका योजनाहरु निर्माण सम्पन्न भएको ।
- प्रमुख आकर्षण तथा विशेषता** : नेवारी सस्कृती तथा रहनसहन, दुण्डुर गुफा अवलोकन, भिमाद बजार, वुदुवा फाँट तथा हरियापर्वतको दृश्यावलोकन । आत्मियताका साथ पाहुनालाई स्थानीय परिकारहरुबाट स्वागत ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु** : एक रात वास, बेलुकाको खाना, बिहानको नास्ता र साँस्कृतिक कार्यक्रम समेतको लागि एक मुष्ठ रु ७००/- देखी रु १,०००/- सम्म । प्याकेज भन्दा वढी सेवा सुविधाका लागि थप शुल्क लामने ।
- स्थानीय उत्पादनहरु** : स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै,गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुरुरा तथा खसी परिकारहरु, सुन्तला,कागती जस्ता अर्गानिक फलफूल, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन संरक्षण मार्फत हरियाली प्रवर्धन भई पाहुनालाई आकर्षण गरिरहेको, समूह मार्फत अर्गानिक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने ।
- पहुँच** : पोखरा/काठमाण्डौ देखी दुलेगौडा हुँदै यो सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिने । भिमाद बजारबाट करिब ३० मिनेटमा सार्वजनिक सवारीमा आउन जान सकिने ।
- अन्य** : स्वास्थ्य सेवा सुविधाको राम्रो उपलब्धता रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको राम्रो प्रवन्ध रहेको ।

१०.२५ मानहुँ सामुदायिक होमस्टे, म्याग्दे गा. पा. १. मानहुँ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: नविन आले, सम्पर्क नं. ९८४१८८२८५६
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा १०, वेड २५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस कार्यक्रम तर्फ मझौला खाले भेला तथा गोष्ठी संचालन गर्ने सामुदायिक भवनको निर्माण कार्य निर्माण कार्य गरिएको । डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु १०,००,०००/- र उपभोक्ताबाट रु २,५०,७७५/- गरि रु १२,५०,७७५/- मा पूर्वाधारका योजनाहरु निर्माण सम्पन्न भएको ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	मगर जातिको रहन सहन तथा साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुती । मानहुँकोट, मनकामना गुणादी वाराही मन्दिर दर्शन, हिम श्रृखला, महाभारत पर्वत र चारैतिर पहाड को मनोरम दृश्य, पाहुना आएको जानकारी गराउन बाटोमा राखीएको ठुलोघण्टा, मानहुँकोटबाट देखिने दमौली बजारको अत्यन्त सुन्दर दृश्य, अनन्ती कुवा, निर्माणाधिन सेती हाईड्रोको जलासय क्षेत्र, सेती नदीको खोच, साँगेफाँट गुणादी बजारको दृश्यावलोकन। मगर जातिको भेषभुषा,रहनसहनसंस्कृतिको धनि ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १०००/- सम्म । साँस्कृतिक कार्यक्रम र होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।

- स्थानीय उत्पादनहरू** : स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै, गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरू, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि। सुन्तला र कागतिका स्थानीय उत्पादनहरू।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन तथा कवुलिती वन समूहको पहलमा जडीवुटी खेतीको प्रवर्धन गरिएको। समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन। आगन्तुकहरूले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने।
- पहुँच** : पोखरा वा काठमाण्डौं देखी दमौलि हुँदै सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिन्छ। दमौली बजार देखी ६ कि.मि.पश्चिम तर्फ रहेको छ। दमौलीबाट आउन जान सवारी साधन उपलब्ध छ। पृथ्वीराजमार्गको गुणादीबाट पैदल यात्रा गरी १ घण्टामा पुग्न सकिन्छ।
- अन्य** : मानहुँमा स्वास्थ्य सेवा सुविधाको उपलब्धता रहेको। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ। स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको राम्रो प्रवन्ध रहेको। प्याराम्लाईडिङ्ग संचालन गर्न सम्भावना रहेको स्थान।

१०.२६ रामकोट सामुदायिक होमस्टे, बन्दिपुर गाउँपालिका-३

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: विहीसरा आले , सम्पर्क नं. ९८१६६४६०२१
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १४, कोठा २८, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	गल्ली तथा चोकका बाटोहरुमा ढुंगाछापने र गाउँ प्रवेश विन्दुमा गेट निर्माण कार्य गरिएको। डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत प्रदेश सरकारबाट रु. १०,००,०००/- गाउँपालिकाबाट १,००,०००/- र उपभोक्ताबाट रु. ३,५१,४२४/- को गरि कुल रकम रु. १४,५१,४२४/- लागतमा पूर्वाधारका योजनाहरु निर्माण सम्पन्न भएका।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	करिब ११०० मिटर उचाईमा रहेको पुरानो गुरुङ मगर समाजको सजिव चित्र बोकेको ठाउँ, प्रसिद्ध छाव्दी वाराही मन्दिर दर्शन, मुकुन्देश्वरी पार्क, मुच्चोक डाडा, केशवटार, सेराटार, कुलुङकोटको मनमोहक दृश्यावलोकन, पुरानो ढुंगाको कलात्मक घर तथा आगन। मगर जातिको भेषभुषा, रहनसहन संस्कृतिको धनि, प्रसिद्ध कौरा नाँच, चुटुका झ्याउरे नाँचहरुको अवलोकन।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा रहेको। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै,गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरु, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वा तावरण	:	सामुदायिक वन मार्फत वन संरक्षण र हरियाली प्रवर्धन गरि आगन्तुकलाई आकर्षण गरिएको। समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन आगन्तुकहरुले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने।
पहुँच	:	बन्दिपुर बजार देखी ७ कि.मि. पश्चिम र दमौली देखी १३ कि.मि. पूर्वतर्फ रहेको। पोखराबाट दमौली हुँदै र काठमाण्डौबाट दुम्रे हुँदै जिप, वसको यात्राबाट सामुदायिक होमस्टे पुन सकिन्छ, आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध हुने।
अन्य	:	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको। स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध। सामुदायिक भवन पुराना सामाग्रीहरुको सँग्रह रहेको।

१०.२७ मोहरिया सामुदायिक होमस्टे, बन्दिपुर गाउँपालिका-२

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७४ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	गुनु विक्रम भण्डारी र सचिव सुरेन्द्र थापा, सम्पर्क नं. ९८४६७२३७३९
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ९, कोठा ३०, वेड ७५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु. १५,००,०००/-, वन्दिपुर गाउँपालिका रु. १,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ता रु. ५,२४,७००/- गरी जम्मा रु. २१,२४,७००/- को लागतमा बाटोमा ढुंगाछान्ने, चौतारो निर्माण, गेट निर्माण, सरसफाई आदी गरिएको ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	पहाडकी रानी बन्दिपुर बजारमा अवस्थित रहेको । बजारको भिडभाड भन्दा पृथक सफा शान्त वातावरण, हरेक घरमा कम्तिमा २ वटा पाहुना राख्ने कोठाहरु, पर्यटकीय नगरी वन्दीपुर बजार मुकुन्देश्वरी दरवारको अवलोकन, मनोरम हिम श्रृंखलाको दृश्य, थानीथान मन्दिर मुच्चोक, कुलुङ्गकोट, छाब्दीवाराही, देवीको मन्दिर रामकोटको दर्शन, वन्दिपुर टुडिखेलबाट मर्सयाङ्दी नदी, शेराटार र सुखौरा फाँट, गाउँ वस्तिको मनमोहक दृश्यावलोकन, मगर जातिका परंपरागत नृत्य, अतिथीको आतिम्य स्वागत तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रस्तुती ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १०००/- सम्म । साँस्कृतिक कार्यक्रम र होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै,गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरु, मर्सयाङ्दीका माछाका परिकारहरु आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन तथा डिभिजन वन कार्यालयको संयुक्त प्रयासमा खालीडाँडामा व्यापक वृक्षरेपण र हरियाली प्रवर्धन गरि सुन्दरता बढाउने अभियान सञ्चालन गरिएको ।
पहुँच	:	पोखरा वा काठमाडौँ देखी डुम्रे हुँदै सामुदायिक होमस्टे पुग्न सकिन्छ । डुम्रे बजार देखी ८ कि.मि. पूर्व तर्फ रहेको, डुम्रेबाट बाट करिब २० मिनेटको जीप, वसको यात्राबाट पुग्न सकिने । डुम्रेबाट पैदल हिँडेर रमणीय प्राकृतिक दृश्यावलोकन गर्दै २ घण्टामा पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । होमस्टेमा पाहुनाहरुको अभिलेख राख्ने गरिएको । सामुदायिक भवन पुराना सामाग्रीहरुको संग्रह रहेको । इन्टरनेटको गुणस्तरिय सेवा उपलब्ध रहेको । अन्य पर्यटन पूर्वाधारको विकास भएको ।

१०.२८ कुमाल सामुदायिक होमस्टे, शुक्लागण्डकी न.पा.-२

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, हेम कुमारी कुमाल, सम्पर्क नं. ९८४६०७६३००
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा १०, वेड २५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु. ६,१६,४६४/- होमस्टे उपभोक्ता रु. १,२७,२४२/- गरी जम्मा रु. ७,४३,७०६/- को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	कुमाल जातिको सँग्राहलय, माटाका भाडाकुडा बनाउने चक्का, सेती नदीको लण्डन ब्रिज भोलुङ्गेपुल, कुमाल जातिको परंपरागत भेष भुषा रहन सहन, बजारको भिडभाड भन्दा पृथक सफा शान्त वातावरण । कुमाल जातिका परंपरागत नृत्य, अतिथीको आत्मिय स्वागत तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रस्तुती ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्म लाग्ने सुविधाको लागि प्याकेज रहेको । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादन कोदो, फापर, मकै, गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरू, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन मार्फत वन संरक्षण र हरियाली प्रवर्धन गरि आगन्तुकलाई आकर्षण गरिएको । समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन आगन्तुकहरूले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने ।
पहुँच	:	पोखरा वा काठमाण्डौं देखी खैरेनीटार हुँदै २५ मिनेट पैदल दुरी वा दुलेगौडा बजारबाट ३० मिनेट गाडीको यात्रा गरि सामुदायिक होमस्टे पुन सकिने। आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध हुने ।
अन्य	:	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य सेवा सुविधा रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको राम्रो प्रवन्ध ।

१०.२५ भुजिकोट सामुदायिक होमस्टे, शुक्लागण्डकी २ भुजिकोट

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७४ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, भक्त बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४६९१५७२८
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर १५, कोठा २०, वेड ५०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस कार्यक्रम तर्फ पाहुना स्वागतका लागि सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको । डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट रु. १०,००,०००/-, गाउँपालिका रु. १,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ता रु. २,७७,३२७ /- गरी जम्मा रु. १३,७७,३२७/- को लागतमा पूर्वाधारका योजना निर्माण सम्पन्न भएका ।
होमस्टेको आकर्षण तथा विशेषता	:	पिकनिकका लागि सुविधा सम्पन्न पिकनिक स्पट,भ्युटावरबाट हिमश्रृखला, पोखरा उपत्यका तथा आसपासको रमणीय स्थलको दृश्यावलोकन गर्न सकिने । शहरी कोलाहल भन्दा टाढा सामाजिक सद्भाव तथा आत्मिय वातावरण, मगर तथा गुरुङ जाति भेषभुषा, रहनसहन संस्कृतिको धनि । स्थानीय साँस्कृतिक कार्यक्रमबाट पाहुनाहरूको स्वागत तथा विदाई गरिने ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्म । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	स्थानीय उत्पादन कोदो, मकै, गहुँ आलु मास, पिडालु, तरुल, लोकल कुखुरा तथा खसी परिकारहरू, लोकल कोदोको रक्सी तथा जाँड आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा सामुदायिक	:	वन मार्फत वन संरक्षण र हरियाली प्रवर्धन गरि आगन्तुकलाई आकर्षण गरिएको । समूह मार्फत अर्गानीक तरकारी तथा फलफूल खेती प्रवर्धन । आगन्तुकहरूले वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सक्ने ।
पहुँच	:	पोखरा/काठमाडौं देखी आउने पाहुनाहरू दमौली बजार हुँदै सामुदायिक होमस्टे पुग्न सक्ने । दमौली बजार देखी १४ कि मि पूर्व तर्फ रहेको छ । आउन जान नियमित सवारी साधन उपब्धता ।
अन्य	:	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य सेवा सुविधा रहेको। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको राम्रो प्रवन्ध ।

१०.३० मिल्जुड कान्छीवाराही मडिकना होमस्टे भानु नगरपालिका-१२. तनहुँ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष चित्र बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८१३७८२०५१
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर ८, कोठा ८, वेड २५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १०,००,०००/- उपभोक्ता समूहबाट रु. २,७३,७३/- को लागतमा जम्मा रु. १०,२७,३७३/- सहभागितामा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको। योजना निर्माणमा स्थानीय व्यक्तिहरुलाई प्रत्यक्ष रोजगारको अवसर मिलेको।
प्रमुख विशेषताहरु	:	मिल्जुड कान्छीवाराही मन्दिरको दर्शन, स्थानीय साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रस्तुती, ऐतिहासिक मिल्जुडकोटको भ्रमण, स्वच्छ वातावरण जंगल सफारी।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	होमस्टेमा आउने पाहुनाहरुको लागि प्याकेजको सुविधा उपलब्ध गराईने, एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता लागि एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सकिने। साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुतीका लागि थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरु	:	स्थानीय कफीको स्वाद, सुन्तला लगायत मौसमी फलफूलहरु, कोदो, मकैका परिकारहरु, गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, पिडालु, हलेदो, तरुलका खानाहरु लोकल खशी कुखुराका विविध परिकारको स्वाद, टिमुर र अकवरेको अचार आदि।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता तथा समूह सँग समन्वय गरी समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको। मृग लुईचे तथा विविध प्रजातिका चराचुरुङ्गीहरु साथै वन्य जन्तुहरुको प्राकृतिक स्थानमा अवलोकन गर्न सकिने।
पहुँच	:	पोखरा काठमाडौं नारायणगढ देखी सिधा डुम्रे बजार सम्म सहजै पुग्न सकिने। डुम्रे बजारबाट चन्द्रावती बजार हुँदै सार्वजनिक सवारी साधानमा करिब २ घण्टामा यस स्थान पुग्न सकिन्छ। चन्द्रावतीबाट विस्तारै पैदल मार्ग हुँदै प्राकृतिक वातावरणको आनन्द लिदै करिब २ घण्टा ३० मिनेटमा पुग्न सकिने।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारका लागि स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध रहेको थप उपचारका लागि एम्बुलेन्स तयारी हालतमा रहेको। फोहोर ब्यवस्थापनका लागि डस्टविनको ब्यवस्था रहेको छ। सुरक्षा ब्यवस्था राम्रो रहेको छ।

१०.३१ टुटेपानी सामुदायिक होमस्टे. भाग १३. टुटेपानी

स्थापना वर्ष	:	वि. सं. २०७२ वैसाख
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, होम बहादुर गुरुङ, ९८०६७५९३६३
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १६, कोठा १६, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पर्यटन पूर्वाधारका लागि पदमार्ग तथा भ्यूटावरको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। योजनाको निर्माणमा डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १०,००,०००/- उपभोक्ता समूहबाट रु. २१,८९१/- सहभागितामा जम्मा रु. १०,२१,८९१/- निर्माण भएको। योजना निर्माणमा गाउँको श्रमशक्ती उपयोग भएकोले रोजगारको अबसर मिलेको।
होमस्टेको प्रमुख विशेषता	:	ऐतिहासिक ढुलोढुंगा, मिल्नुडकोटको स्थलगत अवलोकन, प्राकृतिक स्थानमा वन्य जन्तु अवलोकनका लागि उपयुक्त वन क्षेत्र। हिमाली श्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन, सुन्दर पुलिमराड गाउँ र सहिद पार्कको अवलोकन, सम्जुरको दर्ता जामे मस्जिद, गुरुङ जातिको भेषभुषा कला तथा विविध साँस्कृतिक कार्यक्रमहरूको प्रस्तुती। स्वच्छ हावापानी सरसफाईमा विशेष ध्यान दिईएको, ब्यास नगरपालिकाद्वारा प्रवर्धन गरिएको ब्यास म्याराथुन दौडको अन्तिम विन्दु, मर्सयाङ्गदी नदी तथा चुडी फाँट एवम् गाउँ वस्तिहरूको मनमोहक दृश्य आदि।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाहरूको लागि एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १०००/- सम्मको प्याकेज रहेको। साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागी रु ५०००/- सम्म थप शुल्क लाग्ने। होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला कागती लगायत मौसमी फलफूल, कोदो मकै फापरको रोटी, मुलाको सिन्की र भट्टको अचार, आलु, सिमी वोडीको तरकारी, तोरी रायोको साग, लोकल खसी, कुखुराका मासुका परिकारहरू, कोदोको रक्सी जाँड आदि।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालन। वनै रातोहुने गरी ढकमक्क रहेको लागिगुरासको जंगल साथै प्राकृतिक रूपमा वन्यजन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने गरी पर्यापर्यटनको कार्यक्रमहरू संचालन।

- पहुँच** : पोखरा, काठमाडौं, नारायणगढ देखी सिधा डुम्रे बजार सम्म सहजै पुग्न सकिने । डुम्रे बजारबाट चन्द्रावती बजार हुँदै सार्वजनिक सवारी साधानमा करिब २ घण्टामा यस स्थान पुग्न सकिन्छ । चन्द्रावतीबाट विस्तारै पैदल मार्ग हुँदै प्राकृतिक वातावरणको आनन्द लिदै करिब २ घण्टा ३० मिनेटमा पुग्न सकिने ।
- अन्य** : स्वास्थ्य उपचारका लागि स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध रहेको थप उपचारका लागि एम्बुलेन्स तयारी हालतमा रहेको। फोहोर ब्यवस्थापनका लागि डस्टविनको ब्यवस्था रहेको छ । सुरक्षा ब्यवस्था राम्रो रहेको छ ।

१०.३२ नावरुङ्ग सामुदायिक होमस्टे .मानु ५. नावरुङ्ग

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति र नं.** : अध्यक्ष: कमला आले, सम्पर्क नं. ९८५६०६०९०९
- घर कोठा र वेड संख्या** : घर १८, कोठा १८, वेड ५०
- २०७५ / ०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : गाउँको सोन्दर्यका रुपमा रहेका पुराना चौतारा मठ मन्दिरको को पुनर्निर्माण गरी चिचिक्क पारिएको, पाहुनाहरुको स्वागत तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमका लागि सामुदायिक भवनको निर्माण गरिएको, यस योजनाको लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु १०,००,०००/- उपभोक्ता समूहबाट रु २,१२,४१८/- को सहभागितामा जम्मा रु. १२,१२,४१८/- रहेको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : विभिन्न उन्नतजातको वाखाको श्रोतकेन्द्रको रुपमा नीजि स्तरमा संचालित प्रकास एग्रो फर्म, यसै फर्ममा विभिन्न प्रजातिका कुखुराहरु अस्ट्रिज जातको पन्धीहरु देख्न सकिने । भानुभक्त प्राणी उद्यान, सेनवंशी तनहुँसुर दरवार, टुँडिखेल, गद्दी चौतारा तथा पुरानो किल्ला, भगवतीको मन्दिर चुदी फाट, वरपरका वस्ति तथा गाउँवेशी टारहरुको दृश्यावलोकन गर्न सकिने। मगर, नेवार तथा ठकुरी जातिहरुको सामाजिक साँस्कृतीक अवस्थाको अध्ययन गर्न सकिने ।

पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :	पाहुनाहरूका लागि सुलभ दरमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराईने प्याकेजका कार्यक्रमहरू तयारीमा रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू :	अर्गानिक खानाको, मुलाको सिन्की, सुन्तला तथा मौसमी फलफूलहरू कोदो, मकैको रोटी, लोकल कुखुरा खसी तथा अस्ट्रिजको मासु पाईने। अदुवा पिडालु, हलेदो, तरुल लगायत मौसमी वेमौसमी तरकारीहरू पाईने ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :	भानुभक्त प्राणी उद्यानका पूर्वाधारका कार्यक्रम भैरहेका र यस कार्यक्रम मार्फत दुर्लभ वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने ।
पहुँच :	दमौली बजार देखी नावरुङ्ग समम नियमित सवारी साधन उपलब्ध रहेको। अन्यत्रबाट आउने पाहुनाहरूले पृथ्वीराजमार्गको छिर्कन बजारबाट यस स्थानमा आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध रहेको। पैदल यात्रा गरी आउदा करिब १ घण्टाको रमणीय यात्रामा पुग्न सकिने ।

१०.३३ रानागाँउ भाल्डाँडा सामुदायिक होमस्टे. भानु प. भाल्डाँडा

स्थापना वर्ष :	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति अध्यक्ष :	पदम बहादुर राना, सम्पर्क नं. ९८१४१७३४६१
घर कोठा र वेड संख्या :	घर ११, कोठा ११, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार :	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँ मार्फत रु. १०,००,०००/- र स्थानीय उपभोक्ताहरूको सहभागितामा रु. ६९,६४३/- जम्मा रु. १०,६९,६४३/- बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवनको निर्माण भएको ।
प्रमुख विशेषता :	मगर जातिका परंपरागत नृत्य तथा सामाजिक संस्कारहरू, चुदी रम्घा, भानु जन्मस्थल क्षेत्र लिंगलिंगकोट गोरखा, थानीदेवी मन्दिर वसन्तपुर, डुम्रेबजार, वन्दिपुर, च्याङ्ग्लीटार, आपपिपल आदीको अवलोकन ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले सहूलियत दरमा सुविधा प्राप्त गर्न सकिने । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा को दर निर्धारण हुने तयारीमा रहेको ।
स्थानीय उत्पादनहरू :	अर्गानिक खानाको, मौसमी फलफूलहरू कोदो, मकैको रोटी, लोकल कुखुरा खसीको मासु पाईने । अदुवा पिडालु, हलेदो, तरुल लगायत मौसमी वेमौसमी

- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण : तरकारीहरु पाईने । स्थानीय कोदोको रक्सी र जाँड पाइने । सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह मार्फत वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेको । विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको । जन्तुहरुको संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरु संचालन ।
- पहुँच : डुम्रे बजार देखी आउन जान नियमित सवारी साधन उपलब्ध छ । पृथ्वीराजमार्गको डुम्रेबजार भन्सार हदै १ घण्टाको दुरीमा पुग्न सकिने।
- अन्य : स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ । स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध रहेको ।

१०.३४ रघु सामुदायिक होमस्टे: भिमाद २, अरुणोदय रघु गाउँ

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति	:	अध्यक्ष, टुक बहादुर राना, सम्पर्क नं. ९८२३०६२८८१
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर २५, कोठा २५, वेड ६५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १०,००,०००/- भिमाद नगरपालिकाबाट रु. ९७,५००/- र उपभोक्ता समूहबाट रु. २,४५,२०६/- को लागत सहभागिता गरि कूल रु. १३,४२,७०६/- को लागतमा सामुदायिक भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	तनहुँ जिल्लाकै सबैभन्दा ठुलो मगर गाउँ, मगर जातिको संस्कृतिको प्रसिद्ध मारुनी, घाँटु नाँचले पाहुनाहरूको स्वागत गरिने, कौरा, चुटुका, झ्याउरे नृत्य, दोहोरी गित लगायत लोक साँस्कृतिक कार्यक्रमहरूको प्रस्तुती, मगर संस्कृतिको रहन सहन तथा खानेकुरा उपलब्ध रहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा रहेको। साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागि तोकिएको शुल्क लाग्ने। होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो मकै फापरका रोटी तथा परिकारहरू, लोकल काक्रो गुन्द्रक भट्टको अचार, सुन्तला लगायत मौसमी फलफूलहरू, गाई भैसीको दुध दही घ्यू अदुवा हलेदो पिडालु तरुल वोडी मस्याङ तोरीको उत्पादन हुनेहुँदा अर्गानिक खानाको परिकार पाईने, लोकल कुखुरा, खसीको मासुको परिकार आदि ।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरू संचालन, वन्य जन्तुहरूलाई प्राकृतिक वासस्थानमा देख्न सकिने पर्यापर्यटनका कार्यक्रमहरू ।
पहुँच	:	पृथ्वीराजमार्गको खैरेनीटारबाट भिमाद हुँदै यस स्थान सम्म पुग्न सकिने पक्की सडकको निर्माण भै सकेको। गाउँ सम्म पुग्न सुधारिएको कच्ची सडक। भिमाद बजारबाट करिब ४५ मिनेटमा वस साथै जीपबाट पुग्न सकिने । पैदल यात्रा गरी जान चाहनेको लागि भिमाद बजारबाट करिब २ घण्टाको रमणीय यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
अन्य	:	गाउँमा प्राथमिक स्तरको स्वास्थ्य सेवाको सुविधा रहेको आकस्मिक स्वास्थ्य समस्याका लागि एम्बुलेन्सको सुविधा रहेको। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिई डस्टविनको व्यवस्था गरिएको । सुरक्षाको राम्रो प्रवन्ध रहेको ।

सामुदायिक होमस्टे भवन

१०.३५ कोरिखा सामुदायिक होमस्टे, वन्दिपुर ५, कोरिखा ।

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७३
- सम्पर्क व्यक्ती , सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष, लिल बहादुर गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४६१९५०३७
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर १२ , कोठा १२, वेड २५
- संचालक समिति** : संख्या ९ महिला ४ पुरुष ५
- २०७५ / ०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.ब. २०७५/०७६ मा पर्यटकहरुको सुविधालाई डिभिजन वन कार्यालय मार्फत प्रदेश सरकारबाट रु १०,००,०००/-, होमस्टे उपभोक्ताबाट रु. ३,०१,०८४ /- र पालिकाबाट रु. १,००,०००/- को श्रोत ब्यवस्थापन गरी कुल रु १४,०१,०८४/- सुविधमा सम्पन्न सामुदायिक भवनको निर्माण गरिएको ।
- प्रमुख विषेशता** : गुरुङ समाजको सजिव चित्र प्रस्तुती गर्ने यस स्थान तनहुँ जिल्लाको प्रशिद्ध वन्दिपुर बजार देखी करिब ४ कि मि पूर्व तर्फ रहेको। नजिकै रहेको छिम्केश्वरी मन्दिर आधिमुल मन्दिर र लगायतका थुप्रे दर्शनीय स्थलहरु रहेका । प्रसिद्ध वन्दिपुर छिम्केश्वरी पद यात्रा। स्वदेशी तथा विदेशी पाहुनाहरुको गुरुङ संस्कृति अनुसार घाँटु कौरा चुट्का लगायत विविध साँस्कृतिक कार्यक्रमहरु नृत्य दोहोरी गित बाट स्वागत गरिन । सेता हिमालहरुलाई समानान्तर रुपमा देख्न सकिने। मर्याङ्दी नदीको टार वेसीको दृश्यावलोकन । पुरानो चन्द्रकोट गढीको अवलोकन। याम्पाको कृषी जोन तरकारी पकेट क्षेत्रको अवलोकन ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु** : यस स्थानमा आउने पाहुनाको लागि विशेष प्याकेज एकरात वास र दुईछाक खाना सहुलियत दरमा उपलब्ध छ । साँस्कृतिक कार्यक्रमका लागि रु ५,००० सम्म थप शुल्क लाग्ने ।

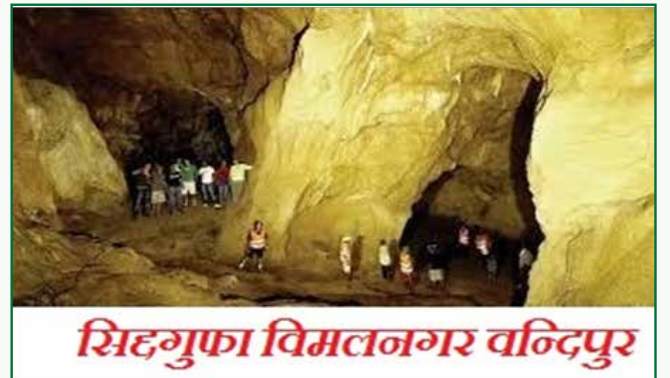
स्थानीय उत्पादन	:	सुन्तला तथा मौसमी फलफूल, मौसमी वेमौसमी तरकारीहरु, मकै कोदो जस्ता उत्पादनहरुको खाना तथा परिकारहरु लोकल कुखुरा खसी वोकाको मासुका परिकारहरु, भट्ट गुन्द्रुक सिन्कीको अचार आदि
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	स्थानीय उपभोक्ता समूहको पहलमा वन तथा वन्य जन्तुको संरक्षण गरिएको । भूक्षय नियन्त्रणका लागि थानीभिरमा सजिवन लगाईएको र प्राकृतिक रुपमा वन्य जन्तुहरुको अवलोकन गर्न सकिने। स्थानीय जंगलमा वन काफल, च्याउ, लालिगुरासहरु पाईने ।
पहुँच	:	पोखरा देखी दुप्रे वन्दिपुर सम्म सिधा सार्वजनिक सवारीमा यात्रा गर्न सकिने र वन्दिपुरबाट वाहुनभन्ज्याङ्ग कोरिखा सम्म पैदल या जीपमा यात्रा गर्न सकिने पृथ्वीराजमार्गको याम्पा बजार देखी १ घण्टाको हिँडाइमा पुग्न सकिने ।
अन्य	:	३० मिनेटको दुरीमा वन्दिपुरमा अस्पतालको सुविधा रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ ।

१०.३६ विमलनगर सामुदायिक होमस्टे, बन्दिपुर ४, विमलनगर

स्थापना वर्ष	:	२०७३ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: सीता थापा , सम्पर्क नं. ९८४६०९३३०७
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १९, कोठा २०, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस होमस्टेले पाहुनाहरुलाई सामूहिक रुपमा स्वागत तथा विदाई गर्न र खानपानको व्यवस्था मिलाउन एउटा सुविधा सम्पन्न सामुदायिक भवनको निर्माण गरेको । यसका लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १५,००,००० वन्दिपुर गाउँपालिकाबाट रु. १,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ताबाट रु. ११,९१,३८९/- को सहभागिता रहेको योजनाको जम्मा लागत रकम रु. २७,९१,३८९/- रहेको ।
प्रमुख विशेषताहरु	:	एसियाको दोश्रो ठूलो मानिकएको सिद्ध गुफाको अवलोकन, चुनपहारामा रक कलाईविड गर्न सकिने, रमिते ढुंगाबाट प्रकृतिको सुन्दरताको दृश्यावलोकन गर्न सकिने, विमलनगरको चुन पहारा, पालुडटारको च्याङ्लीटार, मर्स्याङ्दी नदीमा जलविहार, निजी रुपमा संचालन भएको च्याङ्लीको गाईफार्म अवलोकन। प्राकृतिक अवस्थामा वन्य जन्तुको अवलोकन गर्न सकिने । आत्मिय स्वागत तथा विदाई । विभिन्न साँस्कृतिक कार्यक्रम । वयर जातको बाखाको श्रोत केन्द्र आदि ।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता

- स्थानीय उत्पादनहरू** : धान मकै, गहुँ कोदो आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, पिडालु, हलेदो, तरुल जस्ता अन्न तरकारीहरूको खानाको परिकारहरू, गुन्द्रक भट्टको अचार, लोकल खसी, कुखुराको मासुको परिकार आदि होमस्टेमा आवद्ध तथा स्थानीय महिलाहरू द्वारा तयार गरिएका विभिन्न अचारहरू भिर्लङ्गा पाईने। ढाका तथा उनीका भोला मनिपर्स स्वेटर सल जस्ता तयारी सामानहरू पाईने ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू गरिएको, प्राकृतिक रूपमा वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने । वन्यजन्तु संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू संचालन ।
- पहुँच** : दमौली बजार देखी २० कि मि पूर्व तर्फ पृथ्वीराजमार्गको विमलनगर बजारमा रहेको हुँदा यातायातमा सहजता रहेको ।
- अन्य** : डुम्रे बजारमा स्वास्थ्य संस्थाको सुविधा रहेको छ। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको । पाहुनाको अभिलेखका लागि आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।

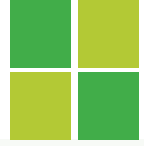

१०.३७ तीनधारा सामुदायिक होमस्टे, बन्दिपुर गा.पा.-४

स्थापना वर्ष	:	२०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, हरिश्चन्द्र भट्टराई, सम्पर्क नं. ९८४६१०७३१२
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १३, कोठा २६, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूको स्वागत तथा विदाई सहज बनाउन साथै सामुहिक खानपान र साँस्कृतिक कार्यक्रमको व्यवस्थापनका लागि सामुदायिक भवनको निर्माण गरिएको छ । डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/-, पालिकाबाट रु. १,००,०००/- होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु. ४,७५,८०१/- गरी जम्मा रु. १५,७५,८०१/- लागतमा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	तीनधारा पर्यटकीय स्थल पुरानो मन्दिर पौवा तथा चौताराहरू, मल्लकालिन कलाकृति मन्दिर तथा देवलहरू, तिनधारा आँफैमा कलात्मक पधेरा, पिकनिक स्पट, रानीवन सफारी, पुरानो दरवारको अवलोकन, सीताराजा रानी वस्ने गुफा, मुकुन्दसेन राजाको दरवारको भग्नावशेष, रामकोट, हिलेखर्क जाने मार्ग। स्थानीय साँस्कृतिक कार्यक्रम नाँचगान । वन्दिपुर बजार प्रसिद्द वन्दिपुरे स्लेट ढुगा खानीको अध्ययन अवलोकन गर्न सकिने । ओठमा हासो आखामा आत्मियता भवना हार्दिकता र व्यवसहारमा ईमान्दारिता यस होमस्टेको मुख्य नारा रहेको ।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूले एक रात वास रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । समूहमा आउने पाहुनाहरूको लागि साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप थुल्क लाग्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने छ ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	कोदो मकैका परिकारहरू, गुन्द्रुक र भट्टको अचार, अर्गानिक खाना, गाउँमा उत्पादित च्याउ, गोलभेडा, आलुका स्वादिला परिकार, लोकल कुखुरा, खशीका परिकारहरू, उपलब्ध हुने ।

होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता तथा कवुलियती वन समूह गठन गरी समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा वृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको । विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको । वन्य जन्तुहरूको संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू संचालन ।
पहुँच	:	पृथ्वीराजमार्गको डुम्रे स्याउली देखी ८ कि.मी. दक्षिण करिब २० मिनेट को यात्रा

अन्य

:

पछि वन्दिपुर बजार पुगिने। वन्दिपुर बजारको पूर्वी भागमा प्रसिद्ध तीनधारासम्म पैदल २० मिनेट र सवारी साधनमा ५ मिनेटको समयमा पुन सकिने । स्वास्थ्य सेवाको लागि सुविधा सम्पन्न अस्पताल रहेको । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको ठाउँठाउँमा डस्टविनको ब्यवस्था । पाहुनाको अभिलेखका लागि आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।

१०.३८ विन्दवासिनी सामुदायिक होमस्टे, वन्दिपुर ४, तनहुँ

- स्थापना वर्ष** : २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष, शान्ती कुँवर, सम्पर्क नं. ९८४६०९९२२३
- घर कोठा र वेड संख्या** : घर १६, कोठा ३२, वेड ७०
- २०७५ / ०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : वन्दिपुर बजारको चिनारी स्लेट ढुंगा छापी मुख्य गल्ली चोकलाई आकर्षक बनाउन डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु १०,००,०००/- र होमस्टे पालिकाबाट रु. १,००,०००/- उपभोक्ता समूहबाट रु. ३,९१,८२९/- गरि रु. १४,९१,८२९/- को लागतमा पर्यटन पूर्वाधारका काम गरिएको ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : पहाडकी रानी वन्दिपुर बजारमा अविस्थित यस होमस्टेमा प्याराग्लाइडिङ्ग, जंगल सफारी, हाईकिङ्ग, रकक्लाईविङ्ग, साईक्लिङ्ग, निकट भविष्यमा घोडसफारीको योजना रहको । वन्दिपुरका पुराना आकर्षक घरहरू, वन्दिपुर बजार, विन्दवासिनी मन्दिर, थानीथान, वन्दिपुर गढी, टुडिखेल, वौद्द गुम्वा, खड्गदेवी मन्दिर, स्थानीय साँस्कृतिक कार्यक्रम नाँचगान गरी पाहुनाहरूको आत्मिय स्वागत सत्कार गरिने । इन्टरनेट फ्रिवाईफाईको सुविधा भएको ।

- पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू :** होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ८००/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सकिने । साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप रु ३,०००/- शुल्क लामे । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लामे छ ।
- स्थानीय उत्पादनहरू :** कोदो मकैका परिकारहरू, गुन्द्रुक र भट्टको अचार, अर्गानिक खाना, गाउँमा उत्पादित च्याउ, गोलभेडा, आलुका स्वादिला परिकार, लोकल कुखुरा, खशीका परिकारहरू, उपलब्ध हुने ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :** सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको । विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको वन्य जन्तुहरूको संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू संचालन । यहाँको जैविक विविधिताले पर्यटकहरूलाई थप आकर्षण दिने ।
- पहुँच :** पृथ्वीराजमार्गको दुप्रे स्याउली देखी ८ कि.मी. दक्षिण करिब २० मिनेट को यात्रा पछि वन्दिपुर बजार पुगिने । वन्दिपुर बजारको पूर्वी भागमा प्रसिद्द तीनधारासम्म पैदल २० मिनेट र सवारी साधनमा केही मिनेटमा पुन सकिने। विमलनगर स्थित सिद्धगुफाको अवलोकन गरी पैदल यात्रा गरी २ घण्टामा प्रकृति सँग रमाउदै वन्दिपुर पुन सकिने ।
- अन्य :** स्वास्थ्य सेवाको लागि सुविधासम्पन्न अस्पताल रहेको। घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको ठाउँ ठाउँमा डस्टविनको ब्यवस्था। पाहुनाको अभिलेखका लागि आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।

मल्लकालिन शैलीको वन्दिपुरको मुख्य बजार

१०.३५ धरमपानी कन्यादेवी सामुदायिक होमस्टे, तन्दिपुर-६, धरमपानी

स्थापना वर्ष	:	२०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, लालुमाया गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४६८४०९१०
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १२, कोठा १२, कोठा ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	गाउँका पुराना गल्ली तथा चोकहरूमा स्लेट ढुंगा छान्ने, ठाउठाउमा ईन्सिरेसन प्लान्टका लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/- , पालिकाबाट रु. १,००,०००, होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु. ४,६५,१०७/- गरि कूल रु. १५,६५,१०७/- को लागतमा पर्यटन पूर्वाधार निर्माणका काम गरिएको। योजना निर्माणमा स्थानीय जनश्रमको प्रयोग गरिएको निर्माण सम्पन्न भए पश्चात् गाउँको स्वरूप आकर्षक देखिएको। यसबाट होमस्टेमा पाहुनाहरूको उलेख्य वृद्धि हुने अपेक्षा।
प्रमुख विशेषता	:	सुन्दर शान्त गुरुङ गाउँ र एकनासले सजिएका घरहरू बाटैभरी फूलैफूलको गमला साथै चटक्क सिंगारेर राखिएको गल्ली तथा आगन चोकहरूमा ढुंगा छापिएको। आतिथ्यताका धर्नि गुरुङ आमा तथा दिदीबहिनीहरूबाट आत्मिय स्वागत तथा सत्कार। गुरुङ जातिको रहनसहन तथा सामाजिक साँस्कृतिक अवस्थाको जानकारी सहित साँस्कृतिक कार्यक्रम नाँचगान। नागवेली वने मादी सेती नदीको दृश्यावलोकन हुस्लाडकोटको अवलोकन।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	यस होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ८००/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने। होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला कागती, कोदो, मकै, गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याम, पिडालु, हलेदो, तरुल आदिका परिकारहरू पाईनुका साथै लोकल कुखरा खसीको मासु सँगै लोकल रक्सी पाईने कोदाको रोटी गुन्द्रक भट्टाको अचार सादेको, आदि मुख्य खानाका परिकाहरू पाईने।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता तथा कवुलियती वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। वन्य जन्तुहरूको संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको वन्य जन्तुलाई प्राकृतिक वातावरणमा देख्न सकिने भएकोले पर्यापर्यटनको सुविधा रहेको।

- पहुँच** : पृथ्वीराजमार्गको दुम्रे वन्दिपुर हुँदै २० कि.मी. दक्षिण करिब १ घण्टा २० मिनेट को यात्रा पछि यस गाउँमा पुगिने। वन्दिपुर बजारबाट प्राकृतिक रमणीय वातावरणमा पदयात्रा गर्दै करिब ३ घण्टामा पुगिने ।
- अन्य** : स्वास्थ्य सेवाको सुविधा रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको छ ठाउठाउमा डस्टविनको ब्यवस्था पाहुनाको अभिलेखका लागि आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।

१०.८० वन्दिपुर सामुदायिक होमस्टे, वन्दिपुर २, पिपलशोक

- स्थापना वर्ष** : २०६८ साल
- सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष, दिल कुमारी राना, सम्पर्क नं. ९८४१६२९५०३
- घर कोठा र वेड संख्या** : घर २२, कोठा ४४, वेड १०० जना
- संचालक समिति** : संख्या ७, महिला ७
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : टोल भित्रका पुराना गल्ली तथा चोकहरुमा स्लेट ढुंगा छपानी गर्न स्वागत गेट निर्माण गर्न लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/- वन्दिपुर गाउँपालिकाबाट रु. १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु ४,८०,३८९/- गरी जम्मा रु. १५,८०,३८९/- को लागतमा पर्यटन पूर्वाधारका काम गरिएको ।
- प्रमुख विशेषता** : प्याराग्लाइडिङ्ग, जंगल सफारी हाईकिङ्ग, रकक्लाईविङ्ग साईक्लिङ्ग, निकट भविष्यमा घोडसफारीको योजना वन्दिपुर बजारको मुख्य केन्द्रमा रहेको । सुन्दर आकर्षण प्रवेशद्वार बनाइएको। साँस्कृतिक कार्यक्रम लाखेनाँच सहित फूलमालाले पाहुनाहरुको भब्य र सब्य स्वागत सम्मान गरिने, पाहुनाहरुलाई नाँचगानमा सहभागी गराईने। सुन्दर र सफा भवनहरु, तनहुँ जिल्लाको सबै भन्दा पुरानो पूर्वाधार सम्पन्न होमस्टे, ईन्टरनेट फ्रिवाईफाईको सुविधा, पाहुनाले भान्छामा आँफै खाना बनाउन

- पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरु : यस होमस्टेमा आउने पर्यटकहरुले एक रात वास रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने । समूहमा आउने पर्यटकहरुले साँस्कृतिक कार्यक्रमको न्यूनतम रु १,०००/- शुल्क लाग्ने । होमस्टेले प्रदान गर्ने सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने छ ।
- स्थानीय उत्पादनहरु : कोदो मकैका परिकारहरु, गुन्द्रुक र भट्टको अचार, अर्गानिक खाना, गाउँमा उत्पादित च्याउ, गोलभेडा, आलुका स्वादिला परिकार, लोकल कुखुरा, खशीको मासुका परिकारहरु उपलब्ध हुने ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण : सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु करिब ५००० सल्लाको विरुवा रोपिएका विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको। नजिकका सामुदायिक वनमा प्राकृतिक रुपमा वन्य जन्तुहरु देख्न सकिने ।
- पहुँच : पृथ्वीराजमार्गको डुम्रे स्याउली देखी ८ कि.मी. दक्षिण करिब २० मिनेटको यात्रा पछि वन्दिपुर बजार पुगिने । वन्दिपुर बजारको मध्यभागमा रहेको विमलनगर स्थित सिद्दगुफाको अवलोकन गरी पैदल यात्रा गरी २ घण्टामा प्रकृति सँग रमाउदै वन्दिपुर पुग्न सकिने ।
- अन्य : स्वास्थ्य सेवाको लागि सुविधासम्पन्न अस्पताल रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको ठाउँठाउँमा डस्टविनको ब्यवस्था । ईन्टरनेट फ्रिवाईफाई सुविधा रहेको, पाहुनाको अभिलेखका लागि आगन्तुक पुस्तिका राखिएको ।

१०.८१ अशौतोटे सामुदायिक होमस्टे, वन्दिपुर ३, शेराटार

- स्थापना वर्ष : २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं. : अध्यक्ष: प्रेम बहादुर अधिकारी सम्पर्क नं. ९८४६४३७२८८
- घर कोठा र वेड संख्या : घर १६, कोठा २०, वेड ५०
- संचालक समिति : संख्या ७
- २०७५ / ०७६ को पर्यटन पूर्वाधार : पाहुनाहरुको सामुहिक स्वागत र साँस्कृतिक कार्यक्रम संचालन गर्न डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/- वन्दिपुर गाउँपालिकाबाट रु. १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु. ४,०६,९१६/- गरि कूल रु. १५,०६,९१६/- को लागतमा सामुहिक भवनको निर्माण गरिएको । यस योजनाबाट पर्यटन पूर्वाधारको योगदान पुगेको र यस बाट पाहुनाहरुको आगमन बढ्ने विश्वास गरिएको ।

- प्रमुख विशेषता** : प्याराम्लाईडङ्ग, जंगल सफारी हाईकिङ्ग, साईक्लिङ्ग, असौवोटे पार्क तथा महादेवस्थानको दर्शन, ठुलो एकादशी तथा अन्य पर्वहरूमा लाग्ने मेला महोत्सव, खुदीखोलाको छाँगा भरना तथा प्राकृतिक सरोवरमा रमाउन सकिने, छाब्दीवाराही देवीको मन्दिर दर्शन, रामकोट, मुकुन्देश्वरी कुलुङ्गकोटबाट दृश्यावलोकन, सुखौरा फाँट एवम् गाउँ वस्तिहरूको अवलोकन, विभिन्न जातजातिहरूबाट विभिन्न प्रकारका साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रस्तुती, फूलमालाले पाहुनाहरूको स्वागत गरिने ।
- पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्नेछन्। साँस्कृतिक कार्यक्रमको थप शुल्क लाग्ने र होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने छ ।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : धान मकै कोदाका परिकारहरू, गुन्द्रुक र भट्टको अचार, अर्गानिक खाना, गाउँमा उत्पादित च्याउ, गोलभेडा, आलुका स्वादिला परिकार, लोकल कुखुरा, खशीका परिकारहरू, उपलब्ध हुने ।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको । वन्य जन्तुहरूको संरक्षण एवम् प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू संचालन ।
- पहुँच** : पृथ्वीराजमार्गको छिर्कन बजार र वन्दिपुर बजारबाट समान दुरीमा रहेको दुवै स्थानबाट सार्वजनिक सवारीका साधन वस जीप उपलब्ध भएको करिब ३० मिनेटमा पुन सकिने। पैदल जान चाहनेका लागि वन्दिपुरबाट करिब १ घण्टा ३० मिनेट लाग्ने ।
- अन्य** : स्वास्थ्य सेवाको लागि ३० मिनेटको दुरीमा वन्दिपुरमा सुविधासम्पन्न अस्पताल रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको ठाउँठाउँमा डस्टविनको ब्यवस्था । सरकारीद्वारा मार्फत विउ विजनका कार्यक्रमहरू संचालन भएको ।

१०.८२ डाँडाखोप आगेटारी सामुदायिक होमस्टे, वन्दिपुर ६, डाँडाखोप

स्थापना वर्ष	:	२०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, सविना गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८०६७८८२८६
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर २२, कोठा २२, वेड ५०
संचालक समिति	:	संख्या ७
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पाहुनाहरूको सामुहिक स्वागत र साँस्कृतिक कार्यक्रम संचालन गर्न डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/- वन्दिपुर गाउँपालिकाको रु. १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु. ४,१९,१९१/- गरि कूल रु. १५,१९,१९१/- को लागतमा सामुहिक भवनको निर्माण गरिएको ।
प्रमुख विशेषता	:	गुरुङ समाजको मौलिक गाउँ । स्वदेशी तथा विदेशी पाहुनाहरूको स्थानीय संस्कृति तथा खानपानले विशेष स्वागत गरिने । मौलिक ग्रामीण घरहरू रहेका । सुन्तला खेती पशुपालन मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी तथा मकै कोदो यस स्थानको उत्पादन रहेको । पाहुनाहरूको लागि गुरुङ संस्कृतिले स्वागत तथा विदाई गरिने ।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखि रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्नेछन् । होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला तथा मौसमी फलफूल, कोदो, मकै, गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याम पिडालु, तरुलका विभिन्न परिकारहरू, मौरी मह, गाई भैसीको दुध दही घ्यू साथमा विभिन्न स्थानीय खाना साथै लोकल खसी, कुखुराको मासु लोकल रक्सी पाईने ।

होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	कवुलियती वन समूह मार्फत वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू विभिन्न प्रकारका जडीवुटी खेती प्रवर्धन गरिएको । प्राकृतिक वासस्थानमा वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने । जंगल सफारी गरी विभिन्न मौसममा मौसमी फलफूलको स्वाद लिन सकिने ।
पहुँच	:	तनहुँ जिल्लाको प्रशिद्ध वन्दिपुर बजार देखि करिब १३ कि मि दक्षिण तर्फ रहेको । १ घण्टाको सवारी यात्रामा पुग्न सकिने । सवारी साधनको रुपमा वस जिप नियमित संचालन हुने। करिब १ घण्टा ३० मिनेटको पैदल यात्राबाट पद यात्राबाट पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारका लागि वन्दिपुरमा अस्पताल रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई डस्टविनको ब्यवस्था गरिएको स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध रहेको ।

१०.८३ दगाम सामुदायिक होमस्टे, शुक्लागण्डकी २, दगाम

- स्थापना वर्ष** : २०६५ साल तनहुँ जिल्लामा सवैभन्दा पहिले स्थापना भएको
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष: तिला थापा सम्पर्क नं. ९८४६१६८७८४
- घर कोठा र वेड संख्या** : घर २७, कोठा २७, वेड ४५
- संचालक समिति** : संख्या ७
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : पर्यटक सूचना केन्द्र वगैचा निर्माण गर्न लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु. २,९५,९६१/- को लागतमा जम्मा रु. १२,९५,९६१/- पर्यटन पूर्वाधारका काम गरिएको।
- प्रमुख विशेषता** : भ्यूटावर, जंगल सफारी हाईकिङ्ग, साईक्लिङ्ग, सम्पन्न र ब्यवस्थित होमस्टेको रुपमा विकास भैरहेको। सूचना केन्द्र वाईफाईको सुविधा। मगर र गुरुङ समुदाय एवम् जनजातिहरूको कौरा चुट्टका दोहोरी तथा विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम, पोखरा उपत्यका तथा तनहुँको ढोरफिदी र सेती नदीको टार वेशील्लाई एकै पटक हेर्न र पहाडी विस्त हरुलाई एकै स्थानबाट अवलोकन गर्न सकिने। उत्तरमा अन्नपूर्ण धौलागिरी मनास्लु हिमाललाई प्रष्ट सँग हेर्न सकिने। पाहुनाहरूको स्वागत सम्मान र विदाईलाई अविस्मरणीय बनाउन लागि परेको। लामो अवधी देखी संचालनमा रहेको। मौरीको मह स्थानीय कोदोको परिकार।
- पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : समूहमा आउने पाहुनाहरूको मनोरन्जन का लागी साँस्कृतिक कार्यक्रमको न्यूनतम रु ३,०००/- शुल्क लाग्ने एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने। होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : मौसमी फ लफूलहरू स्थानीय उत्पादन भएको कोदोको रोटी र महको नास्ता, लोकल कुखुरा खसीको मासु लोकल रक्सी साथमा मकै, गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, पिडालु, हलेदो, तरुल जस्ता अन्त तरकारीहरूको परिकारहरू आदि।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको। प्राकृतिक वातावरणमा वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने वन डढेलो नियन्त्रणका कार्यक्रमहरू संचालन।

- पहुँच** : पृथ्वीराजमार्गको दुलेगौडा बजार देखी नियमित जीप वसको सुविधा उपलब्ध रहेको । करिब १ घण्टामा सवारी साधनबाट पुगिने । पैदल जान चाहनेलाई दुलेगौडा देखी करिब १ घण्टा ३० मिनेटमा पुगिने ।
- अन्य** : स्वास्थ्य सेवाको लागि ३० मिनेटको दुरीमा सुविधा सम्पन्न अस्पताल रहेको छ । घर आगन चोकको सरसफाईलाई ध्यान दिईएको ठाउठाउमा डस्टविनको ब्यवस्था । सरकारीद्वारा मार्फत विउ विजनका कार्यक्रमहरु संचालन भएको ।

ग्रामिण क्षेत्रमा घरबास
स्वरोजगार र आयआर्जनमा विश्वास

१०.८८ स्थानथोक कोटदरवार सामुदायिक होमस्टे शुक्लागण्डकी न.पा.-२

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५ साल
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : अध्यक्ष: सुमन थापा मगर, सम्पर्क नं. ९८४६६३२३५८
- घर कोठा र वेड संख्या** : घर १४, कोठा १४, वेड ४०
- संचालक समिति** : संख्या ७
- २०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : पाहुनाहरूको सामुहिक स्वागत र साँस्कृतिक कार्यक्रम संचालन गर्न डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट प्राप्त अनुदान रु. १०,००,०००/-, पालिकाबाट रु. १,००,०००/- र होमस्टे उपभोक्ता समूहबाट रु. २,३१,६०३/- गरि कूल रु. १३,३१,६०३/- को लागतमा जनजाति सग्राहलय भवनको निर्माण गरिएको। यस योजनाबाट पर्यटन पूर्वाधारको योगदान पुगेको र यस बाट पाहुनाहरूको आगमन बढ्ने विश्वास गरिएको।
- प्रमुख विशेषता** : जनजाति सँग्रहालय, पुरानो किल्ला गढी, भ्यूटावरबाट पोखरा उपत्यका तथा तनहुँको ढोरफिर्दी र सेती नदीको टार वेशीलाई एकै पटक हेर्न र पहाडी वास्तु हरूलाई एकै स्थानबाट अवलोकन गर्न सकिने। उत्तरमा अन्नपूर्ण धौलागिरी मनास्लु हिमाललाई प्रष्ट सँग हेर्न सकिने अवस्था रहेको। पाहुनाको स्वागत सत्कार र विदाई आत्मियता। विविध सास्कृतिक कार्यक्रम मगर जातिको थातथलो। मौलिक ग्रामीण घरहरू रहेका। सुन्तला खेती पशुपालन मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी तथा मकै कोदोको खेतीपाती। पाहुनाहरूको लागि मगर संस्कृति नाँचगान सहित मनोरन्जन प्रदान गरिने।
- पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू** : होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको प्याकेजमा एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने। साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागि थप रु ३,०००/- शुल्क लाग्ने र होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
- स्थानीय उत्पादनहरू** : कोदोको रोटी र महको नास्ता सुन्तला तथा मौसमी फलफूल, कोदो, मकै, गहुँ आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याम पिडालु, तरुलका विभिन्न परिकारहरू, मौरी मह, गाई भैसीको दुध दही घ्यू साथमा विभिन्न स्थानीय खाना साथै लोकल खसी, कुखुराको मासु लोकल रक्सी पाईने।
- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण** : सामुदियक वन समूह मार्फत वन संरक्षणका कार्यक्रमहरू गरिएकोले आसपासको जंगलमा प्राकृतिक वासस्थानमा वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने। जंगल

पहुँच	:	सफारी गरी विभिन्न मौसममा मौसमी फलफूलको स्वाद लिन सकिने । पृथ्वीराजमार्गको दुलेगौँडा बजार देखी करिब ८ कि मि उत्तर तर्फ रहेको। ४५ मिनेटमा वस वा जिपबाट पुगिने दुलेगौँडाबाट जीप वस नियमित संचालन हुने । करिब १ घण्टा ३० मिनेटको पैदल यात्राबाट पनि पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारका ४५ मिनेट को दुरीमा दुलेगौँडामा अस्पतालको सुविधा रहेको छ घर आगन चोकको सरसफाईलाई डस्टविनको ब्यवस्था गरिएको स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध गरिएको ।

१०.८५ इमान्दार सामुदायिक होमस्टे, शुक्लागण्डकी १, दगाम

स्थापना वर्ष	:	वि. सं.२०७३ साल
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: रोल बहादुर थापा, सम्पर्क नं. ९८४६५१०५२५
घर, कोठा तथा वेड संख्या	:	घर १६, कोठा १६, वेड २०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पैदल मार्ग गाउँका गल्ली बाटोमा ढुंगाछान्ने पक्की बाटो बनाउन सामुहिक स्नानगृह बनाउन डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. ८,५७,४७६/- र होमस्टे उपभोक्ताहरूबाट रु. १,५०,४९६/- सहभागिता जम्मा रु. १०,०७,९७२/- मा होमस्टेको पूर्वाधार क्षमतामा सुधार आएको हुँदा पाहुनाहरूको आगमन बढ्ने विश्वास स्थानीय होमस्टे संचालकहरूको रहेको ।
प्रमुख विशेषता	:	मगर जातिको भेषभुषा रहनसहन संस्कृति, प्रसिद्ध कौरा नाँच, चुट्का, झ्याउरे नाँचमा रमाउन सकिने, शितल हावापानी रहेको, ढुंगा माटाका घरहरू पोखरा उपत्यका ढोरफिर्दी उपत्यका तथा सेती नदीका फाँट एवम् गाउँ वस्तिहरूको मनमोहक दृश्य पश्चिममा धवलागिरी हिमाल देखी पूर्वमा गणेश हिमाल सम्म स्पष्ट रूपमा लमतन्न सेता हिमालको पर्खाललाई एकै स्थानबाट देख्न सकिने, नेपाल टेलिकमको रिपिटर टावर आदी प्रमुख आकर्षणहरू हुन ।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	होमस्टेमा आउने पाहुनाहरूको लागि एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ताको एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- प्याकेजमा सम्ममा सुविधा प्राप्त गर्न सकिने । साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागि न्यूनतम ३०००/- शुल्क लाग्ने र प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने ।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला मौसमी तथा वेमीसमी फलफूल, कोदो, मकै, तोरी आलु, मुला, सिमी वोडी रायो साग, फर्सी, मस्याम, पिडालु, तरुल सखरखण्ड आदि अन्न तथा तरकारीका परिकारहरू: लोकल खशी कुखुराको मासुका परिकारहरू साथमा लोकल रक्सी ।

- होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण :** सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेकोले प्राकृतिक रूपमा मृग लुईचे तित्रा खरायो जस्ता वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने । पर्यापर्यटनका कार्यक्रम अगाडि बढाउने तयारी रहेको ।
- पहुँच :** पृथ्वीराजमार्गको दुलेगौडा बजार देखी करिब ८ कि मि उत्तर तर्फ रहेको। ४५ मिनेटमा वस वा जिपबाट पुगिने । दुलेगौडाबाट जीप वस नियमिति संचालन हुने। करिब १ घण्टा ३० मिनेटको पैदल यात्राबाट पनि पुग्न सकिने ।
- अन्य :** स्वास्थ्य उपचारका ४५ मिनेट को दुरीमा दुलेगौडामा अस्पतालको सुविधा रहेको छ घर आगन चोकको सरसफाईलाई डस्टबिनको ब्यवस्था गरिएको स्वच्छ तथा सफा खानेपानीको प्रवन्ध गरिएको ।

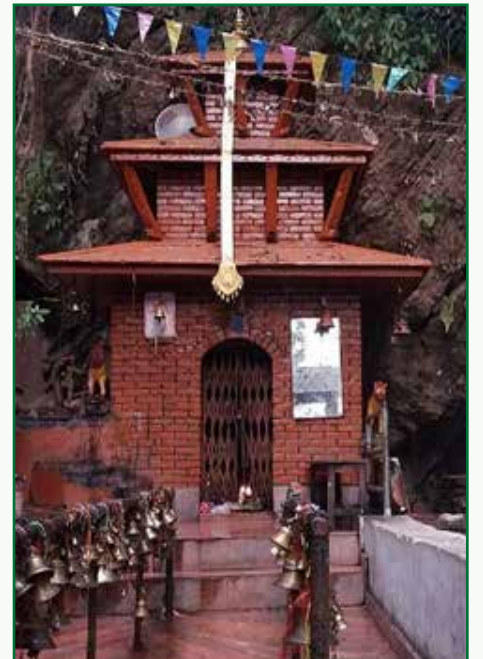

; fdbflos xfd: 6\$fkj f\wf/,
ko6g lj sf; sf]cfwf/

१०.८६ रजस्थल सामुदायिक होमस्टे शुक्लागण्डकी १० रजस्थल

स्थापना वर्ष	:	वि. सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष: दोमाया गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८४६१६१६८४
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा १५, वेड ४०
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	पर्यटन पूर्वाधार का लागि पाहुनाहरूको स्वागत तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमका लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. १०,००,०००/- शुक्लागण्डकी नगरपालिकाबाट रु. १,००,०००/- उपभोक्ता समूहबाट रु. २,७८,१९४/- गरि कूल रु. १,३७८,१९४/- को लागतमा सुविधा सम्पन्न सामुदायिक भवनको निर्माण भएको। योजना निर्माणमा गाउँको श्रमशक्ती उपयोग भएकोले रोजगारको अवसर मिलेको। होमस्टेमा पूर्वाधार थपिएको हुँदा पाहुनाहरूको आवागमन बढ्ने अपेक्षा रहेको।
होमस्टेको प्रमुख विशेषता	:	प्रसिद्ध ढोरवाराही मन्दिर दर्शन, ढोरवाराहीको लहरीको दर्शन, लामागाउँको मिलेनियम गुफा, सेती नदीको ढुगे वगैचा, ऐतिहासिक कोट, गढी गुरुधुम, रजस्थल, तामाखानी फलामखानीको अवशेषहरूको अवलोकन, मिलेनियम पदमार्ग, प्राकृतिक स्थानमा वन्यजन्तु अवलोकनका लागि उपयुक्त वन क्षेत्र। हिमाली श्रृंखलाहरूको दृश्यावलोकन, पाटनको सहिद पार्क, गुरुङ जातिको भेषभुषा कला तथा विविध साँस्कृतिक कार्यक्रमहरूको प्रस्तुती। स्वच्छ हावापानी सरसफाईमा विशेष ध्यान दिईएको, सेती नदी तथा फिर्दी फाँट एवम् गाउँ वस्तिहरूको मनमोहक दृश्य आदि।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	पाहुनाहरूको लागि एक रात वास बेलुकाको खाना र बिहानको नास्ता समेतको एकमुष्ट रु ७५०/- देखी रु १,०००/- सम्मको प्याकेज। साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागी न्यूनतम रु ३,०००/- सम्म शुल्क लाग्ने, होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला कागती लगायत मौसमी फलफूल, कोदो मकै फापरको रोटी, मुलाको सिन्की र भट्टको अचार, आलु, सिमी वोडीको तरकारी, तोरी रायोको साग, मौरीको मह लोकल खसी, कुखुराका मासुका परिकारहरू साथमा लोकल रक्सीको परंपरागत स्वाद आदि।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालन। प्राकृतिक वासस्थानमा वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने गरी पर्यापर्यटनको कार्यक्रमहरू संचालन गर्न लागिएको।
पहुँच	:	पृथ्वीराजमार्गको दुलेगौडा बजार सम्म सहजै पुग्न सकिने। दुलेगौडाबाट बजारबाट पाटन फिर्दी मान्द्रे हुँदै सार्वजनिक सवारी साधानमा करिब १ घण्टा ३० मिनेटमा यस स्थान पुग्न सकिन्छ। ढोरवाराहीको दर्शन

अन्य

:

गरी विस्तारै पैदल मार्ग हुँदै प्राकृतिक वातावरणको आनन्द लिदै करिब २ घण्टा ३० मिनेटमा पुग्न सकिने ।

स्वास्थ्य उपचारका लागि ३० मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध रहेको थप उपचारका लागि एम्बुलेन्स तयारी हालतमा रहेको । फोहोर ब्यवस्थापनका लागि डस्टविनको ब्यवस्था रहेको छ । सुरक्षा ब्यवस्था राम्रो रहेको छ । होमस्टेका नियम तथा शर्त हरू लागू छन् ।

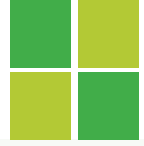

ढोरवाराही मन्दिर जललहरी अघी

ढोरवाराही मन्दिर- जललहरी पछी

१०.४७ ढोर लामागाउँ सामुदायिक होमस्टे शुक्लागण्डकी १२ फिरफिरे लामागाउँ

स्थापना वर्ष	:	२०७५ साल
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	अध्यक्ष, हिम चन्द्र गुरुङ, सम्पर्क नं. ९८१३३९४०३६
घर कोठा र वेड संख्या	:	घर १०, कोठा १०, वेड २५
२०७५/०७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	यस होमस्टेले पाहुनाहरूलाई सामूहिक रूपमा स्वागत तथा विदाई गर्न र खानपानको ब्यवस्था मिलाउन एउटा सुविधा सम्पन्न सामुदायिक भवन शौचालय निर्माण गरेको छ। यसका लागि डिभिजन वन कार्यालय तनहुँबाट रु. ९,७८,९८६/- र उपभोक्ताको रु २,००,००० को श्रम सहभागिता जम्मा र. ११, ७८,९८६/- मा सामुदायिक भवन निर्माण भएको।
प्रमुख विशेषताहरू	:	तनहुँ र स्याङ्जा जिल्लाको सिमानामा तनहुँ तर्फ रहेको प्रसिद्ध मिलेनियम गुफा अवलोकन, लामागाउँबाट प्रकृतिको सुन्दरताको दृश्यावलोकन गर्न सकिने, प्रसिद्ध मिलेनियम ट्रेयाकको मिलन रजस्थल कोल्माको भ्रमण गर्न सकिने। गुरुङ समुदायको विशेष साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुती।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेजहरू	:	होमस्टेमा आउने पर्यटकहरूले न्यूनतम खर्चमा सुविधा प्राप्त गर्न सक्ने। प्याकेजका कार्यक्रम निर्माणको चरणमा रहको। साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागि न्यूनतम रु ३,०००/- शुल्क लाग्ने, होमस्टेले प्रदान गर्ने प्याकेज सुविधा भन्दा अलग सुविधा लिन थप शुल्क लाग्ने।
स्थानीय उत्पादनहरू	:	सुन्तला कागती लगायत मौसमी फलफूल, कोदो मकै फापरको रोटी, मुलाको सिन्की र भट्टको अचार, आलु, सिमी वोडीको तरकारी, तोरी रायोको साग, लोकल खसी, कुखुराका मासुका परिकारहरू साथमा लोकल रक्सीको परंपरागत स्वाद आदि।
होमस्टे प्रवर्धन वन तथा वातावरण	:	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको पहलमा वन संरक्षण तथा बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरू संचालना प्राकृतिक वासस्थानमा वन्य जन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने गरी पर्यापर्यटनको कार्यक्रमहरू संचालन गर्न लागिएको।
पहुँच	:	पृथ्वीराजमार्गको दुलेगाँडा बजार सम्म सहजै पुग्न सकिने। दुलेगाँडाबाट बजारबाट पाटन घारी हुँदै सार्वजनिक सवारी साधानमा करिब २ घण्टामा यस स्थान पुग्न सकिन्छ। ढोरवाराहीको दर्शन गरी विस्तारै पैदल मार्ग हुँदै प्राकृतिक वातावरणको आनन्द लिदै करिब ३ घण्टा ३० मिनेटमा पुग्न सकिने।
अन्य	:	स्वास्थ्य उपचारका लागि प्राथमिक स्तरको सुविधा गाउँमा रहेको थप उपचारका लागि एम्बुलेन्स तयारी हालतमा रहेको। फोहोर ब्यवस्थापनका लागि डस्टविनको ब्यवस्था रहेको छ। सुरक्षा ब्यवस्था राम्रो रहेको छ। होमस्टेका नियम तथा शर्तहरू लागू छन्।

११. नवलपुर

नेपालको वर्तमान संघीय संरचना अनुसार साविक नवलपरासी जिल्लाबाट विभाजन भै कायम भएको यस नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) नवलपुर खण्ड नेपालको ७७ जिल्लाहरू मध्ये देशकै मध्य भागमा पर्ने गण्डकी प्रदेशको दक्षिण तर्फ अवस्थित जिल्ला हो। गण्डकी प्रदेशका २६ वटा नगरपालिकाहरू मध्ये ४ वटा नगरपालिका र ५८ वटा गाउँपालिकाहरू मध्ये ४ गाउँपालिका यस जिल्लामा रहेको छन्। प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनका लागि २ वटा तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनका लागि ४ वटा निर्वाचन क्षेत्रहरू कायम गरिएको छ। यस जिल्लाको विनयी त्रिवेणी गाउँपालिका वडा नं. ७ मा पर्ने त्रिवेणी क्षेत्रलाई नेपाल भारत आवत जावत सम्भावना रहेको गण्डकी प्रदेशको नाकाको रूपमा लिइन्छ।

पहाड र भित्री मधेशको भौगोलिक संगमबाट बनेको यो जिल्ला देश भरिमानै सबैभन्दा बढी कुमाल (१२,१४८) जनजातिको जनसङ्ख्या भएको जिल्ला हो। यस जिल्लामा प्रमुख रूपमा प्रसिद्ध मौलाकाली भगवती मन्दिर, दाउन्ने देवी मन्दिर, त्रिवेणी धाम, शास्वत सि.जी. धाम, विश्व सम्पदा सूचीमा सूचिकृत चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिम खण्ड तथा धौवादी फलाम खानी रहनुको साथै अन्य अनगिन्ती ऐतिहासिक, साँस्कृतिक एवम् धार्मिक महत्वका पर्यटकीय स्थानहरू रहेको हुदाँ यस जिल्ला धार्मिक स्थलहरूको दर्शन गर्ने तथा अवलोकन, अध्ययन अनुसन्धान समेतका हिसावले महत्वपूर्ण पर्यटन गन्तव्यका रूपमा मानिन्छ। जिल्लामा भित्रिने पाहुना/पर्यटकहरूलाई सहज एवम् शुलभ रूपमा अतिथि सेवा गर्ने र आफ्नो गाउँ ठाउँको परम्परा, रहनसहन, खानापान, भेषभुषा, भाषा, कला, साँस्कृतिक जगेर्ना गर्दै जानकारी गराउने र स्थानीय समृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ यस जिल्लामा हालसम्म १० गोटा सामुदायिक होमस्टेहरू संचालनमा रहेका छन्। आ.व. २०७५।०७६ मा गण्डकी प्रदेश सरकारको पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रमबाट ती १० गोटा होमस्टेहरूलाई स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरले पूर्वाधार निर्माण लगायतको कार्य गर्न गराउन रु. १ करोड ५ लाख अनुदान उपलब्ध भएको थियो (अनुसूची १.११)। यस कार्यक्रमले स्थानीय स्तरमा पूर्वाधार निर्माण, स्थानीय धार्मिक, ऐतिहासिक, साँस्कृतिक महत्वका स्थानहरूको पहिचान, सुदृढिकरण तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यमा जन सहभागिताको उत्साह थप भएको आभाष पाइन्छ। यसबाट आन्तरिक र बाह्य पर्यटनमा टेवा पुऱ्युका साथै स्थानीय स्तरमा उल्लेखनीय मात्रामा आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना हुने विश्वास गरिएको छ।

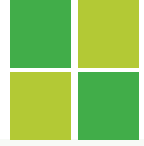
११.१ चिसापानी कुमाल होमस्टे, मध्यविन्दु न.पा. १५

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	शुभमाया कुमाल, अध्यक्ष, ९८६४५१०६२४
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ८, कोठा ८, वेड १६
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष ३ गरी जम्मा ७ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १० लाख आर्थिक सहयोग, स्थानीय पालिकाबाट रु. १ लाख ५० हजार र समुदायबाट रु. ४ लाख ५२ हजार ९ सय ९८ बराबरको श्रमदानबाट स्थानीयस्तर पाहुना घर ४ गोटा निर्माण भएको तथा सामुदायिक भवन निर्माणको प्रयास भैरहेको। पाहुना घर निर्माणको क्रममा कार्यक्रमबाट तत्काल करीव ६५० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट १ जनाले वार्षिक नियमित र ८ जनाले वार्षिक रूपमा आंशिक रोजगारी पाउने हुदाँ यसबाट पिछडिएको कुमाल समुदायको जीविकोपार्जनमा टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएकोछ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	कुमाल समुदायको लोपोन्मुख पेशा (माटोको भाडा बनाउने), कला, संस्कृति र खानाको परिकार। चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिमी मध्यवर्ति क्षेत्र, स्थानीय क्षेत्रमा रहेको काली माता मन्दिर, जडिवुटी प्रशोधन (लेमनग्रास, केमोमाइल, मेन्था) केन्द्र, वन्यजन्तुहरू गैँडा, हरिण, पाटेबाघ, अजिङ्गरको अवलोकन गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादन	:	यो कुमाल समुदायबाट उत्पादित माटाका विभिन्न भाँडाहरू होमस्टेको व्यवस्थापनबाट बजारीकण हुने र उनीहरूको आमदानी बढ्ने देखिएको।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	यस होमस्टेमा आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको। पाहुनाको अभिलेख राख्ने, आगन्तुक पुस्तिका राख्ने र सुभावहरू संकलन गर्ने योजना रहेको, कार्यान्वयन हुन बाँकी।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण	:	यो समुदायले छोडेर विर्सिसकेको भाँडा बनाउने परम्परागत व्यवसाय होमस्टे संचालन पश्चात् सुरु गरेको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको। निकुञ्जको मध्यवर्ति समूह मार्फत संरक्षणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत वढ्न सक्ने। संरक्षण र होमस्टे संचालनको अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध कायम रहेको।
पर्यटक सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	पाहुनाको सुविधाको लागि हरेक घरमा एट्याच वाथरूम सहितको २ वेड भएको कोठाको सुविधा रहेको, स्थानीय गाउँघरमा नै उत्पादन भएको अर्गानिक धानको भात, अर्गानिक दाल तरकारीबाट पाहुना सम्मान गरिने यस होमस्टेमा वेलुकी पख खाजा, साँभको सादा खाना र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.३३०/- र वासको प्रति रु.६००/- रहेको छ। यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१३०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने मासु/माछाको छुट्टै रकम तिर्नु पर्ने।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित चोरमारा बजार शिव मन्दिर छेउबाट चिसापानी जाने ५ कि.मी. करिब १५ मिनेट वा अरुणखोला बजार बाहुनी कुनाबाट करीव ५ कि.मी. कै दुरीमा पक्की मोटर बाटो हुँदै १० मिनेटको यात्रा पछि चिसापानी पुग्न सकिने।
अन्य	:	यस सामुदायिक होमस्टे क्षेत्रमा बिहान बेलुका नारायणी नदि तिरमा पैदल यात्रा गर्न, दाउन्ने देवी भगवतीको दर्शन गर्न जान सकिने थप आकर्षण रहेको छ। भर्खर सुरुवात भएको हुदाँ प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने, आगन्तुक पाहुना अभिलेख रजिष्टर, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने।

११.२ मगर सामुदायिक होमस्टे, हुप्सेकोट ६ पेलेगादमार

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	चन्द्रसिं सारु मगर, अध्यक्ष, ९८४६९५५७९४
घर, कोठा तथा वेड	:	घर ८, कोठा ८ र वेड ८
संचालक समिति	:	महिला २, पुरुष ७ गरी जम्मा ९ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १० लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. ९,०७,५८४/- बराबरको जन श्रमदानबाट स्थानीय स्तरमा सामुदायिक भवन निर्माण भएको। कार्यक्रमबाट तत्काल ४५० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा ८ जनाको आंशिक रोजगारी सिर्जना हुने हुदाँ यसबाट समूहमा आवद्ध घरधुरीहरूको जीविकोपार्जनमा टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	मगर संस्कार, संस्कृति एवम् परम्परा र खानाको परिकार। संस्कृति अवलोकन सहितको पदयात्रा। कृष्ण दुङ्गा, राफे पहाड (पहरा), शिरपोखरी, दरवार थुम्की, चमेरे गुफा, घाङ्गचो भरना, मारचो भरना जस्ता स्थानीय रुपमा लोकप्रीय पर्यटकीय स्थानहरू हुन।
स्थानीय उत्पादन	:	यहाँका मगर समुदायबाट उत्पादित मास, गहत, पिंडालु, तरुल जस्ता विभिन्न पैदावारहरू होमस्टेको व्यवस्थापनबाट बजारीकण हुने र उनीहरूको आमदानी बढ्ने।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटकहरू फाटफूट रुपमा आवागमन हुन थालेको। व्यवस्थापन र प्रचार प्रसार सुदृढ हुँदै जाँदा पर्यटन गतिविधि बढ्दै जाने देखिएको।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	एक घर १ वेडको कोठाको सुविधा रहेको, स्थानीय गाउँघरमा नै उत्पादन भएको अर्गानिक दाल तरकारीबाट पाहुना सम्मान गरिने यस होमस्टेमा वेलुकी पख खाजा, साँभको सादा खाना र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.३३०/- र वासको प्रति व्यक्ति रु.३००/- रहेको छ। यस वाहेक बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१३०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँठाउँमा पाइने लोकल कुरुरा र हाँस मासु तथा माछाको छुट्टै रकम तिर्नु पर्ने।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		यहाँका मगर समुदाय सामुदायिक वन, गरिबी न्यूनीकरणका लागि कवुलियती वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका। स्थानीय हुप्सेकोट गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित कावासोती डण्डा बजारबाट झ्यालबास षटकोण

अन्य : नाम्जाकोट हुँदै पेलेगादमार करीव १.५ घण्टाको आँशिक कच्ची मोटर बाटो समेतको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
 भर्खर सुरुवात भएकोले प्रचार प्रसारमा कमी देखिएको, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

११.३ वगुवन लाफा सामुदायिक होमस्टे, विनयी त्रिवेणी गा.पा. १

स्थापना वर्ष : वि.सं. २०७५
 सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं. : भिम वहादुर खन्गाहा मगर, अध्यक्ष, ९८६७८५४९८१
 घर, कोठा र वेड संख्या : घर ८, कोठा ८ र वेड १६
 संचालक समिति : महिला ५, पुरुष ४ गरी जम्मा ९ जना
 २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार : आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु १० लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. ३,६४,४८९/- बराबरको जनश्रमदानबाट सामुदायिक भवन निर्माण भएको । कार्यक्रमबाट तत्काल ४५० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा ८ जनाको थप आँशिक रोजगारी सिर्जना हुन अपेक्षा गरिएको छ ।
 प्रमुख विशेषताहरू : मगर संस्कार एवम् परम्परा र खानाको परिकार । यसको अलवा मगर पञ्चैवाजाको व्यवस्था रहेको । यस होमस्टेबाट विनयी त्रिवेणी गा.पा. २ स्थित दाउन्ने स्थित दाउन्नेदेवी भगवतीको दर्शन गर्न सकिने ।
 स्थानीय उत्पादन : यहाँका मगर समुदायबाट उत्पादित मास, गहत, पिँडालु, तरुल जस्ता विभिन्न पैदावारहरू होमस्टेको व्यवस्थापनबाट बजारीकण हुने र उनीहरूको आमदानी बढ्ने ।
 पाहुना आवागमनको अवस्था : मगर वाहुल्यता रहेको यस वगुवन सिसेनी गाउँको मगर भाषा, रहनसहन, संस्कार र संस्कृति अध्ययन अनुसन्धान गर्न विश्व विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू यस होमस्टेमा पाहुनाको रुपमा आउन थालेको हुदाँ आन्तरिक पर्यटकहरू फाटफूट आवागमन हुन थालेको छ ।
 पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज : एक घर २ वेडको कोठाको सुविधा रहेको, स्थानीय गाउँघरमा नै उत्पादन भएको अर्गानिक तरकारीबाट पाहुना सम्मान गरिने । यस होमस्टेमा वेलुकी पख खाजा, साँझको सादा खाना र वसाई तथा बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.४००/-, यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१५०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने मासु/माछाको छुट्टै खर्च लाग्ने ।
 होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण : यहाँका मगर समुदाय सामुदायिक वन, गरिबी न्यूनीकरणका लागि कबुलियती

वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय विनियम त्रिवेणी गाउँपालिका तथा वन समूहहरूबीचको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आम्दानीमा समेत सहयोग पुऱ्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।

- पहुँच** : गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित अरुणखोला बजारबाट राजमार्ग हुँदै दुई किलोमिटर पश्चिम तर्फ वगुवन सिसेनी चोक पुगेपछि दक्षिण तर्फ करीव ८ कि.मी. दक्षिण तर्फ कच्ची मोटरबाटो करीव आधा घण्टाको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
- अन्य** : भर्खर सुरुवातको चरणमा रहेको यस सामुदायिक होमस्टेले प्रचार प्रसारमा जोड दिनु पर्ने, पर्यटकलाई सुविधा हुने एट्याच वाथरुम सहितको रुम, WiFi सुविधा, स्थानीय परम्परा, संस्कार भल्कने स्थानीय उत्पादन (मायाको चिनो) आदिको व्यवस्था गर्नु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

११.८ शिसवार बोटे माझी सामुदायिक होमस्टे. देवचुली न.पा. १. केउरानी

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७६
- सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.** : दल वहादुर वोटे, अध्यक्ष, ९८४५६२५९०९
पूर्ण माया वोटे, सचिव, ९८६९१७०१२०
- घर, कोठा र वेड संख्या** : घर १०, कोठा १० र वेड २०
- संचालक समिति** : महिला ५, पुरुष ६ गरी जम्मा ११ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १० लाख आर्थिक सहयोग, स्थानीय पालिकाबाट रु. १ लाख ५० हजार र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको जनश्रमदानबाट ५ लखा ४३ हजार ३ साय ८६ बराबरको लगानीमा स्थानीयस्तर सामुदायिक भवन निर्माण भएको । कार्यक्रमबाट तत्काल ५०० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा १० जनाको थप आंशिक रोजगारी सिर्जना हुन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : माझी र वोटे समुदायको परम्परा, रहन सहन, संस्कार तथा खानाको परिकार (माछाको परिकार, अर्गानिक तरकारी, वटुक) । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिमी क्षेत्रका वन्यजन्तु (गैंडा, वाघ, हरिण, हाती, गोही, कछुवा, पानीहाँस, दुङ्गेफोर चरा, मयुर आदि), देवचुली डाँडा, वर्षादमा हरिणहरूको सुरक्षित वासस्थानको लागि निर्मित आकासे टाँड, शास्वतधाम (सि.जी. मन्दिर) दर्शन एवम् अवलोकन गर्न सकिने । जलयत्रा, पदयात्रा, जंगल सफारी, वन्यजन्तु

स्थानीय उत्पादन	:	अवलोकन जस्ता साहसिक पर्यटनको अनुभव दिन सकिने । यो समुदायले परम्परादेखि माछा मारेर विक्री गरी जीविकोपार्जन गर्ने गरेको । हाल आएर वन कार्यालय तथा निकुञ्ज मध्यवर्ति क्षेत्रको सहयोगमा व्यवसायिक माछापोखरी संचालन गर्न थालेका । होमस्टे व्यवस्थापनबाट यस किसिमका उत्पादनलाई वढावा मिल्ने देखिएको ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन भैरहेको । सामुदायिक भवनको व्यवस्था भए पश्चात् पाहुनाहरूलाई सांस्कृतिक कार्यक्रम, वोटे माभीको परम्परागत संस्कृति भल्काउने म्युजियम संचालन गर्ने योजना रहेको । यस योजनाको कार्यान्वयन पश्चात् स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको संख्या बढ्ने निश्चित रहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	हरेक घरमा २ वेडको कोठाको सुविधा रहेको, स्थानीय गाउँघरमा नै उत्पादन भएको अर्गानिक तरकारी सहितको वेलुकी पख खाजा, साँझको सादा खाना र वसाई तथा बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.६००/-, यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१५०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने लोकल कुखुरा र हाँसको मासु तथा माछाको छुट्टै खर्च लाने । पर्यटकलाई नारायणीमा डुंगा सयर गराउन सकिने । Wildlife Adventure, Nature Tour and Cultural पर्यटनको लागि प्रख्यात गन्तव्य ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :		लोपोन्मुख माभी तथा वोटे समुदायबाट संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् माभी वोटे समुदायमा उत्साह थपिदिएको । डुंगा चलाउने र माछा मार्ने परम्परागत व्यवसाय होमस्टे संचालन पश्चात् संरक्षणमुखी हुँदै निजी पोखरीहरूमा समेत सुरु गरिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ । निकुञ्जको मध्यवर्ति समूह मार्फत संरक्षणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्न सक्ने । संरक्षण र होमस्टे संचालनको अन्योन्याँश्रित सम्बन्ध कायम रहेको । होमस्टेमा खर्च गर्ने प्रत्येक पाहुनाको रकम लोपोन्मुख एवम् संरक्षित वन्यजन्तुको संरक्षण र लोपोन्मुख समुदायको समुदायको विकास र समृद्धिमा जाने ।
पहुँच	:	समुन्द्र सतह देखि १३६ मिटरको उचाई रहेको यस सामुदायिक होमस्टे (जि.पि.एस. विन्दु ०२२४६८४, ३०६२४३७) गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित केउरेनी चोकबाट दक्षिण तर्फ १ कि.मी.को दुरीमा करीव १० मिनेटको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
अन्य	:	स्थानीय नारायणी नदि डुङ्गा सफारी र मारुनी नाँच यस होमस्टेको थप आकर्षण रहेको, भर्खर सुरुवात भएको, प्रचार प्रसारमा कमी, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको अभिलेख तथा उनीहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

११.५ अमलटारी मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे, कावासोती १५

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७०
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	धनीराम महतो, ९८६७२२४३००
घर, कोठा तथा वेड संख्या	:	घर ३१, कोठा ३१ र वेड १२४
संचालक समिति	:	महिला ५, पुरुष ८ गरी जम्मा १३ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	२०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १० लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. ७९,३८६/- बराबरको जन श्रमदानबाट स्थानीय क्षेत्रमा प्रत्यक्ष अवलोकन समेत गर्न सकिने वन्यजन्तुहरू बाघ, चित्तलको मूर्ती निर्माण भएको। कार्यक्रमबाट स्थानीय रोजगारी, सभ्यताको विकास, आयआर्जन, थारु लोक सँस्कृति, परम्परा, भेषभुषा, रहन सहनको संरक्षण भैरहेको। कार्यक्रमबाट तत्काल ३०० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रूपमा ७० जनाको थप स्थानीय रोजगारी सिर्जना हुने गरेको छ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	थारु समुदायको भाषा, परम्परा, भेषभुषा र संस्कार तथा खानाको परिकार (विशेष रूपमा चिच्चड र हाँसको मासु), विभिन्न थारु नाँचहरू। चितवन राष्ट्रिय निकुन्ज अन्तर्गत अमलटारी मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तु (गैंडा, हरिण, हात्ती, गोही, पानीहाँस, चरा, मयुर आदि), शास्वतधाम (सि.जी.मन्दिर) र त्रिवेणी धाम दर्शन एवम् अवलोकन गर्न सकिने, नारायणी नदीमा ढुङ्गा सफारी, मध्यवर्ती क्षेत्रमा विशेषत वन्यजन्तु अवलोकनको लागि जङ्गल सफारी गर्न सकिने।
स्थानीय उत्पादन	:	अमलटारी सामुदायिक होमस्टे स्थापना र व्यवस्थापनबाट स्थानीय लोकल कुखुरा, अनदी धान, माछा जस्ता थारु समुदायले परम्परागत रूपमा उत्पादन गर्ने वाली उत्पादनको लोकपृथता र बजारीकरण वढ्न थालेको। पाँच वर्ष अगाडि स्थापना भए पश्चात् यस समुदायको आयआर्जन र समृद्धिमा उल्लेखनीय सुधार आएको। संरक्षण, स्थानीय उत्पादन र पर्यटन साथ साथै सुदृढ हुँदै गएको।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	राम्रो प्रचार प्रसार, सहज पहुँच, अतिथिहरूको राम्रो सम्मान, सरसफाईयुक्त शान्त स्थानमा रहेको यस अमलटारी सामुदायिक होमस्टेमा अधिकांश आन्तरिक र फाटफूट रूपमा बाह्य पर्यटकहरूको समेत आवागमन भैरहेको छ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	हरेक घरमा एट्याच वाथरुम सहितको २ वेडको कोठा (रुम) सुविधा रहेको, वेलुकी पख खाजा, साँभको सादा खाना र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.३५०/- र वास वसाई प्रति कोठा (रुम) को रु.६००/- रहेको छ। प्याकेज वाहेक बिहानको प्रति व्यक्ति सादा खाना रु.१५०/- र मासु खानाको रु.२५०/- थप रकम तिर्नु पर्नेछ। यसको अलवा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने लोकल कुखुरा र हाँसको मासु तथा माछा र मदिरा सेवन गरेमा छुट्टै खर्च लाग्नेछ र पाहुनाहरूले साँभको साँस्कृतिक कार्यक्रम अवलोकन गर्न ईच्छा गरेमा करीव साढे दुई घण्टा देखि ३ घण्टाको थारु नाँच सहितको साँस्कृतिक कार्यक्रम प्रदर्शन हुने र सो वापत छुट्टै रु. ५,०००/- रकम थप गर्नु पर्ने छ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	:	थारु जनजाति समुदायबाट संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु संरक्षणमा उत्साह थपिदिएको। परम्परागत खेती र व्यवसाय होमस्टे संचालन पश्चात् संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको। सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ। निकुञ्जको मध्यवर्ती समूह मार्फत चोरी शिकार नियन्त्रणामा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढेको। होमस्टेमा खर्च गर्ने प्रत्येक पाहुनाको रकम लोपोन्मुख एवम् संरक्षित

पहुँच

: वन्यजन्तुको संरक्षण र स्थानीय थारु समुदायको विकास र समृद्धिमा जाने ।
समुन्द्र सतह देखि २२४ मिटरको उचाईमा रहेको यस सामुदायिक होमस्टे (जि.पि.एस. विन्दु ०२१४४६२, ३०५२६५९) गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित कावासोती डण्डा बजारबाट करीव आधा घण्टाको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने । यस सामुदायिक होमस्टेबाट चितवन राष्ट्रिय निकुन्जको वाघ, गैंडा, हात्ती, गोही जस्ता महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

अन्य

: वन्यजन्तुको चोरी शिकारी नियन्त्रण गर्न विशेष पहलकदमी स्वरूप चितवन राष्ट्रिय निकुन्जको सहयोगमा दर्ता एवम् स्थापना भएको । वन तथा वन्यजन्तु संरक्षणमा यस सामुदायिक होमस्टे नेपालमा नै प्रख्यात । प्रायः कुनै दिन पनि खाली रहन नपर्ने यस होमस्टे संचालनबाट थारु समुदायको भाषा, भेषभुषा, कला, सँस्कृति र रहन सहनको संरक्षण हुनुको साथै चितवन राष्ट्रिय निकुन्जको वन्यजन्तु संरक्षणमा केही हदसम्म टेवा पुगेको । स्थानीय थारु समुदायमा नेतृत्व विकास, सरसफाई र सभ्यताको विकास भएको । यस होमस्टेमा १०० जना क्षमताको सभा, समारोह गर्न सकिने तालिम हलको सुविधा रहेको छ । यस होमस्टेमा पाहुनहरूको आवश्यकतालाई ध्यानमा राखी WiFi सुविधा, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था छ । यस होमस्टे संचालनबाट विशेषतः आन्तरिक र बाह्य पर्यटन प्रवर्धनमा टेवा पुगेको छ भने स्थानीय घरधुरीहरूको आयआर्जनमा वृद्धि भै जीविकोपार्जन शैलीमा सुधार आएको पाइन्छ ।

११.६ चिलाह रतवाल सामुदायिक ग्रामीण होमस्टे, कावासोती न.पा. १०

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	भेषराज महतो, , ९८४७१२२१८०
घर, कोठा तथा वेड संख्या	:	घर १३, कोठा २६, वेड ५२
संचालक समिति	:	महिला ६, पुरुष ७ गरी जम्मा १३ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १५ लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. १,६१,५१३/- बराबरको जनश्रमदानबाट स्थानीय सामुदायिक साँस्कृतिक भवन निर्माण भएको । पाहुनाको सुविधाको लागि हरेक घरमा एट्याच वाथरुम सहितको २ वेडको कोठा र WiFi को समेत सुविधा रहेको, कार्यक्रमबाट तत्काल ६५० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा १३ जनाको थप आंशिक रोजगारी सिर्जना हुन सक्नेछ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	थारु परम्परा र साँस्कृति अनुसारको भेषभुषामा साँस्कृतिक कार्यक्रम (हरेक दिन साँझ ५ किसिमको थारु नाँच देखाइने) तथा खानाको परिकार (चिच्चड, घोंगी, सेभुवा रोटी लगायतको स्थानीय अर्गानिक उत्पादनमा आधारित तरकारी लगायतको खानाहरू) । यस होमस्टेबाट करीव ११ कि.मी. मोटरबाटोको दुरीमा शास्वत सि.जी. धामको अवलोकन गर्न सकिने, करीव १ कि.मी. मोटरबाटोको दुरीमा रहेको कृष्णसार मध्यवर्ती सामुदायिक वन प्रवेशद्वार हुँदै चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज अवलोकन गर्न सकिने, स्थानीय वाणखोलामा बोटिङ, वन्यजन्तु बाघ, गैंडा, हरिण र मयुर जस्ता वन्यजन्तुको अवलोकन, जङ्गल सफारीको व्यवस्था रहेको ।
स्थानीय उत्पादन	:	चिलाहा रतवाल सामुदायिक होमस्टे स्थापना र व्यवस्थापनबाट स्थानीय लोकल कुखुरा, अनदी धान, माछा जस्ता थारु समुदायले परम्परागत रुपमा उत्पादन गर्ने वाली उत्पादनको लोकप्रीयता र बजारीकरण वढ्न थालेको । यो समुदायले अमल्टारी सामुदायिक होमस्टेको पाँच वर्षको अनुभवबाट सिकेर, देखेर अगाडि बढेको र कार्यक्रमबाट यस समुदायको आयआर्जन र समृद्धिमा उल्लेखनीय सुधार आउने अपेक्षा गरिएको । वन्यजन्तु संरक्षण, स्थानीय उत्पादन र पर्यटन साथ साथै सुदृढ हुँदै गएको ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	राम्रो प्रचार प्रसार, सहज पहुँच, अतिथिहरूको राम्रो सम्मान, सरसफाईयुक्त शान्त स्थानमा रहेको यस होमस्टेमा पर्यटक आवागमनको मात्रा दिन प्रति दिन वढ्दो छ ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	वेलुकी पख खाजा, साँझको सादा खाना र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.४००/-, हरेक दिनको वसाई प्रति कोठा रु.६००/- (प्रत्येक कोठाको क्षमता २ वेड रहेको), यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१३०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने लोकल कुखुरा, हाँस, माछा प्रति प्लेट रु.२५०/- छुट्टै खर्च लाग्ने ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :	:	निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा थारु जनजाति समुदायबाट संचालित यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजार मुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । निकुञ्जको मध्यवर्ती समूह मार्फत चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको । होमस्टेमा खर्च गर्ने प्रत्येक पाहुनाको रकम लोपोन्मुख एवम् संरक्षित वन्यजन्तुको संरक्षण र थारु जनजाति समुदायको विकास र समृद्धिमा जाने ।

- पहुँच** : समुन्द्र सतह देखि १७६ मिटरको उचाई रहेको यस सामुदायिक होमस्टे (जि.पि.एस. विन्दु ०२१६९६३, ३०६१२८५) गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित कावासोती बजारबाट थकालीचोक हुँदै दक्षिण तर्फ करीव १० मिनेटको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
- अन्य** : १०० जना क्षमताको सभा, समारोह गर्न सकिने तालिम हलको सुविधा रहेको । होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

११.७ लाहापे गुरुङ सामुदायिक होमस्टे, तौदीकाली गा.पा. ६

- स्थापना वर्ष** : वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.** : यम गुरुङ, अध्यक्ष, ९८१४४०८१०६
देव व. राना, सचिव, ९८०७५३७३४१
छममाया गुरुङ, कोषाध्यक्ष, ९८१९४६८७६३
- घर, कोठा तथा वेड संख्या** : घर ७, कोठा १४, वेड २८
- संचालक समिति** : महिला ४, पुरुष ३ गरी जम्मा ७ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार** : आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १० लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. २,०९,६८४/- बराबरको जनश्रमदानबाट स्थानीयस्तर सामुदायिक भवन निर्माण भएको । कार्यक्रमबाट तत्काल ४५० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट ७ जनाको थप आंशिक रोजगारी सिर्जना भैरहेको । यस होमस्टे दर्ता पछि संस्थामा आवद्ध घरधुरीहरूले रु.२,००,०००/- आम्दानी गरेको छ ।
- प्रमुख विशेषताहरू** : गुरुङ समुदायको भेषभुषा, रहन सहन, परम्परा र संस्कार अनुसारको घुमाउने घर, गुरुङ घाँट्टु, गुरुङ कौरा नाँच, भामरे नाँच देखाउनुको साथै पाहुनाहरूको माग अनुसार लोक दोहोरी पनि हुने गरेकोछ । नितान्तै स्थानीय ठाउँमा उत्पादन भएको प्राञ्चारिक सिस्नो, आँटो ढिँडोको परिकार सहितको खानाको परिकार उपलब्ध हुने । यसको अलवा ईच्छुक पाहुनाहरूको लागि लोकल कुखुरा मासुको व्यवस्था रहेको ।

- प्रमुख पर्यटकीय स्थानहरू** : यस होमस्टे क्षेत्रमा उल्लेखनीय रूपमा ख्याती प्राप्त पर्यटकीय स्थलहरू नरहेको तर गाउँले चिसो हावापानी सहितको मनोरम, शान्त वातावरणमा पैदल यात्रा गरी विभिन्न जातका चराहरूको अवलोकन गर्न सकिने, होमस्टे क्षेत्रबाट १ देखि १.५० कि.मी.को दुरीमा वाँसघारी सुरुङ्ग, चिहानडाँडा सुरुङ्ग, मन्दिरे पहाड गुफा रहेको भएपनि उचित व्यवस्थापन अभाव देखिन्छ तथापि पर्यटनको सम्भावना भने नरहेको होइन । साथै यस होमस्टेबाट फिर्ता हुने क्रममा पूर्व पश्चिम राजमार्ग नवलपरासी रजहर स्थित शास्वत सि.जी. धाम दर्शन एवम् अवलोकन गर्न सकिने ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था** : २०७५ मंसीरमा दर्ता भएपछि १८०० जना आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन भएको ।
- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज** : वेलुकी पख खाजा, साँझको सादा खाना, वसाई र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.४००/-, यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१५०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने सिस्नोको दालसँग ढिँडो खानाको रु. २५०/-, लोकल कुखुरा मासु प्रति प्लेट रु.२५०/- छुट्टै खर्च लाग्ने ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण** : यहाँका गुरुङ समुदाय सामुदायिक वन, गरिबी न्यूनीकरणका लागि कवुलियती वन व्यवस्थापनमा संलग्न भएर स्थानीय वन तथा वातावरण संरक्षणमा सहभागी भएका । स्थानीय गाउँपालिका तथा वन समूहहरूसँगको सम्बन्ध र सहकार्यले सामुदायिक होमस्टेको व्यवसायिक संचालनमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षण तथा वनबाट हुने आमदानीमा समेत सहयोग पुग्ने देखिएको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको छ ।
- पहुँच** : गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित दलदलेबाट कुमसोत हुँदै धौवादीसम्मको पक्की र धौवादीबाट लाहापेसम्म जाने ४ कि.मी. कच्ची गरी जम्मा २८ कि.मी. मोटर बाटो करीव २ घण्टाको वस यात्रा पछि पुग्न सकिन्छ ।
- अन्य** : भर्खर सुरुवात भएकोले अभै प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

११.८ दराई सामुदायिक होमस्टे, तौदीकाली गा.पा. २

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७५
सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं.	:	ज्योती दराई, अध्यक्ष, ९८४६३९८४४६
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर ५, कोठा ५, वेड १०
संचालक समिति	:	महिला ४, पुरुष १ गरी जम्मा ५ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु. १० लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. २,२४,१६७ बराबरको जनश्रमदानबाट स्थानीयस्तर सामुदायिक भवन निर्माण भएको । कार्यक्रमबाट तत्काल ४५० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक ५ जनाको थप आंशिक रोजगारी सिर्जना हुन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	दराई समुदायको रहन सहन, भेषभुषा, परम्परा र संस्कार, दराई घुमाउने घर, साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय उत्पादनमा आधारित अर्गानिक खानाको परिकार । गाउँबाट पूर्व तर्फ १५ मिनेटको पैदल दुरीमा अवस्थित अकला गुफा र अकला मन्दिर, उत्तर पश्चिम तर्फ करीव १० मिनेटको पैदल दुरीमा वाल्मिकी आश्रम र वुद्ध पार्क, दक्षिण तर्फ करीव ४५ मिनेटको पैदल दुरीमा डेढगाउँ रकुवा भ्यू टावर र उत्तर तर्फ करीव ५ मिनेटको पैदल दुरीमा छाँगा भरनाको अवलोकन गर्न सकिने ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटक आवागमन फाटफूट हुने गरेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	वेलुकी पख खाजा, साँभको सादा खाना, वसाई र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.५००/-, यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१५०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने लोकल कुखुराको मासु प्रति प्लेट रु.२५०/- र मदिराको छुट्टै खर्च लाग्ने ।
पहुँच	:	गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित कावासोती बजारबाट करीव साँढे तीन घण्टाको कच्ची बाटो वस यात्रा पछि पुन सकिने साथै तनहुँ जिल्ला खैरेनीटारबाट भिमाद बजार हुँदै करिब साढे २ घण्टाको बस यात्रा पछि पनि पुन सकिने ।
होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण:	:	स्थानीय जनजाति तथा लोपोन्मुख जातिहरू वन पैदावारमा वढिनै निर्भर रहने । वन व्यवस्थापन दिगो हुँदा उनीहरूको जीवनस्तरमा समेत सकारात्मक रुपमा दिगो प्रभाव पर्ने । सामुदायिक होमस्टे संचालन जस्ता कार्यक्रमबाट स्थानीय समुदायको क्षमता अभिवृद्धि मार्फत वन तथा वातावरण संरक्षण गर्ने उनीहरूको क्षमतामा समेत सकारात्मक प्रभाव पर्ने देखिन्छ ।
अन्य	:	भर्खर सुरुवात भएको प्रचार प्रसारमा कमी देखिएको, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने । अन्य सामुदायिक होमस्टेसँग सम्पर्कमा रही अनुभव आदान प्रदान तथा आपसी सहयोगमा सम विकास गर्न सकिने ।

११.५ पिपहर सामुदायिक होमस्टे, देवचुली न.पा. १७

स्थापना वर्ष	:	वि.सं. २०७२
सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नं.	:	सोम नाथ महतो, ९८४७२५३५६२
घर, कोठा र वेड संख्या	:	घर २२, कोठा २२ र वेड ४४
संचालक समिति	:	महिला ६, पुरुष ७ गरी जम्मा १३ जना
२०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार	:	आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु १० लाख आर्थिक सहयोग, स्थानीय पालिकाको रु. १,००,०००/- र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. ९५,८६९ बराबरको जनश्रमदानबाट स्थानीय स्तर सामुदायिक भवन निर्माण भएको । कार्यक्रमबाट तत्काल ५०० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा २२ जनाको थप आंशिक रोजगारी सिर्जना हुन सक्नेछ ।
प्रमुख विशेषताहरू	:	थारु समुदायको भेषभुषा, भाषा, परम्परा, कला र संस्कार तथा खानाको परिकार (चिच्चड, घोंगी, हाँसको मासुको परिकार लगायतको स्थानीय उत्पादन अर्गानिक तरकारी समेतको खानाहरू) । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा वन्यजन्तु सफारी, नारायणी नदीमा जल विहार, वाघ, हात्ती गैंडा जस्ता वन्यजन्तु र चरा अवलोकन, हात्ती सफारी, साइकल सफारी, रजहर सामुदायिक प्राकृतिक चिकित्शालयको अध्ययन एवम् अवलोकन र पाहुनाहरूको ईच्छा अनुसार योग तथा ध्यानको समेत व्यवस्था रहेको, सि.जी. शास्वत धाम, त्रिवेणी धाम, लुम्बिनी, कैलाश आश्रम, मौलाकालिका, दाउन्नेदेवी, देवचुली माई जस्ता धार्मिक स्थलहरूको भ्रमण गर्न सकिने ।
स्थानीय उत्पादन	:	यो सामुदायिक होमस्टे स्थापना र व्यवस्थापनबाट स्थानीय लोकल कुखुरा, अनदी धान, माछा जस्ता थारु समुदायले परम्परागत रुपमा उत्पादन गर्ने वाली उत्पादनको लोकपृथता र बजारीकरण वढ्न थालेको । समुदायले विगतको अनुभवबाट सिकेर, देखेर अगाडि बढेको र कार्यक्रमबाट यस समुदायको आयआर्जन र समृद्धिमा उल्लेखनीय सुधार आउने अपेक्षा गरिएको । स्थानीय वाद्यवादनका सामाग्री उत्पादन तथा बजार पठाउने, वेचविखन गर्ने कार्यक्रम रहेको । वन्यजन्तु संरक्षण, स्थानीय उत्पादन र पर्यटन साथ साथै सुदृढ हुन सक्दछ भन्ने तथ्य यहाँ सावित हुँदै गएको ।
पाहुना आवागमनको अवस्था	:	आन्तरिक पर्यटक आवागमन भैरहेको र समूहकै व्यवस्थापन निर्णय अनुसार व्यवस्थित रुपमा सेवा सत्कार भैरहेको ।
पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज	:	हरेक घरमा एट्याच वाथरुम सहितको कोठाहरू रहेको । वेलुकी पख खाजा, साँभको सादा खाना र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.४००/-, हरेक दिनको वसाई प्रति कोठा रु.६००/- (दुई जना सुत्न मिल्ने क्षमताको २ वेड रहेको), यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१५०/- तथा पाहुनाको ईच्छा अनुसार स्थानीय गाउँ ठाउँमा पाइने लोकल कुखुरा, हाँस, माछा प्रति प्लेट रु.२५०/- छुट्टै खर्च लाग्ने ।

- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :** निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु संरक्षणमा उनीहरूको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । निकुञ्जको मध्यवर्ति समूह मार्फत चोरी शिकार नियन्त्रणामा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदा जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको । होमस्टेमा खर्च गर्ने प्रत्येक पाहुनाको रकम लोपोन्मुख एवम् संरक्षित वन्यजन्तुको संरक्षण र जनजाति समुदायको विकास र समृद्धिमा जाने ।
- पहुँच :** समुन्द्र सतह देखि १५१ मिटरको उचाई रहेको यस सामुदायिक होमस्टे (जि.पि.एस. विन्दु ०२२७३३०, ३०६२९२६) गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित फारामचोक बजारबाट २.५० कि.मी. दक्षिण तर्फ करीव १० मिनेटको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
- अन्य :** १०० जना क्षमताको सभा, समारोह गर्न सकिने तालिम हलको सुविधा रहेको, होमस्टे संचालकहरूले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरूको लागि नियमहरूको व्यवस्था, व्यवस्थित तथा सरसफाईयुक्त वातावरण रहेको, WiFi को समेत सुविधा रहेको ।

११.१० लामिचौर सामुदायिक होमस्टे, कावासोती न.पा. ७

- स्थापना वर्ष :** वि.सं. २०७५
- सम्पर्क व्यक्ति , सम्पर्क नं. :** जीवन राज सापकोटा, अध्यक्ष, ९८५७०४०२७७
- घर, कोठा तथा बेड संख्या :** घर १६, कोठा १६, बेड ३२
- संचालक समिति :** महिला ३, पुरुष ८ गरी जम्मा ११ जना
- २०७५।७६ को पर्यटन पूर्वाधार :** आ.व. २०७५।०७६ मा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुरको रु १० लाख आर्थिक सहयोग र होमस्टेमा आवद्ध घरधुरीहरूको रु. ३,१२,३८७ बराबरको जनश्रमदानबाट स्थानीयस्तर सामुदायिक भवन निर्माण भएको । कार्यक्रमबाट तत्काल ४०० श्रम दिन रोजगारी सिर्जना भएको र होमस्टे संचालनबाट वार्षिक रुपमा १६ जनाको थप आंशिक रोजगारी सिर्जना हुन सक्नेछ, गल्फ कोर्षको सञ्चालन र वन्यजन्तुको अवलोकन त्यसका थप आर्कषण हुन् ।
- प्रमुख विशेषताहरू :** गल्फ कोर्षको सञ्चालन, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा वाघ, गैंडा, हरिण लगायतका वन्यजन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिने, जंगल सफारी, वाइल्डलाइफ एडभेञ्चर यस होमस्टेका आकर्षण हुन् भने सि.जी. शास्वत धाम र त्रिवेणी धामको समेत दर्शन एवम् अवलोकन गर्न सकिन्छ ।
- पाहुना आवागमनको अवस्था :** भर्खर स्थापना भएर संचालन भएको हुँदा हालसम्म पर्यटकहरूको आवागमन नभएको ।

- पर्यटन सुविधा र प्रमुख प्याकेज :** उल्लेखनीय संख्यामा आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने वातावरण सिर्जना हुँदै । पारिवारिक वातावरणमा स्थानीय परम्परा र संस्कार तथा स्थानीय उत्पादन र अर्गानिक खानाको परिकार उपलब्ध गराइने । हरेक घरमा २ वेडको कोठाहरु रहेको । वेलुकी पख खाजा, साँझको सादा खाना र बिहानको खाजा/नास्ताको एक प्याकेजको प्रति व्यक्ति रु.४००/-, हरेक दिनको वसाई प्रति कोठा रु.६००/- (दुई जना सुत्न मिल्ने क्षमताको २ वेड रहेको), यसको अलवा बिहानको सादा खानाको प्रति व्यक्ति रु.१५०/- छुट्टै खर्च लाग्ने ।
- होमस्टे प्रवर्धन र वन तथा वातावरण :** निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्र नजिकै संचालित यो समुदायिक होमस्टे स्थापना पश्चात् वन्यजन्तु र वन संरक्षणमा उनीहरुको उत्साह बढेको । होमस्टे संचालन पश्चात् परम्परागत खेती र व्यवसाय बजारमुखी तथा संरक्षणमुखी हुन सुरु गरेको । सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापनले लुकेको सिप र जाँगरलाई उजागर गरी उत्पादनमा ल्याउन सुरु गरेको । निकुञ्जको मध्यवर्ति समूह मार्फत चोरी शिकार नियन्त्रणमा समेत सकृय रहेको, संरक्षण राम्रो हुँदै जाँदा वन्यजन्तु अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या समेत बढ्ने देखिएको । होमस्टेमा खर्च गर्ने प्रत्येक पाहुनाको रकम लोपोन्मुख एवम् संरक्षित वन्यजन्तुको संरक्षण र जनजाति समुदायको विकास र समृद्धिमा जाने ।
- पहुँच :** गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखराबाट मुग्लिन नारायणगढ हुँदै वुटवल तर्फ जाने पूर्व पश्चिम राजमार्ग स्थित कावासोती बजार फलफूल चोकबाट करीव १० मिनेटको वस यात्रा पछि पुग्न सकिने ।
- अन्य :** भर्खर सुरुवात भएको प्रचार प्रसार हुनु पर्ने, होमस्टे संचालकहरुले अपनाउनु पर्ने Code of Conduct र पाहुनाहरुको लागि नियमहरुको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

भाग ३

१. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखा परेका समस्याहरू

ग्रामीण विकासका अधिकांश अवस्थामा समयमै यथोचित सम्बोधन भएमा अधिकांश समस्याहरू अग्रगामी प्रगतिका साधकको रूपमा देखा पर्दछन्। समस्याहरूलाई सकारात्मक रूपमा ग्रहण गरी नीतिगत तथा कार्यक्रमिक सम्बोधन मार्फत विकासका साधकमा रूपान्तरण गर्ने ध्येयका साथ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखा परेका समस्याहरू यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ।

- (१) आर्थिक वर्षको सुरुमै सम्बन्धित कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि जान नसेकेका कारण योजना छनौट, समुदायको संस्थागत तयारी जस्ता कार्यहरू गर्न प्रयाप्त समय नपुनु, हतारमा हुन गएका, छोटो समयमा कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका कारण नियमित अनुगमन तथा सहजीकरणमा यथेष्ट समय दिन नसक्नु।
- (२) होमस्टे संचालक समुदायमा सामुदायिक नियमहरू तथा पर्यटकहरूका लागि उपलब्ध प्याकेज लगायतका विषयमा प्रचार प्रसार हुन नसक्नु, नियमित अनुगमन र पृष्ठपोषण तथा नियमनको संस्थागत व्यवस्था स्थापना हुन नसक्नु।
- (३) होमस्टे संचालक घरधुरीलाई मात्र कार्यक्रमले प्रमुख लक्षित वर्गको रूपमा लिएको जस्तो सन्देश पुनु। समुदायका अन्य सदस्यका लागि उद्यमशीलता सहयोग जस्ता टेवामुलक कार्यक्रमहरू डिजाइन तथा कार्यान्वयनमा ल्याई फराकिलो दायरामा समुदायका सदस्यहरूलाई समेट्न नसकिनु।
- (४) केही स्थानीय गाउँपालिका तथा नगरपालिकाबाट कार्यविधिले अपेक्षा गरे अनुसारका नगद अनुदान र प्राविधिक सहयोग पुऱ्याउन तथा सहजीकरण गर्न नसक्नु।
- (५) मन्त्रालय, निर्देशनालय तथा डिभिजन वन कार्यालयहरूमा भौतिक पूर्वाधारहरूको लगत इष्टमेट तथा जाँचपास गर्ने प्राविधिक कर्मचारीहरू नहुनु।
- (६) अनुगमन, सहयोग तथा सहजीकरणका लागि स्थलगत कार्यमा खटिने कर्मचारीको लागि यातायात, खाना तथा वास खर्चको व्यवस्था हुन नसक्नु।
- (७) पूर्वाधार निर्माण कार्यमा सञ्चालित कार्यक्रमबाट पूर्णरूपमा स्थानीय संसाधनको प्रयोगलाई जोड दिन नसक्नु।
- (८) कतिपय समुदायले होमस्टे संचालन गर्नुभन्दा पनि पूर्वाधार निर्माणमा पूजिगत अनुदान लिन होमस्टेमा दर्ता गरी प्रस्ताव पेश गरी कार्यक्रम लिन तर कार्यक्रमको सोच अनुसार होमस्टे संचालनमा उदासिन देखिनु।

२. सुभाव

समस्याको सम्बोधनबाट मात्र परिवर्तन र उन्नतिको बाटो समाउन सकिन्छ। कार्यान्वयनमा देखा परेका प्रमुख समस्याहरूलाई समाधानार्थ निम्न अनुसार सुभाव प्रस्तुत गरिएको छ।

- (१) सामुदायिक होमस्टेको व्यवस्थापनलाई मर्यादित र स्थानीय संकृति, कला, परम्परामैत्री बनाउन सहभागी समुदायका सदस्य र समुदायले पालना गर्ने नियम (Code of Conduct) स्वयं तयार पारी कार्यान्वयनमा ल्याउने गरी उनीहरूलाई सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने।
- (२) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट दर्ता भएका सामुदायिक होमस्टेले अनिवार्य रूपमा आवधिक प्रतिवेदन बुझाउने निकाय तोकिएको नियमित अनुगमन तथा नियमनको व्यवस्था मिलाउने। यस प्रयोजनका लागि अनुगमनका सूचक तथा सूचकांक तयार गरी मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने। अनुगमन, प्राविधिक सहयोग तथा सहजीकरणमा खटिने सहयोगी कर्मचारीलाई यातायात, खाना तथा वासखर्चको व्यवस्था कार्यक्रमबाट मिलाउने।
- (३) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायबाटनै भौतिक पूर्वाधारहरूको लगत इष्टमेट तथा जाँचपास जस्ता प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था हुनुपर्ने।
- (४) होमस्टे पूर्वाधार निर्माण गर्दा स्थानीय उत्पादन, स्थानीय मिस्त्री प्रयोग गरी प्रकृतिसैत्री तथा अर्गानिक संरचनाहरू (इट्टा, दुङ्गाको छानो, काठ, काठका फर्निचर, स्लेट आदी) निर्माण गर्ने तथा आयातित प्रदुषण गर्ने प्लाष्टिक, टिन जस्ता पदार्थमा सरकारको अनुदान सकभर उपलब्ध नगराउने।
- (५) होमस्टेसँग जोडेर वनजन्य उत्पादनहरू जस्तै फलफूल तरकारीहरू संकलन तथा विक्री गर्ने, काष्ठकला, हस्तकलाका सामाग्री उत्पादन गर्ने उद्यमीलाई नजिकको सामुदायिक वनबाट कच्चा पदार्थ आपूर्ति र वन प्रवेशको व्यवस्था मिलाउने।
- (६) समुदायको क्षमता अभिवृद्धिको लागि उनीहरूको व्यवसायिक योजनामा तालमेल मिल्ने गरी हाउस किपिङ, हाईजिन तथा सरसफाई, नेचर गाइड, ब्यूटी पार्लर, काष्ठकला तथा हस्तकला, हाते कागज जस्ता तालीम तथा शीप विकासको अवसर प्रदान गर्ने। होमस्टेको प्रयोजनको लागि कोठा तथा वेड राख्न असमर्थ सदस्यहरूलाई त्याहां उपभोग हुने उत्पादनमा संलग्न गराउने र तदनुरूपका सशक्तिकरण तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- (७) स्थानीय तहबाट न्यूनतम दश प्रतिशत नगद अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यविधिमा व्यवस्था भएता पनि कतिपय स्थानीय तहबाट उपलब्ध हुन सकेन। कार्यविधिमा पुनरविचार गरी सरलीकृत गर्ने।
- (८) माथि उल्लेखित समस्याहरूलाई सम्बोधन तथा सुभावहरूलाई समावेश गर्ने गरी विद्यमान कार्यविधिलाई परिमार्जन गरी कार्यान्वयन गर्ने।

३. कृतज्ञता

गण्डकी प्रदेश उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, प्रदेश वन निर्देशनालय, डिभिजन वन कार्यालय तथा संलग्न सम्पूर्ण सहयोगी र सहजकर्ता कर्मचारीहरू, सहयोगी गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरू र प्राविधिक सहयोग पुऱ्याउने सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, सहयोगी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू, सामुदायिक होमस्टेका सहभागी सम्पूर्ण सदस्यहरूमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं।

अनुसूची १ : २०७५/७६ मा गण्डकी प्रदेशमा होमस्टे पूँजीगत अनुदान, निर्मित पूर्वाधार र होमस्टे क्षमता

अनुसूची १.१ गोरखा

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	वेड
१	वेतिनी सामुदायिक होमस्टे	शहिद लखनलाल २	८७८०७४	३०२६०५	१४४७३४	१३२५४१२	स्वागत गेट, सामुदायिक भवन	११	११	२२
२	पश्लाङ सामुदायिक होमस्टे	गोरखा ९	९७८७३०	२७९६३९	१४४७३४	१४०३१०३	पदमार्ग	२८	५१	१०२
३	लिगालिग पाँच्याङ सामुदायिक होमस्टे	पालुङटार ३	८९६३२०	२५६०९१	१२८०४६	१२८०४५७	पदमार्ग	६	१५	३०
४	वारपाक सामुदायिक होमस्टे	वारपाक २	१००००००	३३४०००	१५६०००	१४९००००	शौचालय, धारा र सूचना केन्द्र	१७	५१	१०२
५	चामे छहरा सामुदायिक होमस्टे	अजिरकोट १	९९९०६०	३२९५८४	१४२८५६	१४७१५००	सार्वजनिक शौचालय	८	१६	३२
६	बुधनम्की सामुदायिक होमस्टे	अजिरकोट १	९९९५३०	२८९५५१	१४२८५८	१४३१९३९	सामुदायिक भवन, शौचालय, डम्पिङ साईट	१०	१०	२०
७	झ्याल भूमे सामुदायिक होमस्टे	अजिरकोट ४	५४९५१०	२६१६७१	१३०९३६	९४२११७	५ घरमा वगैचा, भान्सा र शौचालय	१०	१०	२०
८	प्रगति सामुदायिक होमस्टे	अजिरकोट ४	९१५८५०	२६१६७१	१३०८३६	१३०८३५७	५ वटै घरमा किचन स्ल्याल, शौचालय, र वगैचा	५	१०	२०
९	शहिद लखन सामुदायिक होमस्टे	शहिद लखनलाल २	१००००००	२९२५२१	१४५०००	१४३७५२१	सामुदायिक भवन	४५	१२	२४
१०	मुलावारी सामुदायिक होमस्टे	वारपाक ७	९०८३२०	८९६४४४	२१०७१६	२०१५४८०	पदमार्ग	१२	१२	२४
११	तरङ्पाखा सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ५	१००००००	५८७२९३	१०००००	१६८७२९३	सामुदायिक भवन	१०	१०	२०
१२	यामगाउँ सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ५	१००००००	५१८५६४	१६८७२९	१६८७२९३	सामुदायिक भवन, शौचालय	५	१०	१६
१३	सिङला सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ५	१००००००	४१९३५३	१५७७०६	१५७७०५९	होमस्टे कोशेली घर	५	१०	१६
१४	गुम्दाङ सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ५	१००००००	४२००६६	१५७७८५	१५७७८५१	पदमार्ग, शौचालय सेफ्टी टकी	११	११	२२
१५	खोलावेसी	धार्चे ३	१००००००	७५२४८०	१९४७२०	१९४७२००	सामुदायिक भवन	५	१०	१५
१६	बहोला आरुवोट सामुदायिक होमस्टे	सिरानचोक ७	१४१३४६०	७६०२४८	१५१२९५	२३२५००३	प्रवेशद्वार, रिटेनिङ वाल	३५	३५	७०
१७	गणेश हिमाल सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ३	१००००००	५३६९२९	१७०७७०	१७०७६९९	पदमार्ग, शौचालय, सामुदायिक भवन	३५	३५	७०
१८	पातीसवारा सामुदायिक होमस्टे	गण्डकी २	८४४२१०	२४१२०४	१२००६०	१२०५४७५	पदमार्ग	१०	२०	४०
१९	नारायणा पोखरी सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ३	१००००००	५८०४९३	१७५६१०	१७५६१०३	पदमार्ग, कम्पाउण्ड वाल	१०	१०	२०
२०	न्याँक रुवीनाला सामुदायिक होमस्टे	चुमनुव्री ३	१००००००	२९८९०३	१४४३२३	१४४३२२६	पदमार्ग	२०	४०	८०
२१	मालाकुन्ति सामुदायिक होमस्टे	धार्चे ३	९०८३२०	२५९५२१	१२९७६०	१२९७६०१	सामुदायिक भवन	६	२०	४०
२२	भालुवन दुधपोखरी सामुदायिक होमस्टे	चुमनुव्री ३	१००००००	३१११७५	१४५६८६	१४५६८६१	काठको सामुदायिक भवन	२०	४०	८०
जम्मा			२९२९९३८४	९९९०००६	३२९३९६०	३३७७४५५०		३२४	४४९	८८५

अनुसूची १.२ मनाङ

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	वेड
१	ताचै सामुदायिक होमस्टे	नासो ८	१५०००००	१५००००	३५००००	२००००००	सामुदायिक शौचालय, विजुली, धारा	२६	५२	१२०
२	ओडार सामुदायिक होमस्टे	नासो ४	१५०००००	१५००००	३५००००	२००००००	भ्यू टावर	१५	३०	६०
जम्मा			३००००००	३०००००	७०००००	४००००००		४१	८२	१८०

अनुसूची १.३ लमजुङ

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	बेड
१	गिलुङ	कहोलासोथर-९	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	सूचना केन्द्र सामुदायिक भवन	१५	४५	१००
२	राइनासकोट	राइनास-९	१५०००००	१४३०००	२८७०००	१९३००००	सामुदायिक भवन र फर्निचिङ	१८	४०	४३
३	रापासिङ	वेशीसहर-३	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	पिकनिक स्पट, सिँढी बाटो	१७	१७	३४
४	तामाङ	मर्स्याङ्दी-८	१४९००००	१४३०००	२८७०००	१९२००००	सामुदायिक भवन, इन्टरनेट फर्निचिङ	१०	१०	२०
५	मगर गाउँ	वेशीसहर-२	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	शौचालय स्नान घर, प्रतिक्षालय	१०	१०	२०
६	कुँडुले	राइनास-९	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	सामुदायिक भवन	९	२२	२६
७	गहते मूलकोट	सुन्दरबजार-५	९९००००	१४३०००	२८७०००	१४२००००	गोरेटो बाटो, स्नान घर, शौचालय	५	१०	२०
८	तुर्लुङकोट	सुन्दरबजार-११	९९००००	१४३०००	२८७०००	१४२००००	गोरेटो बाटो, स्नान घर, शौचालय	१३	१३	२६
९	धाम्राङ	कहोलासोथर-८	१५०००००	१४३०००	२८७०००	१९३००००	पदमार्ग, सामुदायिक भवन, इन्टरनेट	१७	१७	४५
१०	सिउरिङ	मर्स्याङ्दी-३	१५०००००	१४३०००	२८७०००	१९३००००	पदमार्ग, फर्निचिङ	१९	३८	७६
११	पसगाउँ होमस्टे	कहोलासोथर-६	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	सम्पर्क कार्यालय भवन, कोसेल घर	९	१८	३६
१२	खजेगाउँ दुराडाँडा	सुन्दरबजार-३	९८००००	१४३०००	२८७०००	१४१००००	सिँढी बाटो, शौचालय	५	१०	२०
१३	भुजुङ	कहोलासोथर-४	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	बाटो, सामुदायिक भवन	२२	८८	१७६
१४	काउलेपानी	वेशीसहर-३	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	पदमार्ग	२५	३२	८४
१५	हिलेटक्सार ग्रामीण पर्यटन प्रवर्धन समिति	दोदी-९	९६५०००	१४३०००	२८७०००	१३९५०००	प्रवेशद्वार, होर्डिङ बोर्ड, तालिम	५	१०	२४
१६	रक गार्डेन संरक्षण तथा पर्यटन व्यवस्थापन समिति	मर्स्याङ्दी-५	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	शौचालय, स्नानघर	६	१२	४८
१७	खासुर	वेशीसहर-१०	१५०००००	१४३०००	२८७०००	१९३००००	सामुदायिक भवन, फर्निचिङ	१०	१५	३०
१८	गाँउशहर थुम्काँडाँडा	वेशीसहर-३	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	ढलान गरेको बाटो	१०	२०	४०
१९	पुमा गाँउ	वेशीसहर-६	१५०००००	१४३०००	२८७०००	१९३००००	रेलिङ सहितको सिँढि बाटो, फर्निचिङ	१०	१०	२०
२०	चिसापानी गाँउ	वेशीसहर-३	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	गोरेटो बाटो, शौचालय	१२	१५	३०
२१	श्रीभन्ज्यांग लामागाँउ	दोदी-३	९९५०००	१४३०००	२८७०००	१४२५०००	प्रवेशद्वार, रेलिङ, सिँढि, शौचालय	५	१०	२०
२२	सल्लाबोट लामागाँउ	दोदी-२	१००००००	१४३०००	२८७०००	१४३००००	प्रवेशद्वार, सिँढि, पोल लाइट	५	१०	२०
२३	घलेगाउँ होमस्टे (स्मार्ट भिलेज)	कहोलासोथर	२९२७०००			२९२७०००	एकै प्रकारको रातो छाना हाल्ने	३५	१०२	१५०
	जम्मा		२७८३७०००	३१४६०००	६३१४०००	३७२९७०००		२९२	५७४	११०८

अनुसूची १.४ कास्की

सि. नं.	विवरण	उपगाता	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	बेड
१	दम्दमे सामुदायिक होमस्टे	पोखरा म.न.पा. २३	१००००००	१०००००	३०००००	१४०००००	गोरेटो बाटो निर्माण (३०० मि.) र स्वागत द्वार निर्माण	५	१०	२०
२	काहुँ धरहरा प्रियमम होमस्टे	पोखरा म.न.पा. ११	१००००००		२०००००	१२०००००	कोसेली गृह, सुचना तथा सञ्चार गृह, स्वागत द्वार निर्माण	९	१५	३०
३	सिधामे होमस्टे	पोखरा म.न.पा. २३	१००००००		२७४२६०	१२७४२६०	गोरेटो बाटो निर्माण, स्वागत द्वार निर्माण, सामुदायिक भवनमा ट्रेसको काम गरेको ।	५	१०	३०
४	रिजे नाशा होमस्टे	पोखरा म.न.पा. १६	१५०००००			१५०००००	गोरेटो बाटो, प्रवेशद्वार गेट निर्माण	७	१५	४५
५	गलाङ्ग होमस्टे	पोखरा म.न.पा. १६	१५०००००		१०५१९	१५१०५१९	गोरेटो बाटो, तयर्थभित, स्वागत द्वार निर्माण	५	५	२०
६	अर्मला कोट होमस्टे	पोखरा म.न.पा. १६	७२०९७९		१०००००	८२०९७९	गोरेटो बाटो निर्माण	५	१५	१५
७	लम्की हिल सामुदायिक होमस्टे	पोखरा म.न.पा. १८	१००००००		३८११३६	१३८११३६	होमस्टेको भवन निर्माण	५	५	१०
८	चापाकोट देउराली होमस्टे	पोखरा म.न.पा. २३	१००००००		८४५८३	१०८४५८३	होमस्टे र toilet मर्मत कार्य, आगनमा ढुङ्गा छाप्ने कार्य	७	११	२२
९	चिलाउने खर्क होमस्टे	पोखरा म.न.पा. २१	१००००००		४४५३९७	१४४५३९७	७ घरमा शौचालय तथा स्नान घर निर्माण तथा मर्मत कार्य	२२	२२	४०
१०	ढिकीडाडा सामुदायिक होमस्टे	पोखरा म.न.पा. १६	१००००००	१०००००	११६०३९	१२१६०३९	सामुदायिक भवन निर्माण	५	१०	२०
११	पचभैया होमस्टे	पोखरा म.न.पा. ३१	१००००००	१४२४४२	२८४८८५	१४२७३२८	पैदल मार्ग निर्माण (ढुङ्गा छापेर)	१६	५०	७५
१२	कालावाङ्ग खोडी होमस्टे	पोखरा म.न.पा. २२	१२२५२३६			१२२५२३६	सामुदायिक भवन निर्माण	१८	३२	८०
१३	दूलाखेत सामुदायिक होमस्टे	पोखरा म.न.पा. २३	१००००००		२६१२०४	१२६१२०४	होमस्टेको लागि गोरेटो बाटो निर्माण	११	१३	२६
१४	सिकलेस होमस्टे	मादी गाउँपालिका १	१००००००	१०००००	१२७०३५	१२३७०३५	फुट ट्रेल र ट्यूट	२०	४४	९०
१५	ताडलिङ सामुदायिक होमस्टे	मादी गाउँपालिका २	१००००००	१०००००	२५२०००	१३५२०००	पिकनिक स्पोट निर्माण	१४	२७	६५
१६	याङ्जाकोट सामुदायिक होमस्टे	मादी गाउँपालिका ३	८१७३६३			८१७३६३	पैदल मार्ग निर्माण	१०	३२	९७
१७	चिप्ली सामुदायिक होमस्टे	मादी गाउँपालिका १	१००००००	१०००००	४००१००	१५००१००	पार्क निर्माण	५	८	२७
१८	वाचोक सामुदायिक होमस्टे	मादी गाउँपालिका ११	१००००००	१०००००	१४६५५	१११४६५५	टोलटोलमा मगकत(दल्ल वितरण, पुरानो चौतारी ट्रेस भवन निर्माण, अन्नपूर्ण सिता पोखरी छेउमा कटेज निर्माण, काली गुफा ट्रेस भवन निर्माण, खानेपानी धारा तथा शौचालय निर्माण	११	१५	३०
१९	माछापुच्छे भिडाबारी सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छे गाउँपालिका ६	१००००००	१०००००	२२१०५९	१३२१०५९	होमस्टे भवन निर्माण	५	११	३५
२०	तामाङ सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छे गाउँपालिका ९	१२१८३७२			१२१८३७२	होमस्टे भवन निर्माण	११	२५	६०
२१	कुइवाङ्ग सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छे गाउँपालिका ९	१५०००००	१५००००	३००४९४	१९५०४९५	गोरेटो बाटो निर्माण	१२	१२	३०

२२	ल्वान सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ८	१५०००००	१०००००	३१३३३१	१११३३३११	५३१ मिटर लम्बाईको ढुङ्गे पैदल मार्ग निर्माण	१३	६५	१०४
२३	कोलेली सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ८	१००००००	१०००००	२२२२३१५	१३२२३१५	गोरेटो बाटो (सिडी बाटो) १ किलो मिटर भन्दा बढी निर्माण भएको ।	९	१७	३४
२४	धलेल सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ८	१००००००	१०००००	१३४१०७	१२३४१०७	सामुदायिक भवन निर्माण	७	११	३७
२५	मर्दि हिमाल होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ६	१००००००	१०००००	२५३०००	१३५३०००	सिँडी बाटो निर्माण	५	१२	२५
२६	भिडावार्नि सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ६	१००००००	१०००००	२२५४५७	१३२५४५७	होमस्टे भवन निर्माण	५	७	१४
२७	थिताल ह्याङ्काोट सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ६	३०००००			३०००००	सामुदायिक भवन निर्माण	१५	४०	८०
२८	आमा सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ६	१००००००		३१८२०१	१३१८२०१	सामुदायिक भवन तथा शौचालय निर्माण	५	८	१६
२९	जाउँ है हिमाल सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ९	१००००००	१०००००	२२६५००	१३२६५००	पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण	५	१२	१५
३०	सिधिन सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ९	१००००००	१०००००	३१७१८०	१४१७१८०	पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण	६	१०	२२
३१	माछापुच्छ्रे अर्मानिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका १	१००००००		२०१५६६	१२०१५६६	२३ वटा घरहरूमा सोलार बत्ती समान खरिद गरी जडान गरेको	२३	२३	४६
३२	मिसर्न सामुदायिक होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका १	१५०००००	१०००००	३५९३१६	१९५९३१६	पदमार्ग निर्माण	१३	१५	३०
३३	सदिक्षा होमस्टे	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका ४	५०००००	५०००००	१०२४६७	६५२४६७	सोलार बाटर हिटर, फोहोर मलाईका ड्रमहरू, वाई-फाई जडान, सोलार बत्तीहरू राखेको	५	१०	२०
३४	वाकोट सामुदायिक होमस्टे	अन्नपूर्ण गाँउपालिका ८	१००००००	१०००००	२८४३६८	१३८४३६८	Dining hall / kitchen निर्माण	५	१२	३०
३५	गुरुङ सामुदायिक होमस्टे	अन्नपूर्ण गाँउपालिका ८	१००००००		४९००१	१०४९००१	भवन निर्माण (नाँच घर)	१०	२०	४०
३६	मोहरिया सामुदायिक होमस्टे	रुगा गाँउपालिका ६	१००००००		५१६६३०	१५१६६३०	भवन , शौचालय र स्नान घर निर्माण	५	९	२०
जम्मा			३६२८१९५०	१९४२४४२	६७९०२३५	४५०१४६२९		३३९	६५८	१४००

अनुसूची १.५ मुस्ताड

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	बेड
१	मराङ सामुदायिक होमस्टे	दामोदरकुण्ड १	१००००००	१०००००	२०००००	१३०००००	सामुदायिक शौचालय	५	१०	२०
२	लोमान्थाङ सामुदायिक होमस्टे	लोमान्थाङ ४	१००००००	१०००००	४७००००	१५७००००	सामुदायिक स्नानगृह	६	१२	२४
३	थकाली सामुदायिक होमस्टे	घरपभोङ ५	१५०००००	१५००००	२५००००	१९०००००	प्रवेशद्वार, वाजा, थकाली पोशाक	१२	२४	४८
जम्मा			३५०००००	३५००००	९२००००	४७७००००		२३	४६	९२

अनुसूची १.६ म्याग्दी

सि. नं.	नाम / ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	वेड
१	मुना सामुदायिक होमस्टे, धौलागिरी ३	१०,००,०००	०	३,००,०००	१३,००,०००	सुविधायुक्त शौचालय र स्नानघर	५	१०	२६
२	विम सामुदायिक होमस्टे मालिका ७	०	०	०	०	कार्यक्रम संचालन हुन नसकेको			
३	टोड्के पूर्णगाँउ होमस्टे मंगला १	९,९०,२००	१,५०,०००	३००,०००	१४,३०,२००	सामुदायिक भवन	१०	१३	२२
४	भ्रौंक्रिपानी सामुदायिक होमस्टे मंगला ३	९,२३,८०३	०	३,७६,१९७	१३,००,०००	होर्डिंग बोर्ड, प्रतिकक्षल्य, पदमार्ग	२२	२२	४४
५	गाइखर्क सामुदायिक होमस्टे मालिका ५	१०,००,०००	०	४,३०,०००	१४,३०,०००	पदमार्ग, खानेपानी टंकी, डष्टविन, इन्टरनेट	५	१३	२२
६	हजुरको सामुदायिक होमस्टे धौलागिरी ७	७,४७,६९०	०	३,२२,३१०	१०,७०,०००	३ वटा बाथरूम र शौचालय, २ वटा प्रतिकक्षल्य	५	१५	३०
७	नारच्यांग बेसीगाउँ सामुदायिक होमस्टे	१०,००,०००	०	३,००,०००	१३,००,०००	सामुदायिक भवन	२२	१५	३०
८	मिलन सामुदायिक होमस्टे रघुगंगा ६	१०,००,०००	०	३,००,०००	१३,००,०००	सामुदायिक भवन, शौचालय, पदमार्ग, खानेपानी	६	१०	२०
९	भिर्क सामुदायिक होमस्टे रघुगंगा ५	१०,००,०००	१,००,०००	२,५०,०००	१३,५०,०००	सामुदायिक भवन, किचन घर र पानी धारा	५	६	१२
१०	एकता सामुदायिक होमस्टे रघुगंगा ३	१०,००,०००	१,००,०००	४,००,०००	१५,००,०००	सामुदायिक भवन, शौचालय २, कटेज निर्माण	५	८	१६
११	रानिपौवा सामुदायिक होमस्टे रघुगंगा ३	१०,००,०००	१,००,०००	३,३३,०२२	१४,३३,०२२	पदमार्ग, सामुदायिक भवन, पानीको धारा	७	१०	२०
	जम्मा	९६,६९,६९३	४,५०,०००	३४,०९,५२९	९,३४,९३,२२२		९२	९२२	२४२

अनुसूची १.७ बागलुङ

क्र.स.	होमस्टेको नाम	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समूह	जम्मा	घर	कोठा	वेड संख्या
१	रेश सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ७, रेश	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	८	८	३०
२	डोटा देउराली सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ७, रेश	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	८	८	२८
३	वेलढुंगा सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ३, धम्जा	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	१०	१०	४०
४	चौर सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ७, रेश	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	५	५	२०
५	माहुरी भरना सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ७, रेश	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	१२	१२	३५
६	फापरखेत भुलेनी सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ४, तंग्राम	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	११	२२	४४
७	ठुलढुंगा सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ८, लेखानी	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	५	५	२०
८	शिवधुरी सामुदायिक होमस्टे	काठेखोला ५, विहुँ	१००००००	१००००००	२६००००	१३६००००	११	१२	३६
९	सिद्ध बराह सामुदायिक होमस्टे	जैमिनी ३, सिद्ध बराह	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	१२	३०
१०	नाम्दुक सामुदायिक होमस्टे,	जैमिनी १०	६५९४४०	१३०००००	२६००००	१०४९४४०	५	५	१०
११	मारुनी सामुदायिक होमस्टे,	जैमिनी ३	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	५	१०
१२	राङ्खानी सामुदायिक होमस्टे,	जैमिनी १०	६६२४३०	१३०००००	२६००००	१०५२४३०	५	५	१०
१३	हाडिकोट सामुदायिक होमस्टे,	जैमिनी १०, विहारथला	६४४५१०	१३०००००	२६००००	१०३४५१०	८	८	१६
१४	सिन्दी सामुदायिक होमस्टे	बरेड. गा.पा. २	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	५	१०
१५	अतिथी सत्कार सामुदायिक होमस्टे	बा.न.पा. १०, भकुण्डे	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	९	१९	६०
१६	ढोरपाटन उत्तरगंगा सामुदायिक होमस्टे	ढोरपाटन न.पां. ९,	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	७	१४	२२
१७	खलवाड सामुदायिक होमस्टे,	ढोरपाटन २	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	१०	२०
१८	शान्तिनगर सामुदायिक होमस्टे,	ढोरपाटन ५	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	१०	२०
१९	सुब्जा गाउँ सामुदायिक होमस्टे,	ढोरपाटन ६	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	१०	२०
२०	ढोरपाटन काँग सामुदायिक होमस्टे,	ढोरपाटन ९	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	७	१४	२८
२१	पाखाथर होमस्टे,	ढोरपाटन ९	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	१०	२०
२२	ढोरपाटन सामुदायिक होमस्टे,	ढोरपाटन ९	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	१०	२०
२३	रिघा सामुदायिक होमस्टे	ग.न.पा ११, रिघा	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	५	१०
२४	तोरीखोला सामुदायिक होमस्टे	ग.न.पा २ नरेठाँटी	९७२६००	१३०००००	२६००००	१३६२६००	५	५	२५
२५	गल्कोट स्टोन भिलेज सामुदायिक होमस्टे	ग.न.पा ६, गल्कोट	७५४८००	१३०००००	२६००००	११४४८००	५	५	२५
२६	सिद्धथान सामुदायिक होमस्टे	ग.न.पा १०, पाण्डवखानी	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	५	१०
२७	सिप होमस्टे,	ताराखोला ५	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	५	२०
२८	ताराखोला बहुउद्देशिय रेन्बोटाउट होमस्टे,	ताराखोला ४	१००००००	१३०००००	२६००००	१३९००००	५	५	२०
जम्मा			२६६९३७८०	३४०००००	७२८००००	३७३७३७८०	१८१	२४९	६५९

अनुसूची १.८ पर्वत

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	बेड
१	चनौटे घर बाँस सामुदायिक होमस्टे	कु.न.पा-३	७९७५००		३४१७८६	७९७५००	पदमार्ग निर्माण, सामुदायिक भान्सा घर निर्माण, पानी घट संरक्षण, होमस्टे सदस्य घरमा शौचालय निर्माण	१०	२०	४०
२	खौलाभुमकोट सामुदायिक होमस्टे	कुश्मा १३	८३५०१०		३५७८६१	८३५०१०	सामुदायिक भवन निर्माण	२०	६	१२
३	सरुचौर सामुदायिक होमस्टे	कुश्मा ३	७९७१५२		३४१६३७	७९७१५२	पदमार्ग निर्माण र Street Lights Installation Work	११	११	१६
४	दूलीपोखरी सामुदायिक होमस्टे	कुश्मा १३	९६६००३		४१४००१	९६६००३	सामुदायिक भवन निर्माण	७	७	१४
५	फूलबारी सामुदायिक होमस्टे	कश्मा ११	१२९१११०		५५३३३३३	१२९१११०	सामुदायिक भवन निर्माण	८	८	१६
६	सुनाखरी सामुदायिक होमस्टे	कुश्मा १३	८३५०१०		३५७८६१	८३५०१०	पदमार्ग निर्माण, सामुदायिक भान्सा घर निर्माण, शौचालय निर्माण, धारो निर्माण	१२	१०	२०
७	पञ्चकोशी होमस्टे	कु.न.पा. ३	९१४२७१		३९१८३०	९१४२७१	पदमार्ग निर्माण, पानीको धारो निर्माण, होमस्टेका लागी आवश्यक सामान खरिद	१९	२४	५०
८	पञ्चसे काउलेगाउँ सामुदायिक होमस्टे	कु.न.पा. १४	९१००८३		३९००३६	९१००८३	पदमार्ग निर्माण र होमस्टेका लागी आवश्यक सामान खरिद	११	११	२२
९	क्याख सामुदायिक होमस्टे	मोदी ४	९३६७८३	१०००००	३०१४७८	९३६७८३	सामुदायिक होमस्टे भवन निर्माण	११	२०	४०
१०	हिमालयन सामुदायिक होमस्टे	मोदी ६	९८२४७१	१०००००	३२१०५९	९८२४७१	सामुदायिक होमस्टे भवन निर्माण र पदमार्ग निर्माण	७	१२	२५
११	भुकेउराली नमूना गाउँ सामुदायिक होमस्टे	मोदी १	१५०००००	१५००००	४९२८५७	१५०००००	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माण तथा सुधार, इन्टरनेट जडान	१०	२०	४०
१२	जयगाउँ सामुदायिक होमस्टे	मोदी ६	९८२३०१	१०००००	३२०९८६	९८२३०१	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार, इन्टरनेट जडान, भवननिर्माण	७	१०	३०
१३	बराहलहले होमस्टे	मोदी ४	९५४५२७		४०९०८३	९५४५२७	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार, भवननिर्माण	८	१२	२५
१४	लेस्पर सामुदायिक होमस्टे	मोदी ३	१००००००	१०००००	३२८५७१	१००००००	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार	१२	३०	६०
१५	मुसीरानी सामुदायिक होमस्टे	मोदी ५	९६९१७८	१०००००	३१५३६२	९६९१७८	सामुदायिकभवननिर्माण	५	१०	२०
१६	ताङ्लेकोट सामुदायिक होमस्टे	मोदी १	९६२४४२	१०००००	३१२४७५	९६२४४२	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार	७	१२	२५
१७	लप्सीबोट सामुदायिक होमस्टे	मोदी १	१००००००	१०००००	३२८५७१	१००००००	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार, इन्टरनेट जडान	१०	२५	६०
१८	रामजाठाँटी सामुदायिक होमस्टे	मोदी ७	९६६३९६	१०००००	३१४१७०	९६६३९६	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार	७	१३	२५
१९	खुइजेरी सामुदायिक होमस्टे	मोदीगा.पा ४	९६४७३२	१०००००	३१३४५७	९६४७३२	पदमार्ग (गोरेटोबाटो) निर्माणतथा सुधार, इन्टरनेट जडान	७	१३	२५
२०	चित्रे ग्रामीणपर्यटन होमस्टे	मोदी ८	८६०८९६	१०००००	२६८९५५	८६०८९६	साँस्कृतिक संग्रहालयमर्मत र नौमतीबाजा	८	३०	६०
२१	पुर्ण गाउँ सामुदायिक होमस्टे	मोदी ४	३३३०००		१४२७१४	३३३०००	साँस्कृतिक संग्रहालयमर्मत र नौमतीबाजा, पदमार्ग निर्माण	९	१५	३०

२२	भभवरकोट सामुदायिक होमस्टे	मोदी २	८५५१६४	८५५१६	२८०९८३	८५५१६४	सामुदायिक भवननिर्माण, ईन्स्टलेट जडान र फर्नीचर खरीद	७	७	१४
२३	जनजागरण सामुदायिक होमस्टे	मोदी २	५७११९६	८४६००	१६०१९८	५७११९६	गोटोबाटो, ईन्स्टलेट जडान	७	१०	२०
२४	दुक्तान होमस्टे	महाशिला ५	३३३०००		१४२७१४	३३३०००	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	५	७	१५
२५	दह सामुदायिक होमस्टे	महाशिला ३	१०००००		४२८५७१	१०००००	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	८	१०	२०
२६	पैयु गिनाख्रामीण होमस्टे	महाशिला १	१०००००		४२८५७१	१०००००	निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, बाटो निर्माण	८	१०	२०
२७	जम्पुर होमस्टे	महाशिला १	१०००००		४२८५७१	१०००००	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	९	७	१५
२८	सर्वडाँडा सामुदायिक होमस्टे	महाशिला २	१०००००		४२८५७१	१०००००	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	५	१०	२०
२९	हरियाली होमस्टे	महाशिला ४	९४५७९०		४०५३३९	९४५७९०	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	८	१५	२५
३०	लामजुन ग्रामीण पर्यटन होमस्टे	महाशिला ४	१०००००		४२८५७१	१०००००	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	१०	२०	४०
३१	मण्डलीहोमस्टे	महाशिला ६	१०००००		४२८५७१	१०००००	घडेरी सम्याउने, निर्माण सामग्रीखरिद तथाडुवानी, भवननिर्माण	९	७	१५
३२	बासखर्क सामुदायिक होमस्टे	जलजला १	१०००००		४२८५७१	१०००००	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	३	१२	२५
३३	वनवे सामुदायिक होमस्टे	जलजला ५	८४१५२६		३६०६५४	८४१५२६	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	१०	१७	३५
३४	लोप्रे फलामेडा सामुदायिक होमस्टे	जलजला ५	९०५६७१		३८८१४५	९०५६७१	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	७	२०	४०
३५	तारे जलजला सामुदायिक होमस्टे	जलजला ६	९००२३०		३८५८१३	९००२३०	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	१०	७	१४
३६	डहरे देउराली सामुदायिक होमस्टे	फलेवास २	३३३०००		१४२७१४	३३३०००	बाटो मर्मत	१०	२८	५५
३७	लिभिभूमिकोट सामुदायिक होमस्टे	फलेवास ३	८४७३८६		३६३१२३	८४७३८६	बाटो मर्मत, गेट निर्माण, ट्रेस निर्माण	१७	२१	३५
३८	फलेवास सामुदायिक होमस्टे	फलेवास ५	५४९७३५		२३५६०१	५४९७३५	हलनिर्माण	१०	२०	४०
३९	चार भञ्ज्याङ सामुदायिक होमस्टे	फलेवास ८	६४०९४५		२७४६९१	६४०९४५	ट्रेस भवननिर्माण	९	२०	२५
४०	वच्छेवर सामुदायिक होमस्टे	विहादी १	१०००००		४२८५७१	१०००००	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	१०	२०	४०
४१	शालिग्रामछाप सामुदायिक होमस्टे	विहादी ६	१०००००		४२८५७१	१०००००	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	१०	३०	६०
४२	शिलाशालिग्रामसामुदायिक होमस्टे	बिहादी ६	१०००००		४२८५७१	१०००००	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	८	१६	३२
४३	गेप्ताङ सामुदायिक होमस्टे	विहादी ५	९७११८६		४१६२२३	९७११८६	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	१०	२०	४०
४४	सालडाडा सामुदायिक होमस्टे	विहादीगा.पा १	९५६५००		४०९९२९	९५६५००	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	१०	२०	४०
४५	सेन्टपोइट सामुदायिक होमस्टे	पैयु ४	१०००००		४२८५७१	१०००००	सामुदायिक होमस्टे भवन, अकउ ष्वभनिर्माण	५	२०	२०
४६	पिनाङ सामुदायिक होमस्टे	पैयु २	९८१७७२		४२०७५९	९८१७७२	सामुदायिक होमस्टे भवन, अकउ ष्वभनिर्माण	१०	३०	६०
४७	हिलो इकाखभोले ग्रामीण होमस्टे	पैयु ४	३३३०००		१४२७१४	३३३०००	सामुदायिक होमस्टे भवननिर्माण	५	१०	२०
जम्मा			४१७२४८६६	१३२०११६	१६५६१९६९	५९६०६९५१		४२६	७३३	१४४०

अनुसूची १.९ स्याङ्जा

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	बैड
१	पोखरीछाप सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. ९	१०.००	०.००	३.०१	१३.०१	सामुदायिक भवन निर्माण	१०	१९	२७
२	देउराली सामुदायिक होमस्टे	वालिङ न.पा. ५	१४.७०	१.००	४.७२	२०.४२	सामुदायिक भवन र शौचालय निर्माण	७	१०	३०
३	केघा सामुदायिक होमस्टे	भिरकोट न.पा. २	१५.००	१.००	२.१३	१८.१३	सामुदायिक भवन र शौचालय निर्माण	२५	२५	३५
४	गेभा म्यूजिकल सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ९	१०.००	०.००	२.६०	१२.६०	सामुदायिक भवन निर्माण	११	११	२२
५	लवरकोट सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ११	१०.००	०.००	२.६४	१२.६४	सामुदायिक भवन निर्माण	१०	११	२४
६	तीन्किकोट होमस्टे अफ सल्यान भिलेज सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ५	१०.००	०.००	२.६९	१२.६९	सामुदायिक भवन निर्माण	५	५	१०
७	गेभा सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ९	१०.००	०.००	२.६४	१२.६४	सामुदायिक भवन निर्माण	७	१५	३०
८	पेलाकोट सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ७	१०.००	०.००	२.५५	१२.५५	सामुदायिक भवन निर्माण	२०	२०	३०
९	रुपाखानी सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ५	१०.००	०.००	२.६५	१२.६५	सामुदायिक भवन निर्माण	७	१४	२८
१०	आलमदेवी सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ११	१०.००	०.००	३.८६	१३.८६	६०० मिटर लम्वाई तथा ४ फिट चौडाको पद मार्ग निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।	१५	१५	३०
११	कपुर्दी सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ७	१०.००	०.००	२.७९	१२.७९	सामुदायिक भवन (गोल घर निर्माण)	१५	३०	४०
१२	बज्रे भञ्ज्याङ सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ११	१०.००	०.००	२.७२	१२.७२	४ वटा शुलभ शौचालय निर्माण तथा ३५० मीटर पदमार्ग निर्माण कार्य भएको ।	१५	१५	३०
१३	रिप सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ८	१०.००	०.००	२.५२	१२.५२	सामुदायिक भवन निर्माण	५	५	१०
१४	लाखुडाँडा सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. १०	१०.००	०.००	३.१९	१३.१९	सामुदायिक भवन निर्माण	११	११	२२
१५	मडुवा सामुदायिक होमस्टे	आधिखोला गा.पा. २	१०.००	०.००	४.३६	१४.३६	सामुदायिक भवन निर्माण	७	१४	२८
१६	खादी सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ४	१५.००	०.००	३.६१	१८.६१	सामुदायिक भवन निर्माण	३०	३०	६०
१७	भाल्थुम सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. ६	१५.००	०.००	३.७३	१८.७३	सामुदायिक भवन (गोलघर) र शौचालय तथा स्नानघर निर्माण	५	५	५
१८	लिहुँडाँडा सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. १०	१०.००	०.००	२.७२	१२.७२	सामुदायिक भवन (गोल घर) निर्माण	१०	१०	१०
१९	गराङ्दी सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. २	१०.००	०.००	३.८३	१३.८३	८९९ मिटर पैदल मार्ग, सामुदायिक भवन मर्मत सुधार भएको ।	३०	३०	६०
२०	गाउँ सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. १	१०.००	०.००	२.५६	१२.५६	सामुदायिक भवन	७	१०	२०
२१	पकवादी सामुदायिक होमस्टे	गल्याङ न.पा. १०	१०.००	०.००	२.६१	१२.६१	सामुदायिक भवन, शौचालय र स्नान घर निर्माण	२५	२५	५०
२२	वौख तमु सामुदायिक होमस्टे	फेदीखोला गा.पा. ५	१०.००	१.४३	३.३४	१४.७७	सामुदायिक भवन निर्माण	५	१०	२२
२३	प्रगती मैदान चोहानथोक सामुदायिक होमस्टे	कालिगण्डकी गा.पा. ६	१०.००	१.००	२.४६	१३.४६	सामुदायिक भवन तथा काभ्रे देखि चोहानथोक सम्म जाने पदमार्ग निर्माण	११	११	११

२४	देउराली सामुदायिक होमस्टे	आधिखोला गा.पा. १	४.९.२५	०.००	२.६३३	७.५६	पदमार्ग र गेट निर्माण	११	२२	४४
२५	सांदिखोला सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. ७	१०.००	०.००	३.०६	१३.०६	सामुदायिक भवन निर्माण, शुलभ शौचालय र स्नान घर ८/८ वटा निर्माण	८	१७	३१
२६	खिलुङ्ग सामुदायिक होमस्टे	भिरकोट न.पा. ७	१०.००	१.००	२.३६	१३.३६	सामुदायिक भवन तथा ८०० मिटर पदमार्ग निर्माण	१२	१२	२४
२७	चन्द्रकोट तमु भिलेज सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. १२	१०.००	०.००	३.३५	१३.३५	सामुदायिक भवन निर्माण	७	१४	२८
२८	लामडाडा सामुदायिक होमस्टे	अर्जुनचौपारी गा.पा. २	१५.००	३.५	३.३२	२१.८२	सामुदायिक भवन र पदमार्ग निर्माण	६	६	१२
२९	मिलेनियम भैसेगौडा सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. २	१०.००	०.००	३.४१	१३.४१	सामुदायिक भवन निर्माण	५	१०	२०
३०	हुनिकोट सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. २	१०.००	०.००	३.२६	१३.२६	भ्यु पोईन्ट । बेल्कम गेट, सेड हाउस कार्य सम्पन्न	७	१४	२८
३१	कोल्मा सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. ९	१०.००	०.००	३.८१	१३.८१	सामुदायिक भवन निर्माण	१०	१०	२०
३२	चिरुवा सामुदायिक होमस्टे	पु.व.न.पा. २	१०.००	०.००	६.३०	१६.३०	बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवन निर्माण	५	२०	४०
३३	बुढाकोट राम्बे सामुदायिक होमस्टे	वालिङ्ग न.पा. ३	१५.००	१.००	२.७५	१८.७५	सामुदायिक भवन निर्माण, शुलभ शौचालय र स्नान घर निर्माण	१०	२०	४०
३४	सुन्तलावारी सामुदायिक होमस्टे	वालिङ्ग न.पा. ४	१५.००	१.००	२.३९	१८.३९	सामुदायिक भवन निर्माण	१०	२५	४५
३५	आलमदेवी सामुदायिक होमस्टे	कालिगण्डकी गा.पा. ३	१०.००	१.००	१.५०	१२.५०	पदमार्ग र शुलभ शौचालय र स्थानघर निर्माण	७	७	१४
३६	मैदान पर्यटन सामुदायिक होमस्टे	वालिङ्ग न.पा. १२	१०.००	१.००	२.३३	१३.३३	सामुदायिक भवन निर्माण	२०	३२	६४
३७	लालिगुरांस सामुदायिक होमस्टे	कालिगण्डकी गा.पा. ७	९.७०	१.००	१.५३	१२.२३	सामुदायिक भवन निर्माण	१५	१५	४५
३८	गहते मनकामना सामुदायिक होमस्टे	चिरुवा गा.पा. ७	१०.००	०.००	३.०२	१३.०२	सामुदायिक भवन र शौचालय निर्माण	१०	२०	४०
३९	ओखतीपानी तमु नासा सामुदायिक होमस्टे	भिरकोट न.पा. ८	१०.००	१.००	२.८०	१३.८०	सामुदायिक भवन निर्माण	२०	३०	५५
४०	दाङसिङ सामुदायिक होमस्टे	वालिङ्ग न.पा. १०	१५.००	१.००	४.०५	२०.०५	११ वटा शौचालय निर्माण	११	११	२२
४१	शान्तोसिद्ध सामुदायिक होमस्टे	फेदीखोला गा.पा. ४	१५.००	१.००	३.१२	१९.१२	सामुदायिक भवन र पदमार्ग निर्माण	५	८	२०
४२	रामकोट सामुदायिक होमस्टे	फेदीखोला गा.पा. १	१०.००	१.००	३.३८	१४.३८	रेलिङ सहितको पखाल, सामुदायिक भवन, पदमार्ग निर्माण	५	१०	२८
४३	सिरुवारी सामुदायिक होमस्टे	आधिखोला गा.पा. १	१५.००	०.००	५.४६	२०.४६	सामुदायिक भवन निर्माण	१७	२८	८१
४४	वन कट्टा होमस्टे	वालिङ्ग न.पा. ७	१५.००	१.००	५.०४	२१.०४	सामुदायिक भवन निर्माण	१०	१०	२०
जम्मा			४८९.३२५	१८.९३	१३८.८	६४७.०५५		५०४	६९२	१३५५

अनुसूची १.१० तनहुँ

सि. नं.	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित संरचना	घर	कोठा	बेड
१	हिलेखर्क सामुदायिक होमस्टे	आबुँखोनी गापा ६, तनहुँ	४४४३३३		१११६३९	५५६०२२	भवन तथा पूर्वधार	१०	२०	५०
२	छिम्केश्वरी होमस्टे	आबुँखोनी गा.पा. ५, तनहुँ	१००००००		३४८८८९.६५	१३४८८८९.६५	सामुदायिक भवन	१०	१०	२०
३	दौ सामुदायिक होमस्टे	धिरिङ्ग गा.पा. -२, तनहुँ	३७४०००		३७४०००	७४८०००	सांस्कृतिक सँगाहलय भेषभुषा	११	२०	४०
४	उवाथोक सामुदायिक होमस्टे	धिरिङ्ग गा.पा. ३, तनहुँ	३०००००		३०००००	६०००००	पैदल मार्ग स्वागत गेट भवन मर्मत सुधार	३५	३५	५०
५	करादीप सामुदायिक होमस्टे	देवघाट गा.पा. -२, तनहुँ	१००००००	१०००००	२०३१३०	१३०३१३०	सामुदायिक भवन	२०	२०	५०
६	गोपिपटार सामुदायिक होमस्टे	देवघाट गा.पा. -१, तनहुँ	१५०००००	१०००००	३५०५५७	१९५०५५७	सामुदायिक भवन घुमाउने घर पार्क पैदल मार्ग	४५	४५	५०
७	कोट वैदी सामुदायिक होमस्टे	देवघाट ३ तनहुँ	१००००००		११९८२१	११९८२१	मन्दिर जाने बाटो पैदलमार्ग	१०	१०	३०
८	खाट्टे सामुदायिक होमस्टे	देवघाट गापा २, तनहुँ	१००००००	१०००००	४३०४३	११४३०४३	पार्क सम्पन्न गर्ने	९	९	१८
९	काफलडाडा सामुदायिक होमस्टे	देवघाट गापा ४ तनहुँ	१००००००	१०००००	१२४९५४	१२२४९५४	चम्कादेवी मन्दिर हुँदै प्याडली गढी सम्म सिँढी निर्माण	१५	१५	३०
१०	देवपुर सामुदायिक होमस्टे	देवघाट गापा ५ तनहुँ	१००००००		१२६८२३	११२६८२३	चौतारा गेट	२०	२०	४०
११	कुलुङ्ग सामुदायिक होमस्टे	व्यास न.पा.-१४, तनहुँ	१५०००००	१०००००	४८०६१०	२०८०६१०	सामुदायिक भवन	१०	२०	४०
१२	डुम्सी नमुनाग्राम दसाई होमस्टे	व्यास न.पा.-१०, तनहुँ	१००००००		५२९२३	१०५२९२३	सामुदायिक भवन निर्माण	६	१०	२०
१३	तनहुँपुर देबस्थल होमस्टे	व्यास न.पा.-११, तनहुँ	१००००००	१०००००	१२६०६५	१२२६०६५	सामुदायिक भवन	८	१६	३०
१४	जौवारी सामुदायिक होमस्टे	व्यास न.पा.-९, तनहुँ	९०६०००		२५११८२	११५७८२	पदमार्ग धारा स्नानघर	११	१५	३५
१५	केशवटार सामुदायिक होमस्टे	व्यास न.पा.-१४, तनहुँ	१५०००००	१०००००	२९४०८०.२२	१८९४०८०.२२	अतिथी सत्कार भवन	१६	२०	५०
१६	आँपश्वारा सामुदायिक होमस्टे	व्यास न.पा.-१३, तनहुँ	१००००००	१०००००	२३३५८२	१३३३५८२	बाटो सिँढी र स्वागत गेट	१७	१७	३१
१७	बाँसखर्क सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा.-११, तनहुँ	१५०००००	१०००००	२६६२५८	१८६६२५८	पैदल मार्ग स्वागत गेट भवन मर्मत सुधार	५	१०	२५
१८	बयापानी सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा.-१२, तनहुँ	१५०००००	१०००००	२३१९४०	१८३१९४०	सामुदायिक भवन ईन्टरनेट	२१	२१	५०
१९	त्रिनिहिल भिलेज सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा.-९, तनहुँ	१००००००	१०००००	२७५५५८	१३७५५५८	पदमार्ग निर्माण र सोलार बत्ती जडान	१०	१२	३०
२०	बाँसपानी सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा.-१३, तनहुँ	१५०००००	१०००००	२७३७३	१५०००००	सार्वजनिक शौचालय प्रवेशद्वार अशुभो सामुदायिक भवन पुरा गर्ने	४६	४६	५०
२१	मिलुङ्ग कान्छीबराह मडाकना सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा.-१२, तनहुँ	१००००००		२७३७३	१०२७३७३	सामुदायिक भवन निर्माण	८	८	२५
२२	डुटेपानी सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा.-१३, तनहुँ	१००००००		२१८९१	१०२१८९१	पदमार्ग सुधार भ्यूटार र स्वागत गेट निर्माण	१६	१६	४०
२३	नाबरुड सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा. ५, तनहुँ	१००००००		२१२४१८	१२१२४१८	सामुदायिक भवन चौतारा स्वागत गेट	१८	१८	५०
२४	रानगाउँ भरुडाडा सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा. ४, तनहुँ	१००००००		६९६४३	१०६९६४३	सामुदायिक भवन निर्माण	११	११	४०

२५	रघु सामुदायिक होमस्टे	भिमाद न.पा. २, तनहुँ	१००००००	१५०००	२४५२०६	१३४२७०६	सामुदायिक भवन	२५	२५	६५
२६	पाथर्दी सामुदायिक होमस्टे	भिमाद न.पा. ९, तनहुँ	१५०००००	१२९७८४	१६२९७८४	१६२९७८४	सामुदायिक भवन, फर्निचर एव भाडा वर्तनहरु	१०	२०	५०
२७	मिथुर्लुङ्ग होमस्टे	भिमाद न.पा. ५, तनहुँ	१००००००	१२३७६९	१२३७६९	१२३७६९	सामुदायिक भवन निर्माण	१४	२८	५६
२८	भिर्गुराङ्ग नेवा होमस्टे	भिमाद ७, तनहुँ	१००००००	४७४६९९	१५७४६९९	१५७४६९९	पैदल मार्ग र सामुदायिक भवन मर्मत सुधार	२३	२३	५०
२९	डाँडागाउँ हर्षपुर सामुदायिक होमस्टे	म्याग्दे गा.पा. -७, तनहुँ	७४००००	५९९१४७	७९९१४७	७९९१४७	सामुदायिक भवन र पर्यटन सूचना केन्द्र	११	२२	४०
३०	मानहुँ सामुदायिक होमस्टे	म्याग्दे गा.पा. -९, तनहुँ	१००००००	२५०७७५	१२५०७७५	१२५०७७५	सामुदायिक भवन र पर्यटन सूचना केन्द्र	१०	१०	२५
३१	कोरिखा सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ५, तनहुँ	१००००००	३०१०८४	१४०१०८४	१४०१०८४	सामुदायिक भवन	१२	१२	२५
३२	रामकोट सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ३, तनहुँ	१००००००	३५१४२४	१४५१४२४	१४५१४२४	वाटोमा ढुंगा छपानीको काम	१४	२८	४०
३३	मोहरीया सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - २, तनहुँ	१५०००००	५२४७००	२१२४७००	२१२४७००	स्वागत गेट, बाटोमा ढुंगा छपानी नाली निर्माण	९	३०	७५
३४	विमलनगर सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ४, तनहुँ	१५०००००	११९१३८९	२७९१३८९	२७९१३८९	सामुदायिक भवन निर्माण गर्दा घरेलु कार्यालय तनहुँ बाट रु ४९००००। प्राप्त सहितको कुल रकम	१९	२०	४०
३५	तिनधारा सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ४, तनहुँ	१००००००	४७५८०१	१५७५८०१	१५७५८०१	सामुदायिक भवन	१३	२६	४०
३६	विन्डबासीनी सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ४, तनहुँ	१००००००	३९१८२९	१४९१८२९	१४९१८२९	स्वागत गेट, बाटोमा ढुंगा छपानी नाली निर्माण	१६	३२	७०
३७	धरपानी कन्येदेवी सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ६, तनहुँ	१००००००	४६५१०७.९३	१५६५१०७.९३	१५६५१०७.९३	ईन्टिरेसन पलान्ड, बाटोमा ढुंगा छपानी निर्माण	१२	१२	४०
३८	बन्दिपुर सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - २, तनहुँ	१००००००	४८०३८९	१५८०३८९	१५८०३८९	स्वागत गेट, बाटोमा ढुंगा छपानी नाली निर्माण	२२	४४	१००
३९	असौबोटे सामुदायिक होमस्टे	बन्दिपुर गा.पा. - ३, तनहुँ	१००००००	४०६९९६	१५०६९९६	१५०६९९६	सामुदायिक भवन	१६	२०	५०
४०	डाँडाछाप आँगाटारी सामुदायिक	बन्दिपुर गा.पा. - ६, तनहुँ	१००००००	४१९१९१	१५१९१९१	१५१९१९१	सामुदायिक भवन निर्माण	२२	२२	५०
४१	दगाम सामुदायिक होमस्टे	शु.न.पा. - २, तनहुँ	१००००००	२९५९६१	१२९५९६१	१२९५९६१	पर्यटन सूचना केन्द्र वगैचा निर्माण	२७	२७	४५
४२	स्थानथोक कोटदरवार होमस्टे	शु.न.पा. - २, तनहुँ	१००००००	२३१६०३	१३१६०३	१३१६०३	जनजाति सांस्कृतिक संग्राहलय	१४	१४	४०
४३	इमान्दार सामुदायिक होमस्टे	शु.न.पा. - २, तनहुँ	८५७४७६	१५०४९६	१००७४९६	१००७४९६	पैदल मार्ग विस्तार तथा सुधार शौचालय तथा स्नान गृह निर्माण	१६	१६	२०
४४	रजस्थल सामुदायिक होमस्टे	शु.न.पा. - १०, तनहुँ	१००००००	२७८१९४	१३७८१९४	१३७८१९४	सामुदायिक भवन	१०	१५	४०
४५	ढोरलामा गाउँ सामुदायिक होमस्टे	भानु न.पा. - १२, तनहुँ	९७८९८६	९७८९८६	९७८९८६	९७८९८६	सामुदायिक भवन	१०	१०	२५
४६	कुमाल सामुदायिक होमस्टे	शु.न.पा. - २, तनहुँ	६१६४६४	१२७२४२	७४३७०६	७४३७०६	सामुदायिक भवन निर्माण	५	१०	२५
४७	भुजिकोट सामुदायिक होमस्टे	शुक्लागण्डकी न पा २, तनहुँ	१००००००	२७७३२७	१३७७३२७	१३७७३२७	पाहुना स्वागत भवन निर्माण	१५	२०	५०
जम्मा			४८७१७३०९	२५९७५००	१२३०२३१६	६३६१७१२५		७३३	९३०	१९५५

अनुसूची १.११ नवलपुर

सि न	विवरण	ठेगाना	कार्यालय	पालिका	समुदाय	जम्मा	निर्मित सरचना	घर	कोठा	बेड
१	चिसापानी कुमाल सामुदायिक होमस्टे	मध्यविन्दु १५	१००००००	१५००००	४५२९९८	१६०२९९८	पाहुना घर ४	८	८	१६
२	मगर सामुदायिक सामुदायिक होमस्टे	हुप्सेकोट ६	१००००००	०	९०७५८४	१९०७५८४	सामुदायिक भवन	८	८	८
३	वगुवान लाफा सामुदायिक होमस्टे	विनाथि त्रिवेणी १	१००००००	०	३६४४८९	१३६४४८९	सामुदायिक भवन	८	८	१६
४	सिसवार वटे सामुदायिक होमस्टे	देवचुली १	१००००००	१५००००	५४३३८६	१६९३३८६	सामुदायिक भवन	१०	१०	२०
५	अमल्टारी सामुदायिक होमस्टे	कावासोती १५	१००००००	०	७९३८६	१०७९३८६	वन्यजन्तुका मुर्तिहरू	३१	३१	१२४
६	चिलाहा रतवल सामुदायिक होमस्टे	कावासोती १०	१५०००००	०	१६१५१३	१६६१५१३	सामुदायिक भवन	१३	२६	५२
७	ल्हापे गुरुड सामुदायिक होमस्टे	वौदीकाली ६	१००००००	०	२०९६८४	१२०९६८४	सामुदायिक भवन	७	१४	२८
८	दराई सामुदायिक होमस्टे	वौदीकाली २	१००००००	०	२२४१६७	१२२४१६७	सामुदायिक भवन	५	५	१०
९	पिप्रहार सामुदायिक होमस्टे	देवचुली ६	१००००००	१०००००	९५८६९	११९५८६९	सामुदायिक भवन	२२	२२	४४
१०	लामीचौर सामुदायिक होमस्टे	कावासोती ७	१००००००	०	३१२६८७	१३१२६८७	सामुदायिक भवन	१६	१६	३२
	जम्मा		१०५०००००	४०००००	३३५१७६३	१४२५१७६३		१२८	१४८	३५०

अनुसूची २ : विचार

होमस्टेमा अनुदान, विकासका लागि वरदान

प्रायः सबै नेपालीको जनजिब्रोमा भुण्डिएको प्रिय शब्द होमस्टेको परिभाषासँग हामी परिचित नै छौं । ग्रामीण विकास, गरिबी निवारण, चेतनाको स्तरवृद्धि, प्राकृतिक एवम् सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागि होमस्टेको भूमिकालाई बुझेर नै गण्डकी प्रदेश उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयले होमस्टे विकासका लागि घनिभूत रुपमा लागिपरेको छ । त्यसमा पनि ग्रामीण परिवेश, होमस्टेको मर्म, धर्म र महत्वलाई नजिकबाट बुझ्नुभएका मन्त्री र मुख्यमन्त्री पाउनु हामी होमस्टेकर्मी र समस्त ग्रामीण जनसमुदायको हर्षको विषय हो ।

गण्डकी प्रदेश सरकारले घोषणा गरेका आन्तरिक पर्यटन २०१९, छिमेकी मुलक पर्यटन वर्ष २०२० र वृहत अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको पोखरा पर्यटन वर्ष २०२२ तथा सिँगो राष्ट्र नै पर्यटन विकास मार्फत सम्वृद्धिको सपना साकार पार्ने अभियानमा नेपाल भ्रमण वर्ष २०२० को घोषणासँगै तयारीमा जुटिरहँदा होमस्टेलाई उच्च महत्वका साथ हेरिनु स्वभाविक हो । पर्यटनको क्षेत्रमा होमस्टेको महत्वमात्र होइन, विगतलाई फर्केर हेर्ने हो भने नेपालमा पर्यटन विकास र होमस्टेको सुरुवात सँगसँगै भएको पाइन्छ । होमस्टे इतिहासको प्रसङ्गमा अग्रस्थानमा आउने नाम स्व. क्या. रुद्रमान गुरुङ र स्याङ्जाको सिरुवारी हो । त्यस्तै, लमजुङका घले गाउँका प्रेम घलेको पनि होमस्टेसँग गहिरो प्रेम र महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । तर यो नै होमस्टेको समग्र इतिहास भने होइन ।

सन् १८९९ मा जापानीज नागरिक इकाइ कावागुछीले पोखरा भ्रमण गरेदेखि सन् १९५० जुन ३ मा फ्रान्सेली नागरिक मौरिस हर्जोग र लुइस लेकर्नलले अन्नपूर्ण प्रथमको सफल आरोहण गर्दाको समयसम्म हालको गण्डकी प्रदेशमा पर्याप्त सुविधा सम्पन्न होटेल नभएको भन्ने बुझिन्छ । सन् १९५० मा काठमाडौं पोखरा र सन् १९५९ मा भैरहवा पोखरा हवाई सेवा सुरुवात भएपछि मात्र विदेशी पर्यटक यस क्षेत्रमा भित्रिन सुरु गरेको पाइन्छ । पोखरा र समग्र गण्डकी प्रदेशको पर्यटकीय इतिहासलाई पल्टाउने हो भने पर्यटकहरू पर्यटक पदमार्गको पायक पर्ने घरमा बास बस्ने र सोही गाउँघरमा उत्पादित खाना खाने गरेको पाइन्छ । तर अहिले जस्तो होमस्टे भनी नामाकरण भने गरिएको थिएन । अहिलेको शहरी क्षेत्र जहाँ पर्यटकलाई सुविधा सम्पन्न होटलको रुपमा सेवा प्रदान गरिन्छ । त्यहाँ पनि विगतमा हालका होमस्टेले दिने सुविधा नै दिने गरेको पाइन्छ ।

वि.सं. २०५३ मा स्याङ्जा शिरुवारीका स्व. क्या. रुद्रमान गुरुङले थालेको होमस्टेको अवधारणा अनुसार ग्रामीण क्षेत्रको आर्थिक विकास, रोजगारी र ग्रामीण प्रतिभाको प्रस्फुटन गराउने उद्देश्यका साथ नेपाल सरकारले वि.सं. २०६७ साल साउन ३ गते होमस्टे संचालन कार्यविधि २०६७ जारी गरेपछि पर्यटकीय सम्भावना बोकेका केही गाउँ विस्तारहरूमा होमस्टेहरू विधिवत रुपमा संचालनमा आउन थालेका हुन् । वि.सं. २०७० असार ३० मा नै देशभरिका होमस्टेहरूको साभ्वा सञ्जाल होमस्टे एशोसिएसन नेपालको गठन भए तापनि वि.सं. २०७२ साल फागुन ७ बाट देशभरिका होमस्टेहरू यस सञ्जालमा आबद्ध हुने क्रम तीव्र रुपमा अगाडि बढेको हो ।

देशमा संघीयता कार्यान्वयन भएसँगै गण्डकी प्रदेशको यस मन्त्रालयको पर्यटन क्षेत्रको नीति निर्माण तथा कार्यान्वयन पक्ष पनि उदाहरणीय भएको पाईएको छ । जसको एउटा उदाहरण हो होमस्टे संचालन कार्यविधि २०७५ र स्थानीय तहको सहयोगमा होमस्टेमा भौतिक विकास निर्माणका लागि अनुदान कार्यक्रम । ग्रामीण समुदायका २७२ वटा होमस्टेहरू यो कार्यक्रम मार्फत लाभान्वित हुनु सामान्य विषय होइन । केही महानुभावहरूले यो रकम गाउँका टाढावाठा अर्थात अगुवा

कार्यकर्ताको हातमा पुग्छ भन्ने अड्कलवाजी होमस्टे संचालकहरूको इमान्दारिताका कारण भुठो सावित भएको छ । जसले ग्रामीण विकासको माध्यमद्वारा समग्र राष्ट्रको समृद्धि चाहन्छ, उसका लागि गण्डकी प्रदेशको यो कार्यक्रम गतिलो उदाहरण हुन सक्छ ।

होमस्टेको लागि अनुदान कि अनुदानका लागि होमस्टे भन्ने तर्कहरू उठेसँगै होमस्टेका लागि अनुदानलाई अभि प्रभावकारी

बनाउन होमस्टे संचालन कार्यविधि २०७५ को संशोधन कार्य पनि अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यति हुँदाहुँदै पनि दर्जनों होमस्टेले दर्ता प्रमाणपत्र पाए अनुदानको कार्य इमान्दारीपूर्वक सम्पन्न गरे तर आजसम्म आशातित संख्यामा पाहुना नभित्रिँदा उनीहरूमा उत्साह आउन सकेको छैन । सामुदायिक होमस्टेहरू स्वयमूले उद्घाटन लगायतका औपचारिक कार्यक्रम भन्दा पाहुनाहरूलाई विभिन्न गतिविधिबाट आकर्षण गराई पर्यटकको संख्या बढाउन सके आफैलाई बढि फाईदा हुने देखिन्छ । यसको अभ्यासमा होमस्टे एशोसिएसन गण्डकी प्रदेश लागि परेको छ । होमस्टे प्रचारप्रसार एवम् प्रवर्धनका लागि होटलमा तालिम संचालन भए रिसोर्टमा होमस्टे मार्ट सम्पन्न गरियो तर यसको प्रभावकारिता मूल्यांकन गर्नुपर्छ कि ? अबका दिनमा आतिथ्य र अर्गानिक खाना भन्दै बसेरमात्र नहुने देखिन्छ । कतिपय होमस्टेले Trip Adviser, Air bnb, booking.com जस्ता सञ्जाल मार्फत प्रचार प्रसार गरि होमस्टे भरिभराउ मात्र होइन, अन्तर्राष्ट्रिय अवार्ड पनि पाइसकेका छन् भने केही होमस्टे संचालकहरू सामान्य फेसबुक पेज मार्फत पनि आफ्नो होमस्टेको प्रचार प्रसार गर्न नसक्ने अवस्थामा गुञ्जिरहेका छन् । त्यसैले अबका तालिम गोष्ठीले यस पक्षमा पनि ध्यान दिनु जरुरी छ । विश्व अटाउने मोवाइलभित्रको एउटा एप्स (Apps) मा हाम्रो प्रदेशमा भएका सबै होमस्टेको विवरणलाई अटाउन सके थप प्रभावकारीता हुन सक्छ । अन्य पर्यटकीय गतिविधिमा महत्वपूर्ण भूमिका रहेको होमस्टेका लागि प्रदेशस्तरीय होमस्टे सूचना केन्द्र स्थापना गर्न सके सबै होमस्टेहरूमा पर्यटकीय सम्भावना सामान रुपमा बढ्न सक्ने देखिन्छ । मन्त्रालय एवम् मन्त्री र केही संघसंस्था ग्रामीण विकास र होमस्टेको लागि अहोरात्र खटिरहँदा होमस्टेकै नाममा च्यानल, प्यानल र ब्यानर मिलाएर उपलब्धिविहीन मिडियाबाजी गर्ने तत्वहरूले गर्दा होमस्टेको उद्देश्य नै पूरा नहुने हो कि ? भन्ने जनगुनासो आउन थालेकोले त्यस तर्फ पनि सचेत हुनु जरुरी छ ।

अन्त्यमा, होमस्टेको स्थापना, संचालन, विकास, एकरूपता र स्थायित्वको लागि मन्त्रालय, होमस्टे एशोसिएसन लगायत अन्य केही संघसंस्था लागिपरेका छन् । त्यसलाई पूरा गर्न स्वयं होमस्टेकर्मीहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । बजारबाट आयातित खाना र पश्चिमेली संस्कारलाई महत्व दिन थालियो भने होमस्टेको महत्वमाथि नै प्रश्न चिन्ह उठ्न सक्छ । जसको लागि होमस्टे संचालकहरू नै समयमा नै सतर्क हुनुपर्ने देखिन्छ ।

सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः

सर्वे भद्राणी पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःख भाग्भवेत् ।

मोवाइल : ९८४६६२३४६

हरिलाल पौडेल
अध्यक्ष

होमस्टे एशोसिएसन नेपाल गण्डकी

होमस्टेसंग सम्बन्धित गतिविधिका केही भलकहरु

थप जानकारीका लागि

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

गण्डकी प्रदेश

फोन नं. + ९७७-६१-४६७६५४, ४६७६७०, ४६७६७४

Website:- www.moitfe.gandaki.gov.np

Email:- info.moitfe@gandaki.gov.np / moitfe4@gmail.com